

T. B. M. M. TUTANAK DERGİSİ

31 inci Birleşim
14 . 12 . 2000 Perşembe

İÇİNDEKİLER

	<u>Sayfa</u>
I. - GEÇEN TUTANAK ÖZETİ	293
II. - GELEN KÂĞITLAR	293
III. - BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI	295
A) TEZKERELER VE ÖNERGELER	295
1. - Bursa Milletvekili Faruk Çelik'in (6/982) esas numaralı sözlü sorusunu geri aldığına ilişkin önergesi (4/256)	295
2. - Bursa Milletvekili Faruk Çelik'in (6/985) esas numaralı sözlü sorusunu geri aldığına ilişkin önergesi (4/257)	295
3. - Bursa Milletvekili Faruk Çelik'in (6/999) esas numaralı sözlü sorusunu geri aldığına ilişkin önergesi (4/258)	295:296
4. - Ankara Milletvekili Mehmet Arslan'ın, İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu üyeliğinden çekildiğine ilişkin önergesi (4/259)	296
IV. - KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER	296
1. - 2001 Mali Yılı Genel ve Katma Bütçeli İdareler ve Kuruluşlar Bütçe Kanunu Tasarıları ile 1999 Mali Yılı Genel ve Katma Bütçeli	

İdareler ve Kuruluşlar Kesinhesap Kanunu Tasarılarının (1/764, 1/765, 1/740, 3/642, 1/741, 3/643) (S.Sayıları : 552, 553, 554, 555) görüşmelerine devam olunarak;

	296:417
A) DIŞ TİCARET MÜSTEŞARLIĞI	296:353, 353:354
1. - Dış Ticaret Müsteşarlığı 2001 Mali Yılı Bütçesi	296:353, 353
2. - Dış Ticaret Müsteşarlığı 1999 Mali Yılı Kesinhesabı	296:353, 354
B) DEVLET İSTATİSTİK ENSTİTÜSÜ BAŞKANLIĞI	296:353, 354:355
1. - Devlet İstatistik Enstitüsü Başkanlığı 2001 Mali Yılı Bütçesi	296:353, 354
2. - Devlet İstatistik Enstitüsü Başkanlığı 1999 Mali Yılı Kesinhesabı	296:353, 354:355
C) TAPU VE KADASTRO GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	297:353, 355:356
1. - Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü 2001 Mali Yılı Bütçesi	297:353, 355
2. - Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü 1999 Mali Yılı Kesinhesabı	297:353,355:356
D) DANIŞTAY BAŞKANLIĞI	297:353, 356:357
1. - Danıştay Başkanlığı 2001 Mali Yılı Bütçesi	297:353, 356
2. - Danıştay Başkanlığı 1999 Mali Yılı Kesinhesabı	297:353, 356:357
E) SANAYİ VE TİCARET BAKANLIĞI	357:414, 414:416
1. - Sanayi ve Ticaret Bakanlığı 2001 Mali Yılı Bütçesi	357:414, 414:415
2. - Sanayi ve Ticaret Bakanlığı 1999 Mali Yılı Kesinhesabı	357:414, 415:416
F) ÇEVRE BAKANLIĞI	357:414, 416:417
1. - Çevre Bakanlığı 2001 Mali Yılı Bütçesi	357:414, 416
2. - Çevre Bakanlığı 1999 Mali Yılı Kesinhesabı	357:414, 416:417
V. - SORULAR VE CEVAPLAR	418
A) YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI	418
1. - Antalya Milletvekili Salih Çelen'in, bir hükümlünün Uşak Cezaevinden Bilecik Cezaevine nakli sırasında üzerinde silâh taşınmasına ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Hikmet Sami Türk'ün cevabı (7/2994)	418
2. - Diyarbakır Milletvekili Sebgetullah Seydaoğlu'nun, Genelkurmay tarafından yayınlandığı iddia edilen bir emre ilişkin Başbakan'dan sorusu ve Millî Savunma Bakanı Sabahattin Çakmakoğlu'nun cevabı (7/2858)	419:420
3. - Amasya Milletvekili Akif Güllü'nün, Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü'nün Amasya'daki hizmetlerine ilişkin sorusu ve Devlet Bakanı Mustafa Yılmaz'ın cevabı (7/2982)	420:429
4. - Nevşehir Milletvekili Mehmet Elkatmış'ın, Nevşehir'in bazı köylerinin sulama suyu sorunlarına ilişkin sorusu ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Cumhur Ersümer'in cevabı (7/2903)	430:431
5. - Bursa Milletvekili Ertuğrul Yalçınbayır'ın, Bursa -Mudanya kanalizasyon projesine ilişkin sorusu ve İçişleri Bakanı Sadettin Tantan'ın cevabı (7/3029)	432:433
6. - Karaman Milletvekili Zeki Ünal'ın, Ayaş Tüneli projesinden vazgeçildiği iddiasına ilişkin sorusu ve Ulaştırma Bakanı Enis Öküstüz'ün cevabı (7/2949)	433:435

I. - GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

TBMM Genel Kurulu saat 11.00'de açılarak beş oturum yaptı.

Bursa Milletvekili Faruk Çelik'in, (6/836) esas numaralı sözlü sorusunu geri aldığına ilişkin öngesesi okundu; sözlü sorunun geri verildiği bildirildi.

2001 Mali Yılı Genel ve Katma Bütçeli İdareler ve Kuruluşlar Bütçe Kanunu Tasarıları ile 1999 Mali Yılı Genel ve Katma Bütçeli İdareler ve Kuruluşlar Kesinhesap Kanunu Tasarılarının (1/764, 1/765, 1/740, 3/642, 1/741, 3/643) (S.Sayıları: 552, 553, 554, 555) görüşmelerine devam olunarak;

Diyanet İşleri Başkanlığı,

Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü,

Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Müdürlüğü,

Vakıflar Genel Müdürlüğü,

Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı,

Denizcilik Müsteşarlığı,

Devlet Meteoroloji İşleri Genel Müdürlüğü,

Gümrük Müsteşarlığı,

2001 Mali Yılı Bütçe Kanunu Tasarıları ile 1999 Mali Yılı Kesinhesap Kanunu Tasarıları kabul edildi.

Alınan karar gereğince, 14 Aralık 2000 Perşembe günü saat 11.00'de toplanmak üzere, birleşime 22.50'de son verildi.

Murat Sökmenoğlu

Başkanvekili

Şadan Şimşek

Edirne

Kâtip Üye

Yahya Akman

Şanlıurfa

Kâtip Üye

No. : 48

II. - GELEN KÂĞITLAR**14.12.2000 PERŞEMBE****Tasarılar**

1.- Kamu İktisadî Teşebbüsleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararıyla Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/784) (Plan ve Bütçe Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi: 5.12.2000)

2.- Vatandaşlık Belgesi Verilmesine İlişkin Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı (1/785) (İçişleri ve Dışişleri Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 6.12.2000)

3.- Kişi Halleri Konusunda Milletlerarası Karşılıklı Bilgi Verilmesine İlişkin Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı (1/786) (İçişleri ve Dışişleri Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi : 6.12.2000)

4.- Ahvali Şahsiye Belgelerinde Yer Alan Bilgilerin Kodlanmasına İlişkin Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı (1/787) (İçişleri ve Dışişleri Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi : 6.12.2000)

5.- Yaşam Belgesi Verilmesine Dair Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı (1/788) (İçişleri ve Dışişleri Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 6.12.2000)

6.- Sağlık Bakanlığına Bağlı Sağlık Kurumları ile Esenlendirme (Rehabilitasyon) Tesislerine Verilecek Döner Sermaye Hakkında Kanun ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı (1/789) (Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi : 7.12.2000)

Teklifler

1.- Muğla Milletvekili Hasan Özyer ve 2 Arkadaşının; Orman Ürünü Satışlarından Orman Köylüsüne Pay Verilmesi Hakkında Kanun Teklifi (2/637) (Plan ve Bütçe ve Tarım , Orman ve Köyşleri Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi : 1.12.2000)

2.- Muğla Milletvekili Hasan Özyer ve 2 Arkadaşının; 6831 Sayılı Orman Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Teklifi (2/638) (Plan ve Bütçe ve Tarım, Orman ve Köyşleri Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi : 1.12.2000)

3.- Bartın Milletvekili Zeki Çakan'ın; 657 Sayılı Devlet Memurları Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine Dair Kanun Teklifi (2/639) (Plan ve Bütçe Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi : 5.12.2000)

4.- Bartın Milletvekili Zeki Çakan'ın; Karayolları Genel Müdürlüğü, Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü ve Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü Merkez ve Taşra Teşkilatlarında Çalışmakta Olan Kamu Görevlilerinin, Kurumları İçerisinde Farklı Statüde Çalışanlar ile Aynı Görevi İfa Eden Diğer Kurumlarda Çalışan Kamu Görevlileri Arasındaki Ücret Farklılıklarının Giderilmesine Yönelik Kanun Teklifi (2/640) (Plan ve Bütçe Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi : 5.12.2000)

5.- Manisa Milletvekili Ekrem Pakdemirli'nin; Askerlik Kanununa Bir Geçici Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi (2/641) (Milli Savunma ve Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi : 5.12.2000)

6.- Afyon Milletvekili Müjdat Kayayerli ve 65 Arkadaşının; Yabancı Dil Eğitimi ve Öğretimi Kanununda Bazı Değişiklikler Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/642) (Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi: 5.12.2000)

Sözlü Soru Önergesi

1.- Kırıkkale Milletvekili Hacı Filiz'in, yolsuzlukların cezalarına ilişkin Başbakan'dan sözlü soru önergesi (6/1115) (Başkanlığa geliş tarihi: 21.11.2000)

BİRİNCİ OTURUM**Açılma Saati: 11.00****14 Aralık 2000 Perşembe****BAŞKAN: Başkanvekili Mehmet Vecdi GÖNÜL****KÂTİP ÜYELER: Levent MISTIKOĞLU (Hatay), Cahit Savaş YAZICI (İstanbul)**

BAŞKAN - Türkiye Büyük Millet Meclisinin 31 inci Birleşimini en iyi dileklerle açıyor, saygılar sunuyorum.

Sayın milletvekilleri, 2001 Mali Yılı Genel ve Katma Bütçe Kanunu Tasarıları ile 1999 Mali Yılı Genel ve Katma Bütçe Kesinhesap Kanunu Tasarıları üzerindeki görüşmelerimize devam edeceğiz; ancak, görüşmelere başlamadan önce, Başkanlığın Genel Kurula sunuşları vardır.

Sözlü soru önergesinin geri alınmasına dair 3 önerge vardır, sırasıyla okutuyorum:

III. - BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI**A) TEZKERELER VE ÖNERGELER**

1. - *Bursa Milletvekili Faruk Çelik'in (6/982) esas numaralı sözlü sorusunu geri aldığına ilişkin önergesi (4/256)*

13.12.2000

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Gündemin "Sözlü Sorular" kısmında yer alan (6/982) esas numaralı sözlü soru önergemini geri alıyorum.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Faruk Çelik
Bursa

BAŞKAN - Sözlü soru önergesi geri verilmiştir.

Diğerini okutuyorum:

2. - *Bursa Milletvekili Faruk Çelik'in (6/985) esas numaralı sözlü sorusunu geri aldığına ilişkin önergesi (4/257)*

13.12.2000

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Gündemin "Sözlü Sorular" kısmında yer alan (6/985) esas numaralı sözlü soru önergemini geri alıyorum.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Faruk Çelik
Bursa

BAŞKAN - Sözlü soru önergesi geri verilmiştir.

Diğerini okutuyorum:

3. - *Bursa Milletvekili Faruk Çelik'in (6/999) esas numaralı sözlü sorusunu geri aldığına ilişkin önergesi (4/258)*

13.12.2000

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Gündemin "Sözlü Sorular" kısmında yer alan (6/999) esas numaralı sözlü soru önergemini geri alıyorum.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Faruk Çelik
Bursa

BAŞKAN- Sözlü soru önergesi geri verilmiştir.

Komisyondan istifa tezkeresi vardır; okutuyorum:

4. - Ankara Milletvekili Mehmet Arslan'ın, İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu üyeliğinden çekildiğine ilişkin önergesi (4/259)

11.12.2000

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Yurtdışı komisyonda görevli olduğumdan dolayı, üyesi bulunduğum İnsan Hakları İnceleme Komisyonundan istifa ediyorum.

Gereğini arz ederim.

Saygılarımla.

Mehmet Arslan
Ankara

BAŞKAN- Bilgilerinize sunulmuştur.

Sayın milletvekilleri, şimdi bütçe görüşmelerine başlıyoruz.

Program uyarınca, bugün iki tur görüşme yapacağız.

Beşinci tur görüşmelerine başlıyoruz.

Beşinci turda, Dış Ticaret Müsteşarlığı, Devlet İstatistik Enstitüsü Başkanlığı, Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü, Danıştay Başkanlığı bütçeleri yer almaktadır.

IV. - KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE KOMİSYONLARDAN

GELEN DİĞER İŞLER

1.- 2001 Mali Yılı Genel ve Katma Bütçeli İdareler ve Kuruluşlar Bütçe Kanunu Tasarıları ile 1999 Mali Yılı Genel ve Katma Bütçeli İdareler ve Kuruluşlar Kesinhesap Kanunu Tasarıları (1/764, 1/765, 1/740, 3/642, 1/741, 3/643) (S.Sayıları: 552, 553, 554, 555) (1)

A) DIŞ TİCARET MÜSTEŞARLIĞI

1.- Dış Ticaret Müsteşarlığı 2001 Mali Yılı Bütçesi

2.- Dış Ticaret Müsteşarlığı 1999 Mali Yılı Kesinhesabı

B) DEVLET İSTATİSTİK ENSTİTÜSÜ BAŞKANLIĞI

1.- Devlet İstatistik Enstitüsü Başkanlığı 2001 Mali Yılı Bütçesi

2.- Devlet İstatistik Enstitüsü Başkanlığı 1999 Mali Yılı Kesinhesabı

(1) 552, 553, 554, 555 S. Sayılı Basmayazılar ve ödenek cetvelleri 11.12.2000 tarihli 28 inci Birleşim tutanağına eklidir.

C) TAPU VE KADASTRO GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

1.- Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü 2001 Mali Yılı Bütçesi

2.- Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü 1999 Mali Yılı Kesinhesabı

D) DANIŞTAY BAŞKANLIĞI

1.- Danıştay Başkanlığı 2001 Mali Yılı Bütçesi

2.- Danıştay Başkanlığı 1999 Mali Yılı Kesinhesabı

BAŞKAN - Komisyon?.. Hazır.

Hükümet?.. Hazır.

Sayın milletvekilleri, daha evvel de arz edildiği veçhile, 30.11.2000 tarihli 23 üncü Birleşimde alınan karar gereğince, sözlü soruların sorulması ve cevapları için 20 dakikalık süre tahsis edilmiştir. Sözlü soruların gereksiz olarak sorulması esastır. Soru talebinde bulunacak sayın milletvekillerinin söz isteme butonlarını ve elektronik cihazlarını kullanmaları rica olunur. Mümkün mertebe sözlü sorular 10 dakika içerisinde sorulacak ve cevaplar da 10 dakika içerisinde verilecektir.

Şimdi, beşinci turda söz alan sayın milletvekillerinin isimlerini okuyorum:

Gruplar adına söz talebinde bulunanlar: Doğru Yol Partisi Grubu adına, İçel Milletvekili Sayın Ayfer Yılmaz, Denizli Milletvekili Sayın Mehmet Gözlükaya; Fazilet Partisi Grubu adına, İstanbul Milletvekili Sayın Azmi Ateş, Erzurum Milletvekili Sayın Aslan Polat, Erzurum Milletvekili Sayın Fahrettin Kukaracı; Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına, Sivas Milletvekili Sayın Mehmet Ceylan, Bursa Milletvekili Sayın Burhan Orhan, İçel Milletvekili Sayın Hidayet Kılınç, Kayseri Milletvekili Sayın Sadık Yakut; Demokratik Sol Parti Grubu adına, Bursa Milletvekili Sayın Fahrettin Güner, İçel Milletvekili Sayın Akif Serin, Antalya Milletvekili Sayın Mustafa Vural, Bursa Milletvekili Sayın Ali Arabacı; Anavatan Partisi Grubu adına, İstanbul Milletvekili Sayın Aydın Ayaydın, Ordu Milletvekili Sayın Sefer Koçak.

Şahısları adına; lehinde, Konya Milletvekili Sayın Veysel Candan; aleyhinde, Tunceli Milletvekili Sayın Kamer Genç.

Sayın milletvekilleri, bildiğiniz gibi, konuşma süresi, gruplar adına süre 30'ar dakika, şahısları adına ise 10'ar dakika.

30 dakikalık süre sonundaki topluca toparlama ve uzatma için vermekte olduğumuz süreyi, şahıslara, gruplar için tahsis edilen sürelerden sonra kullanıracam; bunu da bilgilerinize arz ediyorum.

Şimdi, ilk söz, Doğru Yol Partisi Grubu adına İçel Milletvekili Sayın Ayfer Yılmaz'a ait. (DYP sıralarından alkışlar)

Süreyi eşit mi kullanacaksınız?

AYFER YILMAZ (İçel) - Evet efendim.

BAŞKAN - Buyurun efendim.

Süreniz 15 dakika.

DYP GRUBU ADINA AYFER YILMAZ (İçel) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Dış Ticaret Müsteşarlığı ve Devlet İstatistik Enstitüsü Başkanlığı hakkında Doğru Yol Partisinin görüşlerini ifade etmek üzere söz almış bulunuyorum; Yüce Meclisimizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, bugün IMF'le yapılmış olan anlaşmanın en kritik noktasını oluşturan dışicaret ve ödemeler dengesi üzerinde görüşlerimizi paylaşmaktayız. Cari açık, programlanan seviyesinden 3 misli artarak 8,2 milyar dolarlara çıkmış, hatta 10 milyar dolarlar sınırına dayanmıştır. Dış açığın bu noktaya geleceğini, hatırlarsınız, Doğru Yol Partisi Grubu adına söz aldığımızda geçen yıl ifade etmiştim.

Sayın Bakan Toskay da, 2001 yılı bütçesini Plan ve Bütçe Komisyonuna sunarken yaptığı konuşmada, ödemeler dengesinde ortaya çıkan bu sürdürülemez açığın, dövize çipa olarak kullanıp enflasyonu belli sürede belli bir noktaya indirme esasına dayanan IMF programının bir riski olarak ortaya koymuştu; doğrudur. Her ne kadar DSP Grubu Sözcüsü Sayın Türker "biz Türk Lirasını belli bir dolara bağlamadık" dese de, Türk Lirası 1 dolar + 077 Euro sepetine bağlanmış ve 365 günlük kurlar sepeti etrafında toparlanarak, anlaşma, ECU olarak yayımlanmış ve uygulanmıştır.

Merkez Bankası Başkanı ise, önceden açıklanmış bu tür kur politikasının arkasında bir maliye ve gelirler politikasının tamamıyla hedefine ulaşmasını ve sürdürülebilir bir cari dengenin olması ifade etmişti.

Değerli milletvekilleri, IMF'le yapılan bu tür anlaşmalarda, sadece konsolide bütçenin para ve kur politikasını dikkate alıp diğer hedeflerin ve yapısal reformların dikkate alınmayan mantığı anlamakta zorlanıyorum; çünkü, IMF anlaşması 64 maddeden oluşmaktadır. Bu 64 maddeyle, tarımsal üretimden vereceğiniz kredi sübvansiyonlarına, sosyal güvenlik kuruluşlarına, KİT ve birliklerin, fonların dengelerine, bankacılık sistemine ilişkin bir yığın kriteri yapısal kriter olarak koyup ve buna ilaveden para ve kur politikalarını konsolide bütçe hedeflerini, özelleştirmeye ait hedefleri de performans kriterleri olarak ele aldık. Program bir bütündür. Buradan sadece bir kısmını alıp diğerlerini uygulamama lüksüne hiç kimse sahip değildir.

Bildiğiniz gibi, Türkiye, 1980'den itibaren kalkınma stratejisini ihracata dayalı büyüme modeline çevirmiştir. Bu büyüme esasına dayalı olmak üzere IMF anlaşmasında herhangi bir kriter göremiyoruz, teşvik edici bir unsur da göremiyoruz; ancak, anlaşmanın 63 üncü maddesinde bakan neyi taahhüt ediyoruz, okuyorum: "Hükümet, stand-by düzenlemesi sırasında uluslararası cari işlemlere ilişkin ödeme ve transferlere bir sınırlama getirmeyecek veya ödemeler dengesi amaçlı olarak ithalata ilişkin yeni kısıtlamalar getirmeyecek ya da var olanları artırmayacak." Bir başka deyişle, liberal ekonomilerde olabileceği gibi, ithalata herhangi bir sınırlama getirmeyeceğimizi ortaya koyuyoruz; ancak, bu durumda, acaba, her ülkenin açık bir şekilde kullandığı ihtisas gümrükleri, sağlık kriterleri, servis ağları gibi tarife dışı engeller etkin bir şekilde kullanılamaz mıydı? Peki, enflasyon, program hedeflerine indirilemezse, biriktirilen devalüasyon riski de dikkate alınarak, artan ithalat nasıl frenlenecekti? Son krizden sonra gördük ki, cari açığın daraltılması için, IMF'in talimatlarıyla vergi tedbirleri gündeme getirilmiştir. Bu, faturanın doğrudan halka çıkması değil midir? Çünkü, Sayın Maliye Bakanı, burada; bütçeyi sunarken bir şey dedi; "Avrupa Birliği, Amerika ve Japonya'yla rekabet edebilmek için, bu yıl, vergilerini indirdi" dedi. Biz ise, vergilerimizi artırıyoruz. Elektrik faturalarında, biliyorsunuz, sabit ücret alacağız; doğal gazda 8'den 17'ye KDV'yi çıkarttık; bugünün temeli olan iletişimdeki KDV, lüks tüketim vergisi seviyesine çıktı. Konulan bütün harçlardaki artışların hepsi, ihracatçıyı etkilemeyecek mi? Bu ihracatçı, son krizden sonra, artan finans maliyetlerinden etkilenmedi mi? Bugünkü kur artışları, kurun ve enflasyonun yerine oturmaması nedeniyle aradaki farktan etkilenmeyecek mi? Peki, iç piyasası tıkanan dış piyasayla da, artık, bu şekilde rekabet etmesi mümkün olmayan ihracatçı, bile bile stok için üretim yapar mı? Yapmayacaksa, bu fabrikalar kapanacak demektir. Üretim yapmayacaksa, işsizlik artacak demektir. O zaman, bizim alternatif politikalarımız ne olacaktır? Ayrıca, bugüne kadar çiftçimize ve sanayicimize vermediğimiz desteklere baktığımız zaman, bu destekler, ithalat yoluyla başka ülkelerin çiftçisine, sanayicisine bir ölçüde aktarılmadı mı? Dikkat edecek olursanız, tüketim malları ithalatındaki artış, yüzde 47,4'e ulaşmıştır.

Değerli milletvekilleri, son üç yıldır, ülkemizde, IMF programları uygulanmaktadır. 1998 ve 1999 yıllarında bir "yakından izleme" anlaşması yapılmıştır. 1997'nin Haziran ayında yüzde 76 enflasyonla devraldığımız tabloyu, yıl sonuna kadar yaptırılan zamlarla, 55 inci hükümet, yüzde 91'lere çıkarttığında, kamu borçlanma gereği, gayri safi milli hâsılının yüzde 7,6'sıydı. Liberal ekonomi kurallarının bir tarafa bırakıldığı, KİT zamlarının durdurulduğu ortamda, 1998 yılında, toptan eşyanın yüzde 54,3'e indiğini görüyoruz; ama, kamu kesimi borçlanma gereği 9,2'ye çıkıyor. 1999 yılında, bu geciktirilmiş zamlar yapılıyor; o zaman da, toptan eşya yüzde 62,9'a çıkıyor; ama, artık, kamu kesimi borçlanma gereği, devraldığımızın neredeyse yüzde 100 oranında artarak 14,3'e çıkıyor.

Programın başarısızlığı, Sayın Kumcuoğlu tarafından, 55 ve 56 ncı hükümetin yapısal sıkıntılarına bağlanırken, uygulamasındaki faturayı yüklenen, işçilere, memurlara, esnaflara, KOBİ'lere, emeklilere hiç değinilmemesi dikkatimi çekti; çünkü, eğer, ortada böyle başarısız bir program varsa, bu programdan sonra da bir stand-by anlaşması uygulamasına giriyorsanız, bu, giderek fakirleşen kesimlerin, bu artan yükü yüklenip yüklenemeyeceğini; yani, sosyal bir maliyet hesabı yapıp, sosyal bir programın da birlikte konulması gerekmez miydi?

Stand-by uygulamasında, bir yılın sonunda, Türk ekonomisinin, bugün itibariyle, reel sektörü de vuran nasıl bir mali kriz içinde olduğu hepimizce malumdur. Faizler hızla yükselirken, borsadaki düşüş devam etmekte, bankalar, artan maliyetlerini, hiç vakit kaybetmeksizin, reel sektörün açılmış kredileri de dahil olmak üzere uygulamaktadırlar. Bu dönemde, hükümetin istikrar programı anlayışı, konsolide bütçe borçlanma faizleriyle sınırlı kalmış, cari dengeyle tedbirler, ortaklar arasındaki anlaşmazlıktan kaynaklanan özelleştirme sorunları nedeniyle de, bugünkü tablo içinden çıkılmaz hale gelmiştir.

Bakın, cari işlemler dengesinde düşündüğümüz, ödemeler dengesini konuştuğumuz zaman, özelleştirme, doğrudan yabancı sermaye büyük önem kazanmaktadır. Biz, özelleştirme için 7,6 milyar dolar hedef koyduk; bundan, bugün, nakit bazında 2,9 milyar dolar aldık.

Bugün gündemde olduğu için, özelleştirmeye de kısaca değinmek istiyorum. Telekomun özelleştirilmesi uzun bir zamandır gündemde; keşke, dün özelleştirilebilmiş olsaydı. Ancak, bugün, kısaca dikkatinizi şuna çekmek istiyorum: Telekomda, o gün, 93'te hesaplanan 35-40 milyar dolarların içinde katma değerli hizmetler yoktu. Bugüne kadar o hizmetlerin bir şirket halinde ayrılması da programlanmıştı; ancak, şu anda, gerek uydu hizmetleri gerekse yeni dahil olan GSM 1 800'le ilgili hizmetlerin ayrılmadığı ortadadır. Bugün yapılacak olan özelleştirmede, bu katma hizmetlerin olup olmadığının, kamuoyuna açıklanması gerekmektedir. Zaten, bir özelleştirme, bir ülkenin rızası ve kendi dengeleri içinde, zamanında yapılır; bizse, IMF'nin şu anda getirdiği ek paket içinde ve yılın sonuna doğru, sıkıştırılmış bir süreçte hızla yapıyoruz. Bazı şeyleri kamuoyu önünde açıkça yapmanın zamanı gelmiştir.

Yapısal reformlardan kaçındık, af konusunda sorunlar, çekişmeler yaşadık, özelleştirmede, biraz önce ifade ettiğim konular arasında, bakanların birbiri arasındaki ibret verici tartışmalar da ortada, Avrupa Birliğinde Kıbrıs çıktı, azınlık sorunları çıktı, tabii ki, sonuçta, yabancılar da, Türkiye'yi, yatırım yapılabilir bir ülke olarak görmekten çıktı. Nereden görüyoruz bunu; bu yıl, doğrudan yabancı sermayede portföy yatırımlarını 2,8 milyar dolar olarak programlamıştık, 500 milyon dolara yakın net çıkış vardır, bırakın girişi.

Bugün, bu programlarla ihracatımızda bazı gerilemeler olabilir demiştik, ona dikkat çekin, geçen yıl söylemiştim. İşte, özelleştirme ve doğrudan yabancı sermayenin girişi de bu nedenle önemli demiştim, bunu bir kez daha ifade etmeyi yararlı görüyorum.

Değerli milletvekilleri, tüm kesimlerce, başlangıçta programa verilen destekle oluşan iyimserlik havası nedeniyle, aşırı değerlenen Türk Lirasını dikkate alan bankalar, yurt dışındaki borçlanmalarını artırmış ve oluşturdukları kaynakları, Türk Lirası cinsinden, uzun vadeli, düşük faizli devlet tahvillerine ve uzun vadeli tüketici kredilerine plase etmişlerdir ve sistemi kontrol görevi olan Hazine ve Merkez Bankası, banka bilançolarındaki bu vade dengesizliğini sadece seyretmişlerdir, uyarı ve tedbir alma görevlerini ise zamanında yapmamışlardır.

Bankacılık Üst Kurulunun, sistemi oluşturmak ve fondaki bankalarla ilgili acil tedbir almak yerine, sistemde polisiye tarzda yaklaşımlarıyla sektördeki güveni sarsması ise, krizi alevlendiren başka bir nokta olmuştur.

Açık pozisyon riski ortadayken, cari açık ortaya çıkmışken, yabancıların Türkiye'deki riski daha artırmamak için piyasadan çekilmeleri elbette doğaldı; ancak, açık pozisyon olarak yapılan açıklama dövizle olan talebi artırınca, program gereği piyasadan çekilen Türk Lirasının da likidite sıkışıklığını yarattığını bir kez daha tespit edelim.

İstanbul Menkul Kıymetler Borsasında da bu sıkıntılar yaşanmıştı. Tüm bunlar geldi ve sonuçta yaşadığımız bu krizin etkileri hâlâ devam etmekte, krizin üstesinden gelinmemiş ve 2001 yılı bütçesinin temel değerleri ortadan kalkmıştır; çünkü, artan faizler ve piyasadan çekilen likidite sonrasında, 2001 yılı bütçesinde, Hazine, hangi faiz ve hangi vadeyle bu piyasadan borçlanacaktır; artan her yükümlülük, faiz ödemelerini değiştirecek, bütçe açığını artıracaktır. Ayrıca, bugün koyduğumuz vergi yükü, yatırımı, üretimi, ihracatı engelleyecek, her gün kapanan işyerleriyle bu verginin ödenmesi mümkün olabilecek midir; hayır, bu da bütçe açığını artıracaktır. O zaman, bütlin bu değerler, enflasyon hedefinin gerçekleşmemesine, sonuçta, büyümenin de olmamasına neden olacaktır. O zaman, biz, bugün burada neyi tartıştığımızı çok iyi bilelim. Özetlemek gerekirse, birinci yılın sonunda enflasyonla mücadelede başarısız olunmuş, çabalar ve çekilen sıkıntılar ne yazık ki boşa gitmiştir. Bu nedenle, sokaktaki sesi çok iyi duymamız gerekmektedir.

Şimdi, ihracatımızla ilgili bazı çözüm önerilerimizi sizlerle paylaşmak istiyorum: Kur, bu şekilde çipa olarak kullanıldığı için, özellikle euro bölgesinde ihracatımız büyük sıkıntıya düşmüştür. Aşırı değerlenen Türk Lirasının ihracat üzerindeki etkisini asgariye düşürmek için, KOBİ'lerle ilgili olarak, ihracatçıların riskini Eximbank vasıtasıyla koruma altına almamız gerekmektedir. Bu amaçla, Eximbank kaynaklarını artırmamız gerekiyor. Özellikle büyük bir sorun haline gelen teminat konusunu, ihracatçı ve ihracatçı KOBİ'ler lehine yeniden düzenlemek gerekmektedir. Girdilerin, özellikle, enerji ve tarımsal girdiler olmak üzere, dünya fiyatlarından sağlanması için acilen tedbir almak zorundayız; aksi takdirde, piyasada fiyat tutturulması ve piyasada kalıcılığın sağlanması mümkün değildir. Özel kesim imalat sanayii üretimindeki ihracat sanayiinin ihracat rekabetini sağlayıcı ar-ge, uluslararası fuarlara katılım, istihdam gibi daha önceden de konulmuş olan bu teşvikler için bütçemizde kaynak gerekmektedir. KOBİ'lerin sorunlarına gerek yatırım gerekse işletme safhasında süratle çözüm bulmalıyız.

Ayrıca, teknolojik gelişmeler konusunda destekleri artırmalıyız. Elektronik ticaretin altyapısını oluşturmakta geç kaldık. Bu tedbirleri alacak ve uygulayacak kurumlarda uzman kadroların oluşumunda da liyakata çok dikkat etmeliyiz.

Tarım kesimi bugün çökmüştür. Bu kesim, tarlasını ekime dahi hazırlayamamaktadır. Bu yıl içinde verilmiş olan primlerin zamanında verildiği söylenemez; çünkü, verilseydi, tarım ihracatında yüzde 13,9'luk bir düşüşle karşı karşıya kalmazdık. Onun için, bugünden, bu primlerin karşılığı, olduğu şekilde, çiftçimize açıklanması gerekmektedir.

Değerli milletvekilleri, gerek enflasyon ve ödemeler dengesi gerekse bütçe ve özelleştirme konularında hükümetin başarısızlıkları halkta büyük bir güvensizlik yaratmıştır. Bundan böyle, uygulamalara konulan tedbirleri toplum ihtiyatla karşılamaktadır. Bugün yeniden ek vergilerin devam ettirilmesi doğru değildir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN- Sayın Yılmaz, lütfen, 1 dakika içerisinde toparlayınız; buyurun.

AYFER YILMAZ (Devamla)- Zaten, alım gücü kötüleşen halkın üzerine bu yeni vergilerin tekrar getirilecek olması, halkın tahammülünü aşacaktır. 2001 yılı bütçesinin temel makro ekonomik hedefleri, son günlerde yaşanan mali krizden dolayı geçerliliğini yitirmiştir. Bugün, biz burada yeni dengelerle çalışmak zorundayız. Daha gerçekçi bir bütçe yapmak durumundayız. Ancak, hükümet olarak, sadece, IMF'in verdiği hükümleri dikte ettiren ve ülkeye neye mal olacağını hiç düşünmeden tedbir alma uygulaması devam ettiği sürece, ülkenin gerçeklerine dönmemizi mümkün görmüyorum.

Değerli milletvekilleri, uzun bir süredir çiftçiler, memurlar, işçiler, emekliler, doktorlar, öğrenciler meydanları dolduruyor belki, hiç yürümemesi gereken polisler bugün meydanlarda; ancak, bu ses duyulmadı. Biz, Doğru Yol Partisi olarak her platformda ve bu kürsüde halkın sıkıntısını dile getirmeye çalıştık, parmak sayınızla, ne yazık ki, bu haklı taleplerimizi sürekli olarak geri çevirdiniz. En son "çiftçilerimizin Ziraat Bankasına olan faiz borçlarını, esnafın faiz borçlarını, gelin, affedelim" dedik, onu dahi çevirdiniz. Gelin, artık, bu yanlışta son verin.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Son cümleiniz için mikrofonu açıyorum; ama, lütfen, son cümleiniz olsun.

AYFER YILMAZ (Devamla) - 2001 yılı bütçesini, ülkenin gerçeklerine ve halkın çıkarları üzerine inşa edelim. Biz, siyaset kurumunu, halkın önünü tıkayan değil, onun sorunlarına çözüm getiren bir çare müessesesi olarak görmekteyiz. Gelin, demokrasiyi işletelim. Bu konudaki çabalarınıza, muhalefet olarak destek vermeye hazırız, yeter ki, siz, o iradeyi gösterin.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (Alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Yılmaz.

Doğru Yol Partisi Grubu adına, ikinci söz, Denizli Milletvekili Sayın Mehmet Gözlükaya'ya ait.

Buyurun Sayın Gözlükaya.(DYP sıralarından alkışlar)

Süreniz 15 dakika efendim.

DYP GRUBU ADINA MEHMET GÖZLÜKAYA (Denizli) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Danıştay ve Tapu Kadastro Genel Müdürlüğü'nün bütçesiyle ilgili olarak, Doğru Yol Partisi Grubu adına söz aldım, hepimize en derin saygılarımı sunuyorum.

Bilindiği üzere, Danıştay, Anayasamızın 125 inci maddesinde de tarif edildiği gibi, idarenin her türlü işlem ve eylemlerine karşı yargı görevi yapan bir kurumdur. Danıştay, Danıştay Kanununa göre, danışma ve inceleme meclisidir. İdare mahkemeleri ve vergi mahkemelerince verilen kararları da temyiz yoluyla incelemektedir. Bu yargı görevinin yanında, Başbakanlık ve Bakanlar Kurulunca gönderilen kanun, tasarı ve teklifler hakkında görüş bildirmek, tüzök tasarılarını incelemek, imtiyaz sözleşmeleri ve şartlaşmalar hakkında fikir bildirmek gibi görevleri de vardır. Yani, geniş görev alanı olan yüksek bir mahkememizdir.

Danıştayın da, birçok kuruluşumuz gibi, herkesçe bilinen birtakım sorunları vardır. Bu sorunların başında bina sorunu gelmektedir. Danıştaya gideniniz var mı bilmiyorum; senede bir iki defa gidiyoruz. Burada gördüğümüz manzara gerçekten içler acısı; yani, Danıştay gibi bir yüksek yargı organımızın, maalesef, çok eski bir binası var, Danıştaya yakışmayan bir binası var. Bu devirde, bu binanın yenilenmesi lazım. Tamiri için de herhangi bir şekilde ciddi bir ödeneğin ayrılmadığını görmekteyiz. Hele, bir de, bu binada yukarı katlara çıkarken asansörlere binerseniz, her an için asansörde kalma ihtimaliniz vardır. Ne yazık ki, bu tamirat için de, asansör yatırım ücreti olarak 5 milyar lira ayrılmış!

Çok değerli arkadaşlar, bana göre, yenilenmesi lazım; yani, sanki yitizyl öncesinin şartlarını yaşayan bir Danıştay görünümündedir. Bu bakımdan, kesinlikle, ektransferlerle veya en azından, gelecek bütçelere konulacak ödeneklerle, bir Sayıştay binası gibi, Danıştayımıza yakışan bir binanın yapılmasında fayda görüyoruz.

Ayrıca, çağımız, artık, bilgisayar çağı. Aşağı yukarı 80 000 davanın var olduğu Danıştayımızda, maalesef bilgisayarlar çok eski; yani, bunlarla, içeriden veya dışarıdan, Danıştayla ilgili, verilen kararların açıklanması veya sorulara cevap verilmesi mümkün değil. Bir internet çağına geçilmiş; ama, tamiratına dahi para bulamayan bir bilgisayar donanımı var ve Danıştayın bilgisayardan istifade etmesi mümkün değil. Maalesef, bilgisayarlarla ilgili ödeneğin de 5 milyar lira olduğunu görüyoruz. Halbuki, 500 milyar lira gibi bir paranın ayrılması suretiyle, Danıştayın çağdaş bir hale getirilmesinde zaruret vardır.

Değerli arkadaşlarım, Danıştay üyelerimizin sorunlarından bir tanesi de, lojman sorunu. Gerçekten, 100 küsur tetkik hâkim, Danıştay üyesi ve savcımızın, maalesef lojmanı yok. Bu lazım mıdır; bize göre bu lazım. Neden lazım; çünkü, bugün, devletimiz, memurlara, derecesine göre 200 000 lira ile 600 000 lira arasında kira yardımı veriyor. Bundan, herhalde haberimiz var. Tekrar ediyorum, 200 000 lira ile 600 000 lira arasında; yani 200 000, 400 000 ve 600 000 şeklinde, en yüksek dereceli memura, kira yardımı olarak verilen para da 600 000 lira. Takdirinize sunuyorum, bu rakam hakkında biraz kafa yormalı Meclisimiz.

Şimdi, 400 milyon lira ücret alan bir tetkik hâkiminin, Ankara gibi bir yerde, şanına yakışır, görevine yakışır bir daire tutabilmesi için, asgari 300 milyon lira para vermesi lazım. Allah'a şükür ki, her açıdan karakter sahibi olan hâkimlerimiz, görevlerini, bu zor şartlarda dahi lâıykı veçhile yapma durumundadırlar; bunun düzeltilmesi lazım.

Kira yardımıyla ilgili bu durum, bütün memurlara şamildir. Gerçekten, lojmanda oturmayan bütün memurlarımız da, aynı şartlar içerisinde 200 000 ile 600 000 lira arasında kira yardımı almaktadırlar.

Çocuk yardımını söylemiyorum, bir memurumuzun veya bir memuremizin, bir çocuğu dünyaya geldiği zaman 1,5 milyon lira alıyor; Meclisin dikkatine sunuyorum.

Değerli arkadaşlarım, Danıştayımızın birçok görevi var biliyorsunuz; ilk derece mahkemeleri, temyiz mahkemeleri, idare ve vergi mahkemelerinden gelen kararlarla ilgili olarak. Yalnız, tabii ki, bu görevler çok, bunların azaltılması lazım. Her ne kadar, geçenlerde, bu bölge idare mahkemeleriyle ilgili, sanıyorum 4575 sayılı Yasada değişiklik yaptıysak da, ancak bu yeterli değil. İstinaf mahkemeleri kurmaya çalıştık; ama, kâfi gelmiyor. Bugün, Danıştaya dava akımı gene devam ediyor. Danıştayımız, 30 000-40 000 davayı sonuçlandırdığı halde, maalesef, davaların hepsine bakma şansına sahip değil. Zaten, 70 küsur tane de hâkim ve savcı eksikliği de var.

Bu bakımdan, Danıştayımızın, yapısal değişikliğe gitmesi lazım; yani, gerek Danıştay Kanununda gerek diğer mevzuatta birtakım değişiklikler yapılmak suretiyle, daha sağlıklı kararlar alınabilmesi, insanımıza daha güzel hizmetler verilebilmesi için, Danıştayın, sadece temyiz mercii olarak görev yapma imkânlarının araştırılması lazım. Bu bakımdan, idare ve bölge idare mahkemelerimizin görevlerinin de biraz daha artırılması lazım. Tabii ki, bugünkü şartlar içerisinde, onların da fiziksel imkânları yok; gerek personel gerekse bina açısından, bu bölge idare mahkemelerinin de güçlendirilmesi gerekmektedir.

Değerli arkadaşlarım, hâkimi ve savcısıyla birlikte 800 personeli bulunan, biraz önce söylediğim şartlarda görev yapan Danıştayımızın 6 küsur trilyon liralık bir bütçesi var. Bu bütçeyle, Danıştayın daha sağlıklı görev yapması mümkün değildir. Malum olduğu üzere, hepimizin bildiği üzere, yıllardır bu Meclisin ekseriyeti hukukçudur; ama, maalesef, hükümetler, adaletle üvey evlat muamelesi yapmaktadır. Bugün, Adalet Bakanlığı bütçesi de yeterli derecede değildir; Yargıtayın, Danıştayın ve Sayıştayın bütçeleri de yeterli derecede değildir. Tarafsız ve güçlü bir yargı istiyor-sak, gelin, bu bütçeleri önümüzdeki dönemlerde artıralım.

Hükümeti de uyarıyorum; popülizm yapmak için kendi bölgelerine fuzuli birtakım yatırımlar yapan, gösteri yatırımları, oy yatırımları yapan hükümetimizin de, bu yargı organlarına gerekli değeri vermesini ve ek transferlerle, yedek ödeneklerle takviye etmesini istirham ediyorum.

Danıştay bütçemizin hayırlı olmasını diliyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; geldik Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü bütçesine. Bu bütçemiz de, maalesef, zayıf. Zayıf; fakat yüzotuz yıllık bir geleneği olan bu Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü içerisinde birtakım olaylarda var. Bunları, kısaca arz etmek istiyorum.

Bildiğiniz üzere, Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü, mülkiyet hakkını kuran, koruyan ve mülkiyet değişiklikleriyle ilgili her türlü işlemi yürütmekte görevli olan bir kurumumuzdur; çok önemli bir kurumdur. Bu kurum, aynen yargı gibi, işlevlerinde bağımsız olması gereken bir kurumdur. Bu kurumda görev yapanların ehliyet, liyakat ve tarafsızlıklarını önplanda tutmaları gerektiğine inanıyoruz. Ayrıca, bunların bağımsız olması lazım; yani, baskı altında bu görevler yapılırsa değişik yollara gider, maddi ve manevi birtakım sıkıntılara duçar olunabilir. Bu bakımdan, bu kurum üzerinde hassasiyetle durmak gerektiğini ve bu yönde eğitim almış insanları bu görevlere getirmek gerektiğini ifade ediyorum.

Bugün, Türkiye'de tapu-kadastro çalışmaları, kadastrasyon çalışmaları istediğimiz şekilde bitmiş midir; maalesef bitmemiştir; ama, bitmesi için, mutlaka gayret sarf edilmesi lazım. Çünkü, dava adedinin azalması ve adliyenin rahatlaması, bir bakıma kadastrasyonun bitmesine bağlıdır.

Şimdi, 22 adet bölge müdürlüğü, 330 adet kadastro müdürlüğü ve 1 000'i aşkın tapu sicil müdürlüğü olan bu teşekkül, bilimsel çalışma, yeniden yapılanma ve kamu yararına birtakım projeler yapması gerekirken, projeler geliştirmesi gerekirken, maalesef, iki yıldan bu yana, yani bu hükümet işbaşına geldiğinden bu yana birtakım sıkıntılar yaşamaktadır. Birbuçuk iki yıldır, bu kurumda, özellikle personelle ilgili çok büyük sıkıntılar vardır. Sayın Bakanaya saygımız var; ama, bizim tespit ettiğimiz icraatlarını takdir etmemiz mümkün değil. Biraz önce söylediğim gibi, Tapu ve Kadastro, yüzotuz yıllık bir kurum. Bu kurumun özellikleri var; burada, bir nevi mütehassıslar görev yapıyor. Bu kurumun başına gelenler, her zaman, bu kurumdan yetişmiş, gerçekten bu işi bilen insanlardan teşekkül ediyordu; ama, gelin görün ki, Sayın Bakan işbaşına geldiğinden itibaren, buraya, hiç tapu-kadastroyla ilgisi olmayan bir jeoloji mühendisini genel müdür yapmış. Bu, tabii, ilk defa olan bir olay. Bunun dışında -sadece genel müdürle kalınsa iyi- genel müdür yardımcılarının, ikisi hariç, hepsi değiştirilmiş; daire başkanları değiştirilmiş ve bugün, son tespitlere göre, 1 040'a yakın memur ve müdürden bazıları görevlerinden alınmış, bazıları da yer değiştirmiş.

Nedir buradaki amaç; herhalde, bu arkadaşlarımız ehliyetsizdir, bu arkadaşlar görev yapmıyor gibi düşüncelerle mi, bunların yerleri değiştirildi acaba; bilmiyoruz. Sadece, Sayın Bakanın bir lafı var; diyor ki "çürük Kozları temizliyoruz." Yani, bu camiada yaşayan 20 000'e yakın personelin hepsi mi çürük Koz ve bu çürüklük nereden geliyor; bunu, Sayın Bakanın açıklaması lazım. Yoksa, sadece, kendi yandaşlarını belli görevlere getirmek için, birtakım iftiraların atılmasına gerek yoktur diye düşünüyoruz. Bu kurumda, insanların onuru, çalışanların onuru rencide edilmiştir. Bunun, Sayın Bakana yakışmadığını ifade etmek istiyorum.

Ayrıca, bu kurumda, yıllarca, harita mühendisleri ve kadastro mühendislerinin, yapılan bazı işlemlerle, geliştirilen projelerle ilgili olarak, inceleme ve en azından bir onay gibi bir yetkisi varken -kanun nedir, ne değildir bilmiyorum; Sayın Bakan, inşallah açıklarlar- maalesef, Sayın Bakan geldikten sonra, bu yetki, bunlardan alınmıştır. Bize göre, bu, teknik açıdan ve işlerin düzenli yürütmesi bakımından, önemli bir sorundur.

Burada söylemek istemezdim; ama, bir hususu da not olarak almışız; o da şu: Bazı kitaplar basılıyor, herhalde tapu ve kadastroyla ilgili olarak; fakat, bu kitapları personelin alma mecburiyeti var mı Sayın Bakanım? Birkaç müfettiş veya görevlinin yazdığı bu kitapların, belli fiyatlarla, özel kazanç için, bütün müdürlüklere gerekli talimat verilerek alınması mecburiyetini nasıl içinize sindirebiliyorsunuz? Var mı böyle bir şey? Bu hususta bir açıklama yapmanızı ve bunun doğru olup olmadığını öğrenmek istiyorum.

Ayrıca, depremle ilgili olarak Dünya Bankasından birtakım yardımlar gelmiştir. Bu yardımların nasıl kullanılacağı hakkında bilgi sahibi değiliz; ama, bu yardımlarla ilgili, bu parasal olaylarla ilgili yetkililerin değiştirildiğine şahit olduk; daha doğrusu, bu söyleniyor. Bu hususta da, Sayın Bakanımız, aydınlatıcı -ki, bu gelen para milyon dolarlarla ifade ediliyor- bir açıklama yaparlarsa, memnun olacağımızı ifade ediyorum.

Değerli arkadaşlarım, bu kurum, çok önemli bir kurumdur dedik. Eğer, bu kurumdaki tahribat, personel tahribatı, bugünkü gibi devam edecek olursa, burada çalışan insanlar hiçbir şekilde güven içerisinde olmazlar. Geçenlerde bir müfettişlik sınavı yapıldı...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Gözlükaya, lütfen toparlar mısınız. Süreniz bitti, 1 dakika eksüre veriyorum.

MEHMET GÖZLÜKAYA (Devamla) - Toparlıyorum Sayın Başkanım.

Bu sınavda kazananlar belli oldu, komisyon kesin sonucu ilan etti; ama, her ne hikmetse, iptal edildi. Söylentiler doğru mu, bilmiyorum; yine, Sayın Bakanımızın fikriyatından bir kişinin evladı bu müfettişlik imtihanını kazanmadığı için, bir nevi partizanlık anlayışıyla, bunun iptal edildiği yönünde duyumlar vardır. Bu hususta da ciddi bir açıklama yaparlarsa memnun olacağımızı ifade ediyorum.

Değerli arkadaşlarım, Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğünün bütçesi az. 20 000 personeli var. 65 trilyon liraya yakın bir bütçesi var; ama, 4 trilyon liralık bir yatırım ödeneği var. Bu kadar cüzi yatırım ödeneği olan bir kurumun, kadastrasyonu ve gerekli çağdaşlaşma ve yenileşmeyi yapması mümkün değildir diyorum.

Bu bütçemizin de hayırlı olmasını diliyorum; ama, buranın, bu kurumun, partizanlıktan uzak yönetilmesini, ısrarla ve tekraren söylüyorum; hepinize saygılar sunuyorum. (DYP ve FP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Gözlükaya.

Gruplar adına üçüncü söz, Fazilet Partisi Grubu adına, İstanbul Milletvekili Sayın Azmi Ateş'e ait. (FP sıralarından alkışlar)

Sayın Ateş, süreyi eşit mi kullanacaksınız efendim?

AZMİ ATEŞ (İstanbul) - Evet, Sayın Başkan.

BAŞKAN - Buyurun.

Süreniz 10 dakika.

FP GRUBU ADINA AZMİ ATEŞ (İstanbul) - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; 2001 mali yılı Dış Ticaret Müsteşarlığı bütçesi üzerinde Fazilet Partisi Grubu adına söz almış bulunuyorum; bu vesileyle, Yüce Heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Bir ülkede, kalkınmışlığın en önemli göstergelerini, başta ihracat olmak üzere, dışticaret hacmi, cari işlemler dengesi, borç stoku ve gayri safi milli hâsıla gibi parametreler oluşturmaktadır. Bu açıdan bakıldığında, Türkiye'nin ihracatı 1997 yılından beri 26,5 milyar dolar civarında olup, âdeta yerinde saymaktadır. Buna karşılık, artan ithalat dolayısıyla, dışticaret açığı büyümeye devam etmektedir. 2000 yılında, ihracatın ithalatı karşılama oranı ancak yüzde 50 civarında olabilecektir. Bunun anlamı, bir satıp iki alıyoruz demektir. Diğer bir deyişle, bu durum, üretimdeki ve istihdamdaki azalmayı ifade etmektedir.

Ayrıca, ithalattaki artış, bir taraftan ödemeler dengesini bozuyor, diğer taraftan da, KOBİ'lerimizi rekabet edemez hale getiriyor; üretimimiz ve dolayısıyla da ticaretimiz engellenmiş oluyor. Bu durum ise, işyerlerinin kapanmasına ve de her geçen gün işsizliğin artmasına sebep oluyor.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; ithalatın artması dolayısıyla meydana gelen büyüme sağlıklı olmayıp, bu büyümeye "şişme" denilmesi daha uygun düşmektedir. İktisat dilinde bunun adı, yoksullaştırıcı bir büyümedir. Ayrıca, bu yıl cari işlemler açığı 10 milyar dolar gibi korkunç boyutlara ulaşmaktadır.

Ekonomistler ve işin uzmanları, son günlerde vuku bulan, ucuz atlatıldığı iddia edilen mali krizin, 1958'den bu yana yaşadığımız en ciddi kriz olduğunu ifade etmektedirler. Önceki krizleri az çok kendi gücümüzle aşmış, büyük ölçüde kendi yağımızla kavrulmuşuk. Oysa, bugün, bir iki gün içinde faizler yüzde 40'lardan yüzde 1700'lere ulaşmıştır. Ekonomist Mustafa Özel, bir gazetede değerlendirmesinde "faizler nasıl böyle kolay yükselerek indirilebiliyor?.. Bunu başarabilen, başka neler yapabilir acaba?.. Bahçemdeki yılanı öldüren veya evimdeki yangını söndüren güç, yarın, bu güçlü bana karşı da kullanmaz mı?.." diye soruyor. Bugünün iktidarına benim ve milletimin sorusu da şu: Bu güç, bu yardımı, bize, bugün ne adına yapıyor?

Sayın milletvekilleri, ekonomiden sorumlu Devlet Bakanı Sayın Recep Önal, 6 Ağustos 1999'da bir gazeteye yaptığı açıklamada, ısrarla, sonbaharda ekonomide canlanma olacağını ve ülkemize yabancı sermaye akışının olacağını ifade etmiştir. Oysa, bugün kaçan kaçana... Buna karşılık, 1999 yılı, ekonomide yüzde 6,4 küçülmeye kapandı. Son günlerde ekonomiyi altüst eden bu krizi yaşadık. Bunun yanı sıra, 1997 yılından itibaren Eylül 2000'e kadar, ülkemizde 90 000 civarında işyeri kapandı. Bu rakamın 35 000'i İstanbul İlimize aittir. Bu durum, bize, bu hükümetin de önünü göremediğini göstermektedir. Bu olumsuzluğu aşmanın tek yolu güvendir, millete güvenmektir, millete güven verebilmektir.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; yoksulluktan, fakirlikten, hayat pahalılığından kurtulmanın yollarından biri, yolsuzluktan kurtulmaktır; diğeri ise, ihracatı artırmak, dışa açılmaktır. İhracatın gerektiği şekilde artırılabilmesi için, öncelikle, başta Hazine, Dış Ticaret Müsteşarlığı, Sanayi

ve Ticaret Bakanlığı ve ilgili kurumlar arasında koordinasyon sağlanarak ihracat seferberliği programı hazırlanmalıdır; ihracat seferberliğinin altyapısını oluşturan yatırım ve üretim seferberliği başlatılmalıdır; yani, bilgiyle mücehhez hale getirilecek olan yüksek teknolojiyi hayata geçirmek lazımdır.

Başta KOBİ'lerimiz olmak üzere, yatırımcı ve gerçek ihracatçı firmalara her türlü destek sağlanmalıdır. 1997 yılından itibaren güntümüze kadar KOBİ'lere verilen toplam kredi miktarı 360 milyon dolar civarındadır. İşleri boşaltılarak Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonuna devredilen 11 bankadan, sadece, evet sadece birinden hortumlanan meblağ, bu sektörün problemlerinin çözümü için yeterlidir. Ayrıca, enflasyonun dizginlenmesi için döviz kurunun baskı altında tutulması da, ihracatı olumsuz yönde etkilemektedir.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; dışticaretimizi, ülkemizin potansiyeline uygun bir konuma getirebilmemiz için, dışticareti, mutlaka dışsiyasetle birlikte yürütmek mecburiyetindeyiz. Bugün, bunun, ülkemizde koordineli bir şekilde ve beraber yürütüldüğünü söyleyemeyiz.

Bu vesileyle, bir endişemi ifade etmek istiyorum. 5 Aralık 2000 tarihinde dışpolitikadaki olumsuz yöndeki gelişmelerle ilgili olarak bir genel görüşme açılması talebiyle verilen yedi ayrı önerenin Türkiye Büyük Millet Meclisinde yapılan öngörüşmesinde, Dışişleri Bakanı Sayın İsmail Cem konuşmasında "Türkiyemiz, artık, dünyanın sadece bir bölgesel gücü değil; ama, küresel gücü olmak yönünde hızla gelişmektedir" demişti. Ben de, ülkemizin bölgesel güç, hatta küresel güç olma potansiyelinin olduğuna bütün kalbimle inanıyorum; ama, üçbuçuk senedir işbaşında olan bu hükümet ve Sayın Bakanın bu potansiyeli kullanamadığını düşünüyorum.

Bu anlamda, Türkiye'nin, tarihi, kültürel bağları olan Türk cumhuriyetleriyle münasebetlerine bir bakıyorum. Bu ülkelerle olan ticaret hacmimiz, ilerleme kaydetmek bir yana, her geçen gün daha da azalıyor. Bu kardeş, dost ülkeleri, Rusya'nın nüfuz alanına terk etmiş durumdayız.

Şimdi, sayın hükümete ve onun Dışişleri Bakanına, Genel Kurulda, milletvekili arkadaşlarımın cevap alamadığı soruları tekrar soruyorum:

Türk cumhuriyetleriyle ekonomik ve siyasi münasebetleri geliştirecek ve bu ülkeleri Rusya'ya mahkûm olmaktan kurtaracak olan politikalarınız nelerdir? Aynı soruyu, Filistin, Ortadoğu, Kafkaslar, Balkanlar ve Irak için de soruyorum.

Türkiye, "Irak'ın toprak bütünlüğünden yanayım; Kafkasların huzur bulmasını, Çeçenistan'daki savaşın durmasını arzu ediyorum" diyerek, tarihe, insanımıza ve insanlığa karşı olan sorumluluklarından asla kurtulamaz.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Irak'a yıllardır uygulanan ambargonun hâlâ devam etmesi, hem Irak'la olan sınır ticaretimizi felç etmiş hem de 50 milyar doların üzerinde olduğu tahmin edilen maddî kaybın daha da artmasına sebep olmuştur. Oysa, Irak'a bizzat silah vererek savaşı körükleyen, başta Amerika Birleşik Devletleri olmak üzere Batılı ülkeler, dolaylı ya da direkt olarak, çok uzun zamandan beri bu ambargoyu delmektedirler. Şimdi, sayın hükümete soruyorum: Halkları arasında tarihî, kültürel, inanç ve komşuluk bağları olan Irak'a uygulanan bu anlamsız ambargoyu kaldırmak için neyi ve kimin himmetini bekliyorsunuz?

Sayın milletvekilleri, bugün, 70 milyonluk Türkiye'nin dışticaret hacmi, ne hazindir ki, yıllardır 70 milyar dolar civarında seyretmekte olup, 1999 yılındaki dışticaret hacmi 67 milyar dolar, gayri safî milli hâsılası 187 milyar dolardır. Oysa, 1950 yılında dışticaret hacmi Türkiye'yle neredeyse başabaş olan, bugün 40 milyon nüfuslu İspanya'nın 1998 yılındaki dışticaret hacmi 242

milyar dolara, gayri safi milli hâsılası ise 553 milyar dolara ulaşmış bulunmaktadır. 6 milyon nüfuslu İsrail'in bile, 1999 yılı ihracatı 25,6, ithalatı ise 30 milyar dolardır. Bir avuç içi kadar İsrail'in ihracatı, dev bir potansiyeli olan Türkiye'ninkine neredeyse eşit miktardadır. Bu durumda, Türkiye ve insanımıza yazık olmuyor mu? Türkiye'nin yegâne ve tek problemi iyi yönetilememektir.

Sayın milletvekilleri, Türkiye, bu acıklı durumdan bir an önce kurtulmak için, bölge ülkeleriyle olan dış ticaret hacmini yüzde 18'lerden yüzde 30'lara, 40'lara, hatta, Avrupa Birliğiyle olan seviyeye çıkarmalıdır. Bugün, Avrupa Birliğini oluşturan 15 ülkenin kendi aralarında yaptıkları ticaretin, toplam dış ticaretleri içindeki payı yüzde 60'lara ulaşmış bulunmaktadır. Böylece, ekonomiye öncelik vererek, lokomotiflik yaptırarak, siyasi münasebetlerini bugünkü duruma getirmişlerdir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Ateş, lütfen toparlayınız; 1 dakika süre veriyorum.

AZMİ ATEŞ (Devamla) - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Türkiye, başta Rusya olmak üzere, hiçbir ülkenin tekel olmasına fırsat vermeden, bölge insanını ve ülkelerini dünyaya açacak olan, başta Bakü-Ceyhan petrol boru hattı olmak üzere, ortak projelerin hayata geçirilmesine mutlaka öncülük etmelidir.

Türkiye, bütün bu söylediklerimi yapabilecek, başta insan kaynakları olmak üzere, tarihi birikim ve her türlü potansiyele sahiptir. Yeter ki, ülkemizin imkânları, milyonlarca insanımız meydanlarda "açız ve açıktayız" diye bağırırken, üç beş soyguncu, vurguncu, bankacı, rantiyeciye peşkeş çekilmesin. Böylece, enflasyon, hayat pahalılığı ve yoksulluğun başlıca sebebi olan yolsuzluklar önlenmiş olsun. Yeter ki, sermaye yeşil, sarı ve kırmızı diye renk ayırımına tabi tutulmasın, girişimci ruhun önündeki engeller kaldırılsın. (FP sıralarından alkışlar) Evet, yeter ki, çağın yükselen değerlerinden olan insan hak ve özgürlüklerinin önündeki engeller kaldırılsın. Milletimizin mukaddesleri üzerindeki baskılar ve dayatmalar son bulsun.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Son cümleiniz için mikrofonu açıyorum, lütfen...

AZMİ ATEŞ (Devamla) - Bürokratik devletten demokratik devlete, diğer bir ifadeyle, gün ışığında yönetime kavuşalım, demokrasimizi demokratikleştirmiş olalım.

BAŞKAN - Son cümleiniz...

AZMİ ATEŞ (Devamla) - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; böylece, insanlarımızla huzur ortamına kavuşur, komşularımızla barışı sağlayıp, bölgesel güç olarak, hızlı adımlarla dünya devleti olmaya koşarız.

Bu özlemlerimin en kısa zamanda hayata geçirilmesi dileğiyle, hepinize saygılar sunuyorum. (FP ve DYP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Ateş.

Fazilet Partisi Grubu adına ikinci söz, Erzurum Milletvekili Sayın Aslan Polat'a ait.

Buyurun Sayın Polat. (FP sıralarından alkışlar)

Süreniz 10 dakika.

FP GRUBU ADINA ASLAN POLAT (Erzurum) - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Devlet İstatistik Enstitüsü bütçesi üzerinde Fazilet Partisi Grubu adına söz almış bulunuyorum; hepinizi saygıyla selamlarım.

Devlet İstatistik Enstitüsünün en önemli faaliyetleri nüfus sayımı, TEFE ve TÜFE fiyat endeksleridir.

Cumhuriyet döneminde ilk nüfus sayımı 1927 yılında yapılmış olup, bu yıl 14 üncü defa yapılmıştır. Sayın Bakan, Plan ve Bütçe Komisyonunda, aynen "tüm belediyelerdeki cadde ve sokaklara isim ve numara verilmesi için, içinde insan bulunan veya bulunması muhtemel binalara numara verilmiş ve adreslerin kaydedildiği bina cetvelleri doldurulmuştur" demiş, bu numaralama çalışması için Enstitünün bütçesinden 6 trilyon Türk Lirası bir katkının belediyelere yapıldığını belirtmiş ve "Devlet İstatistik Enstitüsü, nüfus sayımında, sayım bölgelerinin oluşturulması için gerekli olan adres çerçevesini, tarihinde olmadığı kadar iyi bir şekilde tespit ederek kontrol altına almıştır" diye büyük bir gururla, komisyonda görüş belirtmiştir.

Peki, netice ne olmuştur; takriben 981 bin kişi görevlendirilen, 25 trilyon Türk Lirası civarında para harcanan ve bu topraklarda altıyüz yıllık mazisi olan nüfus sayımı, bu hükümetin elinde tam bir skandala dönüşmüş, 1990 yılında 56 milyon 473 bin, 1997 yılında 62 milyon 865 bin olan nüfusumuz, üç yıl sonra, ilk rakamlara göre, 71 milyon 900 bin kişi olarak belirlenmiştir. Ülkemizde, son yıllarda, binde 15 olan nüfus artış hızımız, bu sayıma göre binde 48 olmuş ve Devlet İstatistik Enstitüsünün bu ilk neticelerine göre, Afrika ülkelerindeki nüfus artış hızını yakalamıştır.

Esasında, üç yılda 9 milyon değil, gerçek rakamlarda 3 milyon civarında nüfus artışı olmuş; fakat, bu, sayımlarda, 9 milyon gibi anormal rakamlarda görülmüştür. Hükümet yetkilileri suçlu olarak belediyeleri göstermiş ve belediyelerin nüfus başına 35 milyon Türk Lirası yardım alabilmek için nüfusu olduğundan fazla gösterdiğini, özellikle 30 ilde anormal nüfus artışı olduğunu belirtmişlerdir; fakat, sormak lazım, belediyelerin nüfusu fazla gösterme istekleri doğru olabilir; fakat, sizin, 981 000 anketörünüz ve yaptığımız numaralama ve adres çerçevesi çalışmalarınızın bu hatada hiç mi kusuru yoktur? Bu sayımın neticesi, sadece belediye yardımlarıyla sınırlı kalmayacak, milletvekili seçimlerine, ülkemizin fert başına gayri safi yurtiçi hâsıla oranlarının tespitine, işsiz sayısından emek arzına kadar tüm bilgileri kapsayıp bizi yanlış planlama yapmaya yöneltecektir.

Bunun neticesinde, istatistikî değerler, bütçe değerleri ciddi olmayınca, bütçe açıkları, enflasyon oranları hesaplanan değerlere düşmüyor ve neticede halkın çilesi de bitmiyor.

2001 yılında yapılacak bir önemli faaliyet de genel tarım sayımıdır. 38 000 köyde yapılacak bu sayımın bir önemli özelliği, bu sayımın, tarım kesiminde uygulamak istediğimiz doğrudan tarım destekleri konusunda bize önemli bir fikir vereceğidir. Bu sayımı da, nüfus sayımı gibi gayri ciddi yapacak olursak, hem de tarım kesimine ödenecek doğrudan tarım desteklerini hesaplamada hata yaparız, hem de IMF talimatlarıyla uygulanan tarımdaki tabanfiyat desteğini kesmemiz sonucu, köyden kente olacak göçün boyutlarını hatalı hesaplayıp, bu göçün ülkemize yapacağı sosyal sarsıntıyı önleyemememiz olacaktır ki, bunun da, tamiri imkânsız neticeler doğuracağı aşikârdır.

Sayın milletvekilleri, istatistikî neticelerin, Avrupa Birliğine girmek istediğimiz bugünlerde ve bilhassa gümrük birliğine girdikten sonra önemi gittikçe artmıştır. Sanayi ve ticaret kesimi, gümrük indirimleri başladığından, gelen belli malların aylık olarak istatistikî neticelerini görmez ve tedbirini almazsa, sanayide büyük çalkantılar olur. Örneğin, ülkemize, imal edilen sektörlerde, bilhassa döviz baskısı nedeniyle özendirilen ithal mallar girmeye başlar ve sanayici bundan aylık değil de bir birbuçuk yıl sonra haberdar olmaya başlar ise, o zaman gerekli önlemleri alamadığı için iflaslar başlayabilir.

Yine, istatistikî bilgilerin, coğrafi alan olarak hangi kapsamda, hangi zaman periyodu içinde, hangi kitleler için bu bilgilerin üretildiği de çok önemlidir; hedef kitle çok önemlidir. Bu kitle, amaç

ve kapsama birleştiginde ortaya konulan bilginin gerçekten nasıl yorumlanması ve karar verici için nasıl bir araç teşkil etmesi çok önemlidir. Devlet İstatistik Enstitüsünü incelerken, üzerinde durulacak en önemli endeksler, fiyat endeksleridir. Bunlardan; bir, geçinme endeksi veya tüketici fiyatları endeksi; iki, toptan eşya fiyatları endeksidir.

Tüketici fiyatları endeksi, belirli bir grup hane halkının tüketim alışkanlıklarını temsil eden belirli bir grup mal ve hizmetlerin ortalama perakende fiyatlarında zaman içinde meydana gelen değişimleri ölçmeyi hedefleyen bir araçtır. Bu fiyatlarda ortaya çıkacak her değişim, o yaşam standardının devamı için gerekli olan para miktarını etkileyecektir.

Devlet İstatistik Enstitüsü tüketici fiyat endeksini kurarken, özellikle alt ve üst gelir gruplarındaki hanelerin tüketimini endekse dahil etmemiştir. Sebebi ise, alt ve üst gelir gruplarındaki hane halkının tüketim kalıpları, tükettikleri maddelerin tanımları, alışveriş ettikleri yerler kitlenin genelinden farklı olduğundan, bu uç gelir grupları, endeks kapsamı dışında tutulmuştur.

Zaten, Dünya Bankası verilerinde de ülkemiz nüfusunun takriben yüzde 8'lik kısmının açık sınırının altında olduğu belirtilmiştir. Dolayısıyla, yaşam savaşı veren ve "öteki Türkiye" olarak tanımlanan bu kitle, devlet tarafından, endeks tanımının dahi dışında tutulmuştur. Tüketici fiyatlarında, hane halkı sayısının yüzde 92,7'sini, hane halkı gelirlerinin ise yüzde 88,3'ünü temin eden kitle alınmıştır.

En son yapılan 1994 yılı hane halkı gelir ve tüketici harcamaları anketi, 7 bölgede, 62 yerleşim bölgesinde yapılmıştır. Tüketici fiyat endeksinde 10 ana grup altında 33 alt grup ve 410 madde kapsamaktadır. Bu gruplar, yıllara ve Devlet İstatistik Enstitüsü ile İstanbul Ticaret Odasına göre de farklılık göstermektedir.

Örneğin, gıda grubu, Devlet İstatistik Enstitüsü 100 endeksinde 1979'da yüzde 45,32 ağırlıkta, 1987'de yüzde 29,82 ağırlıkta, 1994'te ise yüzde 27,58 ağırlığa düşmüştür; İstanbul Ticaret Odası, bunu, 1985 endeksinde yüzde 42,49 olarak vermiştir.

Konut grubu, Devlet İstatistik Enstitüsünde, 1979'da yüzde 18,64 ağırlıkta, 1987'de yüzde 34,38 ağırlıkta, 1994'te ise yüzde 27,84 ağırlıkta; İstanbul Ticaret Odası 1985 endeksinde ise yüzde 22,72 ağırlığındadır.

Ev eşyası grubu, Devlet İstatistik Enstitüsünde 1979'da yüzde 10,65, 1987'de yüzde 9,96, 1994'te ise yüzde 8; İstanbul Ticaret Odası endeksinde ise yüzde 8.

Giyim grubu, Devlet İstatistik Enstitüsünde 1979'da yüzde 12,12, 1987'de yüzde 9,71, 1994'te yüzde 8,65; İstanbul Ticaret Odasında yüzde 12,78.

Endekslerde de görüldüğü gibi, gıda grubunun, yıllar içerisinde fertlerin geliri artıkça, endeks içerisindeki ağırlığı azalmaktadır. Yine, bu oran, ülke içerisinde illere göre de değişiklik arz etmekte, örneğin, Devlet İstatistik Enstitüsü 1994 kentsel yerler tüketici endeksinde gıda, içki ve tütün ana harcama grup ağırlığı olarak İstanbul'da yüzde 27,58 iken, bu oran, Erzurum ilimizde yüzde 34,84'tür. Onun için, bilhassa, fakir bölgelerimizde gıda ana grubunun ağırlığı zengin bölgelerden daha fazla olmaktadır.

İkinci ana grup olarak, konut sorunlarında görülmektedir. Ülkemizde önemli bir konut açığı varken, 2000 yılının ilk dokuz ayında, 1999 yılının ilk dokuz ayına göre, belediyeler tarafından verilen yapı ruhsatı sayısında yüzde 33,1 azalış varken, yani, deprem felaketi yılına göre dahi inşaat ruhsatında yüzde 33 azalış varken, kanunla kiralari 2001 yılında yüzde 10'la sınırlamak, sadece olaylar karşısında çaresizliğin bir ifadesi olup, realist bir yaklaşım değildir. Zaten, piyasalar da bizi teyit etmektedir. Tüketici fiyat endekslerinde 1994 hane halkı gelir ve tüketim harcamaları çok değiştiği gibi, mevcut indeksin işyeri ağırlıkları ise 1992 işyeri sayımına göre belirlenmiştir.

Geçen 6-8 yılda, ülkemizde tüketim alışkanlıkları çok değişmiştir. Mevcut kullanılan endekslerde, örneğin, et satışının yüzde 85'inin kasaplardan, yüzde 15'inin market ve süpermarketlerden; beyaz peynirin yüzde 73'ünün bakkallardan, yüzde 16'sının süpermarketlerden, yüzde 11'inin semt pazarlarından satıldığı varsayılmıştır ki, son yıllarda süpermarketlerin şehir merkezlerinde, çok yanlış bir politikayla, özendirilerek açılmalarıyla, bu oranlar süpermarketler lehine çok hızlı değişmiştir ve gerçeği tam olarak yansıtmamaktadır.

Toptan eşya fiyatları endeksleri ise, genel olarak, toptan satışa konu olan ürünlerin toptan fiyatlarındaki değişimi gösteren bir endekslemedir. Toptan eşya fiyatları endeksleri, 4 ana sektörde, 31 alt sektörde ve 678 madde üzerinde yapılmaktadır.

Netice olarak, bu indekslerden istenen sonuçları sağlayabilmek için en önemli konu, indekse seçilen maddelerin cari ay fiyatlarının doğru olarak toplanmasıdır. Bunun için de fiyat derleyen elemanların eğitiminin çok iyi yapılması ve ücret yönünden tatmin edici bir ücretle istihdam edilmeleri gereklidir. Zaman içerisinde, tüketici fiyatları endeksinde kapsanan işyerleri kapanabilir veya takip edilen ürünler bulunmayabilir, yeni işyerleri açılabilir. Bunun için de, fiyat derlenen örnek işyerlerinin durumunu yeniden gözden geçirmek gerekebilir.

Devlet İstatistik Enstitüsünce tespit edilen endekslerin doğruluğu hakkında, son aylarda bazı şüpheler de belirmiştir. Örneğin, Devlet İstatistik Enstitüsü, haziran ayı TÜFE yüzde 0,7, TEFE yüzde 0,3 olarak açıklarken, İstanbul Ticaret Odası, bu rakamları sırasıyla, yüzde 1,6 ve yüzde 2,3 olarak açıklamıştır.

Devlet İstatistik Enstitüsü, ekim ayı tüketici fiyatlarını yüzde 3,1 olarak açıklarken, İstanbul Ticaret Odası, ticretliler geçinme endeksini ekim ayı için yüzde 6,1 olarak vermiştir.

Yine, Devlet İstatistik Enstitüsü verilerini esas alırsak, kasım ayı sonu itibariyle, TÜFE, yıllık yüzde 43,8, 12 aylık ortalamalara göre ise yüzde 57,6'dır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapattı)

BAŞKAN - Sayın Polat, lütfen, toparlayınız.

ASLAN POLAT (Devamla) - 2000 yılının ilk dokuz ayında, belediyeler tarafından verilen yapı ruhsat sayısında yüzde 33,1 azalma olmuş; 2000 yılı ocak-ekim aralığında, 1999 yılına göre, kapanan şirket ve kooperatiflerde yüzde 31, kapanan firmalarda yüzde 18,51 artış olmuştur.

Bu rakamlar ışığında, şunu söylemek isteriz ki, 12 aylık ortalama tüketici enflasyonu yüzde 57,6 olmasına rağmen, siz, hâlâ, memura ve emekliye yüzde 10 zam verirken, memurlar greve gider, öğretmenler çocuklarımızı okutmaz, cumhuriyet tarihinde ilk defa polisler gösteri yürüyüşü yapar. Memur ve emeklilere verilecek 1 puanlık artışın, 2001 yılı bütçesi içerisinde 130 trilyon TL'ye tekabül ettiğini bildiğimizden, 10 puanlık bir artışın bütçeye maliyeti 1,3 katrilyon TL eder ki, bu da, sizin, gelir hanenize kaydetmeyi unuttuğunuz, özel iletişim, özel işlem ve eğitim vergisinin dahi altındadır. Yani, kaynak vardır; fakat, bunu halka değil, batık bankalara vermeyi arzu eden bir yönetimle karşı karşıyayız.

Netice olarak, Devlet İstatistik Enstitüsü verileri, ülkemizin, önünü görmesi için gerekli olan en önemli, hayatî verilerdir. Bu verilerin gerekli titizlikle hazırlanmasını ve bütçenin hayırlı olmasını diler, hepimize saygılar sunarım. (FP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Polat.

Fazilet Partisi Grubu adına üçüncü konuşma, Erzurum Milletvekili Sayın Fahrettin Kucaracı tarafından yapılacaktır.

Buyurun Sayın Kucaracı. (FP sıralarından alkışlar)

Süreniz 10 dakika.

FP GRUBU ADINA FAHRETTİN KUKARACI (Erzurum) - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; görüşülmekte olan 2001 mali yılı Danıştay bütçesiyle ilgili Grubumun görüşlerini sunmak üzere huzurunuzdayım. Bu vesileyle, şahsım ve Grubum adına, Yılce Meclisimizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın milletvekilleri, Danıştay, Anayasamızın 155 inci maddesi gereğince kurulmuş, idarenin eylem ve işlemlerinin yargısal denetimini yapan yüksek bir mahkemedir. Günümüzde, idari etkinliğin kemiyet ve keyfiyet yönünden artması ve kamu hizmeti anlayışındaki değişimler pek çok hukukî sorunu beraberinde getirmiş ve bu sorunlar doğrudan veya dolaylı olarak idari faaliyetin yargısal yönden denetimine de yansımıştır. İdari yargının iş yükünün artmasına sebep olan bu durum, idari uyumsuzlukların zamanında ve adil olarak çözümlenmesini geciktirmeye başlamıştır. Hukuk devleti bağlamında geciken adaletin adaletsizlik olduğu dikkate alınırsa, bu konuda alınacak önlemler hususunda hızlı davranmak gerekir. Bir idari davanın dört yılda sonuçlanması kabul edilebilir bir zaman değildir. Öncelikle, problemler yargıya intikal etmeden çözülmeli, bu konuda tedbirler alınmalıdır. Bunun birinci şartı, idarenin hukuka bağlı olması, hukukun üstünlüğüne inancı ve keyfi uygulamalardan kaçınmasıdır.

Ülkemizde yürütmenin idare üzerinde büyük etkisinin olduğu bilinmektedir. Siyasî iktidar, iktidar olup göreve başladıktan hemen sonra üst yöneticileri değiştirmektedir. Değiştirmelerin devamında kayırmalar başlamakta, haksızlıklar yapılmakta, bu da halkın güvensizliğine neden olmaktadır. Bu haksızlıklar çoğalıp kitlelere yayıldıkça, idareye güven azalmaktadır. Yürütmenin idareye aşırı baskısı, ülkenin bunalıma düşmesine sebep olmaktadır. İşte, bu yapının karşısında idari yargı vardır. İdari yargı, objektif hukuk kurallarından ayrılmadığı, siyasî ve ideolojik etkilerden uzak kaldığı sürece, yürütmenin idare üzerindeki etkisi azalacak, ülkede hukuka bağlı bir devlet idaresi meydana gelecektir.

Muhterem milletvekilleri, bugün, idare ve vergi mahkemelerinin iş yükü olabildiğince çoktur. Danıştayın iş yükü ise, altından kalkılacak gibi değildir. Yapılan istatistiklere göre, 1999 yılında, Danıştay dava dairelerine, geçen yıldan 63 849 dosya devretmiş, 59 817 dosya yıl içinde gelmiş, toplam 121 546 dosyadan 59 805 dosya neticeye bağlanmış, 63 865 dosya 2000 yılına aktarılmıştır. Bir dosyanın Danıştay dava dairelerinde ortalama görülme süresi, 1998'de 432, 1999'da 384 gündür. Danıştay idari dava dairelerindeyse, bir dosyanın sonuçlanma süresi, 1998'de 372, 1999'da 506 gündür. Bu istatistiklerin gösterdiği kesin bir sonuç vardır, o da, adaletin gecikmekte olduğu gerçeğidir.

Değerli milletvekilleri, idari yargıda değiştirilmeye muhtaç birçok düzenleme vardır. Bunların başında ve acilen ele alınması gereken husus, yürütmeyi durdurma kararlarıyla ilgili hükümlerdir. İdari Yargılama Usulü Kanununun yürütmeyi durdurma kararlarıyla ilgili 27 nci maddesinde yürütme kararı verilebilmesi için "idari işlemin uygulanması halinde telafisi güç veya imkânsız zararların doğması ve idari işlemin açıkça hukuka aykırı olması şartlarının birlikte gerçekleşmesi" aranmaktadır. Bu şartların birlikte gerçekleşmediği kanaati hâkimse, yürütmeyi durdurma kararı verilmemektedir. Mahkemenin takdirine bırakılan bu maddenin tatbiki hususunda bir birlik olmadığı, bazı mahkemelerin hükmü dar yorumlarken, bazılarının çok geniş yorumladıkları görülmektedir. Bu nedenle farklı uygulamalar meydana gelmekte, özellikle, kamu personelinin atamalarında mağduriyetler yaşanmaktadır. A ilinde çalışmaktayken B iline tayin edilen bir memur, yürütmeyi durdurma kararı alamayınca, o ile gitmek zorunda kalmaktadır. Davanın devamı süresince, memurun öğrenim gören çocukları, çalışan eşi ve ev düzeni tamamen bozulmaktadır. İşlem daha sonra iptal edilse bile, ona çok büyük bir kazanç sağlamamakta, adalete olan güveninde de azalma olmaktadır. Halbuki, yıllarca hizmet verdiği yerde, yargının nihai kararına kadar üç beş ay daha kalabilse, devletin bir zararı olmayacak, böylece mağduriyetler de önlenmiş olacaktır.

Bir başka önemli husus, idarenin yargı kararlarını mutlaka uygulaması meselesidir. Bu, Anayasanın bir hükmü olmasına rağmen, idare, yürütmeyi durdurma veya iptal kararı almış olan memurları, ya göreve başlatmıyor ya da göreve başlattıktan iki gün sonra, tekrar bir başka yere tayin ediliyor. Bu durum üç beş defa tekrar edince, memur, devlete karşı hukuktan da umudunu keserek, idarenin haksızlığına boyun eğmek zorunda kalıyor. Bir yıl içerisinde dört ayrı tayine muhatap olan kamu görevlisinin, ailesinin ve çocuklarının durumu, Yüksek Meclisimizin takdirindedir.

Yargı kararlarının geç uygulanması veya uygulanmaması halinde, buna sebep olan amirin kişisel sorumluluğu ve müeyyideleri ağırlaştırılmalıdır. Kişisel kararlar ve keyfi uygulamalar engellenmelidir.

Yürütmeyi durdurma veya nihai kararların uygulanmasında idareye 60 günlük süre tanınmıştır. İdare, bu süreyi, hiçbir sebep yokken, son güne bırakarak uygulamaktadır. Verilen sürenin istismarına ve memurun mağduriyetine sebep olmayacak şekilde uygulanması sağlanmalı, bunun için makul gerekçe aranmalı, keyfi davranışlar cezalandırılmalıdır; çünkü, hukuk düzeni, keyfilige izin vermeyen bir sistemdir.

İdarenin eylem ve işlemlerinden zarar görenlerin başvuracakları son merci yargıdır. Danıştay ve idare mahkemeleri, en büyük güç sahibi olan devleti hukukla sınırlamanın ve hakların iadesinin yegâne teminatıdır. Yargı denetimi sonucu, kişilerin haklarını almaları sağlanır.

Bunu sağlamak için yargının bağımsızlığı temin edilmeli, yargı mercileri, baskı, dayatma ve telkinlerden etkilenmemelidir. Hâkimlerimiz, kararlarını verirken, hiçbir baskı ve tesir altında bulunmamaları gerekir. Baskı yapılması kadar, yapılabilmesi ihtimali de hâkim bağımsızlığını zedeler. Demokratik rejim, hem bu ilkeyi kabul eden hem de uygulayan rejimdir. Hâkimin adil ve bağımsız olması da yetmez; onun bağımsız ve adil olduğundan şüphe dahi edilmemelidir.

Anayasanın 138 inci maddesinde "hiçbir organ, makam, merci veya kişi, yargı yetkisinin kullanılmasında mahkemelere ve hâkimlere emir ve talimat veremez, genelge gönderemez, tavsiye ve telkinde bulunamaz" denilmektedir. Bu hüküm karşısında brifingleri izah etmek mümkün görünmemektedir.

Hâkim tarafsız olmalıdır. Tarafsızlık ise, taraflar bakımından subjektif davranmaması, taraflara yabancı kalmasıdır. Hele, Danıştay ve idari yargıda bu husus çok daha önemli bir hal almaktadır; zira, taraflardan biri her zaman idaredir.

Muhterem milletvekilleri, son günlerde basında yer alan ve yargı mensuplarının nelerle suçlandığı, yerlerinin nasıl değiştirildiği, bağımsız ve tarafsız karar verecek olanların nasıl bir manevi tehdit altında bulunduğu görülmektedir. Okuduğu gazete, dinlediği müzik ve eşinin tesettürü, cuma ve teravi namazı kılması nedeniyle kararlarına dünya görüşünü yansıttığı iddia edilerek sürülen hâkimlerden adil karar vermelerini beklemek haksızlık olacaktır.

Bunun yanında, hukukun temel prensiplerine aykırı olarak, iddiayı delil olarak kabul edip, kararına mesnet alan bir başka hâkim hakkında herhangi bir işlem yapıldığına tanık olunmamıştır. Bu tür uygulamalar ülkede kaosa neden olacak, adalete olan güven ortadan kalkacaktır; yargı, mağdur ve mazlumların sığınacakları merci olma özelliğini kaybedecektir. Kendi teminatı elinden almış hâkimin mazlumların teminatı olması düşünülemez.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Kularacı, lütfen toparlayınız.

FAHRETTİN KUKARACI (Devamla) - İktidardan, özellikle ve samimiyetle istirham ediyorum; eğitimi, sağlığı, ekonomiyi, iç ve dış politikayı, memuru, işçiyi, esnafı, köylüyü perişan ettiniz, hiç olmazsa adaletle oynamayınız, hiç olmazsa onu sağlam bırakınız. Yargıçları, konjonktüre göre karar verir pozisyona düşürmeyiniz. Toplumun umutlarını kırarak, mülkün temeline dinamit koymayınız diyor; Yüce Heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (FP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Kukaracı.

Grupları adına, üçüncü sırada, Milliyetçi Hareket Partisi Grubu sözcüleri konuşacaklardır.

İlk söz, Sivas Milletvekili Sayın Mehmet Ceylan'a aittir.

Sayın Ceylan, süreleri eşit mi kullanacaksınız efendim?

MEHMET CEYLAN (Sivas) - Evet efendim.

BAŞKAN - O zaman, 7'şer dakika süre verip, eğer sözüünüz tamamlanamazsa 1'er dakika uzatacağım efendim.

Buyurun efendim.

MHP GRUBU ADINA MEHMET CEYLAN (Sivas) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Dış Ticaret Müsteşarlığı bütçesiyle alakalı olarak görüşlerimi belirtmek üzere, Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Sözlerime başlarken Yüce Heyeti saygıyla selamlıyorum. Bu vesileyle, mübarek ramazan ayının Aziz Türk Milletine hayırlara vesile olmasını diliyorum.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; ihracat faaliyetinin ekonomik büyümeye yol açtığı fikri, uzun yıllardır kalkınma ve büyüme literatüründe yer almaktadır. İhracata dayalı büyüme politikası, özellikle güneydoğu Asya ülkeleri tarafından başarıyla uygulanmıştır.

İhracatın büyüme üzerinde müspet çok etkisi vardır. Yurtiçi talebin yetersiz olduğu durumlarda ihracat artışı, ülke üretimine yönelik talepte artış anlamına geldiği için yurtiçi üretimin artmasına sebep olmaktadır.

Diğer taraftan, ihracattaki artış, ihraç ürünlerinin üretiminde ihtisaslaşmayı teşvik ederek verimlilik düzeyinin yükselmesine ve ihracat sektöründeki rekabet gücünün artmasına yol açar. Bu durum da, daha sonra, kaynakların verimsiz sektörlerden daha verimli ihracat sektörüne aktarılmasına ve üretimin artmasına sebep olur. İhracattaki artış, ülkeye döviz girişi sağlayarak döviz sıkıntısının aşılmasına katkıda bulunur. İthal girdi kullanarak üretim yapan yerli üreticilerin, ithalat için döviz bulmalarına ve bu sayede üretimlerini gerçekleştirmelerine imkân sağlar. Ülkenin karşılaştırmalı üstünlüğe sahip olduğu malların ihracatının artması, bu sektörlerde ölçek ekonomilerinin oluşmasını sağlayarak, büyüme hızının artmasına katkıda bulunur.

Tüm bu sebeplerden dolayı, bir ülkenin ekonomik büyümesine yönelik politikalarında, ihracatın önemli bir yere sahip olması gerektiğini söyleyebiliriz. İhracatın, bu önemli görevini yerine getirebilmesi de, ancak dışticarete güçlü bir kurumsal yapılaşmayla sağlanabilir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yeni ticaret teorileri ve yaklaşımları, gelişmekte olan ülkelerin ticaret politikalarında yeni alanlara işaret etmektedir. Bu alanlar, doğrudan sübvansiyonlar gibi alışılmış müdahale araçlarının tersine, devletin bilgilendirme, bilgi toplama ve yönlendirme işlevlerini öne çıkarmaktadır. Bu yeni araçlar, ihracatın bir bütün olarak görülmesini ve ihracatı bütünleyen alanlara destek sağlamasını amaçlamaktadır.

Devletin destek verebileceği alanların başında, ihracata önemli etkileri bulunan altyapı ve eğitim gelmektedir. Ekonominin büyüme hızının belirlenmesinde, altyapının sağladığı hizmetlerin kalitesi önemli bir rol oynamaktadır. Bu nedenle, insan kaynaklarına yapılan yatırımın, iktisadi gelişme ve bu çerçevede ihracat kapasitesinin artırılmasında en etkili uzun vadeli politika olduğu kabul edilmelidir.

İhracatı teşvikte hükümetlerin elinde en önemli destek, kurumsal desteklerdir. Kurumların temel görevi, devlet ve girişimciler arasındaki bilgi akışını sağlamaktır. Dikkat edilmesi gereken en önemli husus, bir kurumun hizmet ettiği kitlelerin iyi belirlenmesi ve bu kitleye yönelik olarak bilgi toplaması ve bilgilendirmesi faaliyetidir.

İhracatı etkin bir şekilde destekleyecek kurumsal yapının önemli özelliklerinden birisi, ihracatın geniş bir tanımının kabulü ve bu geniş tanıma uygun destekleyici bir bakış açısı ve yapı benimsenmesidir. İhracatı desteklemenin hedefi, sadece Türkiye'de üretilen mal ve hizmetlerin yurtdışına daha büyük miktarlarda satılmasını sağlayacak mevcut üretici ve ihracatçılara yönelik tedbirler olarak değil, ülkedeki ihracat potansiyelini artıracak ve ihracata destek veren finansman, pazarlama, ulaştırma, iletişim, kalite kontrol, marka yaratma, insan kaynakları gibi alanları bir bütün olarak destekleyecek önlemler şeklinde olmalıdır.

İhracatı desteklemenin temel amacı, dünya ekonomisinin yarattığı fırsatlardan yararlanmak, gerekli olan üretim artışının sürekliliğini sağlamaktır.

Türkiye'de izlenen dışticaret politikalarındaki kurumsal sorunların en önemlisi, dağınık bir yapılanmanın sonucu ortaya çıkan çokbaşlılıktır. Gelişmiş ülkelerin deneyimleri, bu alanda yapılacak değişikliklerin ve dışticaret örgütlenmesinin tek elde toplanmasının başarılı olduğunu göstermektedir.

Dışticaretin organizasyonu açısından önemli olan, sorumlu birimlerin konumu ve dışticareti destekleyecek diğer birimlerle olan ilişkisidir. Dışticaretin başarısında, iyi çalışan bir gümrük sistemi, rekabetçi bir içticaret ortamı, küçük ve orta ölçekli işletmelerin ihracata yönlendirilmesi ve gerekli insan kaynaklarının oluşturulması çok önemlidir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ihracat, üretim artışı, istihdam ve finansman yaratıcı özellikleriyle, vazgeçilemeyecek bir kalkınma modeli olarak ekonomi sistemi içerisinde yerini almıştır.

Türkiye, talep yaratıcı etkisiyle, üretim artışı sağlayan ihracata dayalı kalkınma modelini sadece tercih etmekle kalmayıp, bu politikanın gereği olan esnek karar alma sürecine dayanan kurumsal bütünlüğünü bir an önce oluşturmalıdır.

Dışticarete kurumsal bütünlüğün sağlanması sonucunda, Dış Ticaret Müsteşarlığı, ihracatın önünde engel teşkil eden konularda daha etkili olarak inisiyatif kullanabilme imkânına kavuşacaktır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sözlerime son verirken, bütçenin milletimize hayırlı olmasını temenni ediyorum, saygılar sunuyorum.

Bu arada, polis teşkilatımıza başsağlığı, şehitlerimize Allah'tan rahmet, yaralılara acil şifalar diliyorum, tekrar saygılar sunuyorum.(MHP, DSP ve DYP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Ceylan.

Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına ikinci söz, Bursa Milletvekili Sayın Burhan Orhan'a ait.

Buyurun Sayın Orhan. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA BURHAN ORHAN (Bursa) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşülmekte olan 2001 Mali Yılı Bütçe Kanunu Tasarısının, Devlet İstatistik Enstitüsü bütçesiyle ilgili kısmında görüşlerimi sunmak üzere, Milliyetçi Hareket Partisi Grubu ve şahsım adına söz almış bulunuyorum; bu nedenle, Yüce Meclisi şahsım ve partim adına saygıyla selamlıyorum.

1926 yılında Ulu Önder Mustafa Kemal Atatürk'ün talimatıyla "Merkezi İstatistik Dairesi" adıyla kurulan bugünkü Devlet İstatistik Enstitüsü, 75 yıldır, sosyal, ekonomik, kültürel ve teknolojik alanlarda tüm karar sistemleri ve araştırmacılar için veriler üreterek, devlet yönetiminde ve ulusal yaşamın her alanında etkili olmaktadır.

Yapısal değişimlerin çok hızlı yaşandığı ülkemizde, değişimin veri düzeyinde, asgari hatayla en kısa sürede yansıtılması gerektiği bilincinde olan Enstitü, çalışmalarına büyük gayret ve titizlikle devam etmekte, derlediği verileri, yayınlar, haber bültenleri, disket ve internet gibi iletişim ağıyla kullanıcıların hizmetine süratle sunmaktadır.

Devlet İstatistik Enstitüsü, 2000 yılında, ülke için büyük önem arz eden üç büyük çalışmayı başarıyla gerçekleştirmiştir. Bu çalışmalar; numaralama çalışması, bina sayımı ve 2000 yılı genel nüfus sayımıdır. Şimdi, bu çalışmalara kısaca değinmek istiyorum.

Numaralama çalışması, Devlet İstatistik Enstitüsünce yapılan tüm sayım ve araştırmaların temelini oluşturmakta ve ayrıca, haberleşme, seçmen kütükleri tanzimi, ikametgâhın belirlenmesi ve belediye hizmetlerinin iyi bir şekilde yürütülmesinde büyük önem taşımaktadır. Numaralama çalışmaları, belediye teşkilatı bulunan yerleşim yerlerinde belediyelerin, belediye teşkilatı bulunmayan yerleşim yerlerinde ise muhtarlıkların asli görevi olarak tanımlanmıştır.

Numaralama çalışması, 3 212 belediye ve 35 105 köy olmak üzere, toplam 38 317 yerleşim yerinde yürütülmüştür. Devlet İstatistik, numaralama çalışmasını tamamladıktan sonra, onaltı yıldır yapılmayan bina sayımı uygulamasını başarmıştır.

Bina sayımının amacı, ülkemiz sınırları içerisindeki bina stokunu ve niteliklerini belirlemek, karar organlarının alacağı ekonomik ve sosyal tedbirlere ışık tutacak temel verileri elde etmektir. Ayrıca, uluslararası karşılaştırmalar yapabilmek, milli gelir hesaplamalarına temel veri seti oluşturmak, nüfus ve göç hareketleriyle ortaya çıkan konut gereksinimleri konusunda daha tutarlı tahminler yapabilmek, kent sorunlarının tespiti ve çözüm yollarının üretilmesi için gerekli olan veri setini oluşturmaktır.

Sayım Başkan, değerli milletvekilleri; genel nüfus sayımları, toplum yapısı ihtiyaçlarından bağımsız olarak yapılan çalışmalar değildir. Bu sayımlar, toplumun, sosyal, demografik ve ekonomik nitelikleri hakkında veri toplamak ve bu niteliklerin zaman içerisinde gösterdikleri değişimleri tespit etmek için de uygulanır. Yani, nüfus sayımları, ülkenin fotoğrafı veya aynadaki görüntüsüdür.

On yılda bir uygulanan sayımın, bu yıl onördüncüsü gerçekleştirilmiş ve Türkiye'nin insan kaynağına ilişkin en kapsamlı ve en önemli veri kaynakları elde edilmiştir. 22 Ekim 2000 genel nüfus sayımında, ülkemizde bulunan herkesin sayıldığı ve 1990 yılından bu yana, Türkiye, nüfusu değişen dinamiklerinin ki, bunlar, hane halkları ve büyüklükleri, yaş, eğitim, medeni durum, iktisadi faaliyet, mesleklerin sektörel dağılımı ile istihdamla ilgili bilgilere de ulaşılmıştır.

Ayrıca, nüfus sayımının yerel yönetimlerdeki yeri son derece önemlidir. Ülkemizde, belediyelerin İller Bankasından alacağı pay ve belediye olma durumu, genel nüfus sayımlarıyla belirlenen nüfus büyüklüğüne bağlıdır. Belediyelerin, hizmet verdiği nüfusu bilmesi, bununla orantılı olarak yeterli payı alabilmesi sonucunda, yeterli hizmet sağlayabilmesi mümkün olmaktadır.

Enstitünün yürüttüğü cari çalışmalar ise, aylık, üç aylık ve yıllık olarak hazırlanan haber bültenleriyle kamuoyunu sürrekli bilgilendirmektir.

Devlet İstatistik Enstitüsünün 2001 yılında gerçekleştireceği ve hazırlık çalışmalarını başlattığı önemli çalışmalarından da, kısaca bahsetmek istiyorum.

Hane halkı tüketim harcamaları anketi: 2001 yılında uygulanacak bu anketten elde edilen veriler kullanılarak tüketici fiyat endeksinde kapsanan güncel bilgilerle yeniden elde edilecek ve 2001 temel yılı yeni tüketici fiyat endeksi kurulacaktır.

Bu çalışmalara paralel olarak 1994 yılı toptan eşya fiyat endekslerinin de temel yılı yenilenerek, 2001 yılı üretici fiyat endeksi hesaplanacaktır.

Tarım sayımında ise, tarım kesiminde mevcut potansiyeli saptamak ve tarımsal yapıdaki değişimleri belirlemek temel amaçtır. On yılda bir gerçekleştirilen genel tarım sayımlarında, kullanım biçimine göre arazi varlığı, bitkisel üretim, işletme büyüklükleri, işletme türleri, hayvan sayıları ve tarımsal araç gereçleri konularında ayrıntılı bilgiler elde edilmektedir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Devlet İstatistik Enstitüsünün cari çalışmaları ise, genel sanayi ve işyeri sayımı, sanayi üretim endeksi, çiftçinin eline geçen fiyatlar endeksi, çiftçinin ödediği fiyatlar endeksi, fiyat endeksleri, dış ticaret istatistikleri, sosyal istatistikler, Avrupa Birliği çalışmaları, uluslararası hesaplar, uluslararası faaliyetler, yorum ve analizler, bilim, teknoloji ve enformasyon göstergeleri, bilgi sistemi ve çevre istatistikleridir.

Türkiye'de resmi istatistiklerin yüzde 90'ını üreten Devlet İstatistik Enstitüsünün, görevini çağdaş ihtiyaçlara uygun şekilde yerine getirebilmesi için gerekli destek ve yardımı esirgememek inancıyla, Devlet İstatistik Enstitüsünün 2001 mali yılı bütçesinin ülkemize ve milletimize hayırlı, uğurlu olmasını Cenabı Allah'tan niyaz eder, saygılarımı sunarım. (MHP, DSP ve ANAP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN- Teşekkür ederim Sayın Orhan.

Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına üçüncü konuşma, İçel Milletvekili Sayın Hidayet Kılınç'a aittir.

Buyurun efendim.

MHP GRUBU ADINA HİDAYET KILINÇ (İçel)- Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına, Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü bütçesi hakkında söz almış bulunuyorum; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Hafta başında hain bir saldırı neticesinde hayatlarını kaybeden polislerimize Allah'tan rahmet, ailelerine başsağlığı ve yaralılara da acil şifalar diliyorum.

Yüzelliüç yıllık köklü bir mazisi bulunan Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü, gayrimenkul mülkiyetinin ve ona bağlı hakların teminatı olan tapu sicillerini genel güveni sağlayıcı nitelikte devletin sorumluluğu altında tutmakla görevlidir.

Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü, gördüğü hizmetin özelliği bakımından, tarafsız olup, gayrimenkule ilişkin akit ve tescil işlemlerini düzenli, zamanında, tarafların güvenini sağlayıcı biçimde yerine getirmektedir.

Medeni Kanununun 917 nci maddesi hükmüyle, devletin, tapu sicillerinin tutulmasından kaynaklanan zararlardan doğrudan doğruya sorumlu olacağı ve zarara kusuruyla sebebiyet vermiş Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü personeline rücu edebilme hakkının mevcudiyeti belirtilmiştir.

Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü, her türlü bütçe yoksunluğuna, ücret yetersizliğine, araç, donanım ve personel yetmezliğine karşın özveriyle hizmet vermektedir. Yine bu hizmet anlayışıyla, yıllık plan ve program hedeflerinin üzerinde hizmet vermekte ve üretim yapmaktadır.

Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğünün, gelişen Türkiye'nin her türlü altyapı ve üstyapı çalışmalarında mutlaka katkısı vardır; çünkü, toprağa bağlı her türlü yatırımın temelinde kadastro çalışmaları yer almaktadır.

Bitirilmesine az bir süreç kalan telsiz kadastrounun güncel hale getirilmesi, eskiyen planların yenilenmesi işi de bu Genel Müdürlüğün görevleri arasındadır. Bu nedenle, tapu ve kadastro çalışmalarına bitti gözle bakmamak lazımdır. Yenileme ve güncelleme hizmetleri çok önemli yer tutmaktadır. Bu kapsamda, Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğünün, gelecek yıllara ait olan programlarına destek verilmelidir. Özellikle bilgisayar teknolojisinin kullanımında çok istekli görülen bu kuruma, bilgi işlem sistemlerinin kurulmasını sağlayıcı destek verilmelidir. Çünkü, tapu sicillerinin ve kadastro planlarının sözel ve sayısal bilgilerinin ülke genelinde bilgisayar ortamında depolanmasıyla kullanıma sunulması, bu alanda hizmetin daha süratli ve ekonomik sunulmasına yol açacaktır. Bu amaçla, ihale aşamasında olan, Dünya Bankası destekli (MERNİS) Marmara Depremi Arazi Bilgi Sistemi Projesi ile kurumun, kit kaynaklarıyla son bir yıl içerisinde başlatmış olduğu Tapu Kadastro Bilgi Sistemi (TAKBİS) Projesi çok büyük önem arz etmekte olup bu projeleri başlatan Sayın Bakana ve ekibine ülkem adına teşekkür ederim; ancak, bu projelerin tamamlanması için belirli bir miktarda maddi kaynağa ihtiyacı olan Genel Müdürlüğün bu konuda desteklenmesi şarttır diyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü, uluslararası ilişkilerimiz açısından özel önem verdiğimiz Türk cumhuriyetleriyle ilgili çalışmalara da hız vermiştir. Bu bağlamda, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinde kadastro çalışmaları hızla devam etmekte, teknik elemanlar sürekli olarak burada istihdam edilmektedir; ancak, maddi imkânların sağlanması halinde Kıbrıs'ın kadastro tamamlanacak, millî ve manevî önemi tartışmasız olan bu toprakların teknik ve hukuki durumu net olarak ortaya konulacaktır.

Ayrıca, Ortaasya'da yer alan, kan ve kültürel bağlarımız bulunan Türk devletlerinde, özellikle komünizm sonrasında özel mülkiyete geçmeleri sırasında Türkiye Cumhuriyetinin mülkiyet ve sicil sisteminin öncülüğüne ve modelliğine ihtiyaç bulunduğu açıktır. Şu ana kadar Ortaasya Türk cumhuriyetlerinde bu amaca yönelik olarak yapılan çalışmalar turistik gezi faaliyeti kapsamı dışına pek çıkmamıştır. Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü, teknik donanım ve yetişmiş personel itibarıyla bu işin üstesinden gelebilecek durumdadır. Yetkililerden istediğimiz ise, ciddi olarak bu konuya eğilmeleri, kan ve kültürel bağımızın sistem ve hukuk açısından da tesisi ve gelişimi sağlanmalıdır diyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğünün acil ihtiyaç duyduğu mevzuat çalışmaları ve personelinin birtakım sıkıntıları da bulunmaktadır. Bu konular çok büyük aciliyet taşımaktadır; şöyle ki : 3402 sayılı Kadastro Kanununda, yetmezliklerin giderilebilmesi için, bu kanunda bazı maddeleri değiştiren bir değişiklik tasarısı, hazırlanarak, Türkiye Büyük Millet Meclisi Plan ve Bütçe -tali- Komisyonundan geçmiştir. Bu kanun tasarısı, kurumun faaliyetleri açısından çok büyük önem arz etmekte olup, bir an önce Genel Kurula indirilmesi ve sonuçlandırılması lazımdır diyorum.

Emlak müşavirliği ve emlak komisyonculuğu müessesesinin yasal statüye kavuşturulmasıyla ilgili çalışma taslağının acil olarak sonuçlandırılmasıyla, arazi mafyası ve sahtecilik gibi, her gün bir yenisine şahit olduğumuz çarpıklıklar bir ölçüde sona erdirilecektir.

Kentsel alandaki şehircilik, imar, altyapı, üstyapı planlamalarının yapılabilmesiyle ve kırsal alanlardaki tarım arazisinin toprak ve tarım reformuyla düzenlenebilmesiyle ilgili etkinlik ve verimliliğin artırılması, kredilendirilebilmesi, kadastro hizmetlerinin gerçekleşmesine bağlıdır.

Kurum olarak büyük bir özveriyle tapu ve kadastro hizmetlerini yürüten personelin özlük haklarının da mutlaka iyileştirilmesi gerekmektedir. Bu kapsamda, 3402 sayılı Kadastro Kanununun

3 üncü maddesinin son fıkrası uyarınca verilen aylık ödeneği artırmak; yanödeme ve özel hizmet kararnameinde yer alan tapu sicil elemanlarının yerlerinin değiştirilerek, aynı kararnamedeki kurum listesine alınmasıyla yanödeme ve özel hizmet tazminatlarını artırmak; Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü merkez teşkilatında çalışan personele ödenen fazla çalışma ücretlerini, Başbakanlık merkez teşkilatında çalışanlara ödenen miktar düzeyine çıkarmak gerekir. Hepsinden önemlisi, bütün kamu kurum ve kuruluşlarında olmasına rağmen, Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü çalışanlarının döner sermayeden pay almaması çarpıklığına son verilmesi, döner sermaye çalışmalarında yer alan personele pay ödenmesi zorunludur ve hakkaniyet gereğidir diyorum. Ancak bu şekilde, Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğünün gelecek yıllara ait olan programlarına destek vermek, personelini malî yönden güçlendirmek suretiyle, daha kaliteli ve verimli hizmet vermesini sağlayabiliriz diyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Kılınç, lütfen toparlayınız.

HİDAYET KILIÇ (Devamla) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 57 nci hükümetin en önemli gündemi olan yolsuzluklarla mücadele kapsamında, yüzellüç yıllık Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü tarihinde ilk kez geniş kapsamlı rotasyon uygulaması başlatan Sayın Bakana teşekkür ediyorum. Çünkü, bu şekilde, onsekiz yirmi yıldır aynı yerde görev yapan, kimsenin yerinden oynatamadığı, verimi ve heyecanı azalan, adları bazı dedikodularla anılan kişiler rotasyona tabi tutularak, kurumda yeni bir hizmet ve fazilet anlayışı tesis edilmiştir.

Bu vesileyle, Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü çalışanlarına teşekkür eder, 2001 malî yılı bütçesinin hayırlı uğurlu olmasını diler, hepinize saygılar sunarım. (MHP ve DSP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Kılınç.

Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına, son söz, Kayseri Milletvekili Sayın Sadık Yakut'a ait. (MHP sıralarından alkışlar)

Sayın Yakut, diğer arkadaşlarımızın kullanmadığı 2 dakikayı da veriyorum, 9 dakika süreniz var.

Buyurun efendim.

MHP GRUBU ADINA SADIK YAKUT (Kayseri) - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Danıştay bütçesi üzerinde görüşlerimi belirtmek üzere, şahsım ve Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz almış bulunmaktayım; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Türkiye Cumhuriyeti Devletinin meri yargı sistemi içerisinde, idarenin eylem ve işlemlerinin hukuka uygunluğunun "idari yargı" denilen ayrı bir yargı yoluyla denetlenmesi öngörüldüğünden, genel yargı olan adli yargı dışında ve yanında ülkemizde bir de idari yargı bulunmakta. Danıştay ise, bu yargı yolunda yüksek mahkeme olarak yer almaktadır.

Türkiye Cumhuriyetinin kuruluşu ve demokratik, laik, sosyal bir hukuk devleti olarak yapılması, Danıştayın varlığına ayrı bir anlam katmıştır. Bugün, Danıştayın geldiği yer ve anlamı üzerine düşüncelerimi arz etmek istiyorum.

1982 yılında idare, vergi ve bölge idare mahkemelerinin kurulmasıyla, esasen bir temyiz mercii olarak öngörülmekle birlikte, idari yargıdaki içtihatların oluşumunda Danıştayın belirleyiciliği devam etmektedir.

Toplumun bütün kurumları, bileşik kaplar misali birbirleriyle etkileşim içinde bulunduğundan, yasama ve yürütme organı için ileri sürülen birçok eleştirinin aynısının Danıştaya yöneltilebilmesi mümkündür ve inanıyoruz ki, hiçbir kurum, kendi varlığını tabulaştırıp halk iradesine dayanmadan faaliyetlerini dokunulmazlık zırhı içerisinde sürdüremeyecektir. İdarede saydamlığın sağlanmasını demokratikleşmenin zorunlu gereği olarak gören Danıştayın, kendi faaliyetlerinde şeffaflıktan söz edilememektedir.

2575 sayılı Yasa hükmüne rağmen, Danıştay bugüne dek iç işleyişine ilişkin bir içtüzük çıkarmış değildir. Danıştay, içtüzükle faaliyetlerinde şeffaflık sağlayabilecek ve kişiler için güvence teşkil edecek usul kurallarını belirleyebilecekken, kendini, kendisi de belirlemiş olsa, kurallarla bağlamak istememektedir.

Danıştayda açılmış davalarda veya temyiz başvurularında, taraf olanların uygulamada karşılaştıkları ve zaman zaman çeşitli ortamlarda dile getirilen, ancak herhangi bir çözüm arayışına da rastlanmayan çeşitli sorunlar vardır. Bunları sıralamak gerekirse, dava ve temyiz dosyalarının yargılama sürecindeki aşamalarında, takibinde ciddi sıkıntılar çekilmektedir. Dosyanın hangi aşamada olduğunu öğrenilemek ve her aşamadaki gelişmelerden haberdar olabilmek için, Danıştayda mutlaka bir ahababın bulunması gerekmektedir. Avukatlık Kanunundaki özel hükme rağmen, Danıştayda dosyalar avukatlara inceletirilmemektedir. Her dairenin farklı uygulamaları olsa da, genel olarak, Danıştayda davanın tarafı olmayan avukatın o dosyayı inceleyebilmesi mümkün değildir. Tetkik hâkimine havale edilmiş bir dosyada, -karara bağlanıp, ancak henüz karar taslağı hazırlanmamış dosyalarda- sonuçtan kişilerin haberdar olabilmeleri oldukça zorken, kimi yönetimler bu sonuçları öğrenmede zorlanmamaktadırlar. İdare, henüz yazılmamış kararlardan bahisle işlem tesis edebilmekte, kişiler ise Danıştay yöneticilerinin keyfice uygulamaya koyduğu ve kimse tarafından bilinmeyen birtakım yazısız, pulsuz usul kurallarını aşmamaktadırlar.

Danıştay kararları, idareye ve idari faaliyetlere muhatap kişilere hukukun ne olduğunu gösterebilmesi anlamında özel önem taşımaktadır. Başlangıçta belirttiğim üzere "idari yargı içtihatları" denildiğinde, bu, esasen Danıştay içtihatlarıdır ve kararlar, kamu malıdır. Harçlar Kanununa göre harçlandırılan karar, konuyla ilgilenen herkese verilmek zorundadır. 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunuyla belirlenen özel hükümlere, her dosya için eşit uygulama imkânı bulunmamaktadır. Örneğin, Danıştayda kimi zaman yürütmenin durdurulması istemi çok kısa bir sürede karara bağlanıp, taraflara memur eliyle tebliğ edilmek suretiyle idari yargının etkinliği hissettirilirken, kimi davalarda yürütmenin durdurulması istemi hakkında bir karar verilebilmesi için aylar, hatta seneler geçmektedir.

Yargılama sürecindeki farklılıklar ve bu farklılıkların izahsızlığı, Danıştaya yönelik eleştirilere dayanak teşkil etmektedir. Özellikle, kamu personeline ilişkin mevzuatın uygulanmasından doğan davalarda, Danıştayın kararlarında tarafsız ve objektif olmadığı konusundaki yaygın kanaat halk arasında daha da belirgindir. Farklı siyasî iktidarlar döneminde atanan kamu personeli için farklı içtihatların üretildiği iddiaları, her iddia sahibince farklı emsal uygulamalara dayandırılmaktadır.

Bizim aklımıza ilk gelen örneklerden biri, Adalet Bakanlığı eski müsteşarlarından biri tarafından açılan davada ulaşılan sonuç, yürütmenin durdurulması ve esas kararları ile yargılama süresi ve usulündeki farklılıklardır. Uyuşmazlıkta, müsteşar, kamuoyunda by-pass yasası olarak bilinen ve Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edilen yasa hükümleri uygulanarak görevden alınmıştır. Anayasa Mahkemesi, yaklaşık olarak ikibuçuk yıl sonra esas kararını Resmî Gazeteye yayımlamak üzere yollamış, bir yandan da kararın yürürlük tarihini, Resmî Gazetenin yayımından altı ay sonrası olarak belirlemiştir. Bu durumda, iptal edilen yasa hükümünün davada uygulanıp uygulan-

mayacağı konusu hukuken tartışılabilir olmakla birlikte, Danıştay emsal içtihadında, iptal kararının yürürlük tarihine kadar iptal edilen yasa hükmünün uygulamaya devam edileceği hükme bağlanmıştır. Ancak, Danıştay İdarî Dava Daireleri Genel Kurulu, aynı konuda, yakın zamanda iki farklı düşünceye ulaşmak zorunda kalmış ve iptal edilen, ancak, uygulamasına cevaz verilen hükme dayalı işlem hakkında müsteşar tarafından açılan davada, 5 inci Dairece tez zamanda alınan ve aynı gün yazım, imza ve elden tebliğ işlemleri tamamlanan yürütmenin durdurulması kararını hukuka uygun bulmuştur. Genel Kurulun bu kararına göre, Anayasa Mahkemesinin, yürürlük tarihini ileriye döndük olarak ayrıca belirlediği iptal kararıyla iptal edilen yasa hükmü, artık, eldeki uyuşmazlıklarda uygulanamayacaktır. Bu yasa hükmü, daha önce iptal kararının yürürlük tarihine kadar uygulanacakken, neden, daha sonra, oy birliğiyle verilen bu karardan döndüldüğünü anlamak zordur. Tabii ki, bu durum, tarafsız karar verilemediği yolundaki yaygın kanaatin oluşumuna katkıda bulunmaktadır.

Sonuç olarak söylemek gerekirse, Danıştayın yargısal faaliyetlerinde, hukuken değil, ancak fiilen gizlilik prensibinin benimsenmesi, idarecilerin, yargının gücü ve yetkileriyle özdeşleşmesi sonucunu doğurmakta, farklı uygulama ve içtihatlar, yüksek yargı organı olan Danıştayın tarafsızlığını perdelemektedir. Bir yüksek yargı organı, toplumsal bünyedeki çatışmalarda taraf olamaz. Zamanla değişip gelişen egemen kurum ve kavramların geçmiş tarafgir faaliyetleri nedeniyle yargıyı karşısına alması, hukuk devleti ilkesinin hayata geçirilebilmesini zorlaştıracaktır.

Türk Milletinin Danıştaydan beklediğiysse, muasır medeniyetler seviyesine ulaşırken, toplumun önünü açması ve demokratik, laik, sosyal hukuk devleti ilkelerinin güvencesini teşkil edecek yüksek idare mahkemesi olarak varlığını korumasıdır.

2001 mali yılı bütçesinin hayırlara ve uğurlara vesile olmasını temenni ediyor, saygılar sunuyorum. (MHP, DSP ve FP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Yakut.

Sayın milletvekilleri, gruplar adına söz sırası, Demokratik Sol Partide.

Yalnız, Grup tarafından bir sıra değişikliği talep edildi; onu bilgilerinize arz ediyorum: Sıra şu hale geldi; Sayın Fahrettin Gülenler, Sayın Mustafa Vural, Sayın Ali Arabacı ve Sayın Akif Serin olarak değiştirildi.

Şimdi, Sayın Fahrettin Gülenler'i davet ediyorum.

Buyurun efendim. (DSP sıralarından alkışlar)

Süreyi eşit olarak mı taksim ettiniz efendim?

FAHRETTİN GÜLENER (Bursa) - Evet efendim.

BAŞKAN - Buyurun, süreniz 7 dakika efendim.

DSP GRUBU ADINA FAHRETTİN GÜLENER (Bursa) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Dış Ticaret Müsteşarlığının 2001 yılı bütçe tasarısına ilişkin görüşlerimi belirtmek üzere Demokratik Sol Parti Grubu adına söz almış bulunuyorum; Grubum adına hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Küresel ekonomi, son yıllarda önemli ve olumsuz bir dizi gelişmeye maruz kalmıştır. Bu krizlerin temel karakteristiği, ticarete konu olan malların fiyatlarında büyük oranlı düşüşler yaratmış olmasıdır; ancak, 1999 ve 2000 yıllarında özellikle kriz ekonomilerinde görülmeye başlayan ekonomik canlanma, talebin artmasına, bunun sonucu olarak da fiyatların yükselmesine neden olmuştur. Dünya ekonomisinin 2000 yılında yüzde 4,7 büyüyeceği ve hemen hemen bütün bölgelerde büyümenin hızlanacağı tahmin edilmektedir.

Dünyada yaşanan bu gelişmeler, şüphesiz ülkemizi de etkilemiştir. Bütün bu gelişmelerle birlikte, uygulanmakta olan enflasyonla mücadele programına rağmen, 2000 yılında büyümemiz, ilk çeyrekte yüzde 4,1; ikinci çeyrekte yüzde 4,6; üçüncü çeyrekte yüzde 6,9 oranında olmak üzere, giderek artan bir seyir izlemiştir.

2000 yılının ilk dokuz aylık dönemi sonunda ihracatımız yüzde 4 oranında artarak 20 milyar dolara ulaşmıştır. Bu gelişmelerde, geçen yılın ilk dokuz ayında ortalama 1,1 dolar olan euro değerinin, 2000 yılı ocak-eylül döneminde 0,9 seviyesine gerilemesi etkili olmuştur; ihracatının çok önemli bir kısmını euro bölgesi ve euro'nun etkisi altındaki bölgelere gerçekleştiren ülkemiz açısından, ihracat artışını frenleyen bir gelişme olarak ortaya çıkmıştır.

İhracatın geliştirilmesinde ve mevcut olumsuz ekonomik şartlardan mümkün olduğunca az etkilenmesinde, destekler kadar önemli olan bir diğer konu da, Eximbankın ödenmiş sermayesinin 2000 yılı kasım ayı sonu itibariyle 340,3 trilyon TL'ye ulaşmasıdır. 2001 yılı içinde, belli bir program dahilinde, bankanın ödenmiş sermayesinin artırılmasını, ihracatın performansı açısından çok önemli görmekteyiz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Dış Ticaret Müsteşarlığının etkin bir şekilde uyguladığı ithalatta haksız rekabet mevzuatı, hem genel olarak hem de mevcut olumsuz şartlarda yerli sanayinin korunmasında çok önemli fonksiyon görmüştür. Bunun sonucunda ülkemiz, ticarî koruma araçlarından dampedli ithalata karşı önemli mekanizmasını dünyada en etkin bir şekilde uygulayan ülkeler arasına girmiştir. Ayrıca, Türkiye, Avrupa Birliğinin ticaret politikalarını uygulamaya başladığı için, tekstil ve konfeksiyon ithalatında miktar kısıtlaması ve gözetim uygulaması yapılmaktadır.

Bilindiği üzere, ülkemizde uluslararası kabul görmüş bir akreditasyon sistemi oluşturmak amacıyla, 27 Ekim 1999 tarihinde kabul edilen 4457 sayılı Kanunla, Türk Akreditasyon Kurumu (TÜRKAK) kurulmuştur. 2000 yılı içinde, TÜRKAK, ilk genel kurulunu yapmış ve yönetim kurulumu seçmiştir. TÜRKAK'ın akreditasyon işlemlerine başlayabilmesi için gerekli çalışmalar sürdürülmektedir.

Akreditasyon sisteminin ülkemizde oluşturulmasıyla birlikte, özellikle ihraç ürünlerimize uygulanan teknik engeller aşılanacak, mallarımız daha kolay ve yüksek fiyattan alıcı bulacak; sanayici ve ihracatçılarımız, ürünlerinin kalitesini ispat etmek için yabancı kuruluşlara bağımlı olmaktan kurtulacak ve dolayısıyla ihraç maliyetlerimizin azalması suretiyle, ihracatımız yeni bir ivme kazanacaktır.

İhracatın teşvikinde önemli bir mekanizma da, dahilde işleme rejimidir. Bu kapsamda, sadece tekstil sektörüne bu rejimden yararlanma fırsatı verilmişti. Genişletilmemesinin nedeni ise, bu konuda suiistimalin çok olmasından kaynaklanıyordu; ama, kayıtdışı ekonomiye sapması söz konusu bile olmayan otomotiv sektörü de dahilde işleme rejimi kapsamına alınmıştır. Bu karar, 15 Eylül 2000 tarihli Resmî Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Dış Ticaret Müsteşarlığının çok önemsediyim diğer bir önemli görevine daha değinmek istiyorum; bu da, Dış Ticaret Müsteşarlığının yurtdışı teşkilatını oluşturan ticaret müşavirliklerinin işlevleridir. Bilindiği üzere, Türkiye, ihracat açısından Avrupa, Kuzey Afrika ve Ortadoğu pazarlarında yoğunlaşmış bulunmaktadır. İhracat artışının hızlandırılabilmesi, bu pazardaki payımızın daha da artırılmasına ve yeni pazarlarda da başarılı olunmasına bağlıdır. Ticarî hayatın gereği olarak, firmalarımız, dünyanın başka köşelerinde yeni pazar arayışlarını hızlandırmak zorundadır. Devletin de, firmaların ve özellikle de ihracatçı KOBİ'lerin bu arayışına destek olması gerekmektedir. Bu bağlamda, farklı sektörler yoluyla yapılabilecek ihracat imkânları mevcuttur.

Gelişmekte olan ülkelerin saygınlığını ispat eden bir konu, kalıpcılık endüstrisi ve buna bağlı otomasyon tekniklerine ait üretim düzenlerinin ihraç edilmesidir. Örneğin, Portekiz'in kalıp, özel aparat ve üretim hatlarının ihraçı yoluyla elde ettiği rakam, 19 milyar dolardır. Bu rakam, Tayvan için 17, Kore için 16, Hong Kong için 14 milyar dolardır. En az ihraç eden ülkeler arasında Malezya, Endonezya, Pakistan, Hindistan ve Malta'nın da 3 ilâ 6 milyar dolar düzeyindedir. Türkiye'nin, beyaz eşya, elektronik ve kahverengi eşya üretimine ait kalıpları için, sadece Portekiz'e 1,7 milyar dolar, otomotiv kalıpları içinse, İtalya'ya 1,1 milyar dolar ödediğini biliyoruz. Yurtiçi teminlerde ise, tahmini 2,5 milyar dolarlık kalıpcılık endüstrisi üretimi gerçekleştirilmektedir. Sağlanacak gayri nakdi teşvikler yoluyla, planlı ve takip edilir bir program çerçevesinde Türkiye, kalıpcılık sektöründen 5 ilâ 7 milyar dolarlık ihracat getirisini iki yıl içerisinde gerçekleştirecek altyapıya sahiptir. Türkiye, kalıpcılık endüstrisinden yılda 5 ilâ 7 milyar dolarlık ihracat getirisini iki yıl içinde gerçekleştirebilir.

Kayıt dahili ekonominin hizmetinde olan kalıpcılık endüstrisinin, kısa bir eğitim uygulama programıyla harikalar yaratabileceğine inanıyor ve bu yönde atılacak her türlü adımı sonuna kadar destekliyorum.

KOBİ'ler ve üst kuruluşlar bu girişimde yerine almak için sabırsızlık ve heyecan duymaktadır. Türkiye'nin bu ve benzeri sektörleri keşfetmesindeki geç kalınlık bir an önce telafi edilmelidir. Uluslararası verilere göre kaydışı ekonomi oranımız maalesef yüzde 65 olup, kayıt dahili oranı artıracak bu ve benzeri önlemlerin bir an evvel alınmasını diler, saygılar sunarım. (DSP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum. Zamanında bitirdiğiniz için de ayrıca teşekkür ediyorum.

Sayın milletvekilleri, öğleden önceki çalışma stremizin tamamlanmasına 4 dakika kaldı; herhangi bir sayın milletvekilimize söz vermemiz mümkün değil.

Bu sebeple, saat 14.00'te toplanmak üzere, birleşime ara veriyor, hepinize saygılar sunuyorum.

Kapanma Saati : 12.56

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati : 14.00

BAŞKAN : Başkanvekili Mehmet Vecdi GÖNÜL**KÂTİP ÜYELER : Levent MISTIKOĞLU (Hatay), Cahit Savaş YAZICI (İstanbul)**

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, 31 inci Birleşimin İkinci Oturumunu açıyorum.

Bütçe mtzakerelerine kaldığımız yerden devam edeceğiz.

IV. - KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE KOMİSYONLARDAN**GELEN DİĞER İŞLER (Devam)**

1.- 2001 Mali Yılı Genel ve Katma Bütçeli İdareler ve Kuruluşlar Bütçe Kanunu Tasarıları ile 1999 Mali Yılı Genel ve Katma Bütçeli İdareler ve Kuruluşlar Kesinhesap Kanunu Tasarıları (1/764, 1/765, 1/740, 3/642; 1/741, 3/643) (S. Sayıları: 552, 553, 554, 555) (Devam)

A) DIŞ TİCARET MÜŞEŞARLIĞI (Devam)

1.- Dış Ticaret Müsteşarlığı 2001 Mali Yılı Bütçesi

2.- Dış Ticaret Müsteşarlığı 1999 Mali Yılı Kesinhesabı

B) DEVLET İSTATİSTİK ENSTİTÜSÜ BAŞKANLIĞI (Devam)

1.- Devlet İstatistik Enstitüsü Başkanlığı 2001 Mali Yılı Bütçesi

2.- Devlet İstatistik Enstitüsü Başkanlığı 1999 Mali Yılı Kesinhesabı

C) TAPU VE KADASTRO GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

1.- Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü 2001 Mali Yılı Bütçesi

2.- Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü 1999 Mali Yılı Kesinhesabı

D) DANIŞTAY BAŞKANLIĞI (Devam)

1.- Danıştay Başkanlığı 2001 Mali Yılı Bütçesi

2.- Danıştay Başkanlığı 1999 Mali Yılı Kesinhesabı

BAŞKAN - Komisyon ve hükümet hazır.

Hatırlanacağı üzere, Demokratik Sol Parti Grubu adına ilk konuşmacı olan Sayın Güleler konuşmasını tamamlamıştı. Şimdi, söz sırası, aynı parti grubu adına, Antalya Milletvekili Sayın Mustafa Vural'da.

Buyurun efendim. (DSP sıralarından alkışlar)

Süreniz 7 dakika.

DSP GRUBU ADINA MUSTAFA VURAL (Antalya) - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Demokratik Sol Parti Grubu adına, Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğünün 2001 yılı bütçesi üzerinde söz almış bulunuyorum. Konuşmama başlarken hepinizi saygılarımla selamlıyorum.

Türkiye Cumhuriyeti anayasal bir hukuk devletidir. Ülkemizde taşınmaz mal mülkiyeti Anayasa ve yasalarla koruma altına alınmış, kutsal bir haktır. Bir hakkın korunabilmesi ve kullanılabilmesinin temel şartı, sınırlarının belirlenmiş olmasıdır. Ülkemizde Medeni Kanunla belirlenen aynı hakların varlığı tapu siciliyle belirlenirken, nitelikleri de kadastroyla tespit edilmektedir.

Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü, ülkemiz tesis kadastrounu yaparak, modern tapu sicilini oluşturmak, taşınmaz mallarla ilgili her türlü akit ve tescil işlemlerini yürütmek, Hazinesinin sorumluluğu altındaki tapu sicilini düzenli olarak tutmak, tapu sicilinin emniyetini sağlamak gibi görevleri yerine getirmek amacıyla 3045 sayılı Teşkilat Yasasına uygun olarak kurulmuştur.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; ülkemiz genelinde kırsal alanların yüzde 84,2'sinin, kentsel alanların hemen hemen tamamının yüzde 99,9'unun tesis kadastrou tamamlanmış durumdadır. Eylül 2000 sonu itibarıyla, tesis kadastrou yapılmamış köy ve mahalle sayısı 11 458'dir. Bunun nedeni ise, çoğunun ormanla ilişkili olması, kadastro yapımına isteksizlik ve çeşitli olanaksızlıklardır.

Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü'nün, gelişen Türkiye'nin her türlü alt ve üst yapı çalışmalarındaki katkısı şüphesizdir; çünkü, toprağa bağlı her türlü yatırımın temelinde, kadastro çalışmaları yer almaktadır. Bitirilmekte olan tesis kadastrounun güncel hale getirilmesi, eskiyen planların yenilenmesi işi de, bu Genel Müdürlüğü'nün görevleri arasındadır. Bu nedenle, kadastro çalışmaları bitmez.

Bu kapsamda, Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü'nün gelecek yıllara ait plan ve programlarına destek verilmelidir. Özellikle, tapu sicillerinin ve kadastral planların sözel ve sayısal bilgilerinin ülke genelinde bilgisayar ortamında depolanmasına ve bu alanda hizmetin daha süratli ve ekonomik olarak sunulmasına katkısı da düşünülerek, bu kurumun kısa adı "TAKBİS" olan bilgi işlem sistemlerini kurma çabaları mutlaka desteklenmelidir.

Diğer taraftan, Dünya Bankası kredisiyle yürütülen bir önemli proje de, kısaca "MERLİS" adını taşıyan Marmara Deprem Bölgesi Arazi Bilgi Sistemi Projesidir. Yalova, İzmit ve Sakarya illerini kapsayan bu projeye, deprem sonrası durumu yansıtan geçerli ve güvenilir arazi bilgilerinin sağlanması, tapu kayıtları ve haritaların güncelleştirilmesi ve geliştirilmesi, bunların bilgi sistemleri teknolojisi kapsamında yeniden değerlendirilmesi ve kullanıma sunulması, deprem bölgesinin acil yeniden yapılandırılmasına yönelik gereksinme duyulan kadastral bilgilerin oluşturulması, deprem sırasında tektonik hareketler sonucunda oluşan duruma göre kadastral verilerin yenilenmesi sağlanacaktır. Bu projeye de gereken destek verilmelidir.

Bu proje çalışmalarının yanı sıra, mevzuat düzenlemelerine yönelik çalışmalar da sürdürülmektedir. Örneğin, 3402 sayılı Kadastro Kanununda, yetmezliklerin giderilmesine, emlak müşavirliği ve emlak komisyonculuğu müessesesinin yasal statüye kavuşturulmasına, kamu sorumluluğu taşıyan lisanslı ölçme bürolarının oluşturulmasına ilişkin düzenlemeler son aşamaya gelmiştir.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; ülkemiz, önemli bir ekonomik süreçten geçmektedir. Hem enflasyonla kıyasıya mücadele etmek hem de sağlam bir kamu maliyesine kavuşmak için, 57 nci hükümet, üç yıllık ekonomik istikrar programı uygulamaktadır. Pek çok kurumumuz gibi, Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü'nün de bütçe yoksunluğuna, çalışanlarının ücret yetersizliğine, araç ve donanım yetersizliğine karşın özveriyle çalıştıklarını biliyorum. 57 nci hükümetin inanca ve inatla uyguladığı istikrar programının amacı, işte bu haklı istekleri, enflasyonu da yok ederek karşılamaktır.

Bu içten düşüncelerimle, Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü'nün 2001 yılı bütçesinin, Genel Müdürlüğe, sektöre ve ulusumuza hayırlı olmasını diler, saygılar sunarım. (DSP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Vural.

Söz sırası, Bursa Milletvekili Sayın Ali Arabacı'da. (DSP sıralarından alkışlar)

Süreniz 7 dakika efendim.

DSP GRUBU ADINA ALİ ARABACI (Bursa) - Danıştay bütçesi üzerinde Demokratik Sol Partinin görüşlerini açıklamak üzere söz aldım; şahsım ve Grubum adına, hepinize saygular sunarım.

Değerli milletvekilleri, Türkiye, Fransa modelini benimseyerek, idarî uyuşmazlıkların çözümünü idarî yargıya bırakmıştır. İdarî yargılamanın başında da, ülkemizin köklü kurumlarından Danıştay vardır. Danıştayın kuruluş amacı, devlete karşı ferdin hukukunu korumaktır; bu koruma, ancak hukuk devletinde gerçekleşebilir. Hukuk devletinin en önemli bir özelliği de, yönetimin eylem ve işlemlerinin yargı denetimine tabi olmasıdır. Andre Gide'in deyişiyle, devletin kendisini dar kapıdan geçmeye zorlamasıdır. Anayasa Mahkememiz de, bir kararında, yargı denetiminin, hukuk devleti ilkesinin öteki öğelerinin de güvencesini oluşturan temel öğe olduğunu kabul etmiştir. Danıştay da, Anayasa Mahkemesinin kararlarına koşut bir tanımlama getirmiş, devlete hukuk devleti vasfını ve güvencesini veren en önemli esasın yargısal denetim olduğu ilkesini benimsemiştir. Buna göre, tüm devlet organlarının faaliyetlerinin yargısal denetimi, hukuk devletinin olmazsa olmaz ilke ve kuralıdır. İdarî yargı denetimi, geç de işlese, güç de işlese, idareden gelebilecek ihlallere karşı en önemli güvence ve yaptırımdır; hak ve özgürlüklerin korunmasının başlıca güvencesidir. İdarî yargı, sadece adalet dağıtmakla kalmaz, toplumsal barışın sağlanmasına da önemli katkıda bulunur. İyi işleyen, tartışmalardan uzak bir şekilde adalet dağıtan, varlığı ve işlevi sorgulanmayan bir idarî yargı, hem kendisine hem de devlete olan güveni pekiştirecek ve dolayısıyla, saygınlıkların artmasına hizmet edecektir. Bu anlamda, Türk Danıştayının, toplumsal barış ve adaletin sağlanmasında önemli bir yeri vardır.

Değerli milletvekilleri, Danıştayın kendisinden beklenen işlevleri yerine getirebilmesi için, hem yapısal eksikliklerinin giderilmesi hem de varlık nedenini oluşturan kararlarına uygun davranılması gerekmektedir. Danıştay, bugün, 12 daire başkanlığından oluşan, görevlerini, hem birinci derece mahkemesi ve hem de temyiz mahkemesi olarak sürdüren yüksek bir yargı organıdır. Geçtiğimiz dönemde, Danıştayın iş yükünü azaltmak amacıyla çıkarılan 4575 ve 4577 sayılı Danıştay Kanununda ve İdarî Mahkemeler Yasalarında değişiklik yapan yasalar iş yoğunluğunu belli ölçüler içinde azaltmıştır. Danıştayda görülmekte olan bir kısım davalara bakma yetkisi idare ve vergi mahkemelerine devredilmiş ve bölge idare mahkemelerine, bir tür, istinaf mahkemesi yetkisi tanınmıştır. Ne var ki, bu düzenlemelerin de yeterli olmadığı anlaşılmaktadır. Ekim 2000 tarihi itibarıyla, Danıştayda karar sırasını bekleyen dosya sayısı 80 433'tür. Bu sayı, her gün, biraz daha artmaktadır. 84 üye, 34 savcı ve 177 hâkimle görev yapan Danıştay'ın, süratle çalışabilmesi ve elindeki dosyaları en kısa sürede karara bağlayabilmesi ve yüksek yargı organı haline getirilmesi amaçlanmalıdır. Bunun için, Danıştay Kanunu yeniden gözden geçirilerek, Danıştayın bir kısım yetkileri idare, vergi ve bölge idare mahkemelerine devredilerek, Danıştay, gerçek anlamıyla temyiz mahkemesi haline getirilmeli, bölge idare mahkemeleri de, tam olarak istinaf mahkemesi işlevini görmelidir.

Gerçekten, Danıştayın birtakım altyapı sorunları vardır; Binası eskimiştir, yeterli olmamaktadır; bilgisayarlar kötü çalışmaktadır ve lojman ihtiyaçları vardır; bunları kabul etmemiz gerekiyor. Danıştaydan beklenen hizmetin alınabilmesi, modern çağın gereklerine uygun biçimde donatılmış, yeniden inşa edilecek bir yapıyla mümkün olabilir. Danıştay, en kısa sürede modern ve ihtiyaca yeterli bir hizmet binasına kavuşturulmalıdır.

Oysa, 2001 bütçesinde 5 trilyon 060 milyar lirası personel giderlerine olmak üzere Danıştaya ayrılan ödenek miktarı sadece 6 trilyon 064 milyar 454 milyon liradır. Bu durum, adalet kavramının gerektirdiği ciddiyetle bağdaşmamaktadır; takdiri sizlere bırakıyorum.

Değerli milletvekilleri, hâkim, topluma ve çağa yön veren, hukuk devletinde son sözü söylemek ve hukuki gerçeği göstermek gibi erişilmez bir yetkiyle donatılan kişidir. Bu kişinin, kendi görev sınırlarını bizzat çizecek yetenek, bilinç, olgunluk ve hukuki formasyona sahip olması gerekmektedir. Oysa, 2802 sayılı Hâkimler ve Savcılar Kanununun 8 inci maddesi hükmüne göre adli yargıda yargıç ve savcı olabilmek için, bir Türk hukuk fakültesinden mezun olmak ya da yabancı hukuk fakültelerinden mezun olmuş ise eksik derslerden fark sınavı vermek gereklidir. Buna karşın aynı madde hükmüne göre idari yargıda yargıç veya savcı olabilmek için programlarında hukuk veya hukuk bilgisine yeterince yer veren bazı fakültelerden mezun olmak yeterlidir. Yabancı fakülte mezunları için fark sınavı dahi öngörülmemekte, Millî Eğitim Bakanlığınca denkliğin kabulü yeterli sayılmaktadır. Hukuk ve hukuk bilgisine yeterince yer vermek, objektif ölçütleri olmayan bir ifadedir, sübjektiflik ve keyfiliğe açıktır. Gerekli hukuk nosyonuna ve bilgisine sahip olmayan kişilere yargı görevi yapma yetkisini tanımak Anayasaya aykırıdır. Anayasanın 140 ıncı maddesi adli ve idari yargıç ve savcılarının meslekten yargıç ve savcı olmalarını öngörmektedir. Meslekten demek, yargı mesleğini, nosyonunu veren, bu işlere göre kişileri yetiştiren bir tahsil yapmış olmak; yani hukuk fakültesinden mezun olmuş olmak anlamını taşır. Hukuk açısından da son derece sakıncalı bu hüküm, idari yargıda kaliteyi düşürmektedir. Bugün ülkemizde idare mahkemesi yargıçlarının yüzde 24'ü hukuk mezunudur, yüzde 76'sı ise yeterince hukuk bilgisi almış kişilerden oluşmaktadır. Anayasaya aykırı, sakıncalı ve yanlış bu hükmün bir an önce düzeltilmesi gerekmektedir. Bunu hemen değiştirmek elimizdedir. Şu anda Meclis gündeminde buna dair bir yasa teklifi vardır, görüşülme için Danışma Kurulunun kararını beklemektedir.

Değerli milletvekilleri, idari yargının kendine özgü bir yanı, kamu gücünü kullanan makamların işlemlerini ve eylemlerini denetlemesidir. Bu nedenle, idari yargılamada kişilerin idare karşısında hak arayabilmeleri kolay olmamaktadır. Bu sorun, yöneticilerin yanlış koşullandırılmış ruhsal durumlarından, hukuk devletine gerçekten inanmış olmamalarından, kanıtların idarenin elinde bulunmasından, hak aramak isteyenlerin sonraki ilişkilerini düşünerek, idareyle çatışmak istememelerinden, bu gibi durumlarda hak arayanları koruyacak örgütlenmenin olmamasından kaynaklanmaktadır.

Türkiye'de bir idari kararın yargı önüne götürülmesi, genellikle idareye karşı bir hak arama yolu olarak değil, bir tür başkaldırma, husumet veya disiplinsizlik olarak algılanmaktadır. Bu nedenle, davacının alacağı bir yürütmeyi durdurma veya iptal kararı, üstü rahatsız etmekte, kendisini yargılama sonucunda küçük düşürülmüş ve otoritesini kaybetmiş bir üst olarak görmektedir. Bunun sonucu olarak da, yargı kararını uygulamama, görünüşte uygulama ya da önce uygulayıp sonra başka nedenler bularak âdeta intikam alma yollarını arayabilmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Arabacı, lütfen toparlayınız; 1 dakika süre veriyorum.

ALİ ARABACI (Devamla) - Evet, anayasal ve yasal emre karşı, yargı kararlarının uygulanmaması, Türkiye'nin hukuk devleti olması önündeki en büyük engellerden biridir. Hukuk devletinin gerçekleşmesi için, idarenin yargısal denetime tabi olması yeterli değildir. Yargı yerlerinin idare aleyhine verdiği kararların mutlaka yerine getirilmesi gerekmektedir. Bir hukuk devletinde idari yargı kararlarının idarece uygulanmaması sorunu olamaz. Aksi hal, hak arama özgürlüğünü anlamsız hale getireceği gibi, Anayasanın ve hukukun bağlayıcılığı ve üstünlüğü ilkesini de anlamsız hale getirecektir. Yerine getirilmeyen yargı kararının yaratacağı en büyük tahribat, devlete ve yargıya olan inanç üzerindedir. Hatalı bir yargı kararının uygulanması, bu kararın idarece yok sayılmasından daha az sakıncalıdır. İdarenin işine gelmeyen yargı kararlarının uygulanmaması, bağımsız yargının varlığına da en büyük darbeyi vurur. Bu husus akıldan çıkarılmamalıdır.

Türkiye'de bunun örnekleri çok fazla; işte Bergama, Uludağ, Kargil davaları gibi. Bunlardan sadece Uludağ ile ilgili bir konuyu söylemek istiyorum. Cumartesi günü Uludağ'da bir otel açılıyor; mahkeme kararıyla kaçak hale gelmiş bir yapı ve bu kaçak yapıyı açan, yine, kendisine dokuzuncu Cumhurbaşkanı sıfatını yakıştıran kişidir. Bu tip hukuk dışı davranışların önüne geçmek, devletin hukuka uygun davranmakta öncülük görevini yapması gerekmektedir. Türkiye Cumhuriyetinin hukuk devleti olmasının başka yolu ve yöntemi yoktur.

O nedenle, hepinize saygılar sunuyor, teşekkür ediyorum. (DSP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Arabacı.

TURHAN GÜVEN (İçel) - "Sıfatını yakıştıran" diyor.

MEHMET GÖZLÜKAYA (Denizli) - Otel Demirel mi yapmış?! "Dokuzuncu Cumhurbaşkanı" diyor; oteli Süleyman Demirel mi yapmış?!

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, Demokratik Sol Parti Grubunun son sözcüsü İçel Milletvekili Sayın Akif Serin'dir; buyurun. (DSP sıralarından alkışlar)

Süreniz 12 dakikadır.

DSP GRUBU ADINA AKİF SERİN (İçel) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ülkemizin en önemli kuruluşlarından birisi olan Başbakanlık Devlet İstatistik Enstitüsü Başkanlığı bütçesi hakkında Demokratik Sol Parti Grubunun görüşlerini sunmak üzere söz almış bulunmaktayım; bu vesileyle, hepinizi şahsım ve Grubum adına saygıyla selamlıyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; modern Türkiye Cumhuriyeti Devletiyle, hemen hemen, yaşıt olan Devlet İstatistik Enstitüsü, kuruluşundan bugüne, ülkeye önemli hizmetlerde bulunmuş- tur; gerek hükümet politikalarının oluşmasında gerek kalkınma planlarının hazırlanmasında gerekse bilimsel kurumlar ve özel sektörün ihtiyaç duyduğu temel bilgilerin sağlanmasında vazgeçilmez kaynaklardan birisi olmuştur.

DİE, tarihsel süreçle, temel alanlara ait bilgi toplama faaliyetleri, zaman içerisinde gelişerek, bugün, birçok toplumsal ve ekonomik alanda verileri derleyen, işleyen ve analize tabi tutarak yorumlar yapabilen bir yeteneğe ulaşmıştır.

Bugün, kurum, bilgi ve gösterge standartlarını, OECD ve Birleşmiş Milletlerle işbirliğini geliştirerek, uluslararası karşılaştırılabilir değerlere oturtmuştur.

Devlet İstatistik Enstitüsü, bütün bu faaliyetlerine, ilk yıllarında, sınırlı sayıda uzmanlaşmış çalışanlarıyla başlamış, zaman içerisinde, istatistik, iktisat, mühendislik alanlarındaki iyi yetişmiş uzmanlarıyla devam etmiştir.

Her ne kadar, özellikle, fiyat endeksleri bakımından, toplumun çeşitli kesimleri tarafından, çoğu zaman haksız ve bilgisiz eleştirilere maruz kalsa da, devlet örgütleri içerisinde, bilimsel ve toplumsal kuruluşlar tarafından en güvenilir kurumlardan birisi olma özelliğini korumaya asgari ölçüde özen göstermeye çalışmıştır.

Kuvvetli bir teknik altyapı ve uzmanlık gerektiren işleri dolayısıyla, diğer kurum ve kuruluşlara göre siyasal etkilerden kendisini korumayı nispeten başarabilmiştir; ancak, bütün bunlara rağmen, bir süredir gerçekleştirdiği bir kısım önemli projelerdeki başarısızlığı ve uygulamalarıyla, yıllarca titiz çalışmalarıyla sağladığı itibarını ve güvenilirliğini toplum nezdinde kaybetme tehlikesini gündeme getirmiştir.

Bunları söylerken, en önemli veri kaynağını teşkil eden ve Sayın DİE Başkanının ifadesiyle "toplumun fotoğrafını çeken" nüfus sayımları, güven kaybetme yönünde en önemli faktör haline gelmiştir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; nüfus sayımları, her ülke için en önemli toplumsal projelerden birisidir. 1997 yılında yapılan nüfus tespitiyle ilgili tartışmalar henüz hafızalardan silinmiş değildir. Şöyle bir geriye gidersek, dönemin DİE yetkililerinin soru kâğıdına eklemiş oldukları 7-8 civarındaki soru büyük tartışmalara neden olmuştur. Maalesef, bu acele ve yanlış kararlar neticesinde, halen 1997 nüfus tespitine ilişkin sonuçlar açıklanamamıştır. Açıklanan, sadece yerleşim yerleri itibarıyla yaşayan nüfus olmuştur; ancak, burada, gözden kaçan bir şeyi DİE yetkililerine sormak gerekiyor. Acaba, sizler, bu süreç içerisinde, kendi yaptığımız kişi başına ulusal gelir gibi birçok hesaplama ve çalışmalarda, 1997 nüfus değerlerine dayalı projeksiyonları mı esas almaktasınız? Eğer böyleyse, 1997 nüfus tespitini şiddetle ve ölçsüzce eleştirirken, en azından sizin sorumlu olduğunuz dönemde, kendi ürettiğimiz diğer istatistiklerin de yanlış olduğunu beyan etmiyor musunuz? Bunun, özellikle şu günlerde, Avrupa Birliğine giriş sürecinde, istatistiklerimize güvenemeyin anlamına geldiğinin farkında mısınız? Böyle bir tartışmayla, sanırım 2000 nüfus sayımındaki muhtemel başarısızlığa zemin yaratılmaya çalışılmış, maalesef, bu durum da gerçekleşmiş olup, DİE'nin namusu denilebilecek yeni nüfus sayımı, büyük bir hüsrarla sonuçlanmıştır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; mesleğim gereği, istatistikçi olmam nedeniyle, bütün bu olayları yakından takip etmekteyim. DİE tarafından, geçici sonuçların, sayımı takip eden bir hafta içerisinde açıklanacağı beyan edilmesine karşı, sayımdan bu yana yaklaşık iki aylık zaman geçti, hâlâ beklemekteyiz. DİE'nin ve bizzat Başkanının kamuoyuna açıkladığı projeksiyonlarına göre 65 300 000 olacağı tahmin edilen nüfus, basına intikal ettiği biçimiyle yaklaşık 72 milyon olacaktır. Hâlâ 1997 sayımı sonuçlarını açıklayamayan DİE'nin, 2000 yılı sayım sonuçlarını onsekiz ay gibi bir zamanda açıklayabileceğine inanmak, sanırım hayalgücünün sınırlarını zorlamak olacaktır.

Burada, kamuoyunun dikkatinden kaçan bir hususu daha açıklamak istiyorum; daha doğrusu, 72 milyon nüfusun ne anlama geldiğini bazı göstergelerle vurgulamak istiyorum; Şu anda, yaklaşık binde 40'lık hızıyla, Türkiye Cumhuriyeti, tarihinin en yüksek nüfus artış hızına ulaşmış bulunmaktadır. İkinci en hızlı nüfus artışı, 1960 yılında, devletin nüfus artışı destekleyici politikalarından dolayı binde 28 olmuştur. 1997 yılı nüfus tespitindeki nüfus artış hızı ise, binde 15 olarak gerçekleşmiştir. Avrupa ve dünyadaki nüfus artış hızına baktığımızda; Avrupa ülkelerinde binde 5'ten büyük nüfus artış hızı bulunmadığı gibi, birçok ülkede nüfus artış hızı durmuş, hatta gerilemiştir.

Bu perspektiften, Türkiye'nin, DİE'nin, yaptığı nüfus artış hızı tespitine dayanarak incelediğimizde, 2000 yılındaki binde 40'lık tahmini nüfus artış hızıyla, kişi başına düşen ulusal gelir 2 900 dolarken, 300 dolar düşerek, 2 600 dolar civarına gerilemiş ve âdeta, fakirleşme çizgisine doğru yol almış bulunmaktadır.

Temel sektörlerden biri olan sağlık sektörüne baktığımızda ise, şu örneği verebiliriz: Doktor başına hasta sayısı 820 iken, şimdi 880 olacaktır. Hastanedeki yatak başına düşen hasta sayısı 384 iken, şimdi 38 kişilik artışla, 422 olacaktır.

Sosyal güvenlik açısından olaya baktığımızda ise, ülkemizde yaşayan bireylerin yüzde 91'i sosyal güvenlik sisteminden yararlanırken, bu durumda, yüzde 83 gibi bir orana gerilemiş olacaktır. Bu örnekleri sektörler bazında çoğaltabilirsiniz. Yurt dışındaki konumumuzu bu verilere göre irdelersek, beşerî gelişmişlik seviyemiz orta iken, ortanın altında, yani, düşük bir seviyede görünmektedir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu sayımla ortaya çıkan bir başka konu da, sayım sonuçlarına göre, Türkiye genelinde milletvekili dağılımının, iller bazında büyük oranda değişecek olması durumudur. Bu değişen şablonun Türkiye Büyük Millet Meclisine yansımaları da, önümüzdeki günlerde büyük tartışmalara neden olacaktır.

Tüm bu tablonun ışığında, DİE'nin, 1997 nüfus tespitini eleştirirken, kendi içine düştüğü şu andaki durumu nasıl açıklayacağını, ben, şahsım adına bilemiyorum.

Yalnız, bütün bunlara rağmen, durumu anlamaya çalışırken büyük bir haksızlık yapmamak gerekir. İller Bankasından belediyelere, yaşayan nüfusa göre yardım yapılıyor olması, böyle bir sonucun ortaya çıkmasında -ilgili olan de sık sık açıkladığı gibi- en büyük etkenlerden birisi olmuştur. Zaten mali kaynak bakımından zor durumda bulunan belediyeler, bütün ülkeyi ilgilendiren böyle önemli verilerin sağlıklı olmasına daima yol açacaktır.

Zor ve zahmetli çalışmaları yürütmekle yükümlü seçkin kurumlarımızdan birisi olan DİE'de, istatistik verileri yaygınlaştırmak ve geliştirmek gibi çabalara kafa yorulması yerine, istatistik biliminin eğitimini almış, önemli sınavlardan geçerek uzmanlık sıfatını kazanmış birçok uzmanın sözleşmeleri iptal edilmiştir. Enerjisini teknik alandaki işlerine ayırması gereken DİE'nin, bu enerjisini hukuk yollarında ve mahkemelerde tüketmemesi gerekir.

Modern enformasyon ve teknoloji dünyasının bir adayı olma yolunda, Avrupa Birliğinin bir üyesi haline gelme çabası içerisindeki Türkiye Cumhuriyetinin kurumları, iyi yetişmiş beyinlerle yönetilmeye mahkumdur. Yeni yüzyılı yaşamaya başladığımız bu dünyada, nitelikli insan ve yönetici kavramı çok önlere çıkmışken, yüksek teknik kapasite ve bilgi donanımıyla çalışması gereken ve halen ülkemizin en önemli kurumlarından biri olan DİE'nin hangi niteliklere sahip insanlar tarafından yönetildiğini sorgulamak gerekir.

Avrupa Birliğine geçiş sürecinde, ülke olarak, müzakerelerin birçoğunu, DİE'nin tırettiği rakamlar çerçevesinde yapacağımızı unutmamamız gerekir. Bu süreçte, bir de rakamlarımızın güvenilirliğini tartışma durumuna düşmemek için, modern bir kurum olma yolunda büyük bir çaba göstermesini beklediğimiz Devlet İstatistik Enstitüsü'nün, sorunları kolaylıkla kavrayabilecek ve bu beceriyi gösterebilecek bir Sayın Bakanımızın sorumluluk alanında olması umut vericidir.

Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; bu bilinçle, yaşanan sorunların çözülmesi yönünde samimiyetle çaba gösterileceği düşüncesini muhafaza ederek, Devlet İstatistik Enstitüsü 2001 mali yılı bütçesinin ülkemize hayırlı olmasını diler, Grubum ve şahsım adına Yüce Meclise saygılarımı sunarım. (DSP, MHP ve ANAP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Akif Serin'e teşekkür ediyoruz.

Şimdi, Anavatan Partisi Grubunun görüşlerini önce İstanbul Milletvekili Sayın Aydın Ayaydın ifade edecekler. (ANAP sıralarından alkışlar)

Sayın Ayaydın, süreyi eşit mi paylaşıyorsunuz?

AYDIN A. AYAYDIN (İstanbul) - Ben 20 dakikasını kullanacağım.

BAŞKAN - Peki efendim... Buyurun.

ANAP GRUBU ADINA AYDIN A. AYAYDIN (İstanbul) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Dış Ticaret Müsteşarlığı ve Devlet İstatistik Enstitüsü'nün 2001 mali yılı bütçesi üzerinde, Anavatan Partisinin görüşlerini sunmak üzere huzurunuzdayım; şahsım ve Grubum adına hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Dünya devletleri, küreselleşme olgusu karşısında ulus devlet kavramını sorgulamaya başlamış bulunmaktadır. Küreselleşme süreci çok hızlı bir şekilde yaşanmaktadır. Dünya devletlerinin geleneksel değerleri zorlanmakta, kurum ve kuruluşların bu olgu karşısında yeniden yapılanma zorunluluğu hız kazanmaktadır.

Özetle, dünya bütünleşerek tek bir pazar haline gelmektedir. Dünyada, ülkeler arasında, mal, hizmet, sermaye, teknoloji ve emek hareketliliği hızlanırken, bu unsurların hangi ulusa ait olduğu önemini yitirmekte, çokuluslu sermaye oluşumları, boyutları zorlayarak büyütmekte bulunduğu bölge pazarı ve ulusu kavramakta ve sonuçlarıyla ülkeyi etkileme gücüne erişmektedir.

Küreselleşme olgusu, bilgi ve iletişim teknolojileriyle etkisini çok hızlı bir şekilde geliştirmekte, bu gelişmeye bağlı olarak bulunduğu bölgede ekonomik, sosyal ve kültürel alanlardaki belirleyiciliği giderek artmaktadır. Küreselleşme süreci, uzun dönemde uzmanlaşmayı, refahı artıracak, uluslararası işbölümü getirecek, tasarruflarda etkinliği sağlayacak, tüketicilere ürün çeşitliliği ortaya koyacak, kaynak dağılımını etkileyecek, ekonomik büyümeyi hızlandıracaktır; fakat, ülke ekonomilerinde, özellikle finans piyasalarında, uluslararası ve uluslararası hüviyete bürünmüş finans piyasalarında bağımlılık güçlenmekte ve dolayısıyla, ülkelerin dış piyasalardan bağımsız, makroekonomik politika uygulamaları konusunda hareket alanları daralmaktadır. İstanbul Menkul Kıymetler Borsasında, birkaç güç içerisinde üç beş milyar doların yabancı olarak adlandırılan ulusüstü sermaye gruplarınca çekilmesi, buna örnek olarak verilebilir.

Bir bölgesel pazarda oluşan kriz, tüm dünya ekonomilerini etkileyebilmektedir. Küreselleşme olgusu, aynı zamanda, talebin ve tüketici tercihlerinin ve yaşam biçimlerinin tekdüze olmasını ve tekdüze kültüre doğru gidişi hızlandırmaktadır. Yeni norm ve standartlar gelişmekte; uluslararası kuruluşların etkinliği artarken, ülke içi kurum ve kuruluşların buna ayak uydurması yönünde baskılar artmakta; kaçınılmaz şekilde, özel sektör kuruluşlarından kamu kurum ve kuruluşlarına kadar yeniden örgütlenme şart olmaktadır.

Tüm bu dışsal faktörler, gerek Dış Ticaret Müsteşarlığı ve gerekse Devlet İstatistik Enstitüsünü yeniden yapılanma süreci içine çekmektedir. Dış Ticaret Müsteşarlığının, cumhuriyetimizin kuruluşundan bugüne kadar sekiz kez reorganizasyona uğradığı görülecektir. Bugün de, Dış Ticaret Müsteşarlığının, az önce ifade ettiğim globalleşme, diğer adıyla küreselleşme süreci içinde, değişen, bloklaşan bölgesel pazar arayışları, yabancı sermaye anlayışındaki farklılıklar, finans kurum ve kuruluşlarındaki uluslararası boyutlar nedeniyle, reorganizasyona ihtiyacı vardır, tıpkı diğer kamu ve kuruluşlarında olduğu gibi. Görev tanımları, yeniden gözden geçirilmelidir. Özellikle, bünyesinde barındırdığı yeni genel müdürlüğün görev tanımlarıyla, Devlet Planlama Teşkilatı, Hazine Müsteşarlığı, Gümrük Müsteşarlığı, Gümrükler Kontrol Genel Müdürlüğü ile gümrük müdürlükleri ve Merkez Bankası ilgili kambiyo müdürlükleri görev tanımlarının, sınırlarının yeniden belirlenmesine ihtiyaç duyulmaktadır.

İhracat olgusu, münhasıran, ürünün dış pazarlara sevki anlamını taşımaz. İhracat, yatırım aşamasından başlar, üretimle devam eder, pazar analizi ve dış pazarlara malın sevkiyle son bulur. Dolayısıyla, yatırım teşvik mevzuatı, devlet yardımları ve KOBİ teşvik mevzuatı Hazine Müsteşarlığında; bedelsiz ithalat rejimi, dahilde işleme rejimi, hariçte işleme rejimi, ihracat sayılan satış ve teslimler Dış Ticaret Müsteşarlığında; gümrük giriş ve çıkış beyannamelerinin tanzim ve kontrolü Gümrük Müsteşarlığında yapılmaktadır. Bu kadar girift, birden fazla kurum ve kuruluşu kapsayan ihracat işlemleri, hızla değişen, rekabetin acımasızca yer aldığı bölgesel pazarlarda yatırımcıyı oldukça zor durumlara düşürmektedir.

Bugün teşvik mevzuatını, bu yeni bölgesel, bloklaşan pazarlara göre yeniden güncelleştirmek zorunluluğu hâsıl olmuştur. Gerek yatırım teşvik mevzuatı ve KOBİ teşvik mevzuatı ve gerekse ihracat teşvik mevzuatı yeniden gözden geçirilmek zorundadır.

Yürürlükte bulunan mevzuatta teşvik enstrümanları işlerliğini yitirmiş durumdadır. Yatırım teşvik mevzuatı, bölge seçiciliğini kaybetmiş bulunmaktadır. Avrupa Birliği müktesebatına uyum süreci, bu değişimi kaçınılmaz kılmaktadır.

Parasal teşvikler terk edilmiştir; ama, malın bünyesine giren, maliyet unsurları üzerine getirilen teşvik enstrümanlarının işlerliğinde sıkıntılar vardır. Dahilde işleme mevzuatının yeniden gözden geçirilmesi, özellikle Gümrük Müsteşarlığıyla ihtisaslaşmış gümrük kapılarının network ağlarıyla teçhiz edilerek, müştereken kararlar alınması, verilen ihracat teşvik belgelerinin kontrolü, suiistimallerin azalmasını sağlayacaktır. Dolayısıyla, haksız KDV iadeleleri önlenmiş olacaktır.

Ayrıca, verilen ihracat teşvik belgelerinin, tıpkı yatırım teşvik belgelerinin Resmî Gazetede yayımlandığı gibi, aylık periyotlarla yayımlanması mutlaka sağlanmalıdır.

Bölgesel pazarlarda KOBİ'lerin boy göstermesi oldukça zor görülmektedir. O nedenle, KOBİ teşviki çerçevesinde ortak ihracat hollerinin ve ar-ge hollerinin kurulması, Eximbank kredileriyle ihracatta desteklenmeleri şart görülmektedir.

Müsteşarlığın yurtdışı 83 kadrosu maalesef yeterli değildir. Dış pazarlarda ticarî ataşelikler yanında, dışticaret sermaye şirketlerinin, sayıları 30'lara varan sektörel dışticaret şirketlerinin, bölge pazarlarında pazar analizi yapabilen, yurtiçi işletmelere bilgi aktarabilen yapıları sergilemeleri sağlanmalıdır. Bu şirketlerin, bölge ekonomik ajanları kurma yönünde teşvik edilmeleri gerekmektedir.

Müsteşarlık bünyesinde, bloklaşan pazarları yakın takipte tutabilecek, gelecekte ülke ekonomisini etkileyecek finansal krizleri önceden sezebilecek yapıda yetiştirilmiş elemanlardan oluşan, bölgesel pazarlara yönelik, bölgesel sektör masalarının kurulması yerinde olacaktır.

Sınır ticareti, bulunduğu il için bir katmadeger sağlıyorsa, bu, ülke genelinde vergilendirilmemiş kazançlara vesile olmamalı ve bunlar, mutlaka teşvik edilmeli; sınır ticaretine uygulama aşamasında, yeniden gözden geçirilerek, işlerlik kazandırılmalıdır.

Teşvik enstrümanlarından Destekleme İstikrar Fonu uygulamaları, bavul ticareti, liman hizmetleri, turizm gelirleri açısından önem arz etmektedir.

Serbest bölgelerde yapılacak üretim, depolama, kiralama, montaj, bakım, onarım, bankacılık ve finansal kiralama gibi faaliyetlerin özendirilmesi ve komşu ülkelerdeki serbest bölge uygulamalarının yakın takipte tutulması gerekmektedir.

Dış Ticaret Müsteşarlığının, 93/4614 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla kurulmuş ve işleyen 56 ihracatçı birliği ve 32 irtibat bürosuyla, bunların, Belçika, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti ve Amerika Birleşik Devletlerinde olan 3 temsilciliğiyle yakın temasta olması, pazar analizlerinin yapılmasını, bilgi akışını kolaylaştıracaktır.

Ihracatı Geliştirme Etüt Merkezi (İGM) 118 sayılı Kanunla 1960 yılında kurulmuştur; amacı ve hedef kitlesi, KOBİ'ler ve Türk ihracatçılarıdır. Ancak, İGM Fonu, bugün, genel bütçeye aktarılmıştır. Kuruluşa, bölge pazarlarında aktivite kazandırılması zorunlu hale gelmiştir.

Soğuk savaş sonrasında Avrasya olarak adlandırdığımız Ortaasya, Kafkasya ve Karadeniz ülkelerini içine alan bölge, birçok ülke için önemli bir odak haline gelmiştir. Ülkemiz de, 21 inci Yüzyılın başlarında ağırlığı giderek artacak olan bu bölgenin bir merkez ülkesi olma konumundadır.

Türkiye, önümüzdeki dönemlerde, bir yandan potansiyel olarak dünyanın en önemli enerji üretim bölgelerinden biri niteliğini taşıyan bir yandan da Doğu ile Batı'yı birbirine bağlayan çok önemli bir ticaret ve ulaşım koridoru olan Avrasya'nın merkezinde bir enerji terminali hüviyetini taşıyacaktır.

Gelecek için, Türkiye, bölgede, geniş petrol ve doğalgaz rezervlerinin devreye gireceği, Hazar enerji kaynakları için en güvenli ve ekonomik yoldur. Ülkemiz, bölge için anahtar ülke konumundadır; o nedenle, Dış Ticaret Müsteşarlığının, Ortaasya Türk Cumhuriyetleri, Kafkaslar, özellikle sınır komşuları için, ekonomik coğrafyadan kaynaklanan uzun vadeli birçok senaryoları ihtiva eden antropolojik yapıyı da göz önünde bulunduran strateji geliştirmesi yerinde olacaktır.

Sekizinci Beş Yıllık Kalkınma Planının ilk yılı olan 2001 yılı ile 2023 yılı arasında öngörülen perspektiflerden, ortalama yüzde 7 büyüme hızının yakalanması, kişi başına gelirden 3 200 dolardan 2023 yılında, Avrupa Birliği ülkelerinin bugünkü düzeyine ulaşılması, 1,9 trilyon dolar gayri safi millî hâsılla dünyanın ilk 10 ekonomisinin arasına girmesi, 2023 yılında tarım, sanayi ve hizmet sektörlerinin gayri safi millî hâsıla oranlarının, sırasıyla yüzde 5, yüzde 30 ve yüzde 65 olarak gerçekleşmesi, fon transferlerinin hizmetler sektöründe yoğunlaşması, istihdamın yapısının değişerek tarımın payının yüzde 10'lara gerilemesinin sağlanması, nüfus artış hızının 2020'lerde yıllık ortalama yüzde 1'in altına düşmesi temennisıyla, biraz da Devlet İstatistik Enstitüsünden bahsetmek istiyorum.

Devlet İstatistik Enstitüsünün, Avrupa Birliğine üye devletlerin ürettiği norm ve tekniklere uygun, istatistikî işlenmiş veri tabanlarını hızla oluşturması ve diğer araştırma kuruluşlarıyla paylaşması gerekmektedir. Teşkilatın daha güçlü bilgisayar ağına ve yetişmiş işgücüne ihtiyacı bulunmaktadır. Devlet İstatistik Enstitüsünde özlük haklarının iyileştirilmesi, yetişmiş elemandan azami istifadenin sağlanması ve özellikle hizmetçi eğitimin yoğunluk kazanması gerekmektedir. Özellikle uluslararası kuruluşlardan IMF ve OECD eğitim bursları ve özellikle Birleşmiş Milletler, Avrupa Birliği Eğitim Fonlarından istifade için, mutlaka projeler geliştirilmelidir.

MERNİS Projesi, yirmi yılı aşkın bir süredir İçişleri Bakanlığınca yürütülmekte olup, hâlâ hayata geçirilememiştir. Türkiye'nin Avrupa Birliği standartlarını ve gelişmiş ülkeler seviyesini teknik düzeyde yakalayabilmesi ve devlet-vatandaş ilişkisini teknik devlet seviyesine çıkarmasında bu proje hayati önem arz etmektedir. Bugün yaşanan vatandaş-devlet ilişkilerindeki rahatsız edici durum hepimizin malumudur. Örnek olarak, bu yıl içerisinde yapılan genel nüfus sayımı, hem maliyeti ve hem de uygulamada karşılaşılan zorluklar, alınan yanlış sonuçlar ve uygulaması nedeniyle çağdaş devlet anlayışına ters düşmektedir. Bu yıl içerisinde yapılan nüfus sayımı, gerçekten, gerçekçi olmayan sonuçları ortaya koymuş ve halkı bir gün boyunca eve hapsedmiştir. Artık, önümüzdeki nüfus sayımlarının, mutlaka, bilgisayarla yapılmasına ve insanların evde hapsedilmesine imkân sağlamayacak bir yöntemin geliştirilmesine ihtiyaç vardır.

Aslında, bu yıl yapılan nüfus sayımına göre, nüfusun yaklaşık 7 milyon fazla olması iki nedene dayanmaktadır; bunlardan bir tanesi, kaçak nüfus diye adlandırdığımız nüfusun ortaya çıkması; öbürü ise, belediyelerin mahallî idarelerden çok daha fazla pay almasını sağlayacak şekilde haksız yere yazılmış olan nüfuslardır. Kaçak nüfus ise, bu sene, ilk defa, nüfus sayımında nüfus cüzdanları istenmemiş, dolayısıyla, gerçekten var olup, ancak, nüfus cüzdanları olmayan insanların yazılmasına imkân sağlanmıştır.

Eğer, MERNİS Projesi hayata geçirilmiş olsaydı, bu tür çağdışı uygulamanın yapılmasına gerek kalmayacaktı. Aynı zamanda, bu proje, doğrudan, demokratik ve siyasi hayatımızı ve seçim sistemlerinin veri tabanlarını düzenleyecek bir projedir. Seçim sistemleriyle ilgili her türlü veri,

MERNİS Projesiyle temin edilip, seçim dönemlerinde görülen oy kullanma, oy sayımı ve referandum gibi siyasi hayatımızı ilgilendiren konulardaki şikâyetler ve uygulamalarda karşılaşılabilecek birtakım güçlükler bu proje sayesinde ortadan kalkmış olacaktır. Dolayısıyla, MERNİS Projesiyle, sadece İçişleri Bakanlığının değil, aynı zamanda, ülkemiz genel ekonomik yapısı ve sosyal yapısıyla ilgili bilgileri derlemek ve değerlendirmek zorunda olan Devlet İstatistik Enstitüsünün de ilgilendirilmesi şarttır.

Gelir dağılımı araştırmasını siyasi mülahazaların üzerinde görüp, bir an önce başlatmak gerekmektedir. Bu araştırma, ekonomik ve sosyal endikatörlerin test edilmesine, varsayımlardaki sapmanın azalmasına, reel ekonominin yakalanması yönündeki çalışmaların sağlam zemine oturtulmasına vesile olacaktır. Reel değerler bu çalışmayla ortaya çıkacak; belki, ortaya çıkacak gerçekler, huzur kaçırabilecek boyutlarda, sosyal katmanlar aleyhinde olsa bile, gerçekleri görmek ve kabullenmek, bilimsel çalışmalar dolayısıyla, karar organları ve siyasilere görev alanları arasında olsa gerek.

Artık, bilgi gizliliği değil, küreselleşmeyle gelen bilgi paylaşılabilirliği, gündümüzde büyük önem taşımaktadır. Bu bilgi paylaşımının yer ve zamanlaması büyük önem arz etmektedir. Elde edilen veri tabanlarının, bayatlamadan bilim arenasına taşınması, uluslararası boyutta ar-ge hollerince kullanıma açılması güçlü bir network ağıyla mümkündür. O nedenle, hızla, ülkemizin karar organlarını oluşturan kurum ve kuruluşların kendi aralarında güçlü bir link sisteminin oluşturularak dış dünyayla bağlarının sağlanması şart olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu gerçekleşme, bölgesel pazarlarda oluşacak iktisadi panik ve bunalımların, bizim dışımızdaki gözlerin, ilk ağızdan, networkümüzden elde edeceği bilgilerle yönlenebileceğini unutmamamız gerekmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Aydın Ayaydın, lütfen, toparlayınız; 2 dakika ek süre veriyorum.

Buyurun efendim.

AYDIN A. AYAYDIN (Devamla) - İkinci konuşmacımız yok; o süreyi de kullanmak istiyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN - Tabii efendim, takdir sizin.

Buyurun.

AYDIN A. AYAYDIN (Devamla) - Devlet İstatistik Enstitüsünün uzmanlarının ve tüm çalışanlarının özlük haklarının iyileştirilmesi hususu, aynı zamanda, Başbakanlığa bağlı, doğrudan, makroekonomik kararlar üreten Devlet Planlama Teşkilatı, Hazine Müsteşarlığı, Dış Ticaret Müsteşarlığı gibi güzide kurumlarımızın da sorunları arasındadır. Son iki yıl içerisinde, yeni kurduğumuz özerk kuruluşlarda olduğu gibi, mali özerk olan bu özel kuruluşlarda çalışan uzmanlara tanınan özlük haklarının aynısının Devlet İstatistik Enstitüsü uzmanları ve diğer bu güzide kuruluşlarımızın elemanlarına da sağlanması zorunlu hale gelmiştir.

Ancak, unutmamak gerekir ki, Başbakanlık ve bağlı kuruluşlar tanımının geniş tutulmuş olması, özlük haklarının iyileştirilmesini, mali boyutlarının büyük olması nedeniyle, zorlaştırmaktadır. O nedenle, reorganizasyon çalışmalarında kurum ve kuruluşların görev tanımları yeniden yapılarak, aktiviteleri artırılmış, bilgi donanımları yüksek bilgisayar ağıyla entegre olabilen, az elemanla çok iş başarabilen, iş verimliliği, katma değeri yüksek kurumlar haline dönüştürülmeleri, bilgi çağı toplumunun kaçınılmaz reformlarından olarak gözükmektedir.

Devlet İstatistik Enstitüsü, yıllar boyu, Türkiye'de her konuda seri incelemeler ve araştırmalar yapmakta, veri tabanı hazırlamaktadır ve gerçekten, Devlet İstatistik Enstitüsü, bugün, gelişmekte olan ve gelişen bütün dünya ülkelerinde olduğu gibi çağdaş ve modern tekniklerle bu çalışmalarını sürdürmektedir. Devlet İstatistik Enstitüsü, bazen hak etmediği halde birçok konuda haksız eleştiri almaktadır. Devlet İstatistik Enstitüsünün hazırlamış olduğu bütün bilgiler son derece sağlıklı, teknolojik gelişmeye ayak uyduran, modern anlayışla hazırlanan veri tabanlarıdır. Özellikle, toptan eşya fiyatları endeksi ve tüketici fiyatları endeksi hesaplamalarında bütün dünyadaki gelişmiş ülkelerin hesaplama yöntemleriyle aynı şekilde bir yol izlenmektedir; ama, Devlet İstatistik Enstitüsünün bu kadar özverili çalışmasına, bu kadar sağlıklı bilgi sonuçlandırmasına rağmen, haksız yere, bazen, buradaki çalışan arkadaşlarımızın çalışmaları engellenmektedir. Ben, bu arkadaşlarımızı tebrik ediyorum ve gerçekten, Devlet İstatistik Enstitüsünün bu başarılı çalışmalarının bundan sonra da devam etmesini diliyorum.

Toptan eşya fiyatları endeksi, halen, 1994 yılında hazırlanmış tüketim kalıbı esas alınarak, 1994 yılı, temel yıl, baz yıl olarak esas alınıp hazırlanmakta ve 2 830 firma, kuruluş, borsa, birlik, aylık anketleriyle hesaplanmaktadır. Bu tüketim kalıbında yer alan dört ana sektör vardır; bunlardan bir tanesi tarım, ikincisi madencilik, üçüncüsü imalat ve dördüncüsü enerji; 608 madde de hesaplama kapsamında. Yine, bütün gelişmiş ülkelerde olduğu gibi, LasPeyres endeks hesaplama yöntemiyle hesaplanmaktadır.

Tüketici fiyatları endeksi ise, yine, 1994 yılını baz alan ve 1994 yılı tüketim kalıplarına göre, yani, halkın 1994 yılındaki tüketici tercihlerini dikkate alan bir yöntemle hesaplanmakta ve 1994 yılının ocak-aralık dönemlerini kapsayan, 2 188 ailenin her aylık harcamaları dikkatle izlenmekte ve buna göre tüketici fiyatları endeksi her ay hazırlanmaktadır. Dolayısıyla, Devlet İstatistik Enstitüsünün her ay açıklamış olduğu toptan eşya fiyatları endeksi ve tüketici fiyatları endeksi son derece sağlıklı ve hiçbir eleştiriye mahal kalmadan hazırlanmış olan endekslerdir. Ancak, gelişmekte olan ülkelerde ve gelişmiş bulunan ülkelerde, genellikle, endeks hesaplamalarında her yıl yeni bir tüketim kalıbı hazırlanmaktadır. Oysa, bizim, şu anda uygulamaya koymuş olduğumuz fiyat endeksleri, beşer yıl aralıklarla hazırlanan tüketici kalıplarına göre hesaplanmaktadır. Şu andaki tüketici endeksleri, 1994 yılı tüketim kalıbına göre hazırlanmakta, beşinci yıl 1999 yılına isabet ettiği için, 1999 yılında ülkemizde meydana gelen deprem nedeniyle yeni bir tüketim kalıbı hazırlanamamıştır; takip ettiğim kadarıyla, 2001 yılının ocak ayının başından itibaren yeni bir tüketici endeksine esas teşkil edecek tüketim kalıbı; yani, halkın tüketici tercihlerini belirleyecek olan kalıp hesaplamasına geçilecektir; ama, arzu edilen husus, bundan böyle, Türkiye'nin de, her yıl yeni bir tüketim kalıbı oluşturmasıdır; çünkü, halkın tüketim tercihleri sürekli olarak değişmekte, dolayısıyla, Devlet İstatistik Enstitüsünün hesaplamış olduğu hem toptan eşya fiyatları endeksinin ve hem de tüketici fiyatları endeksinin daha sağlıklı, daha geçerli olabilmesi için, yıllık hazırlanmış olan tüketim kalıplarını esas alan bir endeks hesaplama yöntemi belirlenmesi, gerekir.

Bu vesileyle, Devlet İstatistik Enstitüsünün, Dış Ticaret Müsteşarlığımızın ve Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğümüzün, 2001 mali yılı bütçelerinin hayırlı olmasını diliyor, Yüce Heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (Alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Ayaydın.

Sayın milletvekilleri, gruplar adına konuşmalar tamamlanmış bulunmaktadır.

Şahıslar adına talepleri, müzakerelerin başında arz etmiştim; ancak, başka talepler de intikal etti, tekrarlıyorum: Lehinde olmak üzere, Sayın Veysel Candan, Sayın Ayaydın; aleyhinde, Sayın Mustafa Eren, Sayın Yakup Budak, Sayın Kamer Genç.

Alınan karar gereğince, lehte ve aleyhte ancak bir sayının milletvekiline söz verilebilecektir ve süre 10 dakikadır.

Buyurun Sayın Candan. (FP sıralarından alkışlar)

VEYSEL CANDAN (Konya) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşülmekte olan Dış Ticaret Müsteşarlığı bütçesi üzerinde söz almış bulunuyorum; Muhterem Heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Dış ticarete öncelikli sorun, üretim, kalite, fiyat ve rekabet önceliklidir. Aslında, dış ticaretimizde en önemli engel, bana göre, bürokrasidir, devletin hantal yapısıdır, yeniden bir yapılanmaya mutlaka gidilmelidir. Devletin, ticaretin içinde bilfiil olması sakıncalıdır. Yönetimde, bir kısım siyasetçi, bürokrat ve sözde işadamlarının ilişkisi mutlaka kesilmelidir. Canlı örnek vermek gerekirse, son günlerde hayali ihracat ve KDV soygunları bunun tipik örneğidir. Hükümetin yanlış tercihi, üretim yerine rantı teşvik etmesidir. Hükümet ne diyor: Banka aç, mevduat topla, batarsa ben kefilim. Bu yol yanlıştır; hükümet bu yolu tercih etmemelidir.

Dış ticaretimizde en önemli tehlike ve tehdit, konuya yaklaşım ve mantalite farklılığıdır, düşünce yetersizliğidir. Aslında, Türkiye, insangücü olarak, teknoloji olarak ve finans olarak yeterlidir; yani, başka bir ifadeyle, yağ, un, şeker var, helva yapımında sıkıntı mevcuttur. Ülkemiz, maalesef hırsızların yağmasına uğramıştır. Tarihî bir vurgunla karşı karşıyayız. Buna mutlaka son verilmelidir; yoksa, ihracatta yapılacak çalışmalar yetersiz kalır.

Dış Ticaret Müsteşarlığı, dış ticaretimizde çok önemli bir yer tutar; 2001 yılı bütçesine baktığımız zaman, 29,7 trilyon liralık bir bütçeye sahiptir. Uygulanan ekonomik programın en önemli yumuşak karnı dışticaret dengesizliğidir. 2000 yılı cari işlemlerinde gayri safi milli hâsıla yüzde 5'i kadar açıktır. Revize edilen resmî rakam 8,2 milyar dolardır. Bir program yapıyorsunuz ve bu programı kendi yılı içinde revize etmek, programın sağlıklı gitmediğinin işaretidir.

2001 yılı için açıklanan hedeflere baktığımız zaman "gayri safi milli hâsıla yüzde 4,5; ithalat yüzde 4,8 büyüyecek" denilmektedir. İki hızın yakın olması, gerçekçi olmadığını göstermektedir. İthalat artarsa, açık, sorun olmaya devam edecektir, tıpkı Arjantin örneğinde olduğu gibi. Hatırlanacağı üzere, Arjantin'de cari açık 20 milyar doları bulmuştur ve program iptal edilmiş; yani, yeni bir programa, yeni vergi ve zamlara gidilmiştir. O açıdan, hükümetin uyguladığı istikrar programının da, sonunun, akıbetinin çok sağlıklı olmayacağı açıktır.

2000 yılı sonu itibarıyla ithalat-ihracat rakamlarına baktığımız zaman -hükümetin tahmini- ihracat 28 milyar dolar, ithalat 52,5 milyar dolar, açık 24,5 milyar dolardır. Tarım ürünlerinde azalma, sanayide artma gözlenmektedir. Bu rakamlar, aslında, dışticaretimize yön verilmesi açısından fevkalade önemlidir. Açık rakamı çok büyüktür; bu, bu oran miktarında daha çok borçlanacağımız anlamına gelir. Aslında, buna gerekçe olarak, hükümet, enflasyonla mücadele, ihracatta kaynak eksikliğini, Euro- dolar paritesinde Euro aleyhine gelişmeyi göstermekteyse de, bu tespitlere tam olarak katılmak mümkün değildir.

Yine, hükümetin açıkladığı 2001 beklentilerine baktığımız zaman, gayri safi milli hâsıla büyüme yüzde 4,5; toptan eşya fiyat endeksi yüzde 10, TÜFE, perakende fiyatlarda yüzde 12, ihracat 30 milyar dolar, ithalat 54,5 milyar dolar, cari işlem açığı 6,6 milyar dolar hesaplanmaktadır. Bu rakamlara da baktığımız zaman, ithalat ve ihracat arasındaki açığın her gün biraz daha arttığını görmekteyiz. Bu da, dışticaretimize daha çok önem vermemiz gerektiğini anlatmaktadır.

Aslında, dışticaretimizde, iki temel prensibe çok ağırlık vermek mecburiyetindeyiz. Bunlardan bir tanesi, ikili ticarete bulunduğumuz ülkelerle dışticaretimizin aleyhimize gelişmemesine dikkat etmek mecburiyetindeyiz. Bir diğer önemli konu da, dışticarete komşu ülkelere başlamalıyız. Almanya'nın dışticaretine baktığımız zaman, Almanya, dışticaretinin yüzde 80'ini komşu ülkelerle birlikte yapmaktadır.

Halbuki, Türkiye, dışticaretinde devamlı aleyhe işleyen ülkelerle ikili ilişkilerde bulunmaktadır. Örnek vermek gerekirse, ABD'yle ilişkilerimizde, 1996'da 5,2 milyar dolar, 1998'de 5,8 milyar dolar dışticaretimiz vardır. Yatırım İlişkilerini Geliştirme Anlaşması yaptığımız halde, devamlı surette aleyhimize işleyen bir dışticaret söz konusudur.

Ürdün, İsrail tipi serbest bölge çalışmaları bir an önce tamamlanmalıdır.

Aslında, dışticaretimizde müteahhit hizmetleri büyük yer tutmaktadır. 1970'te Libya, Irak, Suudi Arabistan, Rusya, Türki cumhuriyetler, Pakistan, Endonezya ve Almanya'yla başlayan dış müteahhitlik hizmetlerinin bugün proje değeri 8,7 milyar doları bulmaktadır; bu rakamların, süratle artırılmaya ihtiyacı vardır.

Dışticarete ülkemizin jeopolitik konumu çok önemlidir. Aslında, ülkemiz, Ortadoğu'da, Kafkaslarda ve Balkanlarda, petrol ve doğalgaz açısından, 21 inci Yüzyıl Avrasya enerji koridoru açılmalıdır. Biz, burada, evvela, Hükümetten, sonra, ilgili bakan ve bürokratlardan, bu konuyla ilgili ne tür bir çalışma yapıldığını doğrusu öğrenmek istiyoruz. Sadece, Rusya ile yapılan Mavi Akım Projesinde ülkemiz aleyhine gelişen bir ticareten başka bir şey yapılmamaktadır. Halbuki, bu bölgelerde, Türkiye, Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı kanalıyla, o bölgelerde, hem petrol ürünleri çıkarmalı hem boru hattıyla Avrupa üzerine taşınmalı; hem taşıma hem de pazarlamasını yapmalı ve böylece bir enerji koridoru oluşturmak mecburiyetindeyiz.

Dışticarete acilen düzenlenmesi gereken konulara baktığımız zaman: 1- 21 inci Yüzyıl bilgi çağı, teknoloji transferi gerekir. 2 - Ar-Ge çalışmalarına ağırlık verilmesi gerekir. Gayri safi yurtiçi hâsıla da, gelişmiş ülkeler için yüzde 3, Türkiye için binde 3'tür; bu, çok düşük bir rakamdır. 3- Dünyada bilgisayar ve İnternet çağı gelişmiştir, klasik ticaret yapısını değiştirmiştir. Dolayısıyla, İnternet ve bilgisayar teknolojisinden azami derecede istifade etmek mecburiyetindeyiz.

OECD verilerine göre, elektronik ticarete, dünyada 1997'de 20 milyar dolar, 2000 başında 300 milyar dolar, 2003'te 1 trilyon dolarlık elektronik ticaret hacmi vardır. Ben, burada, bir kere daha, Bakanlıktan ve bürokrat yetkililerden öğrenmek istiyorum, bu elektronik ticarete, ciddi büyük payda acaba bizim çalışmamız nedir, hangi hedefi hesaplamaktayız?

Aslında, ülkemizde, ihracatı artırmak için yapılabilecek konuları süratle saymak gerekirse, çağdaş destekleme yöntemlerini artırmalıyız. Kalite ile Türkiye'yi özdeşleştirmeliyiz ve Türkiye'de kaliteli üretim yapmalıyız. KOBİ'lerin dış açılımları tek tek olma yerine, sektörel dışticaret şirketleri daha başarılı olmaktadır. Birlik ve beraberlik içinde dünyaya açılmalıyız. Yurtdışı fuarlara iştirak etmeliyiz. İkili serbest ticaret anlaşması yaptığımız ülkelerin sayısı artırılmalıdır.

Dampingleli ithalata önlem alınmalıdır. İhracat ürünlerimizin dış pazarlarda teknik engelleri aşmak için bir süre önce Parlamentoda çıkarılan akreditasyon sisteminin oluşturulmasıyla ilgili yasadan sonra, bu yapının bir an önce oluşturulması gerekmektedir. Ayrıca, dünya ve Avrupa Birliği teknik mevzuatına uygun mevzuat hazırlamak mecburiyetindeyiz.

Değerli arkadaşlar, aslında, dışticaret politikası çerçevesinde, finans, çok önemli yer almaktadır. İhracatta finans sorunu çok önemlidir. Özellikle orta ve uzun vadeli ihracatlarda Türk Eximbankını devreye sokuyoruz; ancak, açılan kredi miktarı 1998'te 6 milyar dolar, 1999'da 8 milyar dolardır; bu da, çok düşük bir rakamdır.

Aslında, bizde bankacılık, sadece ranta hizmet etmekte; belki de, bankacılık sektöründe meydana gelen yolsuzluk, usulsüzlük ve banka boşaltmaları da verilen görevlerden kaynaklanmaktadır. Bugün bankaların yaptığı, aracılıktır ve devlete para toplama görevi yapmaktadır, devlet tahvili almaktadır. Bu da, bankacılık sektöründe, yönlendirme açısından çok önemlidir. Bankacılığı, aslında, ihracat sektöründe kullanmak mecburiyetindeyiz.

Ayrıca, Türkiye, uluslararası ikili anlaşmalar ve zaman zaman karma ekonomik toplantıları yapmaktadır. İkili karma ekonomik komisyon toplantılarını çoğaltmak mecburiyetindeyiz. Dünyada, uluslararası ekonomik kuruluşlar var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Candan, 1 dakika içerisinde toplayınız lütfen.

Buyurun.

VEYSEL CANDAN (Devamla) - Bunlar, Ekonomik İşbirliği Kalkınma Teşkilatı, Dünya Ticaret Örgütü, Karadeniz Ekonomik İşbirliği gibi bu teşkilatlara sadece kâğıt üzerinde bağlı olmaktan ziyade, bu birliklere aktivite getirmek lazım.

Serbest bölge sayısı 23'tür; bunu da artırmak mecburiyetindeyiz diye düşünüyorum.

Son olarak söylemek gerekirse, Dış Ticaret Müsteşarlığında yeniden yapılanma ve kamu ve özel sektör arasında uyum sağlanmalıdır.

Dış ticaret enstitüsü kurulabilir. Bu, üniversite ve özel sektör arasında koordinasyon yapar ve hepsinden önemlisi de, ulusal ihracat stratejimizin oluşması lazım; ancak bunlar oluşturulduğu zaman sağlıklı bir dışticaret yapısına kavuşuruz.

Ancak, ülkemiz içerisinde bulunan... Hazine bütçesini görüşürken gördük ki, sadece ihracat yapmak yetmiyor, Hazineye de iyi sahip olmak gerekir. Ben, limit ediyorum ki, bu konuşmalar ışığında hükümetimizin alacağı birtakım tedbirler dışticaretimizi motive edecektir.

Bu duygularla hepinize saygılar sunuyorum. (FP ve DYP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Candan.

Şimdi, hükümet adına, Sayın Devlet Bakanları, bu dört bütçeyle ilgili olarak görüşlerini açıklayacaklar.

Önce, Devlet Bakanı Sayın Şuayip Üşenmez; buyurun. (MHP sıralarından alkışlar)

Eşit mi kullanacaksınız efendim süreleri?

DEVLET BAKANI ŞUAYİP ÜŞENMEZ (Yozgat) - Evet.

BAŞKAN - Süreniz 15 dakika, buyurun.

DEVLET BAKANI ŞUAYİP ÜŞENMEZ (Yozgat) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sözlerime başlamadan evvel, pusu kurularak hunharca şehit edilen polislerimize Allah'tan rahmet diliyorum; kederli ailelerine ve polis teşkilatımıza da sabır ve başsağlığı diliyorum. Şehitlerimiz bizim gönlümüzde daima yaşayacaktır. Onlar, bizim manevi sevgililerimizdir. Onların, uğruna can verdikleri bu vatan toprakları, asla bölünmeyecektir. Şehitler ölmeyecek, vatan bölünmeyecektir. (MHP sıralarından alkışlar)

Ayrıca, Yüce Heyetinizin ve bizleri ekranları başında dinleyen Yüce Milletimizin ramazanını, müteakiben de bayramlarını tebrik ediyorum.

Sayın milletvekilleri, Bakanlığımıza bağlı Danıştay Başkanlığı ve Tapu Kadastro Genel Müdürlüğü bütçeleri üzerinde görüşlerimi arz etmek üzere ve değerli konuşmacıların görüşlerine cevap maksadını teşkil eden konuşmamı yapmak üzere huzurunuzdayım.

Danıştay Başkanlığımız, tüzük, imtiyaz şartlaşması, idari görevler ve diğer görevleri olmak üzere onbir çeşit görevi üstlenmiştir. Tabiidir ki, köklü ve tecrübeli olan bu kuruluşumuz, mütevazı kadro sayısıyla ve bütçesiyle bunu gerçekleştirmeye çalışmaktadır. Danıştayın bütçesine bakıldığı zaman, geçmiş yıllar ile 2001 yılı bütçesi arasında fazlaca bir fark yoktur. Bu fark ise, tamamıyla personel giderlerini karşılayacak niteliktedir.

Geçmiş yıllara bakıldığı zaman, gerçekten, Danıştayımız, kendilerine tahsis edilen bütçe miktarlarını çok titizlikle kullanmış ve tasarruf ilkeleri doğrultusunda ve sorumluluk anlayışı içerisinde bir davranış sergilemiştir. Bu bakımdan, Danıştayımız, takdire layıktır.

Ancak, Danıştayımızın, diğer kurumlar gibi, hizmetlerini yürütebilmesi için, yüzde milletimize daha güzel hizmetler verebilmesi için, bazı eksiklikleri vardır. Çok değerli ve saygı duyduğum Parlamenterimiz Mehmet Gözlükaya Beyefendinin de belirttiği gibi, günlük ihtiyaçlarından asansör ihtiyacı, bina ihtiyacı, bilgisayar ihtiyacı ve lojman ihtiyacı bunların başında gelmektedir. Ancak, takdir edilir ki, bunlar, zaruret halinde, giderilmesi gereken ihtiyaçlardır.

57 nci cumhuriyet hükümeti olarak, bu ihtiyaçlara cevap vermek için elimizden gelen gayreti gösteriyoruz. Hepinizin malumu olduğu üzere, kamu maliyesindeki sıkıntı, gönlümüzden geçen ve yapmamız gereken bazı faaliyetleri yapmamızı engellemektedir; ancak, şurası da bir vakta, bir gerçektir ki, bütün bu saydığımız ihtiyaçlar, birbuçuk yılın bir birikimi değil, geçmiş yıllara sâri olarak dağıldığında, yirmibeş otuz yıla varan bir birikimin ve ihmalin sonucu olsa gerektir.

Diğer kurumumuz olan Tapu Kadastro Genel Müdürlüğü, gerçekten bilgi ve tecrübeye sahip, köklü bir kurumumuzdur ve yılda 12 milyon vatandaşımıza hizmet vermektedir. Bu hizmetlerinin başında, 3 milyon tapu işlemi ve 1 milyon parsel kadastro işlemi yapmaktadır.

Tabiidir ki, kendi bünyesinde ve organizasyonu gereği, bu işlemleri, birebir, vatandaşla karşı karşıya gelmek suretiyle yaparken, kendi organizasyonunu, bölge müdürlükleri, tapu sicil müdürlükleri ve kadastro müdürlükleriyle gerçekleştirmektedir.

Yine, sayı itibarıyla ve Türkiye'de yaptığı görev itibarıyla değerlendirildiğinde, karşılaştırıldığında, hakikaten, personel ihtiyacı had safhadadır. Açık olan bu kadrolarına yeni personel verildiği takdirde, bu hizmetlerin, daha verimli, daha kaliteli ve nitelikli bir yapıya kavuşacağına inanıyorum.

Sonra, bütçe itibarıyla de, yıllar itibarıyla değerlendirildiği, bakıldığı zaman, yapılan işlere göre çok küçük rakamlarla ifade edilecek bir bütçe payı ayrılmaktadır; ancak, ne var ki, bu köklü kuruluşumuz kendi bünyesinde oluşturduğu döner sermaye kurumuyla ve kazandığı harçlarla, devlet bütçesinden ayrılan payın üç, dört katına yakın bir para kazanmaktadır. Gerek araç-gereç, gerekse diğer hizmetlerin sağlanmasında döner sermaye payları çok etkin bir rol oynamaktadır. Aynı zamanda, Devlet Planlama Teşkilatının öngördüğü ve hedef olarak seçtiği tapu kadastro hizmetlerinin üzerinde, Tapu Kadastro Genel Müdürlüğü hizmet vermektedir, hedefin üzerine çıkmaktadır. Tabiidir ki, kaynağını döner sermaye harçlarından karşılamaktadır ve hizmet üretirken, kadastro hizmetleri üretirken, kırsalda yüzde 85.6, şehir merkezlerinde yüzde 99.9 neredeyse yüzde 100'e varan bir gerçekleştirme oranı bize sunulmaktadır.

Bütçe artışlarına baktığımız zaman, geçmiş yıllarla günümüz bütçesine bakıldığı zaman çok mütevazı bir artıştır, yüzde 8'er civarındadır.

Bütün bunları, tabiidir ki, kendi bünyesinde oluşturduğu yetkin, salâhiyetli ve o kadar da tecrübe sahibi kadrosuyla bu hizmetleri gerçekleştirmektedir. Huzurunuzda Tapu Kadastro Genel Müdürlüğüne çalışılan, bilgili, tecrübeli personeline teşekkür ederim.

Tapu Kadastro Genel Müdürlüğü, sadece yurtiçi hizmetleri yürütmekle kalmamakta, aynı zamanda, kan kardeşimiz ve tarih birliğimiz olan Türk cumhuriyetlerine de rehberlik yapmaktadır. Azerbaycan, Kazakistan, Özbekistan, Türkmenistan, Kırgızistan; hatta, Arnavutluk ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetine hem araç-gereç hem de bilgi teknoloji açısından hizmet vermektedir. Nitekim, yeni kurulan Türk cumhuriyetleri ile mutabakat protokolları imzalamış, bu protokollar çerçevesi içerisinde kendine düşeni yapma gayreti göstermektedir.

Değerli milletvekilleri, hiç şüphe yok ki, çağımız bilgi çağı, teknoloji çağı ve insan kaynaklarımızı çok iyi kullanma çağıdır. Bu anlayışla, Tapu Kadastro Genel Müdürlüğü, bilgi sistemi çerçevesi içerisinde kendisinin yetki alanına giren konularda gayretlerini gösterirken yeni yeni projelere de imza atmıştır. Bu, Tapu Kadastro Genel Müdürlüğüne tarihinde bir yeniliktir, bir reformdur. Bunların başında MERLİS Projesi, Dünya Bankası kaynaklı; ama, mahdut bir miktarda para destekli. Tamamıyla, hizmeti, teknik açıdan ve bilgi açısından Tapu Kadastro kaynaklı olmak üzere bir MERLİS Projesini gerçekleştirme peşindedir.

Hepimizi üzen, Marmara depremi olarak, Düzce depremi olarak bilinen, bir daha olmasını arzu etmediğimiz, milletimizi kedere boğan bu yer hareketleriyle, gerçekten, arazi sınırları ve mülkiyet sınırları değişmiştir. Mutlaka buraya el atılmıyordu. İşte biz de acil olarak oraya el attık. 3 vilayeti kapsayan, tamamıyla Tapu Kadastro Genel Müdürlüğüne emeğiyle gerçekleştirilecek olan MERLİS Projesini gerçekleştirme yolunda büyük gayretlerimiz vardır.

Ayrıca, bu da yetmiyor, arazi bilgi sistemini, tamamıyla, teknolojinin getirdiği bilgisayara, onun hafızasına aktarmak için büyük gayretler vardır. İşte, Marmara Bölgesindeki bütün arazi bilgileri, bilgisayar ortamına girmiştir.

TAKBİS Projesi ise, bizatihi, Tapu Kadastro Genel Müdürlüğü bünyesinin bir ürünüdür ve onun hafızasından kaynaklanan bir projedir. Bu, tapu kadastro arazi bilgi sistemini, tamamıyla, bilgisayar ortamına aktarmak ve ülkemizin belli yerlerini pilot bölge seçmek suretiyle, tüm ülkeye, zaman içerisinde -dört yıllık bir periyot içerisinde- yaymak suretiyle, düğmeye bastığımız zaman, her türlü bilgiyi alabileceğimiz otomasyona geçiş projesidir; bu çalışmalar da başlatılmıştır. Önümüzdeki zaman dilimi içerisinde, bunlar, bir bir uygulamaya konulacaktır.

Değerli milletvekilleri, özet olarak söylemek istersem, ülkemizde, her yönüyle, saygınlık kazanan köklü bir kuruluş olan Tapu Kadastro Genel Müdürlüğü, bu kısa zaman içerisinde, kendini yenilemek, çağa uygun bir hale gelmek ve bilgi, teknoloji çağına uygun bir yapıya kavuşmak için, yeniden yapılanma planını, projesini uygulama peşindedir.

Birincisi, mevzuat açısından çok hazırlıklarımız var; bir kısmını hazırlamak suretiyle, Yüce Meclise taşımak gayretindeyiz; hatta, bazıları, Yüce Meclisimizin gündemindedir.

Diğer, biraz evvel söylediğim gibi, otomasyon çalışmalarıdır.

Sonra, personelin meslek içi eğitimi... Hiç şüphe yok ki, çağ değişiyor; bilgi çağında yeni yeni gelişmeler oluyor. Bu çağa ayak uydurabilmemiz için, çağın gereklerine uygun bir şekilde, personelimizin, zaman içerisinde, belli gruplar halinde, belli statüler çerçevesi içerisinde, meslek içi eğitimine ağırlık verilmektedir.

Sonra, bir diğeri reform niteliğinde olan rotasyon projemizdir. Türkiye, beş bölgeye ayrılmıştır. Tıpkı, hâkimler, savcılar ve Türk Silahlı Kuvvetlerinde olduğu gibi, bu beş bölgenin özellikleri dikkate alınmak suretiyle, gelişmesi ve büyük merkezlere uzaklığı yakınlığı dikkate alınmak suretiyle, beş bölgeye ayrılan Türkiye'de, herkese, belli zaman dilimleri içerisinde her bölgede kalma şartı getirilmek suretiyle, yetişmiş insanların, belli şehir merkezlerinde, büyük şehir merkezlerinde birikme ve yığılmasının yanında, hizmet bekleyen diğer bölgelerimize gönderilmeleri konusunda bir reform hareketidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Bakan, lütfen, toparlar mısınız.

DEVLET BAKANI ŞUAYİP ÜŞENMEZ (Devamla) - Bundan hiç kimse alınmasın. Kimsenin gözüne, kaşına ya da siyasi görüşüne göre bu yapılmamaktadır. Atamalar bundan sonra devam edecektir; şimdi, müdürlük ve onun yanında, muavinlik seviyesindedir; bütün personeli kapsayacaktır.

Bunun birçok sebebi var; ama, asıl olan, tabiidir ki, hizmet bekleyen bölgelerimize personel temini; ayrıca, haklı yahut da haksız, bu kurumun üzerine düşürülmek istenen gölgeleri bertaraf etmek içindir. O yüzden, bunu gerçekleştireceğiz ve bu konuda da hiç taviz vermiyoruz, vermemeye de kararlıyız.

Burada, atamalar yapılmıştır, birçok talepler gelmiştir. Onlara, tabii, saygıyla cevaplar verilmiştir; ama, yaptığımız icraat değiştirilmemiştir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

DEVLET BAKANI ŞUAYİP ÜŞENMEZ (Devamla) - Sayın Başkan, bağlayacağım.

BAŞKAN - Efendim, son cümleiniz için mikrofonu açıyorum. Aksi takdirde, Sayın Toskay'ın süresinden intikal edecek.

Buyurun efendim.

DEVLET BAKANI ŞUAYİP ÜŞENMEZ (Devamla) - Tamam efendim.

Diğer bir husus da, atama yapılırken, liyakat, ehliyet, bilgiye önem verilmektedir. Bu merkezde de böyle olmaktadır, taşrada da böyle olmaktadır. Çünkü, hizmet, kalite istiyor. Benim vatandaşım, herhangi bir yolsuzluğa bulaşmadan hizmet istiyor. O da bizim görevimiz diye düşünüyorum ve bu anlayışla, kesinlikle ve kesinlikle siyasi bir yapılanmanın değil; hakka, adalete ve büyük milletimizin ihtiyaçlarına göre yeniden yapılanma gerçekleştirilmektedir.

Beni dinlediğiniz için, hepimize yeniden, saygılarımı ve muhabbetlerimi arz ediyorum, fikir beyan eden tüm konuşmacılara da huzurunuzda teşekkür ediyorum ve 2001 yılı bütçemizin Yüce Türk Milletine hayırlara vesile olmasını diliyorum.

Sağolun efendim. (Alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederim.

Diğer bütçelerle ilgili olarak, Devlet Bakanı Sayın Tunca Toskay görüşlerini açıklayacaklar, buyurun efendim. (MHP sıralarından alkışlar)

Sayın Toskay, süreniz 15 dakikadır.

DEVLET BAKANI TUNCA TOSKAY (Antalya) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sözlerime başlamadan evvel, ben de şehit polislerimize Allah'tan rahmet diliyorum. Hepimizin başı sağ olsun.

2001 yılı bütçesiyle ilgili olarak benim Bakanlığımıza bağlı iki bütçe; yani, Devlet İstatistik Enstitüsü ve Dış Ticaret Müsteşarlığı bütçesi bugün burada müzakere edildi. Her iki bütçe hakkında konuşan değerli milletvekillerine çok teşekkür ediyorum; çok değerli değerlendirmeler yaptılar. Bundan sonraki uygulamalarımızda, onların müspet, olumlu katkılarını mutlaka dikkate alacağız ve göz önüne alarak uygulamamızı sürdüreceğiz.

İziniz olursa, ilk önce, Devlet İstatistik Enstitüsünün bütçesiyle ilgili bazı, burada yapılan değerlendirmeler hakkında, fikirlerimi sizlerle paylaşmak istiyorum.

En çok üzerinde durulan, gerçekten de durulması gereken çok önemli 3 tane olayı, Devlet İstatistik Enstitüsü 2000 yılında gerçekleştirdi. Bunlardan bir tanesi numaratajdı. Binalara numara verildi. İkincisi, bina sayımıydı. Üçüncüsü de, 14 üncü genel nüfus sayımıydı.

Nüfus sayımıyla ilgili yapılan değerlendirmelerde bir noktayı açıklığa kavuşturmamızda fayda var; çünkü, 2 değerli partinin çok değerli 2 temsilcisi, 2000 yılı nüfus sayımıyla ortaya çıkan problemin bütün kabahatinin ve yükünün Devlet İstatistik Enstitüsünde olduğuna dair bir değerlendirme yaptılar.

Genel nüfus sayımlarının uygulaması şu şekilde olmaktadır: Devlet İstatistik Enstitüsü, yapılan genel nüfus sayımının genel yönetimi, usul ve ilkelerinin uygulanmasından sorumludur, konulmasından sorumludur. Nüfus sayımının sahadaki organizasyonu, illerde valilerin başkanlığında, ilçelerde de kaymakamların başkanlığında; her iki idarî birimde, belediye başkanlarının da dahil olduğu sayım komiteleri tarafından yürütülmektedir; yani, sayımın uygulamasında sorumlu olan ünite, sayım komiteleri, onun başında da devletin o idarî birimdeki en büyük mülki amiri bulunmaktadır; birincisi bu.

İkincisi, Devlet İstatistik Enstitüsü, 22 Ekim 2000 günü yapılan nüfus sayımında, yaklaşık 981 bin tane anketörü görevlendirdi. Müsaade buyursanız, bu anketörler, Devlet İstatistik Enstitüsünün elemanı değil; daha evvel eğitime tabi tutulmuş, soru kağıtlarının nasıl uygulanacağı hakkında bilgilendirilmiş, eğitilmiş, belli bir ücret karşılığında 1 gün istihdam edilen; tabii ki, tamamı da nüfus sayımının yapıldığı yörelerin insanı, çoğu da, oradaki kamu görevlisi veya öğrenciler.

Şimdi, belli bir sonuçla karşı karşıya geldik. Nedir o sonuç; bütün bu söylediğimiz sayımı uygulamaktan yükümlü olan sayım komitelerinin sorumluluğu altında yapılan sayımda, bütün yörelerde, değerli milletvekillerimizin de, istatistikçi olduğunu söyleyen milletvekilimizin de "Devlet İstatistik Enstitüsüne haksızlık etmemek gerekir" diye itiraf ettiği, genel bir şekilde nüfusu artırma eylemiyle karşı karşıya kaldık.

Devlet İstatistik Enstitüsü, 23 ilde bölge müdürü olan, Ankara'da oturan bir merkezî teşkilat. Bütün Türkiye'de yapılan nüfus sayımında, nüfus sayım komiteleri ve yerel yönetimlerin tamamı nüfusu artırma istikametinde bir gayret içerisinde olursa, sağlıklı veriyi, sahadan toplayıp da merkeze intikal ettirmek imkânına kesinlikle sahip değil; ama, değerli milletvekillerimiz, bir tek şeyden müsterih olmanızı istirham ediyorum, uyguladığımız yöntem, Devlet İstatistik Enstitüsünün sahip olduğu teknoloji, demografi ilminin bütün olanakları ve imkânları kullanılarak, 2000 nüfus sayımı, gerçek düzeyine ve sağlıklı veri olma niteliğine kavuşturulacaktır. Bundan hiç kimsenin şüphesi olmasın; ama, izniniz olursa, Sayın Aslan Polat'ın söylediği bir tek şeyi kabul etmemiz mümkün değil; bu hükümet, nüfus sayımını yüzüne gözüne filan bulaştırmadı. (MHP sıralarından alkışlar) Bu sayım, cumhuriyet tarihinin en düzgün organizasyonu en iyi işleyen sayımı oldu. Bir kere, adres cetvellerimiz son derece sağlam. O bakımdan, diyoruz ki, elimizdeki veriler;

numaratajla ilgili veriler, bina sayımıyla ilgili veriler, elektronik ortama dökülmüştür; bütün soru kâğıtları elden geçirilerek, denetlenerek, bu sayım, gerçek rakamlarına mutlaka ulaştırılacaktır. Bunu sizlere arz etmek istedim.

Fiyat endeksleriyle ilgili olarak şunu ifade edeyim: Devlet İstatistik Enstitüsünün fiyat endeksleri içerisinde, Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarımızın hiçbirisinin bir şüphe ve güven bunalımı içerisinde olmasına gerek yok. Uluslararası kriterlere uygun ölçütlerle, bilimsel metotlarla bu istatistikler toplanmakta, derlenmekte ve yayınlanmaktadır. Ancak, biraz evvelki değerli konuşmacılarımızdan birinin de çok ayrıntılı bir şekilde ifade ettiği gibi, özellikle fiyat istatistikleriyle ilgili verilerimiz, taban, baz itibarıyla 1994 yılını esas almaktadır. 1994 yılından bu tarafa geçen altı yedi yılda da Türkiye'de tüketim eğilimlerinde ve tüketim kalıplarında önemli değişiklikler olmuştur. Bunu dikkate alan Devlet İstatistik Enstitüsü, 1.1.2001 tarihinden itibaren, hane halkı tüketim harcamaları anketini başlatacaktır. Bu anket bir yıl süresince devam edecektir. 26 800 aile bu ankete katılacaktır Türkiye'nin dörtbir tarafından. Bilimsel metotlarla seçilmiş olarak, toplumu temsil eden ailelerdir bunlar. Bunlardan elde edilen bilgilerle fiyat endekslerimizi 2001 bazlı olarak tekrar düzenleyeceğiz. Bu anketin sonucunda elde ettiğimiz verilerden, aynı zamanda, Türkiye'de gelir bölüşümüyle ilgili yeni bir çalışmayı da bu ankete dayandırarak, ortaya koyacağız ki, en son çalışma da 1994 tarihli; onun da yenilenmesi zamanı gelmiş bulunmaktadır.

İstanbul Ticaret Odasının endeksi ile Devlet İstatistik Enstitüsünün tüketici fiyat endeksini karşılaştırmak mümkün değildir. Birincisi, İstanbul Ticaret Odası endeksi İstanbul iliyle sınırlı olarak uygulanmaktadır; ikincisi, Devlet İstatistik Enstitüsünün tam 87 400 fiyatı işleyerek yaptığı bir endeksi İstanbul Ticaret Odası endeksiyle karşılaştırmak mümkün değildir.

1997 nüfus sayımıyla ilgili de iki üç cümleyle sözlerimi, Devlet İstatistik Enstitüsü kısmında kapatmak istiyorum. Ağustos ayı itibarıyla çıkan bir kanunla, 30 Kasım tarihinde yapılması öngörülen bir nüfus tespiti çalışması; yani, Meclisten kanun çıkmış, Demokratik Sol Partinin bir kanun teklifidir, kanun çıktığından itibaren dört ay sonra nüfus tespiti yapın demişsiniz. Dört ayda nüfus tespiti bu kadar yapılabilir. Hiçbir sonucu yayımlanmadı denildi; idari sonuç da dahil, sosyal ve ekonomik sonuçlar yayımlandı, herkesin istifadesine de hazır durumda.

İzin verirseniz, Dış Ticaret Müsteşarlığının bütçesiyle ilgili de bazı düşüncelerimizi sizlere arz etmek istiyorum değerli milletvekilleri: Bugün Türkiye ekonomisinin, nasıl bir genel ekonomik ortam içinde yaşadığı ve çalıştığını iyi tespit etmemiz lazım. Küreselleşme dediğimiz bütün ülkeleri ve bütün dünya ekonomilerini etkisi altına almış ve eğilimlerini kabul ettirmiş bir genel fenomenle, olayla karşı karşıyayız. İletişim fevkalade hızlı ilerlemiş ve ekonominin bütün alanlarında yoğun olarak kullanılabilir hale gelmiş ve rekabet şartları, bundan on yıl, yirmi yıl evveline nazaran çok değişmiş. Artık, hepimizin bildiği gibi, bir ülke ekonomisinin iç pazarı ve uluslararası pazar ayırımı yapması da artık, imkân dahilinde değil; yani, Türk ekonomisi, hem kendi iç pazarında hem uluslararası pazarda bütün dünya ekonomisiyle rekabet halinde; böyle bir ortam içerisinde çalışıyoruz.

Bazı sektörlerde sıkıntılarımız, sorunlarımız olabilir; bazı alanlarda bazı problemlerinizi çözmek isteyebilirsiniz. Bundan yirmi, yirmibeş yıl öncesine kadar orada da çok serbest değilsiniz; çünkü, Türkiye, Dünya Ticaret Örgütü'nün üyesi; Dünya Ticaret Örgütü'nün uluslararası ticarete koyduğu bütün kurallara ekonomi olarak uymak zorundayız.

Bu söylediğimiz küreselleşme eğiliminin yanında bir başka eğilim de çok çarpıcı olarak ortaya çıkmaktadır. "Bölgesel Entegrasyonlar" dediğimiz entegrasyonlar var. Bunların, bizi de ilgilendiren en önemlisi nedir; Avrupa Birliğidir. Avrupa Birliği ile Türkiye, bir gümrük birliği anlaşmasına sahiptir ve Dış Ticaretin de, bu anlaşmanın bütün şartlarına da ne yapmak zorundadır; uymak zorundadır.

Bütün bu söylediğimiz ortamda çalışan bir ekonomiyi ele aldığımız zaman, yapılması gereken şey, bu ekonominin çok verimli çalışan bir ekonomi haline gelmesini sağlamaktır; ama, hepimiz biliyoruz ki, Türkiye ekonomisi, 1980'lerden itibaren, ithal ikamesine dayalı politikaları terk edip dışa açık politikaları kabul ettiğinden bu tarafa, yerine getirmesi gereken bazı önemli yapısal dönüşümlerin de yerine getiremedi. Bu söylediğimiz ekonomik politikanın da buna dayalı ekonomik pazarın ihtiyacı olan kurumlarının çoğunu kuramadık, kuralların çoğunu koyamadık ve yapılması gereken yapısal reformların çoğunu yapamadık. Bunun çok açık örneği, Türkiye ekonomisi yüzde 60'ların altına inmeyen yüksek enflasyon dediğimiz kronik bir hastalıkla yirmibeş yıldır boğuşmakta ve bu ekonominin, bu söylediğimiz dünya konjonktüründe ve şartlarında artık, bu şekilde devam etmesi de mümkün değil. O zaman yapılması gereken şey, bu enflasyonu indireceğiz; ama, enflasyonu para ve maliye politikalarıyla indirmemiz tek başına yeterli değil. Bu düşürülmüş enflasyonun, istikrarlı şekilde, düşük düzeyini koruyabilmesi için de, verimli çalışan bir ekonomiye geçişi yapısal reformlarla sağlamamız lazım. Bu, kolay bir iş değil, bu zor bir iş, bu sancılı bir iş. Eğer, zaten, çok kolay olsaydı, öyle zannediyorum ki, bu sorunların çoğu, bugüne kadar kalmaz çözüldü. Bu zor iş, 57 nci Cumhuriyet Hükümetinin önünde bekliyor ve biz, bunu, bu problemleri -yapısal sorunlar dahil- çözmeye, ciddi şekilde, kararlı bir tarzda da bu ekonomik politikayı uygulamaya devam ediyoruz.

Şimdi, izin verirsiniz, çok az süre kaldı. Bu süre zarfında da, dışticaretimiz hakkında ve yaptıklarımız hakkında, çok kısa sizlere bilgi arz etmek istiyorum.

Bu yıl, yaklaşık 28 milyar dolarlık olan hedefimize, zannediyorum ki, az farkla da olsa yaklaşacağımızı ümit ediyoruz, rakamlar onu gösteriyor; ama, hepinizi... Plan ve Bütçe Komisyonunda da söyledim; benim o söylediğimi, burada, bir değerli milletvekili arkadaşımız da zikretti. Bu uygulanan ekonomik programın en dezavantajlı kıldığı kesim dışticaret; ithalatı artırıcı, ihracatı zorlaştırıcı bir etkisi var. Bu etki, maalesef, bizim dışımızda olan bir ekonomik gelişmeyle de daha da ağırlaştı; o da şu: Euro ile dolar paritesindeki bizim aleyhimize olan gelişme, euro aleyhine olan gelişme, bizim, ihracatımızı, daha evvel, programın başlangıcı sırasında hesapladığımızdan daha da güçleştirdi.

Bir tek rakam size arz etmek istiyorum, bunu da bir mazeret olarak söylemiyorum, bir hakikati tespit babında söylüyorum. Eğer, yıl başında, programın başladığı dönemdeki euro-dolar paritesi devam etseydi, bugün itibariyle ihracatımızdaki artış oranı yüzde 13 olacaktı; eylül itibariyle yüzde 4'teyiz. Bu, bizim elimizde olmayan bir şey; ama, buna rağmen, ihracat, yine de dayanıyor ve direniyor. Tabii ki, onu desteklemek bakımından, elimizden gelen her şeyi yapmak zorundayız.

Türkiye Cumhuriyetinin, ekonomik bakımdan zor bir dönemden geçtiğini hepimiz kabul ediyoruz. 2001 yılı, zor bir yıl ve zor bir bütçe; buna rağmen, bu bütçede, yaklaşık 600 trilyon liraya yakın, Eximbanka ve Dış Ticaret Müsteşarlığına, ihracatı desteklemek için kaynak ayırmaya gayret etti bu hükümet ve öyle zannediyorum, bu kaynakla, ihracatın birçok derdine deva olmaya gayret edeceğiz 2001 yılında.

Bu arada, komşularımızla ihracatı geliştirmek için çok sistemli bir şekilde çalışıyoruz. İran, Irak ve Suriye ile olan ilişkilerimiz son derece iyi şekilde gidiyor; rakamlar, geçen seneden önemli ölçüde farklı, bu politikamızı sürdürmekte de kararlıyız.

Eximbank, önemli bir görevi yerine getiriyor bu arada, bu zor şartlarda; Türk Lirasında yüzde 22'yle 29, kalkınmada öncelikli yörelerde, ihracat sigortası da yapılmışsa yüzde 17'ye kadar düşüyor TL kredisinin faizi, dövizde de 8,25 ve 8,75'le ihracatı destekleyici kredi veriyoruz. Yaklaşık 300 trilyon liralık bir kaynak aktarmasıyla, zannediyorum ki, Eximbank, bu başarılı görevini önümüzdeki yıl da devam ettirecek.

Türk cumhuriyetleriyle ilgili münasebetlerimize ve ekonomik ilişkilerimize büyük önem veriyoruz. Şu ana kadar Türk cumhuriyetlerine, ilke kredisi olarak 1,4 milyar dolarlık kredi tahsisi yapılmıştır ve bu politikamızı sürdürmeye devam edeceğiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Bakan, lütfen toparlayınız.

DEVLET BAKANİ TUNCA TOSKAY (Devamla) - Hay hay Sayın Başkanım.

Tarife dışı engeller dediğimiz engelleri, Dünya Ticaret Örgütünün ve uluslararası yükümlülüklerimizde kural çiğnemeksizin uygulamaya hassasiyetle devam edeceğiz.

Son olarak şunu ifade edeyim: Antidamping uygulamasında Türkiye, dünyanın en iyi antidamping çalışmasını ve uygulamasını yapan ilk altı ülke arasında bulunmaktadır.

Değerli milletvekilleri, 2001 yılı Dış Ticaret Müsteşarlığı ve Devlet İstatistik Enstitüsü bütçesinin, Türk Milletine ve Türk ekonomisine hayırlı hizmetlere vesile olmasını temenni ediyor, hepimize saygılar sunuyorum. (MHP, DSP ve ANAP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Devlet Bakanımız Sayın Tunca Toskay'a teşekkür ediyorum.

Şahısları adına son konuşma, Karabük Milletvekili Sayın Mustafa Eren'e ait.

Buyurun efendim. (DYP sıralarından alkışlar)

Süreniz 10 dakika.

MUSTAFA EREN (Karabük) - Sayın Başkan, değerli arkadaşlarım; Dış Ticaret Müsteşarlığı, Devlet İstatistik Enstitüsü Başkanlığı, Tapu Kadastro Genel Müdürlüğü ve Sayıştay Başkanlığı bütçeleri üzerinde söz almış bulunmaktayım; Yüce Heyetinizi saygıyla selamlıyorum. Zamanın elverdiği ölçüde, ilgili bütçeler hakkında sizlere görüşlerimi sunmaya çalışacağım.

Dış Ticaret Müsteşarlığı, sorumluluk alanına giren konular, uygulanan ekonomik programın özelliği nedeniyle, çok özel önem, öncelik ve hassasiyet arz eder hale gelmiştir.

Türkiye, programın artılarını ortaya koyarken, yarattığı riskleri de doğru tahmin etmek, doğru teşhis etmek ve tedbir almakta gecikmemek durumundadır. Sekiz aylık rakamlara ve yıl sonu tahminlere baktığımızda, Türkiye, 24 milyar doları aşacak bir dışticaret açığıyla karşı karşıyadır. İthalat 56 milyar dolara tırmanırken, ihracat 28 milyar dolarlarda; dışticaret açığının yanında, 10 milyar dolarlık bir cari açıkla da karşı karşıyayız. Bu rakamlar, Türkiye büyüklüğündeki ve Türkiye gibi ülkeler için kabul edilebilir rakamlar olmadığı gibi, sürdürülebilir özelliği de yoktur. İthalatta meydana gelen hızlı artışı birtakım tedbirlerle kontrol altına alma ve durdurma şansımız olmaması da, işin bir başka boyutudur; çünkü, ithalattaki artışın temel nedeni uygulanan kur politikası ve kurdaki çip modelidir.

Bunun sonuçlarına baktığımızda şunları görüyoruz: İhracat, gerçekten büzülüyor, artmıyor. Euro'daki gelişmeler bu olumsuz gidişi destekliyor. İhracattaki azalış, üretimdeki azalış, istihdamdaki azalış demek; ülkedeki büyüme olumsuz katkı, dış talebin yok olması, pazarların kaybı demek; ithalattaki artış da, Türkiye'nin yabancı ülkeler için dünyanın en güzel pazarı haline gelmesi demek. Dolayısıyla, bu uygulamayla, bu tabloyu sürdürme imkânımız yok. Türkiye'nin şu anda karşı karşıya bulunduğu en önemli olumsuz tablo, program uygulamasında dış dengede yaşadığı olumsuzluk ve cari açıda yaşadığı rekor düzey.

Türkiye, ihracat için bir şeyler yapmak zorunda. Son ekonomik krizde gördük ki, yabancı sermaye, riski gördüğünde, ülkemizi acilen terk etmektedir; ancak, ülkemizin geleceği adına üretim

yapan, işçi istihdam eden hür teşebbüs, her türlü şartlarda faaliyetini sürdürme çabası ve gayreti içerisinde. Ancak, ihracatçıya moral verecek, ihracatçının öntünü açacak, kredilerle ve diğer girdi destekleriyle ihracatçıyı güçlendirecek bir program ortaya konulması gerekirken, âdeta, bindiğimiz dalı keserek, ihracatçı, kaderiyle baş başa bırakılmıştır. İhracatçının desteklenmesi ve ihracatın artırılması konusunda acil tedbirler alınmaz ise, bu olumsuz tabloyla, öntümüzdeki yılı ve ne de ondan sonraki yılları taşıma şansımız yoktur.

Sayın Başkan, değerli arkadaşlarım; Tapu Kadastro Genel Müdürlüğü, vatandaşın toprak varlığının belirlenmesi ve kanunen korunabilmesi için çok önemli görevler yapmaktadır. Ancak, 3402 sayılı Kadastro Kanununun güntümüz gerçeklerine cevap verebilmesi için, ilgili maddelerinin bir an önce yeniden düzenlenmesi gerekmektedir. Biliyoruz ki, Tapu Kadastro Genel Müdürlüğünün, orman vasfını kaybetmiş alanlara ya da orman vasfını muhafaza eden alanlara müdahale hakkı yoktur; ancak, yine biliyoruz ki, Orman Bakanlığının talebi halinde, orman vasfını kaybetmiş yerlerin bildiri durumdaki, buraların orman kadastro sunun yapılması mümkündür.

Bu konuda ülkemizin birçok yerinde sıkıntılar yaşanmaktadır. Bunlardan biri de, Karabük İlimizin Yenice İlçesidir. Orman varlığı açısından ülkemiz için çok büyük önem arz eden ve "Yeşil Yenice" olarak bilinen bu ilçemizde, vatandaş, devletimizle mahkemelik olmuş, yüzlerce insan mağdur durumda bırakılmıştır. Tapu Kadastro Genel Müdürlüğünün, bir an önce, Orman Bakanlığıyla koordinasyon sağlayarak, bu insanları mahkeme kapılarında kurtarması lazımdır.

2001 yılı bütçesine baktığımızda, ayrılan bütçenin yeterli olmadığı, kadastro ekiplerinde görev yapan elemanların görev yollukları, konaklama, yiyecek ve diğer zorunlu giderlerinin bile karşılanmasının mümkün olmadığı görülmektedir.

Yıllardan beri özveriyle görev yapan Tapu Kadastro elemanlarının rotasyona tabi tutularak mağdur edilmelerini de haklı bulmak mümkün değildir. Bu insanlara eziyet çekirmek yerine, fazla çalışma tazminatlarının artırılması ve döner sermaye kapsamında yapılan işlerden ücret verilerek mali sorunlarının giderilmesi daha yerinde olacaktır.

Sayın Başkan, değerli arkadaşlarım; zaman ölçüsünde diğer konulara da değinmek istiyorum:

Danıştay bütçesiyle ilgili olarak da, yargının içinde bulunduğu durum hepimizi yakından ilgilendirmektedir. Bugün için 2001 yılı bütçesi görüşülmekte olan ve tüm yargının bir parçası olan üst mahkemelerimizden Danıştayın iş ve işlemleri de, diğer yargıyla birlikte mütalaa edildiği zaman, yargıya ayrılan kaynakların yetersiz olduğu, yargılama işlemlerinin ve sürecinin yavaş işlediği, dolayısıyla, tarafların bu gecikmeden dolayı zarara uğradığı... Hukukun üstünlüğüne dayalı hukuk kurallarının oluşturulmasında, çağdaş gelişmelerin yeterince takip edilmesi gerekmektedir. Hukuk sisteminde, uluslararası çağdaş hukuk kurallarının tatbikatında istenenilen standartlara erişilmesi, iyi yetişmiş insangücü kaynaklarının geliştirilmesi ve yargı hizmetine sunulması için gerekli düzenlemelerin yapılmasına ihtiyaç bulunmaktadır. Bütçede, bu konuda gerekli olan donanım ve yazılım hizmetlerinin, Danıştayın ihtiyaçlarını karşılayacak ölçüde bir bütçe, maalesef, getirilmemiş olduğunu itiraf etmek gerekir. Bu konuda hükümetin uyguladığı ekonomik program, maalesef, tüm ülkemizdeki dargelirli, memur, emekli, dul, yetim, işçi, çiftçi ve ziraatçı gibi, hâkim ve savcılarımızı, yani, adliye mensuplarımızı de etkilemekte ve onları da hayat pahalılığı içerisinde bırakmaktadır. Dolayısıyla, Danıştaya ayrılan ödenekler yeterli görülmemektedir.

Adaletin, devletin meşruiyet temeli olduğu, adaletin ancak demokratik hukuk devletiyle mümkün olabileceği ve adaletin, toplumsal barışın güvencesi olduğu, hepimizin kabul etmesi gereken bir gerçektir. Bu noktadan bakıldığı zaman, hâkimlik ve savcılık mesleğinin daha cazip

hale getirilmesi, sayılarının hızla artırılması ve mahkemelerin iş yoğunluğunun azaltılması için idareye reform getirilmesi, yargıya tam bağımsızlık verilmesi; devletin hukuku değil, milletin hukuku ilkesinin getirilmesi; hukukun üstünlüğünün sağlanması; düşünce, inanç ve fikir özgürlüğünün tüm Batı ülkelerindeki standartlarda sağlanması; bir yandan, demokrasi geliştirilirken, diğer yandan da, ülkenin üniter yapısının sağlam güvenceler altına alınması; yargı birliğinin getirilmesi; bu kapsamda, Danıştayın görevlerinin sağlam güvenceler altına alınması ana ilkeler olarak benimsenmelidir.

Sayın Başkan, değerli arkadaşlarım; son olarak da, Devlet İstatistik Enstitüsüyle ilgili görüşlerimi ifade etmek istiyorum.

Devlet İstatistik Enstitüsü, 1926 yılında Ulu Önder Atatürk tarafından kurulan cumhuriyetimizin en köklü müesseselerinden biridir. Devlet İstatistik Enstitüsü denildiğinde, vatandaşın ilk aklına gelen şey, enflasyon rakamlarını açıklayan ya da nüfus sayımı yapan bir kurum olmaktadır. Ancak, ne yazık ki, Devlet İstatistik Enstitüsünün yaptığı bu tür araştırmalara da vatandaşımız güvenemez haldedir. Şöyle ki, 22 Ekim 2000 nüfus sayımından önce, nisan ve temmuz ayları arasında yapılan ön hazırlık çalışmalarına 550 kurum personeli de katılarak, mahalle, sokak numaraları yeniden düzenlenmiş ve bu çalışmalar için belediyelere 6 trilyon liralık kaynak aktarılmıştır. Her seferinde "artık bu son olacak" vaadiyle vatandaşlar evlerine hapsedildi, turizm bölgelerine gelen turistler gemilerde bekletildi, esnaf kepenk kapattı, turiste dahi bildiği yabancı dili sorduk; ama, nüfus sayımının neticesini tespit etmek de, maalesef, falcılar ile medyumlara kaldı; henüz tam bir netice elde edemedik.

Nüfusumuz 65 milyon mu, 68,5 milyon mu, yoksa 70 milyon mu? Şimdi, tam, harcadığımız trilyonlara mı, yoksa beceriksizliğimize mi yanalım diye düşünürken, bu işte görev yapan herkesin arkasına sığınacağı bir mazeret çıktı; o da Amerika. Dünyanın en güçlü, en büyük devleti bile seçimini eline yüzüne buluşturursa, bizim sayımı yapamamış olmamız çok da önemli değil! Bu ülkenin kıt kaynaklarını hoyratça harcayanlar, ülkeyi, yukarı mahallede dilenir, aşağı mahallede sadaka dağıtır duruma getirenler, bu yanlış mutlaka düzeltilmelidir.

Görülen o ki, trilyonlar boşa gitmiş, kendimizi saymayı bile becerememişiz! Oysa, bu trilyonları, duymayan kulaklarınıza, görmeyen gözlerinize, hissetmeyen ytreğinize seslenen, aylardan beri "geçinemiyoruz" çığlıkları atan memura, işçiye, emekliye, köylüye, çiftçiye vermiş olsaydınız, daha hayırlı iş yapmış olurdunuz diye düşünüyorum.

Yüce Heyetinize saygılar sunuyorum. (DYP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Eren.

Sayın milletvekilleri, böylece, beşinci turdaki görüşmeler tamamlanmış bulunuyor.

Şimdi, sorulara gelmiş bulunuyoruz; ancak, çalışma süremizin tamamlanmasına 10 dakika var, sorular için ise 20 dakikaya ihtiyacımız var. Bu sebeple, sorular ve cevapların aynı periyotta yapılabilmesi için...

AYDIN TÜMEN (Ankara) - Soruları alabiliriz Sayın Başkan.

BAŞKAN - Soruları ve cevapları beraber alalım efendim.

Saat 18.00'de toplanmak üzere, birleşime ara veriyorum.

Kapanma Saati : 15.50

ÜÇÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati : 18.00

BAŞKAN : Başkanvekili Mehmet Vecdi GÖNÜL**KÂTİP ÜYELER: Levent MISTIKOĞLU (Hatay), Cahit Savaş YAZICI (İstanbul)**

BAŞKAN - Türkiye Büyük Millet Meclisinin 31 inci Birleşimin Üçüncü Oturumunu açıyorum. Bütçe müzakerelerine kaldığımız yerden devam ediyoruz.

IV. - KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE KOMİSYONLARDAN**GELEN DİĞER İŞLER (Devam)**

1.- 2001 Mali Yılı Genel ve Katma Bütçeli İdareler ve Kuruluşlar Bütçe Kanunu Tasarıları ile 1999 Mali Yılı Genel ve Katma Bütçeli İdareler ve Kuruluşlar Kesinhesap Kanunu Tasarıları (1/764, 1/765, 1/740, 3/642, 1/741, 3/643) (S. Sayıları: 552, 553, 554, 555) (Devam)

A) DIŞ TİCARET MÜSTEŞARLIĞI (Devam)

1.- Dış Ticaret Müsteşarlığı 2001 Mali Yılı Bütçesi

2.- Dış Ticaret Müsteşarlığı 1999 Mali Yılı Kesinhesabı

B) DEVLET İSTATİSTİK ENSTİTÜSÜ BAŞKANLIĞI (Devam)

1.- Devlet İstatistik Enstitüsü Başkanlığı 2001 Mali Yılı Bütçesi

2.- Devlet İstatistik Enstitüsü Başkanlığı 1999 Mali Yılı Kesinhesabı

C) TAPU VE KADASTRO GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

1.- Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü 2001 Mali Yılı Bütçesi

2.- Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü 1999 Mali Yılı Kesinhesabı

D) DANIŞTAY BAŞKANLIĞI (Devam)

1.- Danıştay Başkanlığı 2001 Mali Yılı Bütçesi

2.- Danıştay Başkanlığı 1999 Mali Yılı Kesinhesabı

BAŞKAN - Komisyon ve Hükümet hazır.

Hatırlanacağı üzere, beşinci tur müzakereleri tamamlanmıştı.

Sayın milletvekilleri, şimdi, sorulara geçiyoruz.

Soru talebinde bulunan sayın milletvekilinin sayısı 20 civarındadır; ancak, Genel Kurulumuzun aldığı karar gereğince, sorular 10 dakika içerisinde sorulacak, cevaplar için de, Komisyona ve Hükümete 10 dakika süre bırakılacaktır.

Şimdi, zaman kaybetmemek için, soru talebinde bulunan arkadaşlarımızın isimlerini okumuyorum; ancak, sırası geldikçe ve vaktimiz ölçüsünde isimlerini...

NİDAI SEVEN (Ağrı) - Okur musunuz Sayın Başkan...

BAŞKAN - Peki, okuyayım efendim.

Sayın Ilıcak, Sayın Levent, Sayın Ateş, Sayın Büyükköztürk, Sayın Ünal, Sayın Dayanıklı, Sayın Elkatmış, Sayın Sobacı, Sayın Gökso, Sayın Yumakoğulları, Sayın Yumakoğulları, Sayın Bedük, Sayın Yalçınkaya, Sayın Levent, Sayın Serin.

Evet, soru talebinde bulunan milletvekili sayısı 15'e düşmüş, bazı arkadaşlar vazgeçmişler.

Şimdi, okuduğum sıraya göre söz vereceğim. Yalnız, lütfen, diğer arkadaşlarımızı da fırsat vermek bakımından, sorularımızın, net, kısa ve mümkün merteye zamanı en iyi değerlendirecek şekilde sorulmasını istirham ediyorum.

Sayın Ilıcak, ilk söz sizin.

Buyurun efendim.

AYŞE NAZLI ILICAK (İstanbul) - Sayın Başkan, delaletinizle, Danıştaydan sorumlu Sayın Bakanımıza şu soruyu yöneltmek istiyorum: Samsun İdare Mahkemesinin bazı üyeleri hakkında, Adalet Bakanlığı müfettişleri tarafından düzenlenen raporda, adı geçen hâkimlerin eşlerinin kapalı ve başörtülü giyim tarzını benimsedikleri, sosyal ve özel yaşantılarında mesleğe yakışmayan davranışlarda buldukları, bu çerçevede, toplu halde cuma ve teravi namazlarına gittikleri belirtiliyor. Ayrıca, Samsun'da, başörtülü kızların lehine verdikleri kararlar da aleyhlerinde bir delil olarak sunuluyor. Şimdi, soru: Sizce, hâkimlerin özel yaşantısı, cumaya veyahut teraviye gitmeleri, karılarının başörtülü olmaları bir suç teşkil ediyor mu? Bölge idare mahkemelerinin kararlarını temiz etme hakkı, bu kararları yanlış veya doğru diye değerlendirme hakkı Danıştaya mı aittir; yoksa, müfettişlere mi aittir?

Ayrıca, Dış Ticaret'ten sorumlu Sayın Bakanımıza aşağıdaki sorularımı tevcih etmek istiyorum: Şimdi, Türkiye'de bir kriz yaşanıyor. Bu krizi gidermek üzere, 10 milyar doların ülkemize geleceği ifade edildi; ama, öyle bir hava yaratılıyor ki, sanki, bu 10 milyar dolar bir hibe biçiminde geliyor. Acaba, bize, bu 10 milyar doların maliyetini söyleyebilir misiniz? Yani, vadesi ne ve ödenecek faiz ne kadar? Türk Hava Yolları hisselerinin satışından elde edilecek paranın, 10 milyar doların ancak faizine denk geleceği belirtiliyor; bu, doğru mu?

Son sorum: Orhan Aslıtürk'ten naylon fatura alan çok sayıda hayali ihracatçıdan söz edildi. Bunların bir kısmının ismi gazetelerde çıktı. Acaba, diğerlerinin ismini, yani bütün listeyi- 130'a varan işadamlardan söz ediliyor- bize açıklayabilir misiniz? Çünkü, bir işadamımız "ihracat taahhütlerini kapatmak için naylon fatura kullanmak çok yaygın bir uygulamadır" dedi. Acaba, bu, suç sayılmamakta mıdır? Hangi tarihler arasında bu naylon faturalar uygulanmıştır ve acaba hayali ihracatçılara da bir af düşünüyor musunuz?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Sayın Levent, buyurun efendim.

MÜKERREM LEVENT (Niğde) - Sayın Başkan, aracılığımızla sayın bakanlarıma aşağıdaki soruları yöneltiyorum:

Sayın Bakanım, tekstil sektörü çok zor durumda. Bu krizi siz yaratmadınız. Bu ülkenin son altı yedi senedir kötü yönetilmesinin bu krizi ortaya çıkardığı bir gerçektir. Hal böyle olunca, Eximbank ihracat kredileri artırılmalı, faizleri düşürülmeli ve tekstilcilerin KDV ve SSK primleri indirilmelidir ya da kaldırılmalıdır. Bu şekilde dünya tekstil fiyatlarıyla mücadele yapılır. Bu konuda tekstilciye bir müjdeniz olacak mı?

İkinci sorum: Yarım kalmış veya işletme sermayesi yetersizliği nedeniyle işletmeye geçememiş yatırımların ekonomiye kazandırılmasına dair karar çerçevesinde belirlenen 26 il için, firma bazında 300 milyar liraya kadar fon kaynaklı yatırım ve işletme kredileri kullanılmaktadır. Niğde İli, 26 il içerisinde yer almamaktadır. Dolayısıyla, bu kredi imkânlarından yararlanmamaktadır. Sebebi, Niğde İlinde, Devlet İstatistik verilerinde yanlışlık olmasıdır. Çünkü, Niğde'de gayri safi millî hâsıladaki payın...

BAŞKAN - Sorunuz efendim.

MÜKERREM LEVENT (Niğde) - ... yüksek gösterilmesi, bunu imkânsızlaştırmaktadır.

Üçüncü sorum: Sayın Devlet Bakanım, Niğde'de tarım alanlarının, köylerin ve beldelerin yeniden düzenlenmesi, bazı reformların uygulanabilmesi için, tapukadastro geçmesi gereken yerler vardır. Bunların çabuk neticelenmesi gerekiyor. Niğde'yi hızlandırmamız mümkün müdür? Bu konuda bilgi verirseniz sevinirim.

Saygılarımla.

BAŞKAN - Teşekkür ederim.

Sayın Ateş, buyurun.

AZMİ ATEŞ (İstanbul) - Sayın Başkan, delaletinizle ilgili Sayın Bakana sorularımı soruyorum:

Türkiye'nin dünya devleti olabilmesi için, öncelikle bölgesel güç olması lazım. Bunun için de, komşularıyla olan dışticaret hacmini, Avrupa Birliğiyle olan seviyeye, yani yüzde 18'lerden yüzde 50'lere çıkarması gerekir diye düşünüyorum.

Şimdi, Sayın Bakan, Türk cumhuriyetlerine 1,4 milyar dolarlık bir kredi sağlandığını söylemiş olmasına rağmen, bu sevindirici habere rağmen...

BAŞKAN - Sorunuz Sayın Ateş...

AZMİ ATEŞ (İstanbul) - ... bugün, başta Türk cumhuriyetleriyle olan ticaretimizin, bırakın artmasını, daha da azaldığını görüyoruz. Görülen o ki, bu ülkeleri Rusya'nın nüfuz alanına terk etmiş durumdayız. Şimdi soruyorum: Bu ülkelerle ticaretimizi geliştirmek için, iyi niyet ifadesi ve ziyaretlerin dışındaki kısa, orta ve uzun vadeli olarak müşahhas programlarımızı söyler misiniz? Aynı soruyu diğer komşularımız için de soruyorum.

Sayın Bakan, 2000 yılında, bu ülkelerle olan ticaretimizin arttığını söylediler. Dış Ticaret Müsteşarlığının 2000 yılı rakamları da dahil olmak üzere, bütün rakamlar elimde; bu rakamlar, ticaretin azaldığını gösteriyor. Bu izahlarımın ışığı altında soruma cevap rica ediyorum; bir.

İkinci sorum ise...

BAŞKAN - Lütfen çabuk, lütfen...

AZMİ ATEŞ (İstanbul) - Yoksulluktan, fakirlikten, hayat pahalılığından kurtulmanın yollarından biri, yolsuzluktan kurtulmaktır; diğeri ise, ihracatı artırmak, dışa açılmaktır. İhracatın gerektiği şekilde artırılabilmesi için, öncelikle, başta, Hazine, Dış Ticaret Müsteşarlığı, Sanayi ve Ticaret Bakanlığı ve ilgili kurumlar arasında koordinasyon sağlanarak, ihracat seferberliği programı hazırlanmalıdır.

programı hazırlanmalıdır.

BAŞKAN - Sorunuz efendim...

AZMİ ATEŞ (İstanbul) - Soruyorum efendim.

İlgili kurumlar arasında böyle bir koordinasyon kurulu var mıdır? Varsa, bu kurul nasıl oluşmuştur ve nasıl çalışmaktadır?

Bir diğer sorum: 2001 yılı için bir ihracat seferberliği programımız var mıdır?

Üçüncü sorum: İhracat seferberliği için, yatırım ve üretim seferberliğinin başlatılması lazımdır. Böyle bir seferberlik için, istihdam ve ekonomimizin belkemiğini oluşturan KOBİ'lere, yatırım ve işletme kredileri olarak ne gibi imkânlar sağlayacaksınız?

Son sorumu arz ediyorum efendim.

BAŞKAN - 2 dakikayı geçti...

AZMİ ATEŞ (İstanbul) - Sayın Başkan, son sorum...

BAŞKAN - Peki...Lütfen, çabuk efendim.

AZMİ ATEŞ (İstanbul) - Irak'a uygulanan ambargonun, başladığı günden itibaren bugüne kadar, yıllar itibariyle, ülkemize -ekonomik ve istihdam dahil- toplam maliyeti ne kadardır?

Son sorum: Körfez savaşı dolayısıyla Irak'a uygulanan ambargo sebebiyle, Türkiye'nin zararlarını karşılamak için, hangi ülkeler, ne kadar, nasıl mal veya para yardımı taahhüdünde bulunmuşlardır? Bu taahhütlerinin ne kadarını, ne zaman yerine getirmişlerdir? Bu ülkeler taahhütlerinin tamamını yerine getirmemişlerse, sebepleri nelerdir? Başta, Fransa ve Rusya olmak üzere, birçok Batılı ülke, Birleşmiş Milletler kararlarına rağmen, Irak'a uygulanan ambargoyu delerken, bu anlamsız ambargoyu, Türkiye, daha ne kadar devam ettirecektir?

Teşekkür ederim. (MHP sıralarından alkışlar [!])

BAŞKAN - Teşekkür ederim.

Sayın Nesrin Ünal, buyurun.

NESRİN ÜNAL (Antalya) - Sayın Başkan, aracılığınızla, Sayın Bakanlarımıza sorularım var.

Sayın Şuayip Üşenmez'in Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü bünyesinde yaptığı rotasyonlardan bölgedeki insanlarımız çok memnundur ve dua etmektedirler.

Sayın Üşenmez, Antalya adına iki şey sormak istiyorum:

Birincisi, kadastro yenileme kararı alınan Demre'nin bu yılki programa alınıp alınmadığını sormak istiyorum.

İkincisi, tarihinde hiç kadastro yapılmamış Gündoğmuş İlçesi de bu yıl programa alınabilir mi?

Sayın Toskay'a da, turizm sektörüne yaptığı katkılardan dolayı teşekkür ediyorum.

Az önce bir arkadaşımın sorduğu soruyu kısaca sormak istiyorum: Türkiye'nin yüz akı olan tekstil sektörünün yaşadığı krizde, düzeltmeyle ilgili projeleriniz var mı?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Teşekkür ederim.

Buyurun Sayın Dayanıklı.

BAYRAM FIRAT DAYANIKLI (Tekirdağ) - Sayın Başkan, sorularımı soruyorum:

Soru 1- Kayda geçmesi için, ihracatçılarımızın ihtiyaç duyduğu "CE" işareti konusunda hazırlıklarınızı ve en son durumu belirtir misiniz?

Soru 2- Irak pazarında yaptığımız girişimler sonucunda, Irak ile ticaretimizde, önümüzdeki dönemde ne gibi gelişmeler bekliyorsunuz?

Soru 3- Sınır ticareti, özellikle Güneydoğu ve Doğu Anadolu'da hayati önem taşıyor. Sınır ticaretinin geliştirilmesi için çalışmalarınız nedir? Hangi aşamada? Yazılı da olsa kabul ederiz.

Soru 4- Hırsızlık operasyonları ardından, dürüst ihracatçılara KDV ödemelerinde bir tedirginlik, bir duraksama oldu. Bakanlık olarak, Bakanlar Kurulu düzeyinde bu konuyla ilgili bir girişimde buldunuz mu? Çalışmalarınız hangi aşamada?

Soru 5- Birleşmiş Milletler gözetiminde, Irak'a "Oil For Food Programı" çerçevesinde ülkemizden yapılan ihracatın toplam tutarı nedir? Bu program çerçevesinde ihracat yapan ülkeler arasında Türkiye kaçınıcı sıradadır?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Teşekkür ederim.

10 dakikalık soru sorma süremiz dolmuş bulunuyor.

Buyurun Sayın Bakan.

DEVLET BAKANİ TUNCA TOSKAY (Antalya) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Sayın İlicak'ın sorularını cevaplandırmaya gayret edeceğim. Son krizle ilgili, IMF, kolaylıklar fasilından 7,5 milyar dolar, daha evvel taahhüt ettiklerinden de 2,9 milyar dolar; toplam 10,4 milyar dolar, belli aralıklarla, takvimi de belli, ödemeyi taahhüt ediyor; ancak, bu 7,5 milyar dolarlık yeni kredinin şartları, vadesinin asgarî birbuçuk yıl olacağı, ancak daha da uzun olabileceği ifade ediliyor. Faiz haddi de, vadesi de, 21 aralıkta, IMF'in icra kurulunda kararlaştırılacak. Şu anda, size spekülâtif bir bilgi vermem mümkün değil.

Şimdi, hayalîcilerin listesini açıklayabilir misiniz diyorsunuz. Hayalîcilerin listesi şu anda adli makamlarda ve Maliye Bakanlığının incelemeleri sürüyor. Gazete havadislerine göre, size bu konuda somut bilgi vermemiz mümkün değil; ancak, Dış Ticaret Kontrolörler Kurulu, yaklaşık 60 firmayı incelemeye aldı; bu 60 firmadan 20'si hakkında da, cumhuriyet savcılıklarına suç duyurusunda bulundu. Şu anda, elimizdeki bilgiler bunlar.

Tekstil sektörünün, gerçekten, geçtiğimiz dönemde, 2000 yılı içerisinde sıkıntıda olduğunu biliyoruz. Gerçekleri konuşmak lazım; biraz evvel de ifade ettiğim gibi, bütçelerle ilgili yaptığımız konuşmada da ifade ettiğim gibi, uygulanan ekonomik politika sebebiyle çipa olarak dövizin kabul edilmesi, Türk Lirasının belli oranda değerlenmesi sonucunu yaratmıştır; ancak, ondan daha fazla, euro / dolar paritesindeki gelişmeler, özellikle euro bölgesine ihracat yapan tekstilcilerimizi sıkıntıya sokmuştur. Burada, biz, Eximbank olarak, çoğu sektörel dışticaret şirketi veya dışticaret sermaye şirketleri kanalıyla, küçük ve orta boy tekstilcileri desteklemeye büyük önem veriyoruz. Şu ana kadar, 2000 yılında, Eximbankın kısa vadeli sevk öncesi ihracat kredisi olarak dağıttığı paranın yaklaşık yüzde 40'ı, bu söylediğimiz KOBİ'lere gitmektedir ve bu KOBİ'lerin önemli bir bölümü de, tekstil sektöründe faaliyet gösteren KOBİ'lerdir ve bunların müracaat eden toplam firma sayısı baz alındığında, kredilendiren firmaların yüzde 70'i de KOBİ olmaktadır.

Sayın Ateş'in sorularını cevaplandırıyorum. Sayın Ateş'i, Dış Ticaret Müsteşarlığı çok iyi enforme etti; ancak, bizim verdiğimiz bilgileri, Sayın Ateş, kendi yorumuyla, daha evvel konuşma olarak, şimdi de soru olarak bize yönelttiler. Sordukları sorulara cevap vermeye gayret edeceğim. Biz, şu ana kadar, komşularıyla Türkiye'nin az ticaret yaptığını, her alanda, her platformda söyledik. Komşularıyla en az ticaret yapan ülkelerden birisi Türkiye. Türkiye'nin, bu zafiyetini, mutlaka gidermesi lazım. Biz, bakanlığa geldiğimizden bu tarafa, elimizdeki bütün imkânları kullanarak, komşularımızla daha fazla ticaret yapmanın imkânlarını arıyoruz. Bunda, İran, Irak, Suriye, Yunanistan dahil. Sizin verdiğiniz bilgilerin hilafına, bu söylediğimiz üç ülkeyle (İran, Irak ve Suriye) dışticaretimiz, 1999 yılına göre önemli ölçüde artmış bulunmaktadır. Rakamlar elimizde; isterseniz, rakamları size verebiliriz de. Irak'a yüzde 54, İran'a yüzde 58, Yunanistan'a yüzde 17, İsrail'e yüzde 7 civarında artışımız var. Bu rakamlar sabit rakamlar, hiç spekülâtif değil. Bu rakamları size madde bazında dahi verme imkânına sahibiz.

İhracatın artması için, ihracat seferberliği yapılması ve bu meyanda, Dış Ticaret Müsteşarlığı, Hazine ve diğer ilgili kurum ve kuruluşlarla koordinasyonun sağlanmasının gerekli olduğunu ifade ettiniz. 2005 yılına kadar, Türkiye'nin dışticaret stratejisi ve ihracat stratejisi belirlenmiştir. Dış Ticaret Müsteşarlığı, daha evvel belirlenmiş olan bu stratejiye uygun olarak davranmaktadır ve politikalarını uygulamaktadır. Şu anda, bir koalisyon hükümeti olmamıza rağmen, Hazine Müsteşarlığıyla, Maliye Bakanlığıyla, Sanayi Bakanlığıyla, Dış Ticaret Müsteşarlığı, periyodik olarak toplantılarını yapmakta ve ihracatla ve dışticaretle ilgili bütün sorunları, son derece akıcı bir ilişki içinde değerlendirmektedir. Koordinasyon konusunda hiçbir problemimizin olmadığını ifade edebilirim.

Irak ambargosunun maliyetini herkes kendine göre hesaplayabilir. Türkiye ekonomisine ciddi bir maliyeti olduğu açık. İfade ettiğiniz doğrudur; ambargoyu koyan, Güvenlik Konseyinde bu kararı alan ülkelerin firmalarının çoğu da Bağdat'la iş yapmaya çalışıyorlar; ama, hiçbir endişeniz olmasın, Türkiye, bugün, Bağdat Fuarına 100'ün üstünde firmayla katılmıştır, ciddi ticaret bağlantıları yapmaktadır. Yedinci fazda yapılan bağlantı miktarı 547 milyon dolardır ve Türkiye, geçtiğimiz dönemlerde kaybettiği alanı tekrar elde etmek, pazar payını geri almak için ciddi çalışma içindedir.

Biz, İran, Irak ve Suriye ile olan ticaretimizi geliştirdiğimiz zaman, bu sınır bölgelerinde olan illerimizin çok önemli ekonomik problemlerini de, devlete hiç yük olmadan, pazar ekonomisinin şartları içinde hafifletmek, hatta, onları rahatlamak imkânına da sahip olacağız.

AZMİ ATEŞ (İstanbul) - Ben, özellikle Türk cumhuriyetlerini söyledim...

DEVLET BAKANİ TUNCA TOSKAY (Antalya) - Şimdi, komşuları söyledim, Türk cumhuriyetlerini de söyleyeceğim.

BAŞKAN - Yalnız, zamanımız azalıyor Sayın Bakanım.

DEVLET BAKANİ TUNCA TOSKAY (Antalya) - Türk cumhuriyetleriyle olan iktisadî ilişkilerimizi yalnız ithalat-ihracat bazında değerlendirmek doğru değildir. Şöyle ki: Bir ülkeyle olan dışticaret hacminizin artabilmesi için o ülkenin size satacak malı olması lazım, sizin de oraya satacak malınızın olması lazım. Türkiye ekonomisinin bugün vardığı seviye itibarıyla, bütün ülkelere satacak malı olan bir ülkeyiz. Özellikle, Türkiye Cumhuriyeti Devletinin dışticaretinde, özellikle ihracatında, gelişmiş olan ülke pazarlarına önemli ölçüde ihracat yapıyoruz. Bu ülkelere de ihracat yapmamız gayet kolay; ancak, bu ülkelerin bu ihracatı absorbe edecek, kabul edebilecek kapasiteleri olması lazım, ödeme güçlerinin olması lazım. Türkiye'nin, bu ülkelere, ülke kredisi olarak 1,4 milyar dolar parayı tahsis edip, bunun 900 milyon dolarını ödemesi, esasında, burada ekonomiyi canlandırma ve belli bir düzeye getirme gayretinin bir işaretidir. 2001 yılında beş ayrı karma ekonomik komisyon toplantısını düzenleyeceğiz ve bunların programı şu anda yapılmaktadır ve bu ülkelerle dışticaret hacmimizi daha sağlıklı bir baza oturtmanın imkânlarını arayacağız.

Sizin ifade ettiğiniz gibi, bu ülkelerle, bu ülkelerin dışpolitikalarındaki hassasiyetleri bizim de özenle dikkate alarak, sizin söylediğiniz, Rusya'nın etki alanına girmesi gibi bir rizikoyu yavaş yavaş gündemden çıkarmak için, fevkalade akıllı, orta ve uzun vadeli, soğukkanlı bir politikayla devam etmemiz lazım. Yani, şunu açıkça söyleyeyim: Oradaki ülkelere gidip, bir şeyleri vaat edip, Esenboğa Havaalanına indikten sonra bunları unutan bir politikayla bu ülkelerle münasebetler düzenlenmez. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Bakanım, Sayın Üşenmez'e vakit kalmıyor...

NİDAİ SEVEN (Ağrı) - Yazılı olarak cevap versinler Sayın Başkan.

BAŞKAN - Bitti mi efendim?

DEVLET BAKANİ TUNCA TOSKAY (Antalya) - Bir soru daha var; isterseniz, onu yazılı olarak cevap cevaplayayım Sayın Başkanım; çünkü, Sayın Bakana vakit kalmayacak.

BAŞKAN - Evet efendim.

Buyurun Sayın Bakanım.

DEVLET BAKANI ŞUAYİP ÜŞENMEZ (Yozgat) - Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; Bakanlığım ile ilgili üç soru soruldu; soru sahiplerine huzurunuzda teşekkür ediyorum.

İlk soru, Sayın Nazlı İhçak Hanımefendiden geldi. Kendilerinin bahsettiği, Samsun İdari Mahkemesindeki soruşturmanın, Bakanlığım ile, yani Danıştayla ilgisi yoktur; bu, tamamıyla Adalet Bakanlığının işidir. Hukukçu arkadaşlar bunu bilir. Benim bilgim dahilinde olan şey. Kısmet olursa, Adalet Bakanlığının bütçesi konuşulurken, Sayın Bakanımız buna cevap verecektir.

İkinci soru, Niğde Milletvekilimiz Sayın Mükerrerem Levent'ten geldi. Niğde'de kadastro faaliyetleri sürmektedir. Toplam 158 köyümüz var; biten köy 120, halen faaliyetleri devam eden 13 köy var, bitmemiş 25 köyümüz var. Bu da, 2001 yılı programı içerisinde alınmıştır; kısmet olursa, 2001 yılı programında gözden geçirilecek ve bitirilmeye gayret edilecektir.

Üçüncü soru, Antalya Milletvekilimiz Sayın Nesrin Ünal'a ait. Demre'de kadastro faaliyetleri bitmiştir; ama, yenileme çalışmaları başlayacaktır. 2859 sayılı Kanun gereğince, 2001 yılında yenileme çalışmaları yapılacaktır.

Sayın Nesrin Ünal, ikinci sorunuz; Gündoğmuş İlçesinde ormanla ilgili meseleler halledilmediği için, buraya kadastro faaliyetleri girememiştir. Eğer, bu problemler hallolursa -zaten 3 köy vardır- biz, 2001 yılı için bunu programa alırsanız, yaparız.

Çok teşekkür ediyorum efendim.

BAŞKAN - Sayın Bakanlarımıza çok teşekkür ederim.

Şimdi, sırasıyla, beşinci turda yer alan bütçelerin bölümlerine geçilmesini, sonra da bölümlerin ayrı ayrı okunup oylanmasını sizlere sunacağım.

Dış Ticaret Müsteşarlığı 2001 mali yılı bütçesinin bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Bölümleri okutuyorum:

A) DIŞ TİCARET MÜSTEŞARLIĞI

1.- Dış Ticaret Müsteşarlığı 2001 Mali Yılı Bütçesi

A - C E T V E L İ

Program

Kodu	Açıklama	Lira
101	Genel Yönetim ve Destek Hizmetleri	5 526 550 000 000
	BAŞKAN- Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	
111	Dış Ticaret Politikalarının Düzenlenmesi ve Uygulanması	15 523 450 000 000
	BAŞKAN- Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	
900	Hizmet Programlarına Dağıtılamayan Transferler	8 618 995 000 000
	BAŞKAN- Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	
T O P L A M		29 668 995 000 000

BAŞKAN- Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Dış Ticaret Müsteşarlığı 2001 mali yılı bütçesinin bölümleri kabul edilmiştir.

2.- Dış Ticaret Müsteşarlığı 1999 Mali Yılı Kesinhesabı

BAŞKAN- Dış Ticaret Müsteşarlığı 1999 mali yılı kesinhesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(A) cetvelinin genel toplamını okutuyorum:

Dış Ticaret Müsteşarlığı 1999 Mali Yılı Kesinhesabı

A - CETVELİ

L i r a

- Genel Ödenek Toplamı	:	18 007 172 000 000
- Toplam Harcama	:	17 176 250 270 000
- İptal Edilen Ödenek	:	830 921 730 000

BAŞKAN- (A) cetvelini kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Dış Ticaret Müsteşarlığı 1999 mali yılı kesinhesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Devlet İstatistik Enstitüsü Başkanlığı 2001 mali yılı bütçesinin bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Bölümleri okutuyorum:

B) DEVLET İSTATİSTİK ENSTİTÜSÜ BAŞKANLIĞI

1.- Devlet İstatistik Enstitüsü 2001 Mali Yılı Bütçesi

A - CETVELİ

Program

Kodu	Açıklama	Lira
101	Genel Yönetim ve Destek Hizmetleri BAŞKAN- Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	11 310 000 000 000
111	İstatistik Verilerin Derlenmesi ve Değerlendirilmesi Hizmetleri BAŞKAN- Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	12 466 000 000 000
900	Hizmet Programlarına Dağıtılamayan Transferler BAŞKAN- Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	82 800 000 000
T O P L A M		23 858 800 000 000

BAŞKAN- Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Devlet İstatistik Enstitüsü Başkanlığı 2001 mali yılı bütçesinin bölümleri kabul edilmiştir.

2.- Devlet İstatistik Enstitüsü Başkanlığı 1999 Mali Yılı Kesinhesabı

BAŞKAN- Devlet İstatistik Enstitüsü Başkanlığı 1999 mali yılı kesinhesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(A) cetvelinin genel toplamını okutuyorum:

Devlet İstatistik Enstitüsü Başkanlığı 1999 Mali Yılı Kesinhesabı

A - CETVELİ

		L i r a
- Genel Ödenek Toplamı	:	11 153 593 210 000
- Toplam Harcama	:	9 704 465 996 000
- İptal Edilen Ödenek	:	1 738 789 547 000
- Ödenek Dışı Harcama	:	289 662 333 000
- 1050 S.K.83 üncü Mad.ve Dış Proje Kredilerinden Ertesi Yıla Devreden	:	4 825 510 000

BAŞKAN- (A) cetvelini kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Devlet İstatistik Enstitüsü Başkanlığı 1999 mali yılı kesinhesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü 2001 mali yılı bütçesinin bölümlerine geçilmesini oylarımıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Bölümleri okutuyorum:

C) TAPU VE KADASTRO GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

1.- Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü 2001 Mali Yılı Bütçe

A - CETVELİ

Program

Kodu	A ç ı k l a m a	L i r a
101	Genel Yönetim ve Destek Hizmetleri	14 392 500 000 000
	BAŞKAN- Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	
111	Tapu-Kadastro ve Fotogrametri Çalışmalarının Yürütülmesi	50 379 500 000 000
	BAŞKAN- Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	
900	Hizmet Programlarına Dağıtılamayan Transferler	480 000 000 000
	BAŞKAN- Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	
T O P L A M		65 252 000 000 000

BAŞKAN- Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü 2001 mali yılı bütçesinin bölümleri kabul edilmiştir.

2.- Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü 1999 Mali Yılı Kesinhesabı

BAŞKAN - Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü 1999 mali yılı kesinhesabının bölümlerine geçilmesini oylarımıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(A) cetvelinin genel toplamını okutuyorum:

Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü 1999 Mali Yılı Kesinhesabı

A - CETVELİ

		L i r a
- Genel Ödenek Toplamı	:	36 202 583 000 000
- Toplam Harcama	:	41 400 162 151 000
- İptal Edilen Ödenek	:	438 775 552 000
- Ödenek Dışı Harcama	:	5 636 354 703 000

BAŞKAN- (A) cetvelini kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü 1999 mali yılı kesinhesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Danıştay Başkanlığı 2001 mali yılı bütçesinin bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum:
Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Bölümleri okutuyorum:

D) DANIŞTAY BAŞKANLIĞI

1.- Danıştay Başkanlığı 2001 Mali Yılı Bütçesi

A - CETVELİ

Program

Kodu	Açıklama	Lira
101	Genel Yönetim ve Destek Hizmetleri BAŞKAN- Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	2 209 700 000 000
111	Yargı, Danışma ve İnceleme Hizmetleri BAŞKAN- Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	3 830 300 000 000
900	Hizmet Programlarına Dağıtılamayan Transferler BAŞKAN- Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	39 750 000 000
T O P L A M		6 079 750 000 000

BAŞKAN- Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Danıştay Başkanlığı 2001 mali yılı bütçesinin bölümleri kabul edilmiştir.

2.- Danıştay Başkanlığı 1999 Mali Yılı Kesinhesabı

BAŞKAN- Danıştay Başkanlığı 1999 mali yılı kesinhesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(A) cetvelinin genel toplamını okutuyorum:

Danıştay Başkanlığı 1999 Mali Yılı Kesinhesabı

A - CETVELİ

	Lira
- Genel Ödenek Toplamı	: 3 479 765 900 000
- Toplam Harcama	: 3 434 445 769 000
- İptal Edilen Ödenek	: 45 320 131 000

BAŞKAN- (A) cetvelini kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Danıştay Başkanlığı 1999 mali yılı kesinhesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Sayın milletvekilleri, beşinci turda görüşmekte olduğumuz 4 bütçe de, 2001 mali yılı itibariyle ve 1999 yılı kesin hesabı itibariyle kabul edilmiştir. Kendilerine hayırlı olsun diyor, vatanımıza ve milletimize iyi hizmetler getireceğini ümit ediyorum.

DEVLET BAKANİ TUNCA TOSKAY (Antalya) - Çok teşekkür ediyoruz efendim başta zatîâliniz ve değerli milletvekillerimize; katkıları için de ayrıca teşekkür ediyoruz.

DEVLET BAKANİ ŞUAYİP ÜŞENMEZ (Yozgat) – Sayın Başkan, biz de size teşekkür ediyoruz. Hayırlı, uğurlu olsun efendim.

BAŞKAN - Hayırlı olsun. (Alkışlar)

Sayın milletvekilleri, altıncı tur görüşmelere başlıyoruz.

Bu turda, Sanayi ve Ticaret Bakanlığı ile Çevre Bakanlığı bütçeleri yer almaktadır.

E) SANAYİ VE TİCARET BAKANLIĞI

1.- Sanayi ve Ticaret Bakanlığı 2001 Mali Yılı Bütçesi

2.- Sanayi ve Ticaret Bakanlığı 1999 Mali Yılı Kesinhesabı

F) ÇEVRE BAKANLIĞI

1.- Çevre Bakanlığı 2001 Mali Yılı Bütçesi

2.- Çevre Bakanlığı 1999 Mali Yılı Kesinhesabı

BAŞKAN - Komisyon?.. Hazır.

Hükümet?.. Hazır.

Sayın milletvekilleri, müzakereler sonunda soru sormak isteyen sayın milletvekilleri, şimdiden elektronik cihaza girmelidirler. Teferruatını söylemeye hacet yok zannediyorum; sırayla söz vereceğiz.

Şimdi, bu turda, gruplar ve şahısları adına söz talebinde bulunan sayın milletvekillerini arz ediyorum:

Gruplar adına, Fazilet Partisi Grubu adına, Konya Milletvekili Sayın Özkan Öksüz, Bursa Milletvekili Sayın Ahmet Sünnetçioğlu; Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına, Ankara Milletvekili Sayın Mehmet Arslan, Manisa Milletvekili Sayın Ali Serdengeçti, Balıkesir Milletvekili Sayın Hüseyin Kalkan, Ankara Milletvekili Sayın Sedat Çelik; Demokratik Sol Parti Grubu adına, Kocaeli Milletvekili Sayın Ahmet Arkan, Niğde Milletvekili Sayın Eyüp Doğanlar, Ankara Milletvekili Sayın Esvet Özdoğu, Muğla Milletvekili Sayın Nazif Topaloğlu; Anavatan Partisi Grubu adına, Antalya Milletvekili Sayın Cengiz Aydoğan, İstanbul Milletvekili Sayın Ediz Hun; Doğru Yol Partisi Grubu adına, Konya Milletvekili Sayın Mehmet Gölhan, Manisa Milletvekili Sayın Rıza Akçalı; şahısları adına ise, lehinde, Niğde Milletvekili Sayın Mükerrer Levent, aleyhinde, Hatay Milletvekili Sayın Mustafa Geçer.

Şimdi, grupları adına ilk söz, Konya Milletvekili Sayın Özkan Öksüz'e aittir.

Buyurun Sayın Öksüz. (FP sıralarından alkışlar)

Sayın Öksüz, zatâliniz 17 dakika mı konuşacaksınız?

ÖZKAN ÖKSÜZ (Konya) - Evet Sayın Başkan.

BAŞKAN - Buyurun efendim.

FP GRUBU ADINA ÖZKAN ÖKSÜZ (Konya) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2001 Mali Yılı Bütçe Kanunu Tasarısının Sanayi ve Ticaret Bakanlığı bütçesi üzerinde Fazilet Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Bu vesileyle, Yüce Heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, ekonomi, nutuklarla, ideolojilerle, demagojilerle yürütülemez. Türkiye ekonomisi, 1999 yılı sonu itibariyle yüzde 6,4 oranında küçülürken, son elli yılın en büyük ekonomik darboğazını yaşamıştır. Türkiye, içeride ve dışarıda sürekli kan kaybetmektedir. İçeride, her şey güllük gülistanlık gösterilmesine rağmen ekonomi felç olmuş, sanayici, esnaf ve sanatkâr-

larımız iflasın eşiğine getirilmiştir. Tarımda, ancak savaş yıllarında görülebilecek bir fakirleşme yaşanmaktadır. Çiftçilerimizin öktüğü ve traktörü, icra ve haciz tehdidi altındadır. Türk tarımının, gayri saflı millî hâsıla içerisindeki payı yüzde 17'ye, ihracattaki payı ise yüzde 10'lara gerilemiştir. IMF'nin direktifleri doğrultusunda tarım ürünlerine verilen taban fiyat küçük tutulmuş, üstelik çiftçilerimizin ürün bedelleri zamanında ödenmemiştir. Son olarak, şekerpancari üreticileri, ellerindeki şekerpancari aylarca önce alınmış olmasına rağmen, taban fiyatın geç açıklanması ve fiyatların düşük tutulması nedeniyle mağdur edilmişlerdir.

Devlet memurları, işçiler, emekliler, çiftçiler ve tüm halkımız yaşama mücadelesi vermekte, esnaf ve sanatkârimiz sifatah yapmadan dükkanlarını kapatmaktadır ve Bağ-Kur borçlarını ödeyemez duruma gelmiştir. Zengini daha zengin, fakiri daha fakir yapan ve kronik bir hal alan enflasyonda, gerçek anlamda düşüş yaşanmamıştır. İhracatta son beş yılın en büyük gerilemesi yaşanmıştır. IMF'den gelecek 7,5 milyar dolarla banka bataran hortumculara peşkeş çekecek olan iktidar, banka mevduatlarındaki devlet garantisini de devam ettirecek yeni batakara zemin hazırlamaktadır. Türkiye'de, ekonomik alanda çift başlılık yaşanmakta ve bu alanda günlük politikalar izlenmektedir. Orta ve uzun vadeli planlama yapılmadığı gibi öntümlü görmek mümkün olamamaktadır. Ülke, batık bankalar dolayısıyla 12 milyar dolar zarara girmiş bulunmaktadır. Buna, kamu bankalarının görev zararı da eklendiğinde, 20 milyar dolar zarar da eklendiğinde ortaya çıkan tablo ürkütücüdür. Hükümet, bankaları kurtarmak için kullandığı kaynağın üçte 1'ini ihracatı teşvik için kullanmış olsaydı, Türkiye'nin durumu daha farklı olabilirdi.

Bu ay içerisinde yaşanan mali kriz nedeniyle Merkez Bankasının kasasındaki reel döviz rezervi 5 milyar dolara kadar düşmüş bulunmaktadır. Gecelik repo faizleri 19 000'lere, mevduat faizleri yüzde 150'lere fırlamış, borsa şok bir düşüşle yatırımcısını perişan etmiştir. Kriz, aslında ekonomik değil, bu yönetenlerin kafasının içindedir. Bir an önce bu hükümetten kurtularak, ülkemiz ekonomisinin ayağa kaldırılması için mücadele etmeliyiz. Türkiye'de, üretim ekonomisi, yerini rant ekonomisine bıraktığından yatırımlar durmuş, üretim azalmıştır. Refahiyol hükümetinin yıkılmasından sonra işbaşına gelen hükümetler, kendilerini iktidara getiren rant ve sermaye gruplarını kredi ve teşviklerle şişirirken, gerçekten yatırım yapan ve istihdam sağlayan birçok firmayı kara listeye alarak, onlara yaşam hakkı tanımamaktadır. Aşırı kamu harcamaları, tasarruf ve üretimdeki dengesizlik bütçe dengesizliğine neden olmakta ve bütçe açıkları her geçen gün artmaktadır. Mali piyasalar döviz, faiz ve borsa sarmalı içerisinde iflasın eşiğine gelmiştir. Bölgearası ekonomik dengesizlik sürekli artmakta ve denge, her geçen gün, geri kalmış yörelerin aleyhine bozulmaktadır. Az gelişmiş yörelere, istihdamı artırıcı ve göçü önleyici gerekli yatırımlar yapılmadığı için, bu yörelerden diğer bölgelere zorunlu göçler yaşanmaktadır.

Sermaye, renklere göre sınıflara ayrılmış; devlet tarafından, imtiyazlı sermaye grupları oluşturulmuştur. Anadolu sermayesi yok sayılarak, sistem dışına itilmek için yasal düzenlemeler yapılmaktadır.

Tasarruflar, üretim yerine, faize ve dövizle yönlendirildiği için, üretmeden tüketen, parayla para kazanmayı hedef alan bir ekonomik yapı oluşturulmaktadır. Bu nedenledir ki, Türkiye'de kişi başına düşen millî gelir, 1999 yılında 3 224 dolardan 2 878 dolara gerilemiştir.

1999 yılında küçülen ekonomi, 2000 yılında, içi boşaltılarak batırılan bankalar, sürekli büyüyen dışticaret açığı, kapanan sanayi kuruluşları, hayali ihracat ve naylon fatura vurgunlarıyla dibe vurmuştur. 1999 yılı faturasını deprem felaketine bağlayan hükümet, 2000 yılının faturasını ise halka kesmektedir.

Olağanüstü dönemlerde özel harcamaya yönelik olarak salınan vergiler, yerinde harcanmayarak, genel bütçenin açıklarını kapatmak için harcanmıştır. Bu vergiler, 2001 yılı bütçesiyle kalıcı hale getirilmektedir.

İnsafsızca artırılan ve yeni getirilen vergiler, uygulanan yanlış vergi politikaları yüzünden, sanayici ve işadamlarımız kayıt dışına itilmektedir. Buna somut bir örnek vermek gerekirse, 2,5 milyon kişiye doğrudan, 10 milyon kişiye de dolaylı olarak istihdam sağlayan tekstil sektöründe 2 milyon kişi, yani çalışanların yüzde 80'i kayıtdışı çalışmaktadır. Kayıtdışı çalışan bu insanların asgari ücretle çalıştığını varsayarsak, devletin yıllık vergi ve SSK kaybı 1,5 katrilyona ulaşmaktadır. Bu nedenledir ki, sosyal güvenlik kurumları iflasın eşiğine getirilmiştir.

İşyerleri birer birer kapanmaktadır. Birkısım işletmeler küçülmeyi tercih ettikleri için, çalışanlarının bir kısmını işten çıkarmaktadır. Bu nedenle, ülkemizde işsizlik hızla artmaktadır. Son iki buçuk yıl içinde, yaklaşık birbuçuk milyon insan işsiz kalmıştır.

Değerli milletvekilleri, ülkenin ekonomik yönetimi IMF'e teslim edilmiştir. IMF güdümlü uygulanan ekonomi ve vergi politikalarıyla, ülke "öteki Türkiye, beriki Türkiye" diye kategorize edilir hale getirilmiştir. Halkımızın yüzde 90'ının yer aldığı öteki Türkiye'nin insanları, açlığa mahkûm edilmiştir. Kâr eden kamu kuruluşları, bilinçli olarak zarar ettirilmekte "özelleştirme" adı altında tekeli sermayeye, eşe, dosta ve yabancılara peşkeş çekilmektedir.

IMF'in dayatmalarıyla özelleştirilecek olan Türk Telekom ve Türk Hava Yollarında aynı endişeler yaşanmaktadır. Vatandaşlarımız tarafından ödenen vergiler, yol, su, elektrik, okul, hastane gibi hizmetlere harcanmak yerine, içleri boşaltılmış bankalara aktarılmakta, hortumcular ve soyguncular kurtarılmaktadır. Baklava çalan çocuklar, tarım kredi kooperatiflerinden aldıkları kredileri ödeyemeyen çiftçiler hapse atılırken, topladığı mevduatı bağlı olduğu holdinglere ve yandaş kuruluşlara aktararak bankaların içini boşaltan patronlar, arkalarındaki hamileri ve ülke yönetiminde söz sahibi olan koruyucuları sayesinde, aramızda itibarlı bir şekilde dolaşmaktadırlar.

Bu ülkede "öteki Türkiye" adına verdiğimiz, halkımızın yüzde 90'ını oluşturduğu kesimi, âdeta bir sülük gibi emen mutlu ve egemen bir sınıf ortaya çıkarılmıştır. Bu kesim, elinde bulundurduğu ekonomik güç, hükümet içindeki etkili ve yetkili kişileriyle, ülke yönetiminde söz sahibi olmuşlardır. Devlettten haksız yere gasp ettikleri paraları, tekrar devlete "borç" adı altında satarak, ülke ekonomisini kendilerine bağımlı hale getirmişlerdir.

Değerli milletvekilleri, bu hükümet, memur, işçi ve emeklinin ücret artışlarında, döviz kurularının tespitinde, tarımsal ürünlerin taban fiyatlarının belirlenmesinde devletçi bir politika izlerken, alacaklarında ve vergi artışlarında insafsız bir ferdîyetçilik örneği sergilemektedir. Ortadirek adını verdiğimiz vatandaşlarımızın, güç bela aldıkları ev ve otomobillerin vergilerini yüzde 50 ile yüzde 150 oranında artıran hükümet, çalışanlarına ise yüzde 10'u reva görmektedir.

Çıkarılan vergi yasasıyla, Motorlu Taşıtlar Vergisi yüzde 75, Taşıt Alım Vergisi yüzde 60, Emlak Vergisi yüzde 30, birkısım vergiler ise yüzde 100'ün üzerinde artırılmıştır. Dargelirli vatandaşlarımız tarafından rağbet edilen LPG'li araçlardan alınan vergiler, dünyanın hiçbir ülkesinde görülmemiş bir şekilde artırılmıştır. Ayrıca, LPG'ye her hafta programlı bir şekilde zam yapılmaktadır. Türkiye, beceriksiz hükümetler sayesinde, sömürü düzeninin işlediği, toplum çıkarlarının değil, kişisel çıkarların önplana çıktığı, materyalist felsefenin temelini oluşturan ve kolay para kazanma yöntemi ile faiz sayesinde, mutlu azınlığın mutsuz çoğunluğu sömürdüğü az gelişmiş bir Afrika ülkesi haline getirilmiştir.

Değerli milletvekilleri, Türkiye'nin bu işler acısı durumuna ve hükümetin tüm beceriksizliklerine rağmen, Anadolu'dan farklı bir finans modeli ortaya çıkmıştır. Üretim ve istihdama yönelik olan bu model, önceleri bölgesel bir özellik taşıırken, daha sonra ulusal bir kalkınma hamlesi oluşturmuştur. Aslında, bu model, yeni bir model olmayıp, gelişmiş dünyada risk sermayesi olarak uygulanan modelin Türkiye şartlarına uyarılmış bir versiyonudur.

Bugün, yurt dışındaki ve Türkiye'deki vatandaşlarımızın atıl durumdaki paralarının toplamı, en az 250 milyar dolar tahmin edilmektedir. Bu paranın onda 1'inin -25 milyar dolarının- bile ekonomimize girmesi, ülkemizi ciddi bir şekilde rahatlatacaktır. Ülkeye yabancı sermaye girişini sağlamak, ekonomimiz için gerekli finans kaynaklarını temin etmek için her türlü teşvik ve tavizi vermeye hazırlanan hükümet, IMF kanalıyla Türkiye'ye kredi bulmaya çalışmaktadır. Buna karşılık, Konya'dan ve Orta Anadolu'dan yükselen sese, Türkiye'ye yabancı sermayeyi sıfır maliyetle getireceğini deklare etmektedir. Öncelikle şu sorunun cevabını açık ve net olarak vermek zorundayız: Yurt dışında yaşayan işçilerimizin tasarrufları Türkiye'ye getirilmeli midir? Eğer, cevabımız "evet" ise, devlet bu tasarrufların Türkiye'ye getirilmesine yönelik yasal düzenlemeleri bir an önce yapmalıdır.

Sermaye Piyasası Kurulunun illegal olarak nitelediği bir finansman modeli olan, son 10 yılda Türkiye'ye gelen yurtdışı kaynaklı sermayenin tutarı 5 milyar dolardır. Bu rakam, Türkiye halkını açlık ve yoksulluk sınırına itme pahasına IMF'nin 3 yılda vermeyi taahhüt ettiği krediden daha fazladır.

TOFAŞ otomobil fabrikası işçisini yarım ücretle tatile çıkaracağını, OYAK-Renault ise 15 Aralık günü üretim yapmayacağını açıklamış durumdadır. Ülkemizde sanayi ve ticaretin canlandırılması ve bu sektörde ortaya çıkan sorunların çözülmesi için kurulmuş bulunan Sanayi Bakanlığı, ticaret alanında ortaya çıkan sorunları bir an önce çözmek mecburiyetindedir.

Bugün, sanayi sektörü duvara toslanmış durumdadır. Esnaf ve sanatkârimız, siftah yapmadan işyerlerini kapamakta, Bağ-Kur taksitlerini ödeyemez durumdadır. İşyerleri birer birer kapanmakta, ülkemizin en büyük ihracatını ve istihdamını gerçekleştiren ve 50 milyar dolarlık yatırım yapmış olan tekstil ve konfeksiyon sektöründe fabrikaların yüzde 30'u kapanmış durumdadır.

Ülkemizde işletmelerin yaklaşık yüzde 90'ını oluşturan KOBİ'ler, alınan yanlış kararlar, uygulanan yanlış politikalar sonucunda birer birer iflasın eşiğine getirilmiştir. KOBİ'lere verilen kredi payı, gelişmiş ülkelere bakıldığında, yetersizdir; Amerika Birleşik Devletlerinde yüzde 42, Almanya'da yüzde 35, Japonya'da yüzde 50 iken, ülkemizde yüzde 3 oranındadır. Bu kredi payıyla sanayicimizin uluslararası alanda rekabet etme şansları mümkün değildir. KOBİ'lere verilmesi gereken krediler, büyük holdinglere aktarılmıştır. Dağıtılan teşvik kredileri, bir kısım medya patronlarına verilmiştir.

Değerli milletvekilleri, küreselleşme sürecinde, Türkiye, KOBİ'leri, teknolojilerini güçlendirici, rekabet güçlerini artırıcı finansal destekler sağlayarak, dünyayla rekabet edebilen işletmeler haline getirmek zorundadır.

Ülkemizde, birbuçuk milyon aile, geçimini KOBİ işletmelerinden sağlamaktadır. Bu da, imalat sanayininin yüzde 40'ına eşittir. Buna rağmen, KOBİ'lerin önemli temel eksiklikleri ve sorunları vardır. Bu sorunların öncelikle çözülmesi gerekmektedir.

KOBİ'ler, gerek girdi gerekse ürün kalite kontrolü konusunda büyük güçlüklerle karşı karşıya bulunmaktadır. KOBİ'lerin bu tür ihtiyaçlarının giderilmesi amacıyla, organize sanayi bölgeleri ile, küçük sanayi sitelerinde -TSİ, KOSGEB ve Millî Produktivite Merkezi desteğiyle oluşturulacak kalite kontrol merkezlerinin kurulması gerekmektedir.

İhracat, zaman ve harcamayı gerektiren bir işlem olup, uzmanlaşmış, yetenek ve bilgi gerektirmektedir. Bu amaçla, ihracatı teşvik edecek destek kurumlarının ve şirketlerinin kurulması, uzmanlaşmış personel sağlanması için özel fonlar kurulmalıdır. KOBİ'lere pazarlama desteğinin sağlanması gerekmektedir. Bu alanda, ülkemizde, KOBİ'lerin piyasa koşullarını iyileştirmeye yönelik olarak düzenlenmiş bir kuruluş bulunmamaktadır. Türkiye'de, kalkınmada öncelikli yörelerde, KOBİ'ler, genelde, kurulmuş oldukları bölgenin yerel pazarıyla yetinmek zorunda bırakılmışlardır.

Sanayi ve Ticaret Bakanlığı ve diğer kamu kesimi, KOBİ'ler için yeterli fon temin etmeli, planlar yapılmalı, Arsa Ofisi aracılığıyla yer temin etmeli, prefabrik eleman üreten işletmeler teşvik edilmelidir. Organize sanayi bölgeleri ve küçük sanayi sitelerindeki işletmelerin kredi talepleri için fon sağlanmak amacıyla, Toplu Konut Fonunun benzeri, toplu işyeri fonu oluşturulması gerekmektedir.

Nitelikli işgücü bulmak, KOBİ'lerin önemli darboğazlarından biridir.

KOBİ işletmelerinin makine ve teçhizat ihtiyacının karşılanması için, bankalar tarafından verilen yatırım kredilerinin bir bölümünün KOBİ'lere verilme zorunluluğu getirilmelidir.

Değerli milletvekilleri, KOBİ'lerin en büyük dezavantajı, üretim, pazarlama, eğitim, yönetim, malî ve hukukî alanda bilgi eksikliğidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Öksüz, devam edecek misiniz; Sayın Sünnetçioglu...

ÖZKAN ÖKSÜZ (Devamla) - Konuşmamı bitiriyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN - Peki, o zaman, lütfen... Sözlerinizi tamamlamanız için mikrofonu tekrar açıyorum.

ÖZKAN ÖKSÜZ (Devamla) - Türkiye'nin yükünü omuzlarında taşıyan sanayici, esnaf ve sanatkarlarımız, Bağ-Kur primlerini, elektrik ve su borçlarını ödeyemez durumda olup, vergi yükü altında inlemektedirler. Cezaevlerindeki mahkûmlar için af çıkaran hükümet, piyasaların rahatlatılması için, bir defaya mahsus olmak üzere, sanayicilerimiz, çiftçilerimiz, esnaf ve sanatkarlarımızın biriken Bağ-Kur, SSK ve vergi borçları gibi amme alacaklarındaki cezaları affetmelidir; anaborcuların, iki yıllık bir süre içerisinde taksitlendirilerek, ödenmesi sağlanmalıdır.

Bu duygularla, hepinize saygı ve selamlarımı sunuyorum.(FP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Öksüz.

Fazilet Partisi Grubu adına ikinci konuşmacı, Bursa Milletvekili Sayın Ahmet Sünnetçioglu'dur.

Buyurun efendim. (FP sıralarından alkışlar)

Süreniz 13 dakika.

FP GRUBU ADINA AHMET SÜNNETÇİOĞLU (Bursa) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Çevre Bakanlığının 2001 yılı bütçesi üzerinde, Fazilet Partisi Grubu adına söz almış bulunuyorum; bu vesileyle, Yüce Meclisi selamlıyorum.

Çevreyi, insanın, daha doğrusu, canlıların doğumundan ölümüne kadar hayatını etkileyen mülpet veya menfi her olay olarak tarif ediyorum. Bu böyle olunca, kültürel, siyasî, hukukî, ekonomik, bilgi ve sağlık kirlenmesinden de söz etmek mümkün oluyor. Böyle olunca, çevre, çok önemli bir kavram olarak karşımıza çıkıyor ve Çevre Bakanlığı da, herkesten fazla bu konuya önem veren bir kuruluş olması gerektiği şeklinde karşımıza çıkıyor.

Birisi, evinize, arabanıza zarar verse, mahkemeye verip, tazminat açarsınız ve tazminat talep ederseniz, en azından onunla münakaşa ederseniz; ama, soluduğumuz havayı, içtiğimiz suyu,

yürüdüğümüz yolu kirletmenin de bir bedeli olması gerektiğine inanıyorum. Aynen koruyucu hekimlikte olduğu gibi, çevre kirletilmeden önlem alınmalıdır diye düşünüyorum. Çevre Bakanlığının, bu konuda yetkisi ve duyarlılığı var; buna inanıyorum; ancak, bütçesi yeterli değil. Baskılar var; kanunen kendisinde var olan yetkisini yönetmeliklerle kaldırıyor. Örneğin, ÇED uygulaması ve bu konudaki yönetmelik değişiklikleri... Hem Çevre Kanununa aykırı hem uluslararası kriterlere uymuyor hem de çevre korumasından ziyade, daha çok çevre kirlenmesine sebep oluyor. Şöyle ki: 2872 sayılı Çevre Kanununun 10 uncu maddesi "gerçekleştirmeyi planladıkları faaliyetleri sonucu çevre sorunlarına yol açabilecek kurum, kuruluş ve işletmeler bir çevre etki değerlendirmesi raporu hazırlarlar" diyor. Dikkatinizi çekiyorum, bu kanunda bahsedilen husus, gerçekleştirmeyi planladıkları faaliyetleri sonucu kurum ve kuruluşların çevre kirlenmesine sebep olabilecek atık ve artıkların ne şekilde zararsız hale getirilebileceği hususudur. Bu konuda kanunun devamında "Çevre Bakanlığınca çıkarılacak yönetmeliklerle belirlenir" denilmiştir.

Çevre Bakanlığı Şubat 1993'te bu yönetmelikleri çıkarmış, 1997 yılında yönetmelik değişikliği olmuş ve nihayet, 13 Ağustos 1999'da, 14 Nisan 2000'de, 29 Eylül 2000'de ve 26 Ekim 2000'de de 4 defa yönetmelik değişikliği yapılmış. Şimdi, 14 Nisan 2000 tarihli değişiklik aynen şöyle: "Faaliyetin üretim aşamasına geçmiş bulunması halinde, üretimde bulunduğu belgelenmesi kaydıyla, yönetmelikte belirtilen yükümlülüklerin yerine getirilebilmesi için, bir defaya mahsus olmak üzere, Bakanlıkça uygun görülmesi halinde, yeteri kadar süre verilebilir." Şimdi, kanundaki "gerçekleştirmeyi planladıkları faaliyetleri" yönetmelikteki "faaliyete başladığının belgelenmesi halinde" dediğine göre, kanun ile yönetmelik arasında çelişki var. Yani, faaliyetini sürdürmekte olan ve çevre sorunu yaratan yatırımlarda ÇED uygulaması söz konusu değildir, olamaz, ÇED'in metodolojisine aykırıdır. Peki, herhangi bir sebeple, ÇED uygulaması başlamadan veyahut da denetim yetersizliğinden dolayı, herhangi bir sebeple, kaçak olarak faaliyete başlamış olan firmalara bu yetkiyi vermeyelim mi, bu uzatmayı vermeyelim mi, onları hemen kapatalım mı dersiniz, Çevre Kanununa bağlı olarak çıkarılmış diğer yönetmeliklerde, su, hava, tehlikeli atıklar, katı atıklar yönetmelikleriyle bu süreyi verme durumunda olabiliriz diye düşünüyorum.

Yönetmelikte yapılan ikinci değişiklik, 29 Eylül 2000 tarihinde yapılan değişikliktir; bu da, yönetmeliğe geçici bir madde eklenmesiyle sağlanmıştır. Mobil ve yüzer elektrik santrallerine ve bu santrallerin enterkonekte şebekeye bağlantısını sağlayacak enerji iletim hatlarına, santrallerde kullanılacak petrol, petrokimyasal veya kimyasal ürün depoları ile limanlara, iskelelere ve rıhtımlara ilişkin faaliyetlere bu yönetmelik hükümlerinin 31.12.2002 tarihe kadar uygulanmaması söz konusudur. Yani, bu yönetmelik de, buradaki faaliyetlerin en az iki yıl boyunca ÇED kapsamından çıkarıldığının belirtisidir ve bunun Türkçesi de, bu yüzer santrallerin iki yıl boyunca çevreyi kirletmelerine izin verilmesidir.

Trabzon'un Yomra-Çarşıbaşı, Ordu'nun Ünye, Giresun'un Bulancak, İçel'in Akkuyu İlçelerinde yüzer ve gezer santraller ihale edilmiştir ve iki yıl boyunca, arıtma tesisi olmadan çalışacak demektir. Bu santrallerin her biri 100'er megavat gücündedir ve her biri günlük 550 ton civarında 6 numaralı fuel oil kullanarak asit yağmuru ve gaz solunmasına sebep olacaktır. İki yıl sonra da, bir önceki yönetmelik değişikliğine göre, bu tesislere yeni bir süre verilmesi söz konusu olacaktır. Bu bakımdan, bölge milletvekillerine özellikle bu konuyu duyuruyorum ve ben, bu konuda, Fazilet Partisi Giresun Milletvekili Sayın Turhan Alçelik'in bir çalışması olduğunu da biliyorum. Özellikle iktidar grubu bu bölge milletvekillerine bu konuyu da özellikle duyurmuş oluyor.

Son yapılan değişiklik de, 26 Ekim 2000 tarihinde yapılan değişikliktir. Askerî faaliyetler, maden ve petrol arama faaliyetleri, çevresel etki değerlendirmesi ön araştırması uygulanacak faaliyetler listesi dışında bırakılmıştır.

Maden ve petrol arama faaliyetlerinde bulunmak isteyenler, bir taahhütname formu dolduracaklar, valilikler kanalıyla, Çevre Bakanlığı bunları kontrol edecek. Acaba, Çevre Bakanlığı, bunu, hangi yetmişmiş personelle yapacak? Mahallî çevre kurulları kontrole çıkarken, araç bulamayıp diğer kuruluşlardan ödünç araç isterken, Çevre Bakanlığı halen 35 ilde teşkilatlanmasını sağlamışken, 46 ilde Bakanlar Kurulu kararına rağmen kadro tahsisi yapılamazken, 29 trilyonluk bütçe bunlara yetmeyeceğine göre, bu iş nasıl olacak?

Ayrıca, ÇED uygulamalarında halkın katılımı çok önemli olduğundan dolayı, halkın katılımının önlenmesi, Birleşmiş Milletler Avrupa Ekonomik Komisyonunca hazırlanan Çevresel Konularda Bilgiye Erişim, Çevresel Karar Verme Sürecine Halkın Katılımı ve Yargıya Başvuru Sözleşmesine aykırıdır. Avrupa Birliği Katılım Ortaklığı Belgesinde "Çevre, Kısa Vadeli 2001 Taahhütler" bölümünde çevre etki değerlendirmesi direktifinin üstlenilmesi varken, bu yönetmelik değişikliklerini nasıl izah edeceğiz?

Ayrıca, bu yönetmelik değişiklikleriyle, Sayın Bakanımızın, Plan ve Bütçe Komisyonundaki sunuş konuşmasında -gerçi, Sayın Bakanımız Kyoto Sözleşmesi için Hollanda'daydılar, katılmadılar oraya; ama, yazılı metin sunulduğu için söylüyorum- geçen "çevrenin kirlenmeden korunması temel ilkedir. Bu ilkenin en önemli araçlarından birisi de çevresel etki değerlendirmesidir. ÇED Yönetmeliğinde günün ihtiyaçlarına göre yapılan değişiklikler, bu yönetmeliğin öngördüğü düzenlemeler gerçekleştirilmiştir" sözleri ile bu uygulamalar ters düşmektedir.

Yoksa, Dünya Bankasının Akdeniz Teknik Yardım Programı (METAP) çerçevesinde uygulandığı ÇED Kurumsal Güçlendirme Projesi, bizdeki bu ÇED uygulamalarının yanlışlığının ispatı mıdır?

Sayın Bakanın, Plan ve Bütçe Komisyonunda 2001 yılı Çevre Bakanlığı bütçesini sunuş konuşmasında, yine koyu renklerle belirtilen, bir dizi uluslararası sözleşme görüyoruz. En temel konu olan ÇED uygulamalarında uluslararası kriterlerle çelişkiyi nasıl izah edeceğiz?

Aslında, bizler burada şu anda, stratejik ÇED'den ve makro çevresel planlardan söz ediyor olmalıydık. Bunun ne kadar önemli olduğunu, 17 Ağustos ve 12 Kasım depremleri, otomotiv sanayinin ve petrokimya tesislerinin birinci derecede deprem kuşağının üzerinde kurulu olmasının ne kadar yanlış olduğunu bizlere göstermiştir.

Bir başka konu da, Bakanlığın yerel politikaları ve mahallî çevre kurullarının etkinliğidir. Bakanlığın 35 ilde teşkilatı var. Yeteri hizmet veriyor mu, misyonları nedir, çevre sorununun tespitine çıkmaya araç gereç var mıdır; bunlar önemli sorular.

Bu mahallî kurulları, daha çok, hava kirliliğiyle ilgili kararlarda görüyoruz. Yeni bir konu ortaya çıkınca etkisizlik söz konusu oluyor. Örneğin, cep telefonlarından sonra elektromanyetik kirlilik ortaya çıktığında, Çevre Bakanlığı çok hassas davranarak "çevreye zarar var, kontrol altına alın" diye hemen bir genelge yayımlamıştır. Mahallî çevre kurulları da samimî çalışarak, özellikle İstanbul samimî çalışarak, hemen tedbirler almışlar "bu zararlıdır ve meskûn mahallerden şu kadar uzaklıkta olmalıdır" diye kararlar çıkmıştır; ama, bu noktada, Çevre Bakanlığının genelgesi üzerine Ulaştırma Bakanlığı bir yönetmelik çıkararak "biz yeniden düzenleme yapacağız, bu konuyu durdurun" şeklinde beyanları vardır ve ben, bizzat kendim, Tokat'ta bir ilköğretim okulunun bahçesine bitişik olarak bu baz istasyonlarının kurulduğunu gördüm, hiçbir şey yapılamıyor; etkisizlik meydana. Halbuki, Çevre Komisyonu, Çevre Bakanlığının kuruluş kanunu çalışmalarında, Hava Yönetimi Genel Müdürlüğü tarif edilirken "iyonlaştırıcı olmayan radyasyonun kontrolü, azaltılması, bertarafı, bu konuda kriter, standart tespiti belirlemek, uygulamak ve uygulanmasını sağlamak" olarak yazılım yapmıştır. Bu, yasama ile yürütmenin uyumlu olması gerektiğini öne çıkarıyor ve bunun önemli olduğuna bir kere daha işaret ediyorum.

Çevre Kirliliğini Önleme Fonundan 2000 yılında belediyeler ve diğer kuruluşlara, 427 adet kanalizasyon, 32 adet dere ıslahı, 121 adet ağaçlandırma projeleri için 3 trilyon ve belediyeler ve kamu kuruluşlarına yaklaşık 3,5 trilyon araç-gereç yardımı yapılmış. Şu anda elinizde olan bu broşürlerde de bunları göreceksiniz.

Sanırım, değerli milletvekilleri bu belediyelerin hangi belediyeler olduklarını da merak ediyorlardır; ama, Çevre Bakanlığının son yapılanma çalışmalarında da, bunda da olumlu işaretleri görüyoruz, inşallah bunun bu şekilde devamını da diliyoruz.

Bir diğer konu da, Gölbaşı Çevre Referans Laboratuvarının durumudur. Avrupa Birliği Komisyonu kararıyla, 2 800 000 euro hibeyle Türkiye'de 1998'de kurulmuştur, Avrupa Çevre Ajansına katılma için çok önemlidir. Bu anlaşmayı, Bakan, 9 Ekim 2000'de imzalamıştır. Avrupa, Türkiye'nin eksikliğinin ölçüm ve envanter eksikliği olduğunu biliyor; ama, bu referans laboratuvarının şu anda modern tesisleri vardır ve sadece 13 eleman çalışmaktadır. Bu mevcut cihazlar da verimli kullanılamamaktadır. Bu konuyu da, kapasiteli ve orayı en mükemmel şekilde çalıştıracak elemanın oraya atanması noktasında özellikle belirtiyorum.

Çevreyle ilgili olaylarda muhakkak çevre bilincinin, çevre ahlakının oluşması lazımdır. Halkın gönüllü desteği, devlet politikası ve devletin desteği şarttır. Pratikte muhakkak bunu sağlamalıyız. Duyarlılık, teknoloji kadar etkilidir.

Çevreyi ve önemini iyi anlayabilmek için, insanı, yaşadığı çevreyi, tabiattaki dengeyi, ekosistemi iyi anlamak gerekir. İnsan, eşrefi mahluktur; yani, yaratılmışların en şerefliisidir ve her şey insanın emrine verilmiştir; ancak, hiçbir şey sınırsız değildir. "Yiyiniz içiniz, israf etmeyiniz", "dengeyi bozmayınız" gibi kurallar vardır. Bu bakımdan, çevrenin korunmasını, insanın korunması; tabiatın korunması, yani canlı ve cansız varlıkların korunması, eşyanın korunması, yani millî servetin korunması, israfın önlenmesi, tarihin korunması, kültürün korunması olarak anlamalıyız. İnsanın korunmasını da, insanın kullandığı hava, su, toprağın korunması ve insanın doğuştan sahip olduğu mal, can, akıl, namus, inanç ve fikir hürriyetlerinin korunması olarak algılamalıyız.

İlk insan Hazreti Adem, yasak meyveyi kopardığı için -çevre ihlaliyle- mükemmel bir çevre olan cennetten çıkarıldı. Umarım, bu çevre ihlalleri dünyanın sonu olmaz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN- Lütfen toparlar mısınız.

AHMET SÜNNETÇİOĞLU (Devamla)- Hemen toparlıyorum Başkanım.

Sözlerimi, Kızılderili Reisi Seattle'm, Amerika Birleşik Devletleri Başkanı Pierce Franklin'e 1854'te söylediği sözlerle bitiriyorum: "Toprak bizim annemizdir. Toprağın başına gelenler, onun çocuklarının da başına gelir. İnsanlar toprağa tükürürlerse, kendi yüzlerine tükürürler. Toprak insana değil, insan toprağa aittir."

Evet, bu topraklar şehit kanlarıyla sulanmıştır; gerekirse yüz süreriz. Hepimiz toprağı temiz tutalım.

Çevre Bakanlığı bütçesinin hayırlı olması dileğiyle, hepinizi saygıyla selamlıyorum. (Alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Sünnetçioğlu.

Gruplar adına ikinci söz, Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına, Ankara Milletvekili Sayın Mehmet Arslan'a ait. (MHP sıralarından alkışlar)

Sayın Arslan, süreyi eşit mi kullanacaksınız?

MEHMET ARSLAN (Ankara) - Evet efendim.

BAŞKAN - Peki.

Süreniz 7 dakika efendim.

MHP GRUBU ADINA MEHMET ARSLAN (Ankara) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Sanayi ve Ticaret Bakanlığı bütçesi üzerinde, Milliyetçi Hareket Partisi Grubunun görüşlerini sunmak üzere söz almış bulunuyorum; bu vesileyle, hepinizi saygıyla selamlıyor, ramazanın hayırlara vesile olmasını diliyorum.

Değerli milletvekilleri, ülkemizdeki işletmelerin yüzde 99'unu oluşturan, istihdamın yüzde 60'ını yüzde 70'ini sağlayan esnek ve dinamik yapıları, bölgesel, sosyal denge ve üretime olan katkılarıyla esnaf ve sanatkârlarımız ile küçük ve orta ölçekli işletmelerimiz, ülkemiz ekonomisinin ve sosyal yapısının temelini oluşturmaktadır. Esnaf ve sanatkârlarımız ile KOBİ'lerimizin sağlıklı gelişimi, uluslararası rekabet gücü kazanması, kalkınmaya katkıda bulunması ve dış pazara açılması, Avrupa Birliği için tam üyelik yolundaki ülkemizde bugün çok daha fazla önem taşımaktadır. Bugün, dünya ülkeleri ekonomik ve stratejik işbirliği anlaşmalarının temellerini, küçük işletmeler eksenine oturtmaktadır.

57 nci cumhuriyet hükümeti de, Avrupa Birliğine üye ülkelerde bulunan 20 milyon KOBİ'yle rekabet etme durumunda olan esnaf ve sanatkârlarımız ile KOBİ'lerimiz için gerekli tedbirleri almaktadır. Burada alınması gereken tedbirleri, birkaç ana başlık altında toplayabiliriz; bunlar, esnaf ve sanatkârlarımız ile KOBİ'lerimizin, teknoloji, finansman, üretim, altyapı, nitelikli personel ve pazarlama açısından güçlendirilmesidir.

Değerli milletvekilleri, Sanayi ve Ticaret Bakanlığının ilgili kuruluşu Küçük ve Orta Ölçekli Sanayi Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı (KOSGEB) ve uzun yıllardır kurulamayan ve bu yıl kanunlaşarak kurulan Esnaf ve Sanatkârlar Genel Müdürlüğü bu amaçla kurulmuştur. Esnaf ve Sanatkârlar Genel Müdürlüğü'nün kurulmasıyla, 3,5 milyon insanı bünyesinde barındıran esnaf ve sanatkârlarımız, devletteki muhatabını bulmuş ve daha sağlıklı hizmete kavuşmuştur.

Milliyetçi Hareket Partisi olarak ilerideki amacımız, 1999 yılı seçim beyannamemizde de belirttiğimiz gibi, bir esnaf bakanlığının kurulmasıdır. Bu aşamada bile, bu genel müdürlük eliyle, kısa sürede, esnaf ve sanatkârlarımızı rahatlatıcı birtakım iyileştirmeler yapılmıştır. Türkiye Esnaf ve Sanatkârlar Kredi Kefalet Kooperatifleri Merkez Birliği ve Halk Bankasının da görüşü alınarak, esnaf ve sanatkârlarımızın kullandıkları kredilerden yapılan en büyük kesinti olan yüzde 10'luk sermaye payı kesintilerinin azaltılması yönünde mutabakata varılmış ve bunu sağlayacak değişikliğe izin verilmiştir. Böylelikle, ortak başına kullanılabilen kredi miktarı olan 5 milyar TL krediden 800 milyon lira olan kesinti, İzmir Bölge Birliğince yapılan ve Sanayi ve Ticaret Bakanlığınca onaylanan ana sözleşme değişikliğiyle yüzde 50 azaltılarak, 400 milyon liraya kadar azaltılmasına imkân sağlanmıştır. Toplam olarak, her bir ortak başına 400 milyon lira olmak üzere, yaklaşık 26,8 trilyon lira toplam kaynak, esnaf ve sanatkârlarımıza sunulmuş olacaktır. Bu uygulamayla, yüzde 10 olan sermaye payı kesintilerinin, kooperatiflerin genel kurullarında alınacak kararla, yüzde 1'e kadar azaltılabilmesi sağlanmıştır. Önümüzdeki dönemlerde, kooperatiflerin mali yapılarına bağlı olarak, diğer bölge ve illerde de uygulamaya geçilecektir.

Diğer taraftan, esnaf sicil gazetesi ilan bedelleri yeniden değerlendirilmiştir. Bu yapılan değerlendirmeyle, ilan bedellerinin en son belirlendiği Mayıs 1999 tarihine göre, yüzde 10-15 oranında düşürülmüştür. Mayıs 1999 ilâ 2001 yılı toptan eşya fiyatları endeksindeki artış da göz önünde bulundurulduğunda, yüzde 100'e yakın, esnaf ve sanatkârlarımız lehine bir iyileştirme sağlanmış olacaktır.

Değerli milletvekilleri, Türkiye'nin lider ülke olabilmesi için, öncelikle, makro ekonomik istikrarının sağlanması lazımdır. Bunun temelini ise, kronik enflasyonla mücadele, finansman maliyetlerinin düşürülmesi ve uygun bir yatırım ve üretim ortamının oluşturulması teşkil etmektedir. 57 nci cumhuriyet hükümetinin yaklaşık bir yıllık icraatı, bu alanda epey mesafe katetmiştir.

Küreselleşen dünya ekonomisi çetin rekabet şartlarını da beraberinde getirmiştir. İşletmelerin esnekliği, diğer bir ifadeyle, değişimlere uyum kabiliyeti önplana çıkmıştır. Elektronik ticaret, gümrük sınırlarının kaldırılması ve benzeri uygulamalar sonucunda, tüketici, en kaliteli, en ucuz malı ve hizmeti dünyanın öbür ucundan kolayca satın alabilir hale gelmiştir. Bu durumda, esnaf ve sanatkârlar ile makro işletmelerimiz, giderek çok daha yoğunlaşan bir rekabet ortamında ayakta duramaz hale gelmektedir.

Türkiye, değişen dünya içerisinde yerini bulmalıdır. Ülkemizin ekonomik ve siyasi potansiyeli, aydınlık bir gelecek vaat etmektedir. Bunun için, yeni şartlara uyum sağlamak, gelişmeleri doğru teşhis etmek ve doğru politikaları tespit edip bunları kararlılıkla uygulamak zorundadır.

Hızlı teknolojik gelişmenin yanında, dünya ticaretinin giderek serbestleşmesiyle beraber rekabet hızla artmaktadır. Gelişmiş ülkeler, çeşitli araçlarla kendi sanayilerini destekleyerek yapısal uyum ve rekabet gücünün sürdürülmesi yönünde politikalar uygulamaktadır. Bu gelişmeler, bilim ve teknoloji politikalarını önplana çıkarmakta ve ar-ge çalışmalarına daha fazla kaynak ayrılmasını gerektirmektedir.

Ayrıca, sanayileşmede çevre boyutuna da özel önem verilmektedir. Çevrenin korunmasını, ekonomik kalkınmanın kalitesi, sürekliliği ve istikrarı açısından gerekli görmekteyiz.

Özel kesim eliyle yürütülecek sanayileşme sürecinin en önemli safhalarından birisi, sanayi altyapısının kurulmasıdır. Sanayi altyapısının kurulmasıyla, sanayileşme için uygun bir ortam sağlanmakta, sanayi kuruluşları arasında işbirliği artmakta ve en önemlisi de sanayi kurumsallaşmaktadır. Sanayi altyapısı, sanayicileri yatırım yapmaya yönelten en büyük teşviklerden birisidir. Organize sanayi bölgeleri, sundukları farklı hizmet imkânları ve maddî kolaylıklar yönüyle sanayileşmeyi teşvik unsuru ve özendirici politika aracı olarak kullanılmaktadır. Düzenli altyapının kurulduğu yerlerde sanayiciler, sorunsuz üretim yapmakta, ihtisaslaşabilmekte ve işbirliğine gidebilmektedir.

Yeni sanayi anlayışının oluşturulmasında ise KOBİ'lerin önemi çok büyüktür. Bu çerçevede, ekonomik gelişmeyi hızlandıran ve toplumun yaratıcı potansiyelini açığa çıkaran KOBİ'lerin korunması ve geliştirilmesi için yeni düzenlemeler yapılması, destek ve teşvik programlarının hazırlanması gerekmektedir. Büyük yatırım gerektirmeyen, bilginin yoğun olduğu, katma-değeri yüksek ürünler, kişisel yetenekler tarafından KOBİ'lerde üretilmektedir. KOBİ'ler, bu yönüyle, teknolojik gelişmenin kişisel yeteneklerle gerçekleştirildiği birimlerdir...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Arslan, lütfen toparlayınız.

MEHMET ARSLAN (Devamla) - ...diğer yönüyle ise, toplumdaki teşebbüs potansiyelinin hayata geçirildiği ve sınırlanmadığı yerlerdir. Büyük firma hiyerarşisi ve devlet bürokrasisinden bağımsız müteşebbis gücünün KOBİ'ler marifetiyle katma değere dönişmesi sonucu, ülke ekonomisinde ekonomik ve verimlilik artışı sağlanmaktadır.

Türk KOBİ'lerini dünyada rekabet edebilir işletmeler haline getirmek ve yabancı firmaların yan sanayileri olarak çalışabilmelerini temin etmek amacıyla, bu işletmelerin teknolojilerini güçlendirici destekler sağlanmalıdır.

Esnaf ve sanatkârların kredi ve finansman sorunlarının temelli ve kalıcı çözümü için, esnafın ortak olduğu bir bankaya ihtiyaç bulunmaktadır. Bu amaçla, esnaf ve sanatkârlar için bir ihtisas bankası kurulması ya da kamu bankalarının özelleştirilmesi aşamasında Türkiye Halk Bankasının Esnaf ve Sanatkârlar Kredi Kefalet Kooperatifleri Birliği ve diğer esnaf kuruluşlarınca alınmasının uygun olacağı kanaatindeyiz.

Burada sözlerime son verirken, Sanayi ve Ticaret Bakanlığı 2001 yılı bütçesinin ülkemize hayırlı olmasını Cenabı Allah'tan niyaz eder, saygılar sunarım. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Arslan.

Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına ikinci söz, Manisa Milletvekili Ali Serdengeçti'ye ait.

Buyurun Sayın Serdengeçti. (MHP sıralarından alkışlar)

Süreniz 7 dakika efendim.

MHP GRUBU ADINA ALİ SERDENGEÇTİ (Manisa) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; gündemimiz gereği görüşülmekte olan Sanayi ve Ticaret Bakanlığı 2001 mali yılı bütçesi üzerinde, Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz almış bulunmaktayım; Grubum ve şahsım adına hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Tarihin başlangıcından sanayi devrimine kadar devletlerin gücünün tek ölçüsü, bilek gücüydü; ancak, Avrupa'daki sanayi devriminden sonra büyük devletlerin gücünün ölçüsü ise, o devletin, ileri teknolojisi, üretim kapasitesi, ihracatı ve fertleri arasında gelir dağılımındaki adalet olmuştur.

Günümüz dünyasında teknolojiler sınır tanımamaktadır. Bu manada, yüksek teknolojiyi elinde bulunduran devletlerin bunu ihraç etme isteği ile bu teknolojiden faydalanmak isteyen devletlerin de ithal etme istekleri birleştiğinde, teknolojik olarak geri kalmış ülkelerin bu teknolojiyi elde etmeleri neticesinde, bu teknolojik yarışta çok gerilerde kalmalarının önüne geçilmiş; bunlara, bu ileri teknoloji ithali avantaj sağlamıştır.

Bugün, rotasını doğru hedefe yönlendirmiş devletlerin durumlarına baktığımızda, kısa zamanda başarıyı yakaladıklarını görüyoruz. Bizlerden kültür olarak, tecrübe olarak ve yeraltı kaynakları olarak çok zor durumda olan Uzakdoğu ülkeleri, hedeflerini doğru tespit edip kaynaklarını ona göre yönlendirdikleri için, ihracatlarını ithalatlarından katbekat fazla duruma getirmiş, bu ülkeler, milli gelirde ise bizlerden en az 3 kat ileri bir duruma gelmişlerdir.

İşte bütün bunları göz önüne aldığımızda, sanayide bugüne kadar uygulanan politikaların yeterli bir performans göstermediğini görüyoruz ve bundan dolayıdır ki, bizlerin, sanayide, devlet ve millet olarak, olmamız gereken yerde olmadığını görmekteyiz.

Sanayi ve Ticaret Bakanlığının, son iki faaliyet döneminde, meselelere günübirlik çözümler yerine, köklü ve kalıcı çözümlere yöneldiğini görmekteyiz. Sayın Bakanımız, Türkiye'nin sanayileşme stratejisi ve politikasının daha gerçekçi, ülke ve çağın şartlarına uygun olarak yeniden belirlenmesi için çok geniş katılımlı bir çalışma başlatmıştır. Bu çalışma sonucunda, ülkemiz sanayiinin, kısa zamanda, gelişmiş ülkeler safında hak ettiği yere geleceği inancındayız. Bunun en önemli adımlarından biri, OSB yasasının çıkarılmasıdır. Bilindiği gibi, yaklaşık kırk yıllık mazisi olan ve sadece yönetmeliklerle varlığını sürdüren OSB'ler, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 12 Nisan 2000 tarihli birleşiminde kabul edilen yasayla hükmi şahsiyet kazanmıştır. Bu yasayla, OSB'lerin yönetimi tamamen sanayiciye bırakılmıştır. Ayrıca, özel OSB'ler kurulması, kamulaştırma yetkisi verilmesi gibi hayati konularda OSB'ler hareket kabiliyeti kazanmıştır.

Ülkemizin önemli meselelerinden bir diğeri de, tarım-sanayi entegrasyonunda beklenen sonuca varılamayıdır. Bu manada, son onbeş yılda bu yarışta da geri kalmışlığımız söz konusudur. Çünkü, bundan onbeş yıl öncesine kadar tarımda kendi kendine yeten 7 ülkeden biriydik. Maalesef, tarım-sanayi entegrasyonunda istenen seviyeyi yakalayamamış olmamızın bir sonucu olarak da, katmadegerce yüksek pamuk, üzüm, zeytin, incir, çay, pancar gibi sanayi ürünlerimizi üreten çiftçilerimize yaşanabilir bir refah seviyesi, bu atılımların yapılamamasından dolayı sağlanamamıştır. Bu çiftçilerimizin kurdukları tarım satış kooperatifleri ve birliklerinin yıllardır siyasal iktidarların keyfi uygulamalarına maruz kalmalarından dolayı 16 Haziran 2000 tarihinde çıkarılan 4572 sayılı Yasayla, tarım satış birliklerine özerklik sağlanmıştır. Böylece birlikler, siyasal etkilerden korunmuştur.

Ben Sayın Bakanımızla bugüne kadar kurmuş olduğum ilişkilerde iki önemli hususu, yani aramızda geçen iki önemli hadiseyi sizlere nakletmek istiyorum: Bunlardan bir tanesi, biliyorsunuz ki, 1999 yılında hükümetimiz pamuğa prim olarak 10 sent değer biçmişti. Ancak, o dönemde bölge milletvekilleriyle birlikte yapmış olduğumuz çalışmalar neticesinde bu, 12 sent seviyesine yaklaştırılmıştı. İşte böyle bir dönemde, Sayın Bakanımızın -zannedirim, 1999 yılı aralığının son haftasıydı- "bari 15 sent olsun" şeklinde bir açıklaması vardı. Tabii ki, bu bir temenniydi; ancak, bunu söz gibi kabul ederek, kendileri daha sonra aradaki 3 sent farkını, birliklere pamuğunu veren üreticilere bir şekilde sağlayıp, onlara bu 3 senti vererek, bu temennisini yerine getirmiştir.

Bir diğer husus da, yine, sanayici arkadaşlarımızla kendisini ziyaret ettiğimizde, sanayicilere verilen kredilerin enflasyon hedefinin altında olması gerektiğini, böyle bir temennilerinin olduğunu Sayın Bakanımıza ilettiklerinde, Sayın Bakanımız "biz, o temenninizi zaten gerçekleştirdik" deyincede de, o arkadaşlarımız kendisine "biz, böyle bir Bakan görmedik; yani, istemeden verildiği bir anı yaşamadık; sizlere teşekkür ediyoruz" demişlerdi. Tabii ki, ben de, bakanımızın bir arkadaşı olarak övünç duymuştum.

Saygıdeğer milletvekilleri, Sanayi ve Ticaret Bakanlığının merkez ve taşra teşkilatı, bağlı ve ilgili kuruluşları ile kadrosunun ve faaliyet alanının genişliği ve önemi göz önüne alındığında, 2001 yılı için teklif edilen 75 trilyon 640 milyar liralık bütçenin yetersiz olacağı aşikârdır; ancak, başarılı çalışmalarını yakinen bildiğimiz Sayın Bakanımızın bu bütçeyle oldukça faydalı işler yapabileceğine olan inancımızla, Sanayi ve Ticaret Bakanlığı bütçesinin ülkemize ve milletimize hayırlı uğurlu olmasını diliyor, hepimize saygılar sunuyorum. (MHP, DSP ve ANAP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Serdengeçti.

Üçüncü söz, Balıkesir Milletvekili Sayın Hüseyin Kalkan'a ait.

Buyurun Sayın Kalkan. (MHP sıralarından alkışlar)

Süreniz 7 dakikadır efendim.

HÜSEYİN KALKAN (Balıkesir) - 15 dakika efendim...

BAŞKAN - 7 dakika...

HÜSEYİN KALKAN (Balıkesir)- Diğer arkadaş konuşmayacak, 15 dakika efendim.

BAŞKAN - İki kişinin söz hakkını mı kullanacaksınız?

HÜSEYİN KALKAN (Balıkesir) - Evet.

BAŞKAN - O zaman süreniz 14 dakika.

HÜSEYİN KALKAN (Balıkesir) - 15 dakika efendim.

BAŞKAN - Peki, efendim, 15 dakika. Mikrofonunuzu yeniden açayım da haksızlık olmasın.

MHP GRUBU ADINA HÜSEYİN KALKAN (Balıkesir)- Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Çevre Bakanlığı 2001 mali yılı bütçesi üzerinde Milliyetçi Hareket Partisinin görüşlerini açıklamak üzere söz almış bulunuyorum; bu vesileyle, şahsım ve Grubum adına Yüce Heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

İnsan hayatını etkileyen fiziksel, kimyasal, biyolojik, kültürel, ekonomik, estetik, tarihi ve sosyal faktörlerin tamamı, çevreyi oluşturmaktadır. Çevre sorunlarının ortaya çıkışı yeni değildir. İnsanoğlunun tabiata hükmederek refah ve lüks içinde yaşama arzusu, tabii kaynakların şuaarsuzca tüketilmesine ve neticede çevre sorunlarının çığ gibi büyümesine neden olmuştur.

Çevre sorunlarının çözümü, çevreyi ve ekolojik dengeyi korumaktan geçmektedir. Çevrenin ve ekolojik dengenin korunması;

- 1- Hava kirliliğinin önlenmesi,
- 2- Su kirliliğinin önlenmesi,
- 3- Toprak kirliliğinin önlenmesi,
- 4- Kültürel ve tarihi değerlerin korunması,
- 5- Estetik değerlere önem verilmesiyle mümkündür.

Çevreyi oluşturan ve çevrenin korunmasıyla ilgili faktörleri göz önüne aldığımızda, çevre meselesi, bir tek bakanlığın görev alanına sığdıramayacak kadar kapsamlı bir konudur. Bu nedenle, birçok bakanlığımızın görev alanlarına girmiş olan bu mesele, ancak milli çevre politikasıyla değerlendirilmeye alınabilir.

Ayrıca, hava kirliliği ve su kirliliği konularını göz önüne aldığımızda, çevre meselesinin uluslararası boyutu ortaya çıkar. Öyleyse, çevre meselesi;

- 1- Ulusal,
- 2- Uluslararası boyutlarda değerlendirilmelidir.

21 inci Yüzyılı yaşamaya başladığımız şu günlerde dünyanın ve ülkemizin karşı karşıya olduğu iki ana mesele, çevre ve enerjidir. Dünyayı ve ülkemizi bekleyen ana mesele, her geçen gün büyüyen enerji ihtiyacıdır; çünkü, sanayi demek, enerji demektir, artan enerji ihtiyacını karşılamak için yapılan çalışmalarsa, çevreye zarar vermektedir. Öyleyse, bir taraftan çevreyi korumak bir taraftan kalkınmanın dinamiği gereği enerji üretmek için bu dengeyi korumak, ancak ilmi yöntemlerle mümkün olabilir. İlmî olmayan, duygusal veya çoğulcu politikalar, bu meseleyi çözemeyeceği gibi, her geçen gün büyütür. Duygusal derken şunu demek istiyorum: Kim, çevrenin bozulmasına karşı olabilir ki... Akli başında, normal, dengesi yerinde olan insan... Ancak, işte, insanların bu güzel duygusunu, gerekli altyapıyı, ilmî birikimi olmayan insanlar, pekala istismar edebilmektedirler ve aynı şekilde, bununla da, kalkınma için, Türkiye'nin geleceği için, vazgeçemeyeceğimiz enerji meselemize sekte vurmaktadırlar.

Yine, çoğulcu politikalarla, çevrenin tahribine imkân verilmektedir. Hatırlamaz mısınız, dün, gecekondulara tapu vermeyi vaat edenlerin çevreye yaptığı tahribatı göz ardı etmemiz mümkün müdür! Her seçim zamanında, tapu vereceğim... Gidin bir bakın şu şehirlerimizin haline, dünyanın neresinde böyle çirkin manzaralar görmek mümkün; hiçbir yerde yok. Onun için, bu dengeyi iyi kurmak lazım, duygusal veya popülist politikalarla bunun önünü almamız mümkün değil.

Ülkemizde çevreyi tahrip eden en büyük etken, kırsaldan kente doğru olan hızlı göçtür, bu göçle kentlerimizde oluşan plansız büyümedir. Çoğulcu politikalarla, bu plansız büyüme, âdeta destek-

lenmektedir. Dünyanın hiçbir ülkesinde -tekrar ediyorum- bugün bizim şehirlerimizde karşılaşılan çirkin manzaraları görmek mümkün değildir.

Sene 1989, ailemle beraber Sarp Sınır Kapısına gittim. Sarp Köyünün yarısı Türkiye'nin, yarısı o zamanki Sovyetler Birliğinin. Sovyetler Birliğinde, sözde küçümsediğimiz, insanın mutluluğunu düşünmediğini söylediğimiz komünist bir ülkede, o yeşil ormanların arasında güzel beyaz beyaz evler; ama, bizim hür Türkiyemizde, birinci katları çıkmış, ikinci katın demirleri havada, kırmızı tuğlalı, sıvası yapılmamış yarım binalar... Hiç estetik zevkimiz yok mudur Allahaşkına?! İşte bunlar, en önemli çevre meselemiz.

Üzöldüm... Hâfâ üzölmeye devam ediyoruz. Ben, bu ülkede yaşayıp da -aklı başında- üzölmeyen hiç kimsenin olduğunu zannetmiyorum; muhakkak, herkes benim gibi üzöliyor.

HASAN METİN (İzmir) - Taşı toprağı altındır, göç göç; üretmeden kaç!

HÜSEYİN KALKAN (Devamla) - Ülkenin sanayileşme ihtiyacı ve istihdam meselesinin çözümlü gibi, çok masum taleplerle, plansız ve çevre kirliliğine karşı önlemleri alınmamış sanayileşmeye göz yumulması, çevre sorunlarını büyüten diğere bir konudur. Evet, kalkınmaya ihtiyacımız var. Bandırma Körfezinde gübre üretiyoruz. Birkaç sene önce oradaki tartışmaları hatırlıyorum. Gidin bakalım Bandırma Körfezine. Peki, orada, bu körfezde, değil yüzmek, elinizi sokmaya cesaret edebilecek misiniz; sülfürik asit akıyor. Ben kimyacıym arkadaşlar, gidin, bakın bakalım PH'si nedir; ben ölçmeye cesaret edemedim moralim bozulacak diye.

Peki, gübre ihtiyacımız yok mu? Bugün çiftçimiz, gübre pahalı diye şikâyet ediyor. Tekellerde toplanmış durumda gübre. Gayet tabii, bu gübre üretilmesine destek vermek, bu ülkenin, Türkiye Cumhuriyeti Devletinin, Türkiye Cumhuriyeti hükümetlerinin destek vermesi muhakkak gereklidir; ama, tedbirlerini de almak zorundayız ki, bir yeri yaparken bir yeri yıkmayalım.

Ayrıca, sularımızın ve havamızın Türkiye dışından gelen faktörlerle kirlenmesi konusunda gösteremediğimiz milli duyarlılığımız ise onurumuza dokunmalıdır. Bugün, Karadenizdeki kirliliğin kaynaklarının yüzde 80'i Tuna Nehrindedir. Bunlar bilimsel neticelerdir değerli milletvekilleri; Karadenizin yüzde 80'ini Tuna Nehri kirliliyor. 16 Avrupa ülkesinden, kolları, ana kolu neyse, bunlar, Avrupa'nın pisliğini olduğu gibi Karadenize akıtıyor. Yüzde 80'i... Bunlar benim kendi ölçümlerim değil, bilimsel neticeler.

Aynı şekilde, Avrupa'nın kirliliğinin çok büyük bir kısmını Tuna, Karadenize taşımaktadır. Bir iç denizimiz olan Marmara'nın kirliliğinin yüzde 90'ı ise Karadeniz'den gelmektedir. Yıllardır konuşuruz "İzmit Körfezine fabrikalar yaptık, Marmara'yı batırdık" diye; hayır, İstanbul'dan batırdık; hayır. Yine, üniversitemizden alınan bilimsel neticelerdir ki, yüzde 90'ı Karadenizden geliyor Marmara'daki kirliliğin. Bu ne demektir biliyor musunuz; 8 kere 9 eşittir 72 ve Marmara'nın kirliliğinin yüzde 72'sini Tuna yapmaktadır.

Bunun yanında, komşularımızdan Bulgaristan ve Ermenistan'da Çernobil tipi ve eskimiş teknolojilerle çalışan nükleer enerji santralleri bulunmakta ve bunlar, ülkemizi tehdit etmektedir. Bulgaristan'ın ve Ermenistan'ın da bulunduğu Avrupa Konseyi Çevre Komisyonunda bunu gündeme getirdik ve kayıtlara da girdik. Ayrıca, boğazlarımız tehdit altında.(MHP sıralarından alkışlar)

Değerli milletvekilleri, bu vesileyle şunu da söyleyeyim, verdiğimiz önergede "Türk Boğazları" ibaresini kabul ettiremedik. "Türk Boğazları" dedirtmiyorlar; ancak, verdiğimiz önergeyle ve konuşmalarımızla "Türk Boğazları" meselesini bile mecburi olarak kayıtlara sokabildik. Madem ki, Türk Boğazları meselesini kabul etmiyorsunuz -çevre bütün dünyanın ortak malıysa- o zaman gelip

de, Boğazları de tehdit etmeyin. O güzelliği tahrip etmeye, tehdit etmeye kimsenin hakkı yok. Öyleyse, şu anda bunun da sahibi biziz diyorsak ve bunu gerekli yerlerde gündeme getiremiyorsak, bu, bizim milli onurumuzu zedelemelidir, bunun altında kalmamalıyız.

Sorunları daha fazla sıralamak yerine, çözümleri sıralamayı tercih ediyorum:

1- Çevre Bakanlığının yeniden ele alınarak, diğer bakanlıklarla olan ilişkileri mevzuat açısından yeniden değerlendirilmelidir. Bugün bazı çevre sorunları hakkında kimin yetkili ve kimin sorumlu olduğu belli değildir. Sorumluluk ve yetki kargaşası ortadan kaldırılmalıdır. Bu, sıkıntımızdır.

2 - Çevre Bakanlığının görevi, sadece, bazı belediyelere çöp kamyonu, itfaiye aracı ve traktör dağıtmak değildir. Ayrıca, şu anda içinde bulunduğum partinin de koalisyon ortağı olduğu hükümetimizin Sayın Bakanına -gayet tabii bizim de Bakanımızdır- bu vesileyle söylüyorum, bu araçların dağıtımındaki adaletsizlikler konusunda da ciddi şikâyetler vardır. Sayın Bakanım, bu şikâyetlerin de ortadan kaldırılmasını istihham ediyorum.

3- Çevre Bakanlığı ile yerel yönetimler arasında işbirliği muhakkak yapılmalıdır. Yerel yönetimlerle ciddi bir işbirliğine gitmeden, sağlıklı ve temiz bir çevreyi oluşturmak mümkün değildir.

4- Millî çevre politikası kısa zamanda oluşturulmalıdır. Bu politikaların çerçevesini, çevre ve kalkınma hedeflerinin birlikte ele alınması ve bütünleştirilmesi oluşturmalıdır. Oluşturulacak millî çevre politikasında, halkın katılımı çok önemlidir. Zaten, demokrasi bir çoğunluk rejimidir. Her türlü karara halkın katılımı çok önemlidir.

5- 21 inci Yüzyılda, sadece Türkiye'de değil, bütün dünyada, çevre ve kalkınma dengesini iyi kurabilmiş, hem sağlıklı bir çevre hem de kalkınma hedefleri şartları hazırlayabilmiş siyasi partiler başarılı olabileceklendir. Bugün olduğu gibi, sadece çoğulcu politikalara itibar edip, ilmi geriye itenlerin başarılı olması mümkün değildir. Onun için, Milliyetçi Hareket Partisinin ar-ge çalışmaları içerisinde, Türkiye'nin temel meselelerinden birisi de çevre meselesidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Kalkan, 2 dakika ekstre veriyorum, lütfen tamamlayınız.

HÜSEYİN KALKAN (Devamla) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Değerli milletvekilleri, nitekim, Bergama'da, halkımız, kendi duygularını istismar ederek, Boğaz Köprüsünde yürütenlere cezasını da vermiştir; yani, halkın güzel duygularıyla da, orada yürütmenin anlamı yok; tedbirleri başkadır bunun.

6- Hem kalkınma hem de sağlıklı bir çevre için, millî enerji politikası oluşturulmalıdır. Herkes şunu bilmelidir ki, nükleer santralleri kurmadan, gelecekte Türkiye'nin enerji açığını kapatması mümkün değildir. Nükleer enerjinin N'sinden haberi olmayanların çevreciliğiyle, Türkiye'nin enerji açığını kapatması mümkün olmadığı gibi, sağlıklı bir çevre oluşturması da mümkün değildir.

7 - Çevre etki değerlendirmesi yöntemi yeniden değerlendirilmeli, CED raporları sanayileşmeyi önleyen belgeler değil, çevreyi koruyan belgeler olmalıdır.

Bunu da kısaca şöyle söyleyeyim: Mesela, ÇED raporunun, bir organize sanayi bölgesindeki her bir dükkân için, işyeri için değil, çevre için alınmasının uygun olacağını düşünüyorum.

8 - Çevre eğitimi: Okullarımızdaki çevre bilinci ile halkımızdaki çevre bilincinin geliştirilmesi için bir taraftan sivil toplum örgütleriyle işbirliği yapılmalıdır.

9 - Tuna Nehrinin, Karadeniz ve Marmarayı kirlenmesi ile Bulgaristan ve Ermenistan'daki geri teknolojilerle çalışan nükleer santrallerin ülkemizi tehdidi, Karadeniz Ekonomik İşbirliği ve diğer

uluslararası kuruluşlar nezdinde dile getirilerek, toplantı ve sempozyumlar tertiplenerek, mevcut zararlarımızın ve tehditlerin ortadan kaldırılması sağlanmalıdır.

Bu vesileyle, Çevre Bakanlığı bütçesinin ülkemize hayırlı olmasını diliyor, Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (Alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Kalkan.

Demokratik Sol Parti Grubunun görüşlerini, ilk olarak, Kocaeli Milletvekili Sayın Ahmet Arkan ifade edecekler.

Sayın Arkan, süreyi eşit mi paylaşıyoruz efendim?

AHMET ARKAN (Kocaeli) - Sürenin 7 dakikası benim efendim.

BAŞKAN - Buyurun efendim.

DSP GRUBU ADINA AHMET ARKAN (Kocaeli) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Sanayi ve Ticaret Bakanlığının 2001 Mali Yılı Bütçesi üzerinde, Demokratik Sol Parti Grubunun görüşlerinin bir bölümünü sunmak üzere söz almış bulunuyorum; hepinizi saygıyla selamlarım.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türkiye, bugün, Doğu Avrupa, Ortadoğu ve Kafkas-ya'dan oluşan coğrafyanın en büyük ekonomisi ve aynı zamanda en yüksek nüfusa sahip ülkesidir.

Bir başka deyimle, kuzey komşumuz Rusya Federasyonu bir yana bırakılırsa, Türkiye, bu coğrafyada bulunan 37 ülkenin 1 numarasıdır. Dünyanın gelişmekte olan tüm ülkelerinin ve özellikle bulunduğumuz coğrafyadaki bir kısım ülkelerin dünya ekonomisinden daha büyük pay kapmak için, rekabet güçlerini artırıcı, yatırımlarını yabancı sermayeyle destekleyici ve teknolojilerini geliştirici bir dizi çalışma içinde olduklarını gözlemekteyiz. Yani, Türkiye, önümüzdeki dönemlerde, ekonomik yönden çok daha rekabetçi ortamlarda mücadele edecektir. 57 nci hükümet, bu bilinç içinde, cumhuriyet tarihimizin en radikal kararlarından sayılabilecek 9 Aralık 1999 ekonomik istikrar programıyla, enflasyonsuz bir ortamda güçlü bir ekonomiye kavuşmamız için en önemli adımı atmıştır.

Değerli milletvekilleri, istikrar programının geleceğe dönük yaratacağı fırsatlar açık ve tüm toplumun malumudur; ancak, yol boyu karşılaşılabilecek riskler de bilinmektedir. Bugüne kadar bilinen sıkıntılar yaşanmasına, hatta son günlerde mali piyasalarda sergilenmek istenen spekülatif baskılara rağmen, bu programın kesintisiz uygulanması kaçınılmazdır. Bu arada, ithalatın artmasının ve ihracatın negatif etkilenmesinin sanayi üzerindeki etkilerini azaltmaya yönelik çalışmalar hızlandırılmalı, girişimcinin yatırım arzusunu azaltacak hatalardan sakınılmalıdır. Dünya konjonktürünün yarattığı baskılar, dolar-euro paritesi, petrol fiyatları vesaire gibi birebir müdahil olamayacağımız faktörler vardır; ancak, kendi sanayiimizi koruyacak, teknolojik gelişimi sürdürecektir, rekabet gücümüzü artırarak dış ticaret dengesini sağlayacak her türlü enstrümanı da kullanmak zorundayız. Türkiye, izleyeceği politikalarda, ticaret hacmimiz olan ülkelerle, birebir dış ticaret dengesini kurmaya çalışmalıdır; hatta, bunu, sektörel bazda da aramalıdır.

Sanayileşme stratejimizin vazgeçilmez unsuru olan teknolojiyi geliştirebilmemiz için ar-ge desteği oluşturmali, bu destek çerçevesinde, risk sermaye şirketleri için kaynak yaratılmalıdır. Önümüzdeki günlerde Yüce Meclise gelecek olan İhale Kanunu Tasarısı bunun için bir fırsattır. Tüm kamu alımlarından, ar-ge desteği için kaynak ayrılabilir.

Değerli milletvekilleri, fevkalade önemli bir süreçten geçilmektedir. Dünyada, toplumların sos-yal ve ekonomik alanda atılım yapmasının önündeki en önemli engel, etik değerleri yozlaşma eğilimi gösteren işadamları, politikacılar ve bürokratlardır. Türkiye, bugün, bu konuda, bir sınavdan geç-

mektedir. Bir toplumda, gerçeklerle inanılanlar ters düşüyorsa kaos doğar. Devlet yönetimi, yetişmiş değerlerine sahip çıkmak ve kesinlikle deneyimli elemanların tecrübelerini gözardı etmeden hükümet etmek durumunda olmalıdır. Toplumun özlemi, kurumlarda, siyasi baskı ve angajmandan uzak bürokratik kadrolar görmektir. Devletin etkin ve verimli çalışması için de bu şarttır. Özellikle, yerli ve yabancı yatırımcılar, her dönemde, bürokrasinin siyasileşmesinden büyük kaygı duymuşlardır. Yerli ve yabancı sermayenin önünü görebilmesi, süreklilik arz eden yatırımlara yönelmesi, yalnız siyasi değil, bürokratik istikrara da bağlıdır. Bürokrasi, sosyal sermayenin önemli bir parçasıdır. Sosyal sermaye, insanların birbirine güven içinde, birlikte bir şey yapmasıyla oluşur.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sanayide, atılımcı kalabilmek ve çevremize göre daha önde olabilmemiz, istihdamdan hakça gelir dağılımına, tüm sorunlarımızı halledebilmemiz için, en önemli unsur, üretim ekonomisine hızla geçebilmemize bağlıdır. Bunun için de, Türk finans kesiminde güvenilirliği sağlamak, finansal aracılıkta kalite ve verimliliği yükseltmek ve tasarruf sahiplerinden yatırımcılara fon aktarma maliyetlerini düşürerek reel kesimi uygun koşullu finansman imkânına kavuşturmak şarttır. Bugüne kadar ekonomi tarihimizde sıkıntılı dönemleri incelediğimizde görürüz ki, temel neden kavram ve sistem karmaşasıdır.

Türkiye'de 1980'li yıllarda gündemimize oturan "serbest piyasa ekonomisi" sözünden herkes farklı şeyler anlamıştır. Bir tanımda birleşilememesinin yarattığı karmaşa, bugünkü sıkıntıların önemli nedenlerinden birisi olmuştur. Bugün de bu konuda kavram karmaşası devam etmektedir. Örneğin, otomotiv sanayimiz, ürettiği katma değer üzerinden net vergi geliri sağlayan önemli ekonomik faaliyet alanlarından biridir. Bu sektörde bugün denetim yapılmadığı, yapılmadığı için, birçok ülkeden araç ithal edilmekte, ithalatın payı toplam satışta yüzde 55'lere, parasal olarak sektörel bazda 8 - 8,5 milyar dolara ulaşmıştır. Sanayi Bakanlığımızın, yeni sanayi oluşumlarını yaratmaktan öte, var olan sanayiye yatırım sorumluluğu da vardır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Arkan, 1 dakika içinde lütfen toparlayınız.

AHMET ARKAN (Devamla) - Bu sektörde, ana sanayi, imalat sanayiinden montaj sanayiine dönüşmekte, yan sanayi küçülmeye zorlanmaktadır. Yarın, bu koşullar böyle devam ettiği takdirde, sektörde yan sanayi, özellikle orta ölçek sanayi, sanayi ürünü ihracatı yerine dışarı taşınmayı arama durumunda kalır.

Değerli arkadaşlarım, ekonomiyle ilgili bakanlıklarımızın, sivil inisiyatifle bir koordinasyon içinde üretim ekonomisine geçişi hızlandırması şarttır. Yüce Meclise düşen görev ise, güçlü bir Türkiye için, gerek bu çatı altında, gerekse tüm toplum içinde etik değerlerin koruyucusu, uzlaşmacı ve katılımcı tablolar oluşturmaktır.

Bu duygu ve düşüncelerle şahsım ve Demokratik Sol Parti Grubu adına, Sanayi ve Ticaret Bakanlığımızın bütçesinin hayırlı olmasını diliyor, hepinize tekrar saygılar sunuyorum. (Alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Arkan.

İkinci söz, Niğde Milletvekili Sayın Eyüp Doğanlar'a ait; buyurun efendim. (DSP sıralarından alkışlar)

Süreniz 7 dakika.

DSP GRUBU ADINA EYÜP DOĞANLAR (Niğde) - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri ve televizyonları başında bizleri izleyen değerli vatandaşlarım; sizleri, şahsım ve Demokratik Sol Parti adına içten saygılarımla selamlıyorum.

Hepimizin seçim bölgelerinde, Meclise yapılan ziyaretlerde, mektup ve faks olarak gelen vatandaş isteklerinde, öncelik, iş talepleridir. Bu durum, vatandaşlarımızın birinci ve öncelikli sorununun işsizlik olduğunu göstermektedir. İşsizlik, yoksulluktur, cehalettir, açlıktır. Bir çığ gibi büyüyen bu işsizler ordusunun çoğunluğunu, milyonlarca lise mezununun, yüzbini aşan üniversite bitirmişlerin oluşturmakta olduğunu görmekteyiz. İlköğretim veya lise diploması alan, anne babayı suçlar; ama, üniversite diploması alan rejimi ve hükümetleri suçlar.

Üniversite mezunu işsizler ordumuza, yılda 200 000 evladımız katılıyor. Son yirmibeş yıldan bu yana uygulanan enflasyonist politikalar gelir dağılımını bozmuştur. Nüfusun yüzde 25'i, gelirin yüzde 55'ini almaktadır. Elbette, bu yirmibeş yılda olmuştur. İşsizliğe, gelir dağılımındaki eşitsizlik de eklenirse, bence en büyük tehlike budur. Bu durum, hepimizi ciddiyetle düşünmeye, çaba sarf etmeye ve çare üretmeye yönlendirmelidir.

Benim inancım odur ki, işsizlik ve eşitsizlik, öncelikle ve birinci tehditir. İrticam ve bölücülüğün kaynağı da işsizlik ve gelir dağılımındaki eşitsizliktir. İşsizlik ve gelir dağılımındaki eşitsizliğin çözümü bulunduğu zaman, mutlu insanlar çoğalacak; her vesileyle sokağa dökülen insanlar işlerinde çalışıyor olacaklardır. İşsizliğe çare, mevcut sınırlı işletmelerde istihdamı artırmakla ve yeni yatırımlarla olur.

Sayın milletvekilleri, ödenen sigorta, vergi, fon, kesinti ve benzeri yükümlülükler toplamı çok ağırdır ve kayıtlı istihdamı azaltmaktadır. Kıdem tazminatı, işçi kıyımına sebep olmaktadır.

Ülkemiz ihracatının yoğun olduğu ülkelerden Amerika Birleşik Devletleri, Hollanda ve Almanya'da, ücret kesintileri daha düşüktür. Ücretlerden yapılan kesintilerin yükünü işveren çekiyor. Bu yük azaltılmalı ki, işveren çalıştırdığı işçi sayısını artırmaktan korkmamalıdır. İşverenin yükü azalır, yeni yatırım yapmadan, istihdamı, yaklaşık yüzde 25 oranında artırmamız mümkündür.

İşletmelerin ve ülkenin rekabet gücünü zayıflatan ve işsizliğin artmasına neden olacak miktarlara ulaşan ücretlere bindirilen yükümlülükler, ekonomik ve sosyal olumsuzlukları daha da artırır.

Üretim maliyetlerinin düşürülerek, ihracatın artırılması için girdi fiyatlarının makul düzeyde tutulması gerekir.

Maliyetlerin en önemli unsurlarından birisi olan elektrik enerjisi, İsveç ve Norveç'te 3,5 sent/kilovatsaat, Yunanistan'da 5,9 sent/kilovatsaat, Avrupa Topluluğu ülkelerindeyse ortalama 7,2 sent/kilovatsaattir. Türkiye'de ise, 8,4 sent/kilovatsaattir. Elektrik enerjisi fiyatlarının, Avrupa Birliği ülkelerindeki fiyatları aşmamasını sağlamak zorundayız.

Memleket çıkarları gözönünde tutularak, ithalat, disiplin altına alınmalı, yabancı sermaye girişini güçleştiren engeller kaldırılmalıdır. Müteşebbislerin yatırım şevkini kıracak engeller kaldırılmalı, teşvikler kâğıt üzerinde kalmamalıdır.

Sayın milletvekilleri, OHAL Kanunu kapsamındaki teşviklerin etkileriyle ilgili bir çalışma yapıyorum. Eşdeğer konumdaki iki Orta Anadolu ilini karşılaştırdık, Niğde ve Yozgat. Aynı sorunları yaşayan illerimizden seçilen milletvekillerimiz de, kendi yöreleriyle ilgili çalışmalar yaptırırsa, gerçekler daha şeffaf görülecektir.

Hazırlanan ön rapordan birkaç rakam vermek istiyorum: Vergi tahsilatında yıllık artış, Yozgat'ta, 1997'de yüzde 129, 1998'de yüzde 113, 1999'da yüzde 128 iken, Niğde'de, 1997'de yüzde 115, 1998'de yüzde 79, 1999'da da yüzde 61 olarak gerçekleşmiştir.

Sosyal sigortalar primi tahsilatında artış ise, Yozgat'ta, 1997'de yüzde 117, 1999'da yüzde 104 iken, Niğde'de, 1997'de yüzde 114, 1999'da yüzde 69 olmuştur.

OHAL teşviklerinin uygulanmaya başladığı 1998 yılından itibaren Yozgat prim tahsilatında düşme olmamış, aksine enflasyonun üzerinde artışlar görülmüştür. Niğde'de ise gerileme vardır. Dolayısıyla, getirilen teşvikler, Yozgat'ta yatırımları canlandırmış olup, devletin gelir kaybına uğramadığı anlaşılmaktadır. Sosyal sigortalar pirimindeki artış ise, istihdamın Yozgat'ta arttığını, Niğde'de ise azaldığını kanıtlamaktadır.

OHAL kapsamında olup da, yatırımları canlanmayan ve devlete katkısı olmayan iller de vardır. Bu illerin başka hastalığı vardır. Bu hastalık iyi teşhis edilmeli ve mercek altına alınmalıdır. Bölgeler arasındaki dengesizlik giderilmeye çalışılırken, haksız rekabet koşulları yaratan ve bazı bölgeler aleyhine dengesizlik yaratan teşvik sistemi mutlaka gözden geçirilmelidir.

Değerli milletvekilleri, bankacılık sektöründe ise, paranın bir mal gibi alınıp satıldığı, bankacılığın gerçek işlevinden uzaklaştırıldığı bir dönem geçirilmiştir. Sistemdeki kaynakların genel ekonomiden yana; yani, toplumun hayat standardının artırılması için, reel sektöre tahsis edilmesi gerekliliği şeklindeki bankacılık anlayışının sisteme geri dönmesi gerekmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Lütfen toparlayınız.

EYÜP DOĞANLAR (Devamla) - Teşekkür ederim Başkanım. Para, üretim alanlarına, sanayiye, çiftçiye, esnafa, zanaatkâra yönlendirilmelidir. Bazı çevreler, paranın, üretim alanlarına, çiftçiye, esnafa, zanaatkâra yönlendirilmesi için çaba harcanmasının gerektiği bir ortamda, bankaların görev zararını gündeme getirerek, sistemi kilitlemeye çalışmaktadırlar.

Geçtiğimiz günlerde, Ziraat ve Halk Bankalarıyla ilgili olarak, bazı muhalefet partisi yetkililerinin, yararsız ve küçük hesaplarından ileri gelen söz ve yazılarına tanık olduk. Bu iki kamu bankasının söz edilen 20 milyar dolarlık görev zararı, on senelik bir sürede ve geçmiş hükümetlerin çıkardığı kararların uygulanması sonucunda oluşmamış mıdır? O zamanki paralar, finansman maliyetiyle ödenseydi, bugünkü rakamlara ulaşır mıydı?..

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Son sözünüz için mikrofonu açıyorum; lütfen...

EYÜP DOĞANLAR (Devamla) - Burada bir açıklama yapma ihtiyacı duyuyorum: Bakıyorum, bakanlık yapmış ve bu konuları çok iyi bilen bazı kişilerin, bu kırsüden doğruların söylenmesi gerekirken, gerçekten vatandaşlarımıza, yanlış, bilerek veya bilmeyerek... Görev zararı nedir? Hortumlama ile görev zararını birleştirerek, 50 milyar dolar gibi bir rakamı ortaya getirerek, 65 milyonu yanıltmaya hiç kimsenin hakkı yoktur. Görev zararı, on yıl evvel başlayan, çiftçimize verilen kredinin faizi ile banka maliyetinin, yani bankanın topladığı mevduat faizlerinin... Aradaki farkı, hazinenin, siyasî otoritenin almış olduğu karar doğrultusunda, şak diye ödemesi lazım. Ödemediğine göre, banka -hazineye borç kaydederek- on yılda 20 milyar dolar gibi bir miktarı borç kaydetmiştir. Dolayısıyla, muhalefet partilerinin, bu 20 milyar doları da, 57 nci hükümet döneminde, hortumcuların hortumladığı gibi beyanda bulunmalarından üzüntü duyduğumu açıklamak gerekir. Anlaşılan bu çevreler, ekonomideki istikrar tedbirlerinin başarılı olmasından rahatsız olmaktadır. Paranın para kazandığı, bankaların hortumlandığı, milletin soyulduğu, üretimin durduğu, halkın işsiz, kahve köşelerinde oturduğu, yoksulluğun arttığı bir düzeni özlemektelerdir.

BAŞKAN - Son cümleliz...

EYÜP DOĞANLAR (Devamla) - Yağma yok! 57 nci hükümet, bu soyguncu düzene "dur" demiştir. (DSP sıralarından alkışlar)

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri...

BAŞKAN - Bitiriyorsunuz değil mi efendim; 3 dakika geçti.

EYÜP DOĞANLAR (Devamla) - Lütfen, Sayın Başkanım...

...ticaret ve sanayi sektörlerinin sorunlarına işsizlik gözlüğüyle bakarak, işsizliğin, yoksulluğun ve çaresizliğin memleketimiz ve milletimize getireceği olumsuzluklar ile çözüm yollarını, kısıtlı süre içinde özetlemiş bulunuyorum. Tabii, muhalefet partileri "iktidarsınız, yapın" diyecekler. 30 yılın tahribatı kolay düzeltilir mi?! Ama, sabrederlerse, tahribatın nasıl azalacağını görecektir. (DSP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Son cümleliz, lütfen...

EYÜP DOĞANLAR (Devamla) - Hükümetimiz, bütüçütlük, irtica, vurguncular ve soygunculara karşı gösterdiği kararlı ve başarılı tutumunu istihdamın yaratılmasında da gösterecek ve başaracaktır; yeter ki, iktidar ve muhalefet, memleket menfaatına olan her konuda, gerçekleri bilerek, iyi niyetle ve birlikte hareket edebilsin.

Bu inanç ve güvenle, Sanayi ve Ticaret Bakanlığının 2001 yılı bütçesinin memleketimize ve milletimize hayırlı olmasını diliyor, sizlerin ve vatandaşlarımızın mübarek Ramazan Bayramını kutluyor, Yüce Heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (DSP ve MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum.

Ankara Milletvekili Sayın Esvet Özdoğu; buyurun efendim. (DSP sıralarından alkışlar)

Süreniz 7 dakika.

DSP GRUBU ADINA ESRET ÖZDOĞU (Ankara) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Çevre Bakanlığının 2001 mali yılı bütçesi nedeniyle Demokratik Sol Parti Grubu adına konuşmama başlamadan önce, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; günümüzde, çağdaş anlamda çevrenin korunması, ekonomik, sosyal, kültürel ve siyasi yönlerden birbirleriyle uyumlu ve bütünleşmiş bir yaklaşımı içermektedir. Bu yaklaşım çerçevesinde, ülkemizdeki çevre korumacılığına yönelik politikaların gelişmesine göz attığımızda, önceleri, sadece ortaya çıkan kirliliğin giderilmesi amaçlanırken, daha sonra, önleyici politikaların geliştiğini, günümüzde ise, sürdürülebilir kalkınma anlayışına ulaştığını görüyoruz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; çevre, çok geniş kapsamlı ve değişik kullanımlara hitap eden, farklı bakış açılarına göre değişik şekillerde yorumlanabilecek niteliklere sahip olduğundan, çevreyle ilgili sorunların bir tek kuruluşa mal edilerek çözümlerini belirlemek mümkün olmamaktadır. Bu nedenle, çevreyle ilgili konularda sektörler ve disiplinlerarası sıkı bir işbirliği ve koordinasyon ihtiyacı kendiliğinden ortaya çıkmaktadır. Şayet, her kesim, çevreye, sadece kendi ihtiyaçlarının karşılanması açısından bakmaya başlarsa, bir anlaşma ve uzlaşma zemini yaratılmayacağı gibi, yapılan çalışmaların arzu edilen düzeyde etkili olmasını beklemek de boşuna olacaktır.

Ülkemizde, çevre koruma ve geliştirmeyle ilgili kurum ve kuruluşların çok sayıda olması büyük bir yetki kargaşasına yol açmakta, görev ve sorumluluk verilen kurum ve kuruluşların görev tanımının tam ve kesin çizgilerle belirlenmemiş olması, hizmetlerin yürütülmesinde tekrarlara, çelişkili uygulamalara yol açmakta, bazen de, bir görevin asıl sorumlusunu bulmak çok zor ve imkânsız hale gelebilmektedir.

Diğer yandan, çevre ve çevre sağlığı konularıyla doğrudan veya dolaylı olarak ilgili kanun sayısı 100'ün üzerindedir. Tüzük, yönetmelik, standart gibi diğer düzenlemeler de göz önüne alındığında, mevzuat çokluğu ve dağınıklığı açıkça görülmektedir.

Bu tablo içerisinde, Çevre Bakanlığının, kendisine mevzuatla verilmiş görevlerini yerine getirmeye çalışırken karşı karşıya bulunduğu hukukî, idarî ve mali sorunların bilinciyle hareket ettiğini görüyoruz. Bu yönüyle, Bakanlık, öncelikli olarak, çevreyle ilgili kurumsal yapının oluşturulması yönünde faaliyetlerini yoğunlaştırmıştır. 2872 sayılı Çevre Kanununda yapılması öngörülen değişiklikleri içeren kanun tasarısı ile Bakanlığın teşkilatını düzenleyen 443 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin kanunlaştırılması, bu yönde atılmış önemli adımlardır.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Çevre Komisyonunda bulunan bu tasarıların yanı sıra, Genel Kurul gündeminde bulunan, hayvanları koruma kanunu tasarısı önemli bir yasal düzenlemedir. Nitekim, söz konusu tasarı doğrultusunda çalışmalar yapan Çevre Bakanlığının, Ankara'da Gölbaşı pilot bölgesinde başlattığı uygulamayı memnuniyetle izliyoruz.

Bir başka konu da, çevre düzeni planlarının hazırlanmasında, Çevre Bakanlığının oluşturduğu yasal çerçevenin memnuniyetle karşılandığını belirtmeliyim. Böyle bir düzenleme, ülkemizde çevre korumacılığına hiç kuşkusuz pek çok katkı yapabilecektir.

Çevre Bakanlığının ülkemizin ve dünyanın en önemli tuz rezervi olan Tuz Gölü için başlattığı çalışmaları takdirle karşılıyoruz. Tuz Gölünün, özel çevre koruma bölgesi olarak ilan yanında, kirlenmesinin önlenmesi ve doğal yapısının korunması amacıyla finansman sağlanması ve gerekli tesislerin bu finansmanla yapılacak olması çok önemli hizmetlerdir.

Bir diğer olumlu bulduğumuz husus, ülkemizde çevre ölçüm, izleme ve denetim sisteminin oluşturulmasında önemli bir rol üstlenecek olan Çevre Bakanlığı laboratuvarının kurulmuş olmasıdır. Laboratuvarın istenen düzeyde hizmet verebilmesi için, Bakanlıkça dönersermaye işletmesinin kurulması çok isabetli olmuştur.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bazı çalışmalarından örnekler sunduğumuz Çevre Bakanlığının içinde bulunduğu darboğazlara da değinmek istiyorum. Çevre Bakanlığında görev yapan personel sayısı, hem az hem de bu az sayıdaki personel içinde nitelikli personel sayısı yetersizdir. Diğer yandan, Bakanlık, yetişmiş insangücünün istihdamında da sorunlar yaşamaktadır. Nitelikli personel, 657 sayılı Kanuna tabi Bakanlıkta görev almak yerine, kendilerine daha iyi imkânlar sağlayan özel kuruluşları tercih etmektedir.

Ayrıca, çeşitli dönemlerde yapılan ve tamamen siyasi amaçlı personel alımı, Çevre Bakanlığı kadrolarında amaç dışı kullanıma neden olmuş ve bu durum, bir başka darboğazı oluşturmuştur.

Ayrıca, Çevre Bakanlığının, gerek merkez gerek taşra teşkilatı için, hem yeterli hizmet binası hem de yeteri kadar lojman ve benzeri sosyal konutları yoktur. Bu durum, biraz önce değindiğim, Bakanlıkta yeterli sayı ve nitelikte personel istihdamını kısıtlayan bir diğer önemli husustur.

Bunun yanı sıra, Bakanlık taşra teşkilatının 35 ilde bulunması, 46 ilde daha teşkilatlanması için Bakanlar Kurulu kararı olmasına rağmen, halen kadroların Bakanlığa tahsis edilmemesi de üzerinde önemle durulması gereken bir husustur.

Bir diğer husus, Çevre Bakanlığının bütçe imkânlarıdır. Çevre Bakanlığının kuruluşundan bu yana bütçesine baktığımızda, Bakanlık bütçesinin genel bütçe içerisindeki payının, çoğu kez bir genel müdürlük bütçesinin çok altında olduğunu görüyoruz.

Pek çok projenin altyapı hizmetlerinin gerçekleştirilmesi amacıyla, başta belediyelerimiz olmak üzere, değişik kuruluşların talepleriyle karşı karşıya kalan Çevre Bakanlığının, Çevre Kirliliğini Önleme Fonu Hazineye aktarılmış, küçük bir kısım, Bakanlıkça kullanılabilir halde bırakılmıştır. Bu nedenle, Bakanlığın diğer kuruluşlara verebileceği hizmet desteği istenilen düzeyde olamamaktadır.

Sayın Başkan değerli milletvekilleri; ülkemizde çevre sorunlarının çözümü için en önemli unsurlardan birisi de, hiç kuşkusuz, yeterli parasal kaynağın sağlanması ve bu kaynağın doğru seçilmiş alanlarda yatırıma dönüştürülmesidir.

Bir başka önemli husus, çevre politikalarının kamuoyu tarafından benimsenmesi, halkın bu yönde bilinçlenmesi hususudur. Toplumun tüm kesimlerine çevre konusunda kalıcı davranış değişikliğini kazandırmak şarttır. Çok geniş bir alan olan çevre konusunda Parlamentonun, bakanlıkların, yerel yönetimlerin, özel sektörün, meslek kuruluşlarının, gönüllü kuruluşların ve tek tek her bireyin önemli rolleri vardır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Özdoğu, lütfen, toparlayınız efendim.

ESVET ÖZDOĞU (Devamla) - Çünkü, çevre dünyanın yitkilen değeridir. Bir ülkede çevre sorunlarına verilen önem, o ülkenin çevre yönetim sisteminin temel taşıdır. Dünyada yaşanan örneklerinde görüldüğü gibi, devletin ve halkın çevre konularına kayıtsız kalması halinde, her sistem, çevre sorunlarının çözümünde başarısızlığa uğramaktadır. Bu nedenle, çevre yönetiminde süreklilik, kalıcılık ve kararlılık en önemli unsurlardır.

Türk çevre yönetiminde bu konu partilerüstü bir yaklaşımla belirlenmiştir. Bu noktada, Parlamentonun rolü ortaya çıkmaktadır. Çevre politikasının devlet politikası olması demek, politikaların kalıcılığı ve sürekliliğin sağlanması için mekanizmaların oluşturulması demektir.

Bu bağlamda, Çevre Bakanlığının daha iyi hizmet üretebilmesi için, çevre korumacılığını güçlendiren, hissettiren ve toplumun tüm kesimlerinin katılımıyla ulusal politikaları uygulayan bir yapıda olması hayati önem taşımaktadır. Bu yönüyle, bakanlıkça ihtiyaç duyulan yasal düzenlemelerin, bir an önce, Yüce Parlamento tarafından kanunlaştırılmasında sayısız yarar vardır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Son cümleiniz için açıyorum...

ESVET ÖZDOĞU (Devamla) - Tamam efendim...

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Çevre Bakanlığının, çeşitli imkânsızlıklara karşın görevlerini en üst düzeyde yerine getirme istek ve çabası içinde olduğunu görüyoruz. Yüce Meclisimizin, tüm ülke yararına, bakanlığımıza gereken desteği vereceğine inancımız tamdır.

Bu duygu ve düşüncelerle, Çevre Bakanlığının 2001 mali yılı bütçesinin ülkemizde yararlı çalışmalarına neden olmasını diliyor; hepinizi saygıyla selamlıyorum. (DSP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Özdoğu.

Demokratik Sol Parti Grubu adına son söz, Muğla Milletvekili Sayın Nazif Topaloğlu'na ait.

Buyurun Sayın Topaloğlu. (DSP sıralarından alkışlar)

Süreniz 7 dakika efendim.

DSP GRUBU ADINA NAZİF TOPALOĞLU (Muğla) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Çevre Bakanlığı bütçesi hakkında Demokratik Sol Parti Grubumuz adına söz almış bulunmaktayım; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Konuşmama, sağlıklı bir çevre hakkının yaşama hakkıyla eşdeğer olduğunu belirterek başlamak istiyorum.

Dünyada sağlıklı, temiz ve yaşanabilir bir çevrenin sürekliliği, kırsal ve kentsel alanlarda arazinin ve doğal kaynakların en uygun bir biçimde kullanılması, su, toprak ve hava kirliliğinin önlenmesiyle mümkündür. Çevre kirliliğine insanlar sebep olmaktadır. Nüfus yoğunluğunun plansız artması, özellikle çarpık kentleşme ve sanayileşme, çevre kirliliğinde en önemli etkidir. Son elli yılda, kalkınma planlarına rağmen oluşan plansız ve sağlıksız gelişmeler sonucunda yerleşim alanları büyüdükçe çevre sorunları artmıştır. Günümdüzde bu gelişmelerden en az yararlanan köylerimiz bile, teknolojik çöplerin tehdidi altındadır. Sorunların en çok yoğunlaştığı kentlerimizde, çevre koşulları iyileştirilmezse, hızla büyüyen sanayimizin ortaya çıkardığı atıklarda bir gün hepimiz boğulabiliriz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; çevrede en önemli şey, temiz su, temiz toprak, temiz havadır. Sanayileşme ve kalkınma çabalarımız sürecinde, gerek kamu gerekse özel sektörde yatırımlar yapılırken, genellikle, çevre gözardı edilmiştir.

Dünyanın en güzel bölgelerinden biri olan Muğla İlimizde termik santrallerin yarattığı hava kirliliği, ağaçlarımızı, bitkilerimizi kurutmakta, insanlarımızı zehirlenmekte ve sağlığımızı tehdit etmektedir. Enerji ihtiyacı nedeniyle yapılan ve birbirine çok yakın olan Yatağan, Yeniköy, Kemerköy santrallerinde bacagazi arıtma tesisleri zamanında yapılmamıştır. Bu üç termik santral, üç ayrı yerde çevre kirliliği oluşturmaktadır. Özellikle kış aylarında ve rüzgârsız günlerde, Yatağan İlimizde inversiyon olayları sık sık yaşanmaktadır. Önümüzdeki aylarda tamamlanacak olan bacagazi arıtma tesisleri başlangıçta yapılmadığı için, yıllardır, yöre halkımız hava kirliliği sıkıntısı çekmiş ve çekmektedir.

Ülkemizin en önemli sorunlarından biri olan enerji açığının giderilmesi için, nükleer ve termik santrallara alternatif olan temiz ve yenilenebilir enerji yatırımlarına ağırlık vermek gerekir. Bölgemizde, rüzgâr ve güneş, yılın büyük kesiminde etkilidir. Rüzgâr enerjisi için başlatılan çalışmalar hızlandırılmalı, güneş enerjisi için çalışmalar yapılmalıdır. Termik santrallerin çevresinde hava kirliliğinden etkilenen yerlerde konutları ısıtmak için kömür yakılmaktadır; bu nedenle oluşan bacagazlarını önlemek için, santrallerde kullanılan sıcak sudan yararlanarak, bu bölgedeki konutların merkezi sistemle ısıtılmasını sağlamak, hatta, bu sıcak suyu, tarım alanında seraları ısıtmada kullanmak, bir geri kazanımdır. Termik santral olan bölgelerde, bir an önce böyle merkezi ısıtma projeleri planlanmalıdır.

Atıkların ekonomik olarak değerlendirilmesi, çevre kirliliğini önlemenin en iyi çözümlerinden biridir. Çeşitli atıklardan, enerji, hammadde, sulama ve diğer konularda geri kazanım için projeler yapılmalıdır. Birbirine yakın olan yerleşim birimlerinde atıkların depolanması ve geri kazanımı çalışmalarının ortak bir yerde yapılması hem kaynak hem de yer israfını önler. Bu uygulamaların ortak yapılabilmesi için gerekli yasal zemin oluşturulmalıdır. Böylece, bu çabaların, daha uygun yatırım maliyetleri ve en iyi teknolojiyle gerçekleştirilmesi mümkündür olacaktır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Avrupa'da nüfusu 1 milyonu aşan şehir sayısı çok azdır; ülkemizde de nüfus dağılımı ve kalkınma planlaması çevre için çok büyük önem taşımaktadır. Büyük şehirlerimizde organize sanayi siteleri ve plansız açılan üniversiteler, nüfus yoğunluğunun artmasına sebep olmuş, bunun sonucu çevre kirliliği artmıştır. İstanbul, Ankara ve İzmir'e açılan birçok üniversite küçük illerimize açılsaydı, büyük şehirlerimize yapılmış olan fabrikalar beldelerimize ve küçük ilçelerimize 1'er adet bile yapılsaydı, tüm bölgelerimizde hem yaygın hem de dengeli bir gelişme sağlanabilirdi. Bunun sonunda, beldelerimiz ilçe olur, küçük ilçelerimiz şehir olur, büyük şehirlerimize göç durur, plansız gelişme nedeniyle çevre kirliliği de olmazdı.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sanayiciler, yatırımlarını karayolu, demiryolu, havayolu ve denizyoluyla ulaşımı kolay olan yerlere yaparlar. Demek ki, ulaşım politikası da çevrenin korunması ve dengeli kullanımı için önemli bir faktördür. Büyük Önder Mustafa Kemal Atatürk, sanayi yatırımlarını Anadolu'ya yayarak, o yerleşim alanlarının gelişmesinde öncü olmuştur. Nüfus yoğunluğu, bu yatırımlar çevresinde oluşmuştur. O yıllarda Anadolu'da demiryolu ağı oluşturma çabaları, çevrenin dengeli kullanımı ve ülkemizin dengeli kalkınmasını sağlamıştır. Daha sonraları ise, çevre katliamı sayılacak birkısım yatırımlar, en eski çevre kanunu sayılan Umumi Hıfzıssıhha Kanunu ve Gayrisıhhi Mütesseseler Yönetmeliğine rağmen, çevresel tedbirler alınmadan yapılmıştır.

Peki, şimdi, çevre için ne yapmalıyız; öncelikle, her çevrenin deşarj ve emisyon hacimleri önceden hesaplanarak, o çevrenin kirlilik kaldırma kapasitesi belirlenmelidir. Yerleşim, kalkınma ve sanayi planlaması buna göre yapılmalı; imar planları çevresel değerler dikkate alınarak yapılmalı, yolların genişliğinden tutun da, nüfus yoğunluğunun getireceği altyapı sorunlarının tümü önceden hesaplanmalı ve altyapılar tamamlandıktan sonra imara açılmalıdır. Çevre standartları, Çevre Bakanlığınca belirlenmeli, planlamalar, çevresel etkileri bilen ekiplerle birlikte yapılmalıdır. Rant planlamalarına son verilmelidir. Bunun için her türlü önlem alınmalı ve çevre düzeni planlamaları yapılmalıdır. Bütün bunlar için, Çevre Bakanlığı, çevremizi her yönden koruyacak ve kontrol edecek hale getirilmeli, her ilde ve ilçede, çevre müdürlükleri veya teşkilatları en kısa zamanda kurulmalıdır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; çevre, bize, çocuklarımızın emanetidir. Bu emaneti, çocuklarımız için en iyi şekilde korumamız gerekmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Lütfen, toparlayınız Sayın Topaloğlu.

NAZİF TOPALOĞLU (Devamla) Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bütçeden, çevre ve çevreci yatırımlar için ayırdığımız paylar, gelecekteki yaşam kalitemizi belirleyecektir.

Demokratik Sol Parti Grubu ve şahsım adına, hepinizi saygıyla selamlıyorum, saygılar sunuyorum. (DSP, MHP ve ANAP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Topaloğlu.

Anavatan Partisi Grubu adına, ilk söz, Antalya Milletvekili Sayın Cengiz Aydoğan'a ait.

Buyurun Sayın Aydoğan.

Süreyi eşit mi paylaşacaksınız efendim?

CENGİZ AYDOĞAN (Antalya) - Evet, eşit...

BAŞKAN - 15 dakika süreniz var, buyurun efendim.

ANAP GRUBU ADINA CENGİZ AYDOĞAN (Antalya) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Sanayi ve Ticaret Bakanlığınının 2001 yılı bütçesi üzerinde konuşmak üzere, Anavatan Partisi Grubu adına söz aldım; sizleri, Grubum ve şahsım adına, saygıyla selamlıyorum.

Sanayi ve Ticaret Bakanlığımız, organize sanayi bölgeleri, küçük sanayi siteleri, içticaret, esnaf ve sanatkârlar, tüketiciler ve rekabetin korunması, tarım satış kooperatifleri, şeker sanayii, küçük ve orta ölçekli işletmelerin desteklenmesi gibi hayati konularda sorumluluk üstlenen çok önemli bir bakanlığımızdır.

Bakanlığımız 2001 yılı bütçesi 74 trilyon 695 milyar Türk Lirasıdır; 2000 bütçesine göre artış, yüzde 20,8 olup, genel toplam içindeki payı yaklaşık binde 15'tir. Bu bakanlığımıza bağlı KOBİ'leri Destekleme Fonu gibi fonların ödeneği ise, 13 trilyon 514 milyar Türk Lirasıdır. Daha geniş bütçelerle hizmet verme şansı bulmaları samimi dileğimizdir.

Bakanlık, bu kit imkânlarla, Avrupa Birliği normlarıyla uyumlu, üretime odaklanan, rekabet gücü yüksek ve dışa açık, çağdaş bir sanayileşme ve ticaret anlayışının yerleştirilmesiyle, gelişmiş ülkeler seviyesine Türkiye'nin çıkarılmasını hedef edinmiştir. Esasen, bu hedef, biraz daha genişletilmiş şekliyle, Yüce Meclisimizin, 21 inci Dönem çalışmalarını sırasında onayladığı Sekizinci Beş Yıllık Kalkınma Planı içeriğinde de net olarak yer almaktadır. Şöyle ki, bu plana göre, Türk sanayii, dış pazarlarda rekabet gücü olan, teknoloji üreten, araştırma geliştirme faaliyetlerine önem veren, çevre normlarına uygun üretim yapan, tüketici sağlık ve tercihlerini gözeten, yerel kaynakları harekete geçiren, nitelikli işgücü kullanan, küreselleşmenin avantajlarını yakalayan, çağdaş işletmecilik kuran, çağdaş üretim yöntemlerini uygulayan, özgün tasarımı ortaya koyabilen, marka yaratabilen, bilgi ve teknoloji - yoğun alanlara geçebilen, enerji taleplerinin güvenilir ve sürekli biçimde ve düşük maliyetle sağlanabildiği bir yapılanmaya sahip olacaktır.

Bunların yanı sıra, 2000-2023 yılları arasında kapsayan uzun vadeli stratejimize göre de, insan kaynaklarının geliştirilmesi, sosyal refahın artırılması, sanayileşme, çevre, bilim ve teknoloji yeteneğinin geliştirilmesi, bilgi, iletişim, enerji, ulaştırma, kültürel, kentsel, kırsal altyapıları geliştirilmesi, kamu hizmetlerinde etkinliğin artırılması, siyasi istikrarsızlığın giderilmesi, makroekonomik istikrarın sağlanması, Maastricht ve Kopenhag Kriterlerinin yerine getirilmesi, ki, bu kriterler kısaca, toplumun yaşam kalitesinin yükseltilmesi, kesintisiz ve istikrarlı büyüme süreci ve buna uygun büyüme hızı, kamu maliyesinde denge, uygun gelirler politikasıyla enflasyonun tek haneli rakamlara indirilmesi, düzenli ve dengeli gelir dağılımı, yoksullukla mücadele, bölgesel gelişmişlik farklarının giderilmesi, insan hak ve hürriyetlerinin güvenceye alınması, hukukun üstünlüğünün, katılımcı demokrasinin, laikliğin, din ve vicdan özgürlüğünün en üst düzeyde gerçekleştirildiği bir ortamın sağlanması gibi özetlenebilir.

Ayrıca, yine, kalkınma planımıza göre, 2000-2023 yılları arasında kapsayan dönemde, serbest piyasa düzenine uygun olarak özelleştirmelerin süratle tamamlanması, fonların tamamen kaldırılması, dünya ticaretinden daha fazla pay alınması, kişi başına gelirin 2000'de 3 000 dolar, 2005'te 4 300 dolar, 2023'te Avrupa Birliği ülkeleri düzeyinde olması, 2000'de 200 milyar dolarlar civarındaki gayri safi milli hâsılanın 2023'te 1,9 trilyon dolar ile dünyanın ilk 10 büyük ekonomisinin arasına girmek hedeflenmektedir.

Bu hedeflere ulaşma konusunda ülkemizin başlıca sorunları; siyasi istikrarsızlıklar, makroekonomik istikrarsızlık, eğitim ve sağlık hizmetleri yetersizliği, ekonomide düşük verim, niteliksiz ve yetersiz işgücü, işsizlik, tarımdaki atıl işgücü, dengesiz gelir dağılımı, üretim, yatırım ve ihracatta geleneksel sektör ağırlığı, teknolojinin üretimi, kullanımı, yayılmasındaki yetersizlik, bilgi ve iletişim altyapısındaki eksiklik, enerji ve diğer altyapı aksaklıkları, kamu hizmetlerinde verim düşüklüğü, yabancı sermaye azlığı, düşmanların çokluğu gibi özetlenebilir. Buna karşın, başlıca avantajlarımız da; Türkiye'nin 1998'de 200 milyar dolarlık milli gelirle dünyanın 22 nci büyük ekonomisi oluşu, Avrupa Birliği tam üyeliğine adaylığımız, kültür birikimimiz, genç ve dinamik nüfus, ulusal gelişme bilinci, girişimcilik birikimi, kurumsallaşma yolunda ilerlemiş piyasa ekonomisi, uluslararası rekabete açık sanayi yapısı, GAP'la ilgili bölgesel potansiyel, jeostratejik konum, kıtalararası ulaştırma ağlarımız, Avrasya petrol ve doğalgazının dünyaya ulaştırılmasındaki doğal terminal konumumuz, doğal kaynaklar, tarihi ve turistik değerlerimiz, Avrasya'daki tarihi ve kültürel bağlar ile akrabalıklarımız... Bunlar da başlıca avantajlarımız olarak görülmüyor.

Biz, Anavatan Partisi Grubu olarak, gönülden inanıyoruz ki, saydığımız bu sorunların aşılmasında, avantajların en iyi şekilde değerlendirilmesiyle, gelişmiş ülke standartlarına ulaşılmasında, Türk işadamları, Türk sanayicileri lokomotif güç olacaktır. Böylesine önemli misyon yüklediğimiz işadamlarımız, sanayicilerimiz, yıllardır, yüksek enflasyon, yüksek faiz, yüksek kredi maliyetleri, yüksek vergiler nedeniyle yanıp kavrulmuşlar, önelerini görememişler, dışpazarılara girmekte, dışarıyla rekabette zorlanmışlar, neredeyse, üretmekten vazgeçme noktasına gelmişlerdir.

Peki, gelinen bu noktada, bütün bu zorlukları aşip, hedeflenen seviyeye ulaşabilir miyiz?

Uygulanmakta olan üç yıllık ekonomik istikrar programının ilk yılına baktığımızda, inanılmaz zor koşullara rağmen, durum umut vericidir; şöyle ki: Türkiye, uzun yıllar, başımıza bela edilen terörlü mücadele vermiş, başarıya ulaşmış; ama, 30 000 can kaybının yanında, ekonomisine kazanılabileceği 100 milyar dolarından olmuştur.

Türkiye, 1999'da, insanlığın 20 nci Yüzyılda yaşadığı en büyük felaketlerden birine uğramıştır. Körfez depremi, sanayi katmadeğer içindeki payı yüzde 46,7 olan 7 ilimizi son derece olumsuz etkilemiş; bu, ihracatı geriletmiş, 20 000 can kaybı verdimiş, tariftsiz maddi ve manevi acıların nedeni olmuştur.

Sadece petrol fiyatlarındaki artışlar nedeniyle, son bir yılda, yaklaşık 2 milyar dolarlık kayıbmız olmuştur.

Bütün bunların yanı sıra, Uzakdoğu krizi ve Rusya krizi de ekonomimizi olumsuz yönde etkilemiş; tüm bu olumsuzluklara karşın, enflasyon, son on dört yılın en düşük seviyesine indirilebilmiştir.

Toplanan verginin yüzde 88'i faizlere giderken, bu oran, yüzde 52,4'e indirilebilmiştir.

1999'daki yüzde 6'lık daralma, 2000'de, zor şartlarda, yüzde 5'ler civarında büyümeye çevrilebilmiştir.

1980 yılından bu yana, ilk defa, borç faiz oranı negatif olmuştur. İlk defa, nominal bazda faizler, bir önceki yıldan daha düşük olmuştur. 2000 yılı bütçesindeki 32,6 katrilyon liralık gelir hedefi aşılmış ve 24 katrilyonluk vergi gelir hedefi de aşılmıştır. Sanayi sektöründe yüzde 3,5 büyüme gerçekleşmiştir. Kapasite kullanım oranı yüzde 76,1'le son bir yılın en yüksek seviyesine çıkmıştır. Aylık sanayi üretim endeksi, ağustosta yüzde 17, eylülde yüzde 6,3 oranında artarak ekonomideki büyümenin devam ettiğinin göstergesi olmuştur.

Sosyal güvenlik kurumlarının açıkları süratle kapanmaktadır. Faizler düşmekte, enflasyon düşmekte, ihracat ve turizm gelirleri artmaktadır.

Yolsuzluk ekonomisiyle mücadele bütün hızıyla devam etmektedir. En zor koşullarda olumlu sinyaller veren makro ekonomik istikrar programı ısrarla sürdürülmeli, son gelişmeler dikkate alınarak, gerekiyorsa olumsuzluklarının giderileceği, sapmaların düzeltileceği şekilde rehabilite edilmelidir.

Toplumun bütün kesimleri büyük fedakârlıklar yaparak bu programa destek vermekteyken, 55 inci hükümet döneminde başlatılan ve 57 nci hükümet döneminde de bütün hızıyla sürdürülen yolsuzluklarla mücadelede mutlaka sonuç alınmalı; karaparacı, kaçakçı, vurguncu, banka soyguncusu, mafya ve çetecilerden bu ülke kurtarılmalıdır.

Kayıtdışı ekonomi mutlaka kontrol altına alınmalıdır. Vergi mevzuatı basitleştirilmeli, devletin yatırımcıyla ortaklığı giderilmeli, vergi oranları düşürülmeli; buna mukabil herkesin ödeyebileceği şekilde tabana yayılmalıdır.

Bankacılık sistemi, Avrupa Birliği normlarında düzenlenmelidir. Bir fıslıtyla sarsılabilecek yapılanmalardan mutlaka kurtulunmalıdır. Banka kredi faizlerinin, kredi alanlar aleyhine değiştirilmesine mani olunmalıdır. Her an devalüasyon beklentisi ve korkusuyla yaşılanılmayacak politikalar, Merkez Bankasına geliştirilmelidir. Kamu bankalarında görev zararı kavramı ortadan kaldırılmalıdır. İçborç vadelerini uzatacak tedbirler, son gelişmeler karşısında alınmalıdır. Özelleştirmeler hızla tamamlanmalıdır. Hantal yapılanmalardan kurtulunmalı, fonksiyonel merkezi yönetimler, fonksiyonel yerel yönetimler oluşturulmalıdır.

Sanayi kesimine kesintisiz ve ucuz enerji sağlayacak projelere öncelik verilmelidir. Bu maksatla, yeterli kaynağımız olmadığına göre, yap-işlet-devret, yap-işlet uygulamalarından kaçınılmaz şekilde istifade edilecektir. Bu nedenle, bazı kötü örnekleri gözden geçirmek ve bu örneklerde görülen aksayan yönleri, şimdiden diğer büyük projeler ve yatırımlar için giderecek şekilde acilen tedbir alınmalıdır. Sanayiciye, ihracatçıya, Avrupa Birliği ülkelerinde 6, 8 ve 10 yıl vadeli destekler sağlayan kuruluşlar vardır. Bizde de, hiç olmazsa, önlerini görebilecekleri imkânları sağlamanın çareleri bulunmalıdır.

Tarım Satış Kooperatifleri, çiftçi mallarını isabetle değerlendirecek şekilde yönlendirilmeli, yönetilmelidir. Şeker endüstrisinde olduğu gibi, çiftçinin ürettiğine kota konulması gerekiyorsa, alternatif ürünlerin ne olabileceği yönünde çiftçiye yardımcı olunmalıdır.

KOBİ'ler imalat sektöründe yüzde 99,8'lik istihdam yaratmakta, yüzde 56,3'lük paylarıyla ülkemiz için hayati önem taşımaktadırlar. Bunların dışticaretteki payları ise ancak yüzde 8'dir. Bu oran, Amerika Birleşik Devletlerinde ve Almanya'da yüzde 30'lar, Japonya'da yüzde 40'lar, Hindistan'da yüzde 50'ler seviyesindedir. KOBİ'lerin, mutlaka, ihracata, dışticarete yönlendirilmeleri sağlanmalıdır. Turizm sektörünün de KOBİ kapsamına alınması isabetli olacaktır. KOBİ'lere yabancı partner edinme imkânı kolaylaştırılmalıdır.

Çalışma ortamının huzur içerisinde sürdürülebilmesi için çalışanların alın terlerinin karşılığı adil, dengeli, sosyal barışı koruyucu kriterleri; diğer taraftan da, yatırımcının batırılmayacağı kısıtlara dayalı olarak tespit edilmelidir.

Verimlilik ilkesine mutlaka riayet edilmeli, aranmalıdır. Verimlilik, ülke üretiminin, istihdam edilen kişi sayısına bölünmesiyle bulunan bir ölçüdür. Verimlilikteki artış mutlaka sağlanmalıdır. Sadece yatırım yapmak, sadece büyümeyi sağlamak değil; verimlilik artışı sağlanmalıdır. Bir Amerikalının ürettiğini beş Türk üretiyor. Bu durumdan mutlaka kurtarılacak eğitimin verilmesi gerekir.

Çağımız, mal, hizmet, sermaye, bilgi hareketlerinde inanılmaz bir hızın yaşandığı çağ olacaktır. Bu hıza ayak uyduran ayakta kalacaktır.

Biz Anavatan Partisi Grubu olarak, insan hak ve hürriyetlerindeki gelişmeler ve bu gelişmelerin ekonomik sisteme uygulanmasıyla, ülkemizin gelişmiş ilk on büyük ülke arasına girmek hedefine ulaşacağına gönülden inanıyoruz.

Bu duygu ve düşüncelerle, bütçenin hayırlı olmasını diliyor, Yüce Meclisi tekrar saygıyla şahsım ve Anavatan Partisi Grubu adına selamlıyorum. (ANAP, MHP ve DSP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Aydoğan.

Anavatan Partisi Grubu adına ikinci söz, İstanbul Milletvekili Sayın Ediz Hun'a aittir.

Buyurun efendim. (ANAP sıralarından alkışlar)

Sayın Hun, süreniz 15 dakika.

ANAP GRUBU ADINA EDİZ HUN (İstanbul) - Sayın Başkan, Yüce Meclisimizin muhterem üyeleri, değerli milletvekilleri; Çevre Bakanlığının 2001 Mali Yılı Bütçesinin görüşülmesi nedeniyle huzurlarınızda bulunuyor, Anavatan Partisi Grubu adına konuşmama başlamadan önce, sizleri en derin saygılarımla selamlıyorum.

Ayrıca, bu platformu benden önce kullanmış olan çok değerli arkadaşlarımızın engin görüşlerine şükranlarımı ifadeyle teşekkür ediyorum. Parti gazetmeksizin hepimizin çevreye olan bu duyarlılığı, şüphesiz her türlü takdirin fevkindedir; çağdaşlık göstergesidir; sizlere, minnet hislerimi bir kez daha ifade etmek istiyorum.

Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; gezegenimizde küreselleşmenin baş döndürücü hızı sürerken, gelecek kuşakların yaşamlarını sürdürme, özgürlüklerini güvence altına alma gibi çok önemli bir görevimiz olduğunu hatırlayarak -hatta, unutmadan- sözlerime başlamak istiyorum. Acaba, bu mesuliyeti yerine getirmek için gerekli gayreti sarf edebilmekte miyiz? Tatbik safhasına koyduğumuz yaklaşımlar yeterli olabilmekte midir; yoksa, doğaya saygı için sorumluluk ahlakımızı gözden geçirmek ve hatta, yeniden tanımlamak zorunda mıyız?

Değerli milletvekilleri, özellikle, küreselleşmenin, az bulunur fırsatlar yarattığını inkâr etmenin yanlış olduğunu düşünmekteyim. Eğer, bugün, iletişim alanındaki teknolojik gelişmeler, dünyanın bir ucunda bulunan herhangi bir şehirde, bir fabrika veya evde ya da bir menkul kıymetler borsasında meydana gelen oluşumların aynı anda bilinmesini mümkün kılmaktaysa, globalleşmenin, şüphesiz, yararlarından söz ediyor olmalıyız. Ne var ki, bu nimetler, günümüzde, son derece dengesiz dağılmaktadır. Doğal kaynakların hızla tükeniyor olması, kirlenme sorunları, insanlığı sarsan çeşitli sağlık problemleri, terörizm hareketleri, adli vakalar, uyuşturucu ve silah ticareti, mülteci akımları, eskiye oranla çok daha büyük bir çapta gündemi oluşturmaktaysalar, o zaman, küresel platformun, ortak toplumsal hedeflere dayanmaksızın işlediğini söylemek ne yazık ki, yanlış bir ifade olmayacaktır.

20 nci Yüzyılın başında tüm dünya ülkeleri "herkes için daha iyi bir dünya" sloganıyla, yoksullukta mücadeleden eğitim sorunlarının çözümüne, cinsiyet eşitsizliğinin giderilmesinden bebek ve anne ölümlerinin azalmasına kadar bir dizi toplumsal hedefler tespit etmişlerdi.

Yüzyılın ikinci yarısında ise, öncelikle, çevre alanında girilen yoğun çabalar, tüm insanlığı, kendi hemcinslerinin faaliyetleri nedeniyle onarılamaz ölçüde bozulmaya yüz tutmuş ve kaynakları, artık, ihtiyaçları karşılayamayacak kadar azalmış olan bir gezegende yaşama tehdidinden kurtarmak için sarfedilmektedir.

Günümüzde, Avrupa Birliğinin kabul ettiği temel çevre kriterlerini, sizlerle, müsaadenizle, paylaşmak istiyorum. Tabiatıyla, bu kriterlerin hepsini bu çok kısa süreç içerisinde irdelemek mümkün değil; ama, bazılarına değineceğim yine müsaadelerinizle:

Tropikal yağmur ormanlarının yakılması ve kesilmesine bağlı ve bizlerin, insanlığın fosil yakıt kullanımından kaynaklanan ve çok önemli bir kirlilik oluşturan iklim değişikliği sorunu.

Hava kalitesi ve acidifacation; yani, asitlenme.

Doğal kaynakların tükenmesi ve biyolojik çeşitliliğin her geçen gün azalmakta olması.

Su kaynakları yönetimi; biraz sonra buna değineceğim.

Kentsel çevre; yaşadığımız kentlerin içerisindeki güzelliklerin korunması ve gelecek nesillere aktarılması.

Atık yönetimi; doğaya ne kadar atık bırakmaktayız. Buna mukabil, hangi ölçüde eko sistemlerden kaynak kullanmaktayız?

Sanayiden kaynaklanan riskler; arıtma tesislerinin durumu, bunların kontrollü, denetimi.

Nükleer güvenlik ve radyasyondan korunma.

Biraz önce çok anlamlı bir konuşma yapan Sayın Kalkan'a bir kere daha teşekkür etmek istiyorum; "nükleer enerji kesin çözüm olamaz" demişlerdi ve bugün dünyada faaliyet içinde bulunan 434 nükleer santrallerin en kritik ikisinden söz etmişlerdi. Birincisi, Bulgaristan hudutları, sınırları içerisinde bulunan Kozludy Nükleer Santrali ki, bugün, 4x440, 2x1 000 megavat gücündeki üniteleriyle hizmette bulunmaktadır. İkincisi de, yine sizin söylemiş olduğunuz, doğu sınırimıza 14 kilometre mesafede bulunan, Ermenistan sınırları içindeki Metsamor Nükleer Santrali; bu da, 2x440 megavat gücündeki üniteleriyle hizmette bulunmakta Ermenistan halkına. Ancak, bunlar, 1970 WWR sistemiyle, Sovyet yapısı, en kritik, en tehlikeli iki nükleer santraldır.

Bunların yanında, pek tabii, alternatif enerji sistemlerine, fotovoltaik pillere, akarsu santrallerine, rüzgar enerjisine ve 2040 yılından sonra devreye girecek termonükleer enerjiye de, çok dikkatle, yoğun bir çaba sarf etmek sorumluluğunu taşıdığımızı düşünüyorum.

Anımsayacak olursak, bu yılın eylül ayında yapılan Birleşmiş Milletler Milenyum Zirvesinde, yeni yüzyılda yeni tehditlere dikkat çekilmiş ve geçmişte yapılan tüm çalışmalar, bir anlamda, sorgulanmıştır. Bu değerlendirmeler sonucu, ülkelerin, 1992 yılında yapılan Rio Zirvesinde alınan karar ve taahhütlere rağmen, sadece sayı olarak yarısının, hatta, yarından azının ulusal çevre politikalarını belirlemiş oldukları ve pek az hükümetin, bu stratejileri, ne yazık ki, uygulamaya başladıklarını ortaya çıkarmıştır. Bu açıdan bakıldığında, görüyoruz ki, dünyada, yeni çevresel sürdürülebilirlik ve canlandırma politikasına ihtiyaç duyulduğu gerçeği karşısında bulunmaktayız.

1992 Rio Dünya Çevre ve Kalkınma Konferansında, bütün ülkelere ve insanlığa yapılan çağırımı, dilerseñiz, bir kez daha hatırlayalım, bir kez daha anımsayalım: "Daha güvenli ve mutlu bir geleceğin kurulmasının tek yolu, kalkınma ve çevrenin dengeli bir biçimde birlikte oluşturulmasından geçecektir" denilmektedir.

Doğal kaynakların kaybına neden olan mevcut trendlerin, eğilimlerin, hem küresel hem de ulusal düzeylerde, 2015 yılına kadar olumlu yönde geri kazanılmasını sağlamak üzere, 2005 yılına kadar, her ülkede sürdürülebilir kalkınma için, bir ulusal strateji modeli, mutlaka, uygulamaya konulmuş olmalıdır.

Sayın Başkan, değerli üyeler; bu çerçevede içinde, dünyadaki çevresel bozulmanın -ben, özellikle global sistemler içerisinde sizlerin huzurunda bilgi arz etmek üzere bulunmaktayım- hızını ve insanlığına etkilerini yansıtacak birkaç ana konuyu, biraz önce de ifade ettiğim gibi, sizlere sunmak istiyorum.

1990'lı yılların başından itibaren, her yıl 17 milyon hektar -ki, bu ölçü, 4 İsviçre yüzölçümüne büyüklüğüne tekabül etmektedir- tropikal orman yok edilmiştir. Eğer, bu tahribat aynı ölçüde devam edecek olursa, dünya üzerindeki tropikal orman bölgelerinin yüzde 8'i önümüzdeki otuz yıl içerisinde tükenecektir. Dünyanın ekosferi, nefes almamızı sağlayan oksijen üretimini karşılayan ormanların, aynı zamanda, aşırı karbondioksit; yani, CO2 emisyonlarını da elimine ettiğini, nötralize ettiğini bilmekteyiz.

Diğer taraftan, bugün, dünyanın en önemli çevre sorununun yoksulluk olduğunun bilincindeyiz şüphesiz. Yerküre üzerinde yaşayan her 5 insandan 1'i günde 1 dolardan daha az bir gelir düzeyinde bulunmakta ve yine, her 7 insandan 1'i, ne yazık ki, kronik açlık çekmektedir. Birleşmiş Milletler, bu yüzyılda mutlak yoksulluk içerisinde yaşayan insanların oranını, 2015 yılına kadar, önümüzdeki onbeş yılda yarıya indirmeyi planlamakta ve hedeflemektedir. Bugünkü verilere göre, 6,2 mil-

yarlık dünya nüfusunun yıllık gıda gereksinimi 6,6 milyar tondur. Dünya nüfusunun yüzde 30'unu teşkil eden gelişmiş ülkeler, ne yazık ki diyorum, besin üretiminin yüzde 70'ini kullanmakta, buna mukabil, nüfusun yüzde 70'ini oluşturan az gelişmiş ülkeler dünya gıda prodüksiyonunun yüzde 30'uyla yetinmek mecburiyetinde kalmaktadırlar. Geçmiş bin yıllık gıda üretimi miktarının gelecek otuzbeş yılda tüketilecek olması bir kehanet değildir.

Dünya yoksullarının pek çoğu, geçinebilmeleri için, doğrudan doğruya çevreye ve doğal kaynaklara bağımlı bulunmaktadır. Tarım, ormancılık ve balıkçılık sektörleri onlar için vazgeçilmez geçim kaynağını oluşturmaktadır. Bu sebeple, yoksullar, hava ve su kirliliğinden ve besin üretimindeki sürdürülemez uygulamalardan en fazla etkilenen kesimi oluşturmaktadırlar.

Ancak kararlı çevre politikaları ve yönetimi, onların hayatlarını iyileştirebilecek, üretkenliklerini artıracak ve sürdürülebilir kalkınma yönünde ivme yaratabilecektir. Gıdaların aritmetik, oysa, nüfusun geometrik arttığı dünyamızda, işte bu sebeple, kaynakların rasyonel kullanımı büyük önem arz etmektedir.

Çok az vaktim kaldı galiba. O zaman, biraz kısaltayım; çünkü, arada da konuşmalar oluyor Sayın Başkanım. Sizin de müsamahanızı istismar etmek istemiyorum.

Evet, yoksulluk ve çevre politikalarıyla ilgili çok önemli bir başka hususa da, hemen, kısaca değineceğim. Müsaadelerinizi doğrultusunda, biraz süratli okuyacağım; beni mazur görmenizi rica ediyorum.

Dünyada yoksulluğa çare bulmak amacıyla başlatılan gen teknolojisi alanındaki çalışmalar, bugün genetik kaynakların kâr amaçlı kullanımını gündeme getirmiş ve bugün, bu masum hedefler, dünyanın ekolojik mirasını tehdit altına sokmaya başlamıştır. Bu da, en çok, dünyadaki gen merkezlerinin çoğunu içinde barındıran üçüncü dünya ülkelerini etkilemektedir.

Kısaca, bir yanda gen sömürüsü -bu kelimeyi kullanmak istemiyordum; ama, daha anlamlı başka bir kelime üretemedim- diğer yanda ise dünyanın ortak malı ve mirası olan biyolojik çeşitlilikler... Bu ikilemin, uygarlık ile ekosistem arasındaki çatışmayı gösteren en hassas konulardan biri olduğunu düşünmekteyim.

Bir başka çok önemli sorun, global çevre sorunu ise, su kaynaklarının çevresel yönetimidir. Bu, çok önemli. Yarınlarda, içilebilecek, temiz su bulmakta karşılaşacağımız güçlükler... Dünya nüfusunun yüzde 20'ye yakını, günlük ihtiyaçlarını karşılamak için, su kaynaklarına bağımlı yaşamaktadırlar. Sağlıklı suya erişim imkânından yoksun olanlar, ihtiyaçlarını karşılamak için, her gün yoğun mücadele sürdürmek durumunda kalmaktadırlar. Bu nedenle, su kaynaklarının yönetim stratejilerini, bölgesel, ulusal ve yerel düzeylerde adil dağılım ve yeterli miktarda su sağlayacak şekilde geliştirerek, su kaynaklarını, sürdürülemez biçimde kullanılmasına son verilmesi gerekmektedir. Yerçekimi sebebiyle -veya gravitasyon şeklinde de adlandırabileceğimiz o sistem içerisinde- her türlü kirliliğin yeraltı su kaynaklarına, su rezervlerine karışıyor olması, ülkemizde de, önümüzdeki birkaç on yıl içerisinde, temiz içmesuyu temini bakımından büyük sorunlar yaratabilecektir.

Değerli milletvekilleri, eski dönemlerde, arkaik sistemler içerisinde ve tarım evresiyle birlikte neolitik çağda -bundan yedi, sekiz bin yıl önce- insanlar ya iklime uyum sağladılar ya da o bölgeden göç etmek zorunda kaldılar; ama, artık biz, bizatihi, bizler, tüm insanlık, iklimleri etkilemeye başladık; hem de tabiatıyla geleceğimizi tehdit altına alarak. Eğer, yeryüzümüzü sararak, sera etkisi yapan, karbondioksit ve metan gazları olmasaydı, dünyamız bugün çok daha soğuk bir iklime sahip olacaktı. Belki de yaşam bu derece gelişmemiş bulunacaktı. Aslında bu gazların belirli bir oranda yararlı olduğunun bilincindeyiz; çünkü, bunlar, dünyaya yansıyan güneş ışınlarına karşı geçirgen

kimyasallar; ancak, dünyadan uzaya geri yansımaya mani olmaktadır. İşte, bu sebeple, dengeyi bozup, eğer, bizler, gazların seviyesini yükseltirsek, küremiz, istenmeyen oranda ısınmaya başlayacaktır ve başlamıştır da. Karşı karşıya olduğumuz küresel ısınma ve iklim değişikliği konuları, bugün, hem gelişmiş hem de gelişmekte olan ülkeleri meşgul eden son derece önemli global bir çevre sorunudur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Lütfen toparlayınız efendim.

Buyurun.

EDİZ HUN (Devamla) - Sayın Başkanım, kısaltıyorum, lütfediyorsunuz, teşekkür ederim.

Evet, yıllar boyunca yüksek gelire sahip ülkeler enerjiyi daha verimli kullanmış ve büyük ölçüde yüksek emisyonlara başarıyla ulaşmışlardır. Gelişme yolundaki ülkeler ise, kalkındıkça daha fazla mal ve hizmet üretmek zorunda kalmakta ve enerji gereksinimleri de pek tabii artmaktadır.

Bu yüzden, uluslararası platformlarda, küresel sera gazlarını azaltmak için yerel kirliliği minimize etmeye ve enerji verimliliğini artırmaya yönelik stratejiler üzerinde yoğun bir şekilde çalışmak zorundayız.

Kalkınma ve verimlilik için çevrenin korunmasının gerekliliği artık, yadsınamaz bir hale gelmiştir. Yapılması gereken, doğru teknoloji ve bu konuda yararlı politikaların uygulama safhasına konulması olmalıdır. Sorunları artırmamak için israftan kaçmak, daha azın, daha verimli bir şekilde kullanılmasının üzerinde durmamız gerekmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN- Efendim, son cümleiniz için... Lütfen...

EDİZ HUN (Devamla)- Bitiriyorum.

Şüphesiz, tabiatın en mükemmel mucizesi, var olan denge sistemidir. Sanayi dönemindeki muhasebe hesapları, medyanın ancak bir yüzünü göstermektedir. Oysa -söylediğim gibi- doğanın mucizevi gelişimi en temel öğedir.

Bakanlığımızın 2001 yılı bütçe görüşmesi vesilesiyle, biraz olsun, bu yeni yüzyılda çevresel bakışın önemini ortaya koymaya çalıştım. Umarım, dünya yüzündeki her birey, her toplum, daha iyi yaşam koşullarına ve temiz bir gezegende yaşama hakkına kavuşmak için, etik değerlerden taviz vermeksizin kaynaklarımıza sahip çıkar ve ortak sorumluluğumuzu yerine getirir.

Yeni bir keşif eylemi, yeni topraklar bulmakla ilgili değil, dünyaya yeni bir gözle bakmakla ilgilidir.

Sayın Başkanım, sözlerime son verirken, bütçe görüşmelerinin tamamlanmasından sonra, gündümüzde en çok tartışılan, iyonize olmayan radyasyon, mikrodalgalar ve baz istasyonlarıyla ilgili görüşlerimi arz etmek üzere, yılbaşından sonra tekrar huzurlarınıza geleceğim.

Çevre Bakanlığımızın bütçesi ülkemize hayırlı olsun. Sayın Bakana ve değerli çalışma arkadaşlarına başarılar diliyor; Sayın Başkanım, gösterdiğiniz müsamaha için sizlere şükranlarımı ifadeyle, siz saygıdeğer milletvekillerini saygılarımla selamlıyorum efendim.

Teşekkür ederim. (Alkışlar)

BAŞKAN- Teşekkür ediyorum efendim.

Son grup, Doğru Yol Partisi Grubu ve ilk söz Konya Milletvekili Sayın Mehmet Gölhan'a ait. (DYP sıralarından alkışlar)

Sayın Gölhan, süreniz 15 dakikadır.

Buyurun efendim.

DYP GRUBU ADINA MEHMET GÖLHAN (Konya) - Sayın Başkan, değerli arkadaşlarım; Sanayi ve Ticaret Bakanlığının 2001 yılı bütçesi üzerinde, Doğru Yol Partisi Grubu adına söz almış bulunuyorum; bu vesileyle, Yüce Heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, bu ülkenin kalkınmasında, yurdun her köşesinde sanayi tesislerinin kurulmasında, sermayenin tabana yayılmasında, vatandaşlarımıza iş imkânı sağlanmasında, sınıfla üretim ve ihracatın artırılmasında, kısaca, Türkiye'nin ekonomik kalkınmasında, hakikaten söz sahibi olan, katkısı bulunan, damgası olan önemli bir Bakanlığın bütçesini müzakere ediyoruz.

Değerli milletvekilleri, 1963 yılından beri tatbikatını yapmakta olduğumuz kalkınma planlarında, sanayi sektörüne özel bir önem verilmiştir ve bu sektör, ekonominin sürükleyici sektörü olması için, lokomotif olması için teşviklerle desteklenmiştir; yıllık yatırım programları da bu yönde kullanılmıştır. Gerçekten, milletimiz, yüksek refah düzeyine erişme yolunun ekonomik büyüme ve hızla sanayileşmeden geçtiğinin bilinci içerisinde ve bu bilinçle, bu inançla, yarım müreffeh Türkiye'sinin özlemini duymaktadır. Sanayileşmek, kalkınmış bir toplum haline gelmek, millî bir arzu haline gelmiştir. Dengeli bir gelir dağılımının sağlanması, bölgeler arasındaki dengesizliğin giderilmesi ve kalkınma nimetlerinin halka intikal ettirilmesi, işsiz vatandaşlara iş imkânı sağlanması, sanayileşmeyle hız kazanmaktadır. O nedendir ki, geçtiğimiz dönemlerde "kalkınma" dendiği zaman sanayi akla gelmiştir "sanayi" dendiği zaman kalkınma akla gelmiştir ve bu iki kelime eşanlamlı olarak kullanılmıştır.

Planlı dönemin ilk onbeş yılı içerisinde, gerçekten, senelik, ortalama yüzde 5 enflasyonla yüzde 7 kalkınma sağlanmıştır. Bu kalkınma, hakikaten, milletimize güven vermiştir ve milletimize gurur vermiştir. Türkiye, diğer ülkelerle mukayese edildiği zaman, aynı zamanda bunları tutamayız. Harpten çıktık 78 yıl evvel; her şey harap oldu, yoklar ülkesi haline geldik ve hakikaten, o dönemde, neyi, nasıl, neyle, kiminle yapacağımızı bilemeyen bir durumdan bugünlere geldik. Bugünlerde, hiç olmazsa, iyi veya kötü, her zaman tenkit edebiliriz, daha iyisi olmasını isteyebiliriz, bir sanayileşme hareketi olmuştur ve teşebbüs fikri gelişmiştir, müteşebbisler yetişmiştir; daha önemlisi, kalkınma mevhumu milletimize mal olmuştur, halkımıza mal olmuştur; bu, çok çok önemli bir aşamadır.

Ülkemiz, kalkınması için, hakikaten, kalkınmanın itici gücü olan beşerî, tabii, coğrafi ve stratejik kaynaklara sahiptir; bu bilinmektedir ve bu kaynaklar, hakikaten, bizim ülkemiz için, geleceğimiz için bir teminattır.

Milletimiz ne istiyor; milletimiz, çağdaş ülke insanların sahip olduğu hakların tamamına sahip ve bu hakların, özgürlüklerin, demokrasinin tam olarak işlediği; herkesin, devlete ve birbirine saygı ve sevgiyle bağlandığı; bütün fertlerin, kaderde, kıvançta, tasada ortak millî şuur ve ülküler etrafında birleşmiş, tarihine, kültürüne, ananesine bağlı ve haklarına tam olarak sahip bir Türkiye istiyor. Herkes, millet iradesinin her şeyi tayin ettiği, her şeyin hukukun içerisinde cereyan ettiği, herkesin kardeşçe yaşadığı, çalışmak isteyen herkesin iş bulabildiği, kimseye muhtaç olmadan, gelecek kaygısı ve endişesi taşımadan, sosyal güvencelerini sağlamış, sosyal dayanışmasını başarmış bir Türkiye istiyor; her köşesinde her şeyi bulunan; aç, açığı, yoksulu olmayan; karnı tok, sırtı pek insanlar diyarı istiyor. Kısaca, bir refah toplumu istiyor. İşte, bu refah toplumuna ulaşmanın yolu, kalkınmadan ve sanayileşmeden geçmektedir.

Değerli arkadaşlarım, hâlâ, çalışan nüfusumuzun yüzde 42'si tarımla işğal etmektedir. Kalkınma bu şekilde mümkün değildir. Bu nüfusu, mutlaka, kalkınmış ülkelerdeki gibi, yüzde 10'lar seviyesine indirmek mecburiyetindeyiz ve kesinlikle, sanayi sektörüne ve hizmetler sektörüne bu nüfusun kaydırılması lazım; bu da tabii yatırımla olur.

Ayrıca, gayet tabii ki, nüfusun yüzde 42'sinin çalıştığı tarım kesiminde elde edilen mahsullerin, katma değer yaratılarak, işlenerek pazarlanması, ihraç edilmesi yine sanayii zorunlu hale getirir.

Tabii ki, biz, rekabet gücü olan sanayiden bahsediyoruz. Dünya piyasalarında rekabet edebilecek, kalite bakımından, fiyat bakımından uygun bir teknolojiye sahip bir sanayiden bahsetmek istiyoruz.

Değerli milletvekilleri, ülkemizde, maalesef, son yıllarda âdeta sanayiden bir kaçış yaşanmakta ve âdeta sanayileşmeme politikası izlenmektedir. Neden?.. Çünkü, her sene bütçe açıkları devamlı olarak artıyor, faizler devamlı yükseliyor ve içborçlar artıyor ve maalesef sanayie yatırım yapılmıyor. Çünkü, sanayiciler kâr edemiyor ve bu nedenle firmalar, kaynaklarını bankalara, devlet tahvillerine veya repoya yatırıyorlar ve bu nedenle yatırım olmuyor. Tabii ki, yatırım olmayınca kalkınma da olmaz sanayileşme de olmaz.

Değerli arkadaşlarım, bakınız, 1998 yılında, Türkiye'nin en büyük 500 firması, gelirlerinin yüzde 87,5'ini faizden elde etmişler, ancak yüzde 12,5'ini üretimden sağlamışlardır. Tabii ki, böyle bir Türkiye'de yatırım yapmak mümkün değildir.

Değerli milletvekilleri, bütün bu olumsuzluklara ilave olarak, maalesef, geçen ay yaşamış olduğumuz, hiç beklenmeyen bu ani kriz, ani çöküntü birtakım olumsuz etkileri de yarattı ve kesinleşmiş bir yargı kararı olmadan, zan üzerine, şüphe üzerine işadamlarına kelepçe vurduk ve bunları da televizyon ekranlarında seyrettik!

Değerli arkadaşlarım, yatırım, bir şevk işidir, bir heyecan işidir; milletin heyecanını, yatırımının heyecanını, işadamlarının heyecanını bu şekilde yok edersek, bu yatırımları kim yapacak?!

ALİ TEKİN (Adana) - Hırsız hırsızdır beyefendi!..

MEHMET GÖLHAN (Devamla) - Evet; hırsızlara bir diyeceğimiz yok; ama, hırsız olduğunun kanıtlanması lazım, yargı kararı olması lazım; masum insanları bu şekilde teşhir etmeye hakkımız yok.

ALİ TEKİN (Adana) - Nereden biliyorsunuz masum olduğunu?

MEHMET GÖLHAN (Devamla) - Çünkü elinizde karar yok; oradan biliyorum.

BAŞKAN - Karşılıklı konuşmayalım.

MEHMET GÖLHAN (Devamla) - Değerli arkadaşlarım, bu ülkenin teşebbüs gücünü lütfen yok etmeyelim. Gayet tabii, suçlu olan cezasını çekecektir. Bankalar boşaltılıyorsa, bunları boşaltan cezasını çekecektir; ama, bu bankaların boşaltılması sanayi sektörüne de darbe vurmuştur.

Bir değerli arkadaşım "faizler düşmeye devam ediyor, ihracat artmaya devam ediyor" dedi; çok güzel; keşke öyle olabilse; ama, ben, öyle bir Türkiye'de olduğuma, gerçekten, kuşkuyla şüphayle baktım kendime; çünkü, biraz evvel, bir işadamları toplantısından geldim buraya!..

"Daha evvel, faizlerin düşük olduğu dönemlerde alınan kredilerin faizleri bile artırılacaktır" diye bankalardan işadamlarına mektuplar yazılmış veya vadesi gelmeden "aldığınız krediyi geri ödeyin" diye mektuplar yazılmış. Böyle bir ortamda sanayiden nasıl beklentide bulunursunuz ki, gelişme olsun, gelişme sağlansın, ülke kalkınsın! Maalesef, bu, kesinlikle yanlış olmuştur ve sanayicilerin, yatırımcıların şevki kırmıştır, heyecanı kalmamıştır. Tabii ki, bu şekilde, milletimiz, dünya nimetlerinden biraz daha geç, gecikmeli olarak yararlanacaktır; bu, gecikmelere neden olacaktır ve ayrıca, bunun yanında, gayet tabii ki, bu gibi hareketlerden iktidara olan güven de sarılmaktadır.

Değerli arkadaşlar, güven olmazsa yatırım yapmak mümkün olmaz, üretimin artırılması mümkün olmaz, ihracatın geliştirilmesi mümkün olmaz, istihdamın artırılması mümkün olmaz, gençlere iş ve aş temini mümkün olmaz; ülkemizin kalkınması da mümkün olmaz ve Büyük Atatürk'ün bize hedef olarak gösterdiği o çağdaş uygarlık düzeyine ulaşmak da mümkün olmaz. Çağa ulaşmanın yolu, gayet tabii ki, kalkınmadan ve sanayileşmeden geçmektedir.

Değerli arkadaşlarım, dünyada hızlı bir değişim bahis konusudur ve yeni yeni gelişmeler yaşanmaktadır ve hakikaten, bu gelişmelere ayak uydurmak mecburiyetindeyiz. Bu gelişmelerin dışında kalamayız ve onun için, geleneksel yöntemlerimizi bırakarak çağa uygun teknolojileri ve çağa uygun yöntemleri bizlerin de uygulaması gerekir. Zaten "küreselleşme" dediğimiz bu oluşumun temelinde, teknolojiadaki hızlı gelişmeler yatmaktadır.

Küresel dünyada başarının sırrı, piyasaya sürülen malların rekabet gücüdür. Tabii ki, piyasaya sürülen bu mallar, hem üretimde kaliteli olacak hem fiyatlar uygun olacak. Bu vasıfları haiz olan üretimleri, ileri teknolojileri ve eğitilmiş insanların ürünü olduğunu da unutmamak gerekiyor.

Bugün, dünyada, ülkeleri, teknoloji bakımından üç gruba ayırırlar; birincisi, teknolojiyi üreten ve hakikaten buluş yapan ülkeler ki, bunlar, dünyanın en zengin ülkeleri ve ancak dünyanın yüzde 15 nüfusunu kapsıyor; bir büyük grup, teknolojiyi uygulayabilen ülkeler, nüfusu, dünya nüfusunun yüzde 50'sinin üzerinde; bir diğer grup, dünya nüfusunun üçte 1'ini kapsıyor ve maalesef, teknolojiden bihaber ve en geri kalmış fakir ülkeler.

Türkiye bunun neresinde; gayet tabii, Türkiye, teknolojiyi uygulayan ülkeler arasında. Ancak, Türkiye, iddia sahibi. Değerli arkadaşlar, hepimizin iddiası var: "Türkiye on yıl sonra dünyanın en gelişmiş ülkeleri arasına girecek" diyoruz, evet, bunu mutlaka sağlamak durumundayız. Bunu gerçekleştirmek durumundayız. Bunun için de, bu teknolojileri alabilecek, bunlara uyabilecek durumda olmamız lazım. Bugünkü hantal devlet yapısıyla, bürokrasi engeliyle, kırtasiyecilikle bu hedefe ulaşmamız mümkün değil. Gelin, tüm devleti yeniden reorganize edelim ve bu çerçeve içerisinde, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığını da, 21 inci Asırda, Türk sanayiini hedefe ulaştıracak, götürecektir seviyeye getirmemiz lazım ve bu Bakanlık, mutlaka ve mutlaka, ikiye ayırmamız lazım değerli arkadaşlar. Evet, Ticaret Bakanlığını, İçticaret-Dışticaret Müsteşarlığı, Hazine Müsteşarlığı -belki- ve Gümrük Müsteşarlığı olarak ikiye ayırmamız lazım. Ayrıca Eximbankı da bu Bakanlığa bağlamak lazım. Ayrı bir ticaret bakanlığı oluşturmak lazım.

Sanayi Bakanlığını, mutlaka, teknolojiyle donatmak lazım. Sanayi teknoloji veya bilim bakanlığı veya sanayi, teknoloji veya strateji bakanlığı gibi yeni bir bakanlık kurmak durumundayız. Aksi takdirde, bugünkü yapısıyla, bizim, 2001 yılı ve onu takip eden yeni asırda ayakta kalmamız ve iddia sahibi olmamız ve çağdaş uygarlık düzeyine ulaşmamız mümkün değil değerli arkadaşlar. Sanayi Bakanlığını bilime ve teknolojiye önem verir bir hale mutlaka getirmemiz gerekiyor ve bu bakanlıkta bu değişikliğin yapılması lazım ve zaman kaybedilmeden bunun gerçekleştirilmesinde ülkemiz bakımından yarar var diyoruz.

Değerli arkadaşlarım gayet tabii ki, Türkiye iddia sahibi... Bugün yüzde 42 olan tarımda çalışan nüfusu yüzde 10'lara çekmek mecburiyetindeyiz. Bugün katma değer içerisindeki, yine, tarımın girdisini yüzde 10'ların altına indirmek mecburiyetindeyiz. Sanayi kesimini yüzde 30'lara çıkarmak durumundayız, hizmetler sektöründe de, mutlaka, yüzde 60'ların üzerine çıkarmak durumundayız. Aksi takdirde gelişmemiz, güçlenmemiz ve çağdaş uygarlık düzeyinde yer almamız bahis konusu değildir.

Değerli milletvekilleri, şimdi, hakikaten, birtakım sıkıntılar var. Geçen seneki ekonomik bunalım nedeniyle, sanayicilerimizin bir kısmı, işadamlarımızın bir kısmı, hakikaten, vergi borçlarını dahi ödeyemediler. Bu bir gerçek. Gidin sorun ticaret, sanayi odalarına; nereye sorarsanız sorun, sıkıntı içerisindedir. Binaenaleyh, bu borçların ödenebilmesi için... Çünkü fabrikalar, geçen sene... Kim ne derse desin, ben, o sektörün içinden geliyorum değerli arkadaşlar. Bugün, bilhassa tekstil sanayiindeki, konfeksiyon sanayiindeki fabrikaları yüzde 30'u kapandı; deri sanayii, yüzde 30'u kapalı ve geri kalanlar da, halen, yüzde 100 (tam) kapasiteyle çalışır durumda değil. Piyasada likidite sıkıntısı var. Firmalar birbirlerinden aldıkları malların karşılığını ödeyemez duruma gelmişler. Binaenaleyh, hakikaten samimi olarak bu, vergisini ödemek isteyen; ama, imkân olmayıp, ödeyemeyecek durumda olan işadamlarına, sanayicilere bir ödeme kolaylığı getirilmesi lazım. Ya faizler dondurulmalı veyahut ödemek için bunlara iki sene, üç sene vade getirilmeli, verilmeli. Gayet tabii ki, bunu da kabine içerisindeki bu sektörün temsilcisi Sanayi Ticaret Bakanlığımızdan bekliyoruz; biz de kendilerine, bize düşen bir hizmet varsa, hepimize düşen hizmet sanıyorum ki...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Gölhan, lütfen, toparlar mısınız.

MEHMET GÖLHAN (Devamla) - Teşekkür ederim Sayın Başkanım; hay, hay, toparlamaya çalışayım.

Değerli arkadaşlarım, o itibarla, mutlaka, bu arkadaşlara bir ödeme kolaylığının getirilmesinde yarar var.

Yine, hakikaten, bugün imalat sanayinin yüzde 99'unu oluşturan ve istihdamın yüzde 55'ini sağlayan, katmadeğerin yüzde 24'ünü sağlayan küçük ve orta boy işletmeler son derece sıkıntılı durumdadır ve bunların, tüm banka kredilerinden aldığı pay yüzde 5.

Sayın Bakan, bunların da kredi limitlerinin artırılmasında yarar var ve en kolay istihdam sağlamanın yolu, esnaf ve bu küçük sanayicileri, KOBİ dediğimiz bu grubu yeterli krediyle desteklemektir; çünkü, istihdamın yolu açılmaktadır; çünkü, üretim bu şekilde artmaktadır. O itibarla, bu sektörün de mutlaka değerlendirilmesi, bu sıkıntuların giderilmesi lazım değerli arkadaşlarım.

Yine, bir arkadaşımız bahsetti; pamuğa, evet, geçen sene 1999 tablo için 12 sent prim verildi; doğrudur. Türk Lirası olarak 3 sent de ilave edildi; o da doğrudur; ama, bu 3 sent, hükümetimizin ve hazinemizin cebinden çıkmamıştır; gayet tabii, TARIŞ Pamuk İşletmelerinin cebinden çıkmıştır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Gölhan, son cümle için açıyorum.

MEHMET GÖLHAN (Devamla) - Hay, hay Sayın Başkan.

Değerli arkadaşlarım, umuyorum ki, bu seneki 9 sentlik pamuk bedelleri de, çiftçinin Ziraat Bankasına veya kooperatiffere olan borçlarına mahsup edilirse son derece yerinde olur.

Son olarak şunu ifade edeyim Sayın Başkanım. Önümüzde şeker bayramı var; şeker pancarı fiyatları ilk defa bu kadar gecikmeyle açıklandı; ama, hiç olmazsa, bu şeker bayramı, ramazan bayramı dolayısıyla, umuyorum ki, Sayın Bakanımız, çiftçimizin, köylümüzün yüzünü güldürecek bir ödemeyi şeker bayramından evvel bunlara gerçekleştiriyoruz ve Sanayi Bakanlığımızın, bilim ve teknolojiyi ön plana alacak şekilde yeniden reorganize olmasının altını çizerek, bu bütçemizin milletimize ve Sanayi Bakanlığında çalışan arkadaşlarımıza hayırlı ve yararlı olmasını diliyor, hepimizi tekrar saygıyla, sevgiyle selamlıyorum. (Alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Gölhan.

Doğru Yol Partisi Grubu adına son söz, Manisa Milletvekili Sayın Rıza Akçalı'ya ait.

Buyurun Sayın Akçalı. (DYP sıralarından alkışlar)

Süreniz 15 dakika.

DYP GRUBU ADINA RIZA AKÇALI (Manisa) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2001 yılı Çevre Bakanlığı bütçesiyle ilgili, Doğru Yol Partisi Grubu adına görüşlerimi ifade etmek için huzurlarınızda bulunuyorum; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Çevre Bakanlığıyla ilgili, arkadaşlarımız, pek çok değişik konuya temas ettiler, salt çevre problemlerinden yola çıkarak değerlendirmeler yaptılar. Ben, biraz daha Türkiye gerçeği içerisinde çevreye bakmak istiyorum. Çevreye verilen önem ve bununla ilgili açmazlar nelerdir, birtakım eksiklikler nelerdir; bu konuda birkaç düşüncemi ifade etmek istiyorum.

Bakanlık bütçesine baktığımız zaman, son dört yıllık bütçeye baktığımız zaman, 43 milyon dolar civarında bir bütçe var; 42 bir yıl, diğer yıllar 43 milyon dolarlık bir bütçe.

Şimdi, son yaşadığımız krize baktığımızda, bir hafta içerisinde, bankalardan boşalan döviz 6 milyar dolar. Yine, içi boşaltılan bankalar için -Sayın Başbakanın beyanatıyla- şimdilik çarkı döndürmek için vermemiz gereken ve Hazine'den aktardığımız rakam da 6,1 milyar dolar olarak ifade edildi.

Şimdi, bu çevre meselesini, sadece, bir para ve bütçe meselesi olarak ele alırsak, Çevre Bakanlığı bütçesini konuşmaya gerek yok; bunları konuşmamız lazım: Bu paralar neden gitti, nasıl gitmemeliydi, bir daha gitmesine mani olmak için neler yapılması lazım. Eğer, bütçe konuşmıyorsa bu, Çevre Bakanlığının bu 43 milyon dolarlık bütçesinin, mevcut bütçe içerisinde ve Türkiye'nin kayıpları arasında hiçbir anlamı yok; ama, çevre, sadece paradan ibaret değil, sadece bütçeyle bağlantılı bir şey değil; çevre, bir üst kültür, çevre, bir demokrasi ürünü, demokrasiyi, hem besleyen hem de demokrasinin nimetlerinden birisi. O bakımdan, bu bağlamda biraz bakmak lazım, ele almak lazım; çünkü, demokrasi, insan onuru için, insan yaşamı için ve insanın mutluluğu için geliştirilmiş bir güzel sistem ve bunun geliştiği yerlerde, geliştiği ülkelerde, bunun, çevreyle bağlantısını, çevreyi besleyen, gelecek kuşaklara daha sorumlu bir dünya bırakma gayretini insanlara veren, insan hakları konseptini âdeta değiştiren; sadece bu çağda yaşayan insanların birbirleriyle meselelerini, haklarını konuşmaktan öte, bunları korumaktan öte, gelecek kuşaklarda yaşayacak insanların da haklarını bugünün masasına yatırarak, onların haklarını da ayırmayı sağlayacak bir konsepti getiren, bir anlayışı getiren yaklaşım.

Yine, hukukun üstünlüğü çerçevesinde, kişisel zarar görmeyi aşarak, toplumun zarar görmesi halinde müdahale etme imkânını getiren bir hukuk anlayışını sisteme dahil eden bir faktör çevre ve yine, demokrasiyle birlikte, yoksullukla mücadele, çevrenin geleceği açısından son derece önemli.

Bu gerçeklerden baktığımızda ve 1990'lı yılların başlangıcında, Paris Şartıyla gündeme gelen iki tane büyük sözleşmeyi göz önüne aldığımızda -ki, birisi "contrate de social" diğeri de "contrate de naturel" diye adlandırdığımız sosyal sözleşme ve çevre sözleşmesi; iki önemli sözleşme- bunlar, dünyanın konuştuğu, Avrupa'nın konuştuğu ve bizim de konuşmamız gereken, Türkiye'nin geleceği için gündeme getirmemiz gereken hususlar iken, 28 Şubat süreciyle birlikte, bir anda bıçak gibi kesilen, gündemden âdeta çıkan ve son yıllarda gazetelerde çevreyle ilgili hiçbir haberin yer almadığı, konuşulmadığı, âdeta, çevre parametresinin ihmal edildiği, yok edildiği bir ortamla Türkiye karşı karşıya.

Burada, yoksullukla mücadelede, maalesef, Türkiye başarılı değil. 2,5 milyon ailenin -ki, bunu, 5'er kişiyle çarptığımız zaman 12,5 milyon nüfus yapar- Türkiye nüfusunun yüzde 20'sinin, hatta yüzde 25'inin aylık geliri 150 dolar, yıllık geliri ise 1 500 dolar civarında. Bu nüfusta, Türkiye'nin, meselelerini çözmesi, yoksulluk meselesini halletmesi mümkün değildir.

28 Şubat sürecinin, demokrasiyi baskı altına aldığı bir gerçek. 28 Şubat sürecinin, yargı bağımsızlığını ihlal ettiği bir gerçek. 28 Şubat sürecinin, toplumsal dokumuzda birtakım bozukluklar yaptığı bir gerçek; yine, Türkiye'nin, Avrupa Birliğinden, Avrupa'dan uzaklaştığı da bir gerçek; dolayısıyla, çevreyi de gündemden dışırdığı; çevrenin bugün için ihmal edilebilir ölçülere geldiği bir gerçek.

En büyük çevre tahribatını, demokrasiyle idare edilmeyen ülkelerde görüyoruz. En büyük çevre tahribatı Sovyet Rusya'da olmuş; Aral Gölüne gittik, gördük ki, içler acısı, perişan hale getirilmiş ve bütün doğal güzellikleri, doğal kaynakları, âdeta yok edilmiş, sömürülmüş bir ülke görüntüsünde.

Yine, bütçeye dönüyorum: Türkiye'nin bu seneki bütçesi içerisinde Bakanlığın bütçesinin payı onbinde 6. Bu payla, ne yapacağız, neyi konuşacağız; yapacağı işleri mi konuşacağız?! Bence, bunları konuşmaya gerek yok.

Bir iki noktaya temas etmek istiyorum: Bir tanesi eğitim meselesi; yani, Çevre Bakanlığının, gece gündüz, toplumun, bireylerin, gençlerin, çocukların, eğitim çağındaki insanların eğitimleriyle, çevre bilinciyle mücehhez bir şekilde eğitilmeleriyle ilgili büyük bir gayretin, kampanyanın içerisinde olması ve bunu birinci mesele kabul etmesi, hatta bunu destekleyen televizyon programlarını, kanalları kullanmak suretiyle devreye sokması gerekir ki, son zamanlarda görmüyoruz çevre programlarını; eskiden vardı.

İkincisi de, gönüllü kuruluşlarla diyalogdur; çünkü, Çevre Bakanlığının veyahut da çevrenin değerinin farkında olan ve bunu korumaya istekli olan en önemli güçtür Türkiye'de gönüllü kuruluşlar; ama, gönüllü kuruluşlarımızla Çevre Bakanlığının münasebetinin çok iyi olmadığını biliyorum ve hatta yok denecek mertebede. TEMA'nın bir toplantısı vardı toprağa saygı yürüyüşü ile Erozyon Haftasında, Orman Bakanı oradaydı; ama, Çevre Bakanımızı orada görme imkânımız olmadı.

Yine, Bakanlık önünde gösteri yaptı birtakım çevre grupları ve Sayın Bakan bunlarla görüşme gereğini dahi duymadı; polisye önlemlerle oradan uzaklaştırdılar, Bakanlığın önünden.

Yine, Yatağan'daki hava kirliliğiyle ilgili değerlendirmede de, âdeta, Enerji Bakanı gibi bir tavırla konuşma sergilendi; halbuki, Çevre Bakanının çevreye dönük bir mesajının, değerlendirmesinin orada olması lazımdı.

Gönüllü kuruluşları yardımcı olarak gören, sanayiciyi de çözüm ortağı olarak gören bir anlayışla Çevre Bakanlığı çevre meselesine yaklaşırsa, netice alması, meseleleri çözmesi söz konusu olabilir.

Bir başka önemli konu da, Meclisle diyalog içerisinde olması lazım Sayın Bakanın. Eğer partiler üstü bir konuya çevre konusu, bütün siyasi partilerin katkısıyla, bilgilendirilmesiyle mesafe alınacaktır.

Şimdi, Plan ve Bütçe Komisyonunda Çevre Bakanlığı bütçesi görüşülürken, Sayın Bakan komisyonunda yok, yerine bir başka bakan bakıyor, görev yapıyor. Kendisini 5-6 kere aradım bu son iki yıl içerisinde; ama, hiçbir telefona, ne hikmetse, cevap verme itiyadı yok. Bunu başka arkadaşlara da sordum; onlar da, aynı kanaatleri, kendi partisinden arkadaşları da beyan ettiler, ifade ettiler.

MUSTAFA İLİMEN (Edirne)- Yalan, herkese cevap veriyor!..

RIZA AKÇALI (Devamla)- Ben, 6 kere telefon ettim ve cevap alamadım. Takdir, Sayın Bakanındır; tabii, o cevap verecektir.

Kanunlar, Mecliste yıldır bekliyor; Çevre Kanunu Tasarısı bekliyor, Teşkilat Kanunu Tasarısı bekliyor, Hayvanları Koruma Yasa Tasarısı bekliyor. İkisi komisyonda bekliyor, bir de Meclis gündeminde bekliyor. Bu kanun tasarılarıyla ilgili olarak, Parlamentoda grubu bulunan bütün partilerle görüşülürse, bunları, bütün gruplar destekleyerek, çok kısa sürede çıkarma imkânına sahip oluruz. Bu konuyu Sayın Bakanın takdirlerine sunmak istiyorum.

Buna, bir ufak nokta daha ilave edeyim. Hazırlanan çevre kanun tasarısını, aşırı merkeziyetçi bulduğumu ifade etmek istiyorum. Çevre cezalarıyla ilgili, bunların takibiyle ilgili mahallî idarelerin çok etkin olarak devreye sokulması lazım ve buradan bu mahallî idarelere pay verilmek suretiyle, korumanın etkinleştirilmesi lazım; bu, birincisi.

İkincisi, Mahallî İdareler Yasasına, Sayın Bakanın, Bakanlığın destek olması zaruridir; çünkü, mahallî idarelerin güçlendirilmesi, çevrenin korunması için bir yan destektir.

Yine, yerel gündem 21, mutlaka, Mahallî İdareler Yasasının içerisinde etkin bir biçimde yer almalı, buraya konulmalı ve bütün belediyelerde benzer organizasyonun yapılması sağlanmalı.

Bir başka önemli konu da şu: Türkiye'deki büyük projelerin başlangıç safhasında, yer tespitinde, Çevre Bakanının YPK içerisinde olması ve doğru yer tespitleriyle projelere başlanması halinde, daha sonra, projelerin lüzumsuz yere gecikmesinin ve yer aramalar suretiyle birtakım çevresel tepkilerle karşılaşarak pek çok projeden vazgeçilmesinin de önüne geçilecektir diye düşünüyorum.

Projelerine geçiyorum:

Tuz Gölü -raporda okuduk- yabancı kaynakla desteklenmek üzere; bunu, müspet karşıladığımızı ifade ediyorum.

Yine, KFW'nun Köyceğiz-Dalyan projesinde hâfâ bir ilerleme yok; 1 trilyon eködenek verilemediği için, hibe kredinin, âdeta, iptaliyle karşı karşıyadır. Acilen bu konuya çözüm bulunması gerekir diye düşünüyorum.

Gediz-Menderes ile ilgili birtakım havza çalışmalarının olduğunu rapordan okuduk; ama, henüz bir sonuç yok; burada kirlilik devam ediyor. En önemlisi de, bizim Gediz Ovasına, Manisa Ovasına Nif'ten gelen kirliliktir. Kemalpaşa'daki fabrikaların kirlilikleri yoğun bir şekilde Nif Çayını kirletmektedir. Bunların arıtmalarıyla ilgili ciddi tedbirlerin Bakanlık tarafından alınması gerekir diye ifade etmek istiyorum.

Fonla ilgili birkaç cümle söylemek istiyorum. Sayın Bakan bütçe konuşmasında, fonlardan bu yıl içerisinde, 3 trilyonluk nakit, 3,5 trilyonluk da araç gereç yardımı yapıldığını ifade etti. Grubumuzdan bir arkadaşımız, Sayın Bakana yazılı soru önergesi vererek, kendi seçim çevresine ne kadar yardım yaptığını sormuştu. Sayın Bakanın verdiği cevap "180 milyar lira nakit, 28 adet de araç" şeklindeydi; ancak, Bakanım, Tekirdağ'daki yerel gazetelere verdiği beyanatlara baktığımızda, 1,5 trilyonluk nakit yardım, 100'ün üzerinde de araç yardımı yaptığını ifade ediyor; buradaki beyanları, bu gazete beyanları böyle. Şimdi, burada "adalet Sayın Bakan" diye seslenmek istiyorum ve adaleti temin için Adalet Bakanına gitmek istiyorum; ama, Sayın Bakan da çok meşgul, cezaevlerindeki teröristlerin pazarlığıyla meşgul. (DYP sıralarından alkışlar) Neticede, birtakım sonuçlara ulaşıldığını da -bu akşam- öğrendim.

MEHMET EMREHAN HALICI (Konya) - Üzülüntünüz mü?

RIZA AKÇALI (Devamla) - Yok, biz, teröristle pazarlık yapılmasına üzülürüz. Teröristlerle ilgili, Türkiye Devletinin pazarlık yapması, mahkûmuna mahkûm olması şeklinde bir görüntü vermesi Türkiye Devletini zedeler. (DYP sıralarından alkışlar) Türkiye'nin dış imajını zedeler; bizim üzöldüğümüz bu.

Bir başka önemli konu da, Ankara'daki hava kirliliği; son senelerde Ankara'da hava kirliliği bir hayli arttı. Bununla ilgili, Sayın Bakanın ve valiliğin -özellikle valiliklerin- çok önemli yetkileri vardır. Sayın Bakanın valiliğe talimatıyla, bu yetkilerin kullanılması suretiyle, bu kirliliğinin önlenmesi fevkalade önem arz etmektedir.

Jeotermalle ilgili gelişmeleri memnuniyetle karşıladığımızı ifade etmek istiyorum. Türkiye, jeotermal enerji yönünden dünyada sekizinci sırada olup, bu potansiyelin kullanılması, harekete geçirilmesi fevkalade isabetlidir.

Sayın Başkanım, konuşmam bitmek üzere, bana 1 dakika süre verir misiniz?

BAŞKAN - Buyurun, devam edin efendim.

RIZA AKÇALI (Devamla) - Avrupa Birliğiyle uyum süreci çerçevesinde, çevre mevzuatı açısından da son derece önemli ve çok büyük bir çevre mevzuatı var. Ancak, çok acele etmemize gerek yok; çünkü, Avrupa Birliği, on yıllık süre içerisinde Türkiye'yi gündeminden çıkardı; ama, biz, gene şimdiden başlarsak, ancak tamamlarız diye düşünüyorum.

Değerli milletvekilleri, birtakım eleştirileri müspet eleştiri olarak kabul etmeniz düşüncemi ifade ediyorum; çünkü, çevre, siyasetüstü bir konudur; çevre, Türkiye'nin geleceğiyle ilgili bir konudur; çevre, hepimizin ve çocuklarımızın meselesidir. Bu bakımdan, hep birlikte çevreye sahip olalım, hep birlikte daha güzel bir geleceğin inşasında görev alalım diyorum; hepinize saygılar sunuyorum. (DYP, FP ve ANAP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Akçalı.

Gruplar adına konuşmalar tamamlanmış oldu.

Şahıslar adına ilk söz, Niğde Milletvekili Sayın Mükerrrem Levent'e ait.

Buyurun Sayın Levent. (MHP sıralarından alkışlar)

Konuşma süreniz 10 dakika efendim.

MÜKERREM LEVENT (Niğde) - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; 2001 Mali Yılı Sanayi ve Ticaret Bakanlığı Bütçesi üzerinde konuşmak ve oyumun rengini belirtmek üzere söz almış bulunuyorum; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Dünya ekonomisinde birtakım gelişmeler yaşanırken, Türkiye'de, ekonomik istikrar programıyla 2000'li yıllar, başarılı bir şekilde geride bırakılmıştır. Enflasyonda, uygulanan ekonomik istikrar programıyla, son onbeş yılın en başarılı sonuçları alınmış ve bunun gibi gelişmeler, tabii ki, Sanayi Bakanlığının düzenli bir biçimde uyguladığı istikrar programlarıyla gerçekleşmiştir.

Sanayi ve Ticaret Bakanlığı, ülkemizde, üretim üzerinde odaklaşan Avrupa Birliği normları ve mevzuatıyla uyumlu, rekabet gücü yüksek, dışa açık, çağdaş bir sanayileşme anlayışı ile yüksek plan hedefleri doğrultusunda, dünyanın gelişmiş ülkelerinin seviyesini yakalamak için çalışmıştır.

Bakanlık, organize sanayi bölgelerinden içticarete, küçük sanayi sitelerinden esnaf ve sanatkârlara, tüketici ve rekabetin korunmasından Avrupa Birliğiyle uyum çalışmalarına, tarım satış kooperatiflerine kadar, çok geniş bir çalışma ve sorumluluk alanına sahiptir.

Sanayi ve Ticaret Bakanlığı, bu sorumluluklarını; sanayi hizmetleri, sanayi araştırma ve geliştirme hizmetleri, organize sanayi ve küçük sanayi hizmetleri, içticaret hizmetleri, Avrupa Birliği ve uluslararası ilişkiler, ölçü ve standartlar hizmetleri, tüketici ve rekabetin korunması hizmetleri, esnaf ve sanatkârlara yönelik hizmetler, denetim hizmetleri ve diğer hizmet birimleriyle sınıflandırarak; ilgili kuruluşları olan, Türkiye Şeker Fabrikaları AŞ, Sümer Halıcılık ve El Sanatları Sanayi ve Ticaret AŞ, Millî Prodüktivite Merkezi ve bağlı kuruluşları olan, KOSGEB, Türk Patent Enstitüsü Başkanlığıyla, çalışmalarına hızlı ve düzenli bir şekilde devam etmektedir.

Sanayi ve Ticaret Bakanlığına, bütün bu hizmet ve sorumlulukları için, 2001 yılı bütçesinden, personel ve cari harcamaları için toplam 13 trilyon 856 milyar Türk Lirası, proje kredileri ve yatırımlar için toplam 44 trilyon 305 milyar Türk Lirası, kamulaştırma ve transferler için toplam 17 trilyon 479 milyar Türk Lirası olmak üzere, genel toplam 75 trilyon 640 milyar Türk Lirası ödenek ayrılmıştır. 2000 yılı bütçesine göre yüzde 14,69 oranında bir artışla, faaliyetlerini başarılı bir şekilde sürdürdüğüne inanıyorum.

Yeni dönemde yasalaşmak üzere Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulan çalışmalarla, 4077 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun, 5590 sayılı Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Kanunu, 507 sayılı Esnaf ve Küçük Sanatkarlar Kanunu, teknoloji geliştirme bölgeleri yasa tasarısı, yan sanayi kanunu ve Şeker Kanunuyla, Bakanlık, millî sanayimize daha rekabetçi bir yapı kazandırarak, ülkemizin Avrupa Birliği uyum sürecine girmesinde büyük rol oynayacaktır.

Bütün hedefi, sanayi ve ticaret alanında faaliyet gösteren firmalarımızı rekabete hazırlamak, küçük ve orta işletmelerle esnafımıza gereken desteği sağlamak, sorumluluk alanına giren tarım ürünlerini dünya borsalarına hazırlamak, çiftçimizi, doğrudan kendisine hitap eden araç ve gereçlerle desteklemek, yarım kalmış projeleri tamamlayarak Anadolu'nun sanayileşmesini sağlamak ve tüketiciye yerli malı kavramını kazandırmaktır.

Sayın milletvekilleri, Sanayi ve Ticaret Bakanlığına, sadece organize ve küçük sanayi sitelerine önderlik eden bir kuruluş olarak bakmamalıyız. Organize sanayilerde de, müteşebbis heyette, vali ve belediye başkanları yer almalı, daha sonra, bu müteşebbis heyet, gerçek sermayeye yerini bırakmalıdır; yoksa, vali ve belediye başkanı, siyasi amaçlarına alet etmektedirler. Buralarda, yeni kriterler ihdas ederek, sanayiın bütün yurda dağılması temin edilmelidir.

Kendi ilim olan Niğde'de, organize sanayiın en büyük sorunları:

Yatırımlarda, devlet yardımları yönünden, Niğde İli, kalkınmada öncelikli yöreler kapsamında yer almaktadır. Yatırımlarda, devlet yardımları kararıyla belirlenen teşvik tedbirlerinden Gümrük Vergisi ve Toplu Konut Fonu istisnası, yatırım indirimi, yerli ve ithal makine alımlarında KDV istisnası ve vergi, resim ve harç istisnası uygulamalarından kalkınmada öncelikli yöre yatırımları yararlandırılmaktadır.

4325 sayılı Kanunla yürürlüğe konulan Olağanüstü Hal Bölgesinde ve kalkınmada öncelikli yöreler için yürürlüğe konulan teşvik tedbirlerinden, Niğde İlinin içerisinde yer aldığı kalkınmada öncelikli yöreler, sadece, bedelsiz arsa ve arazi tahsisinden yararlanabilmektedir.

KOBİ kredileri kullanım alanları bakımından üç kategoriye ayrılmış olup, yatırımda öngörülen özkaynak oranı, acil destek kapsamındaki 33 ilde yüzde 10 iken, kalkınmada öncelikli yörelerde yüzde 20, diğer yöreler kapsamındaki illerde ise yüzde 30'dur. Kredilerin faizi ise, sırasıyla, 20 ve 30'dur. Kredi limiti ise 75, 60 ve 50 milyar liradır. KOBİ kredilerinden, Niğde İlinin yer aldığı kalkınmada öncelikli yöreler kapsamında, ikinci grup olarak yararlandırılmaktadır.

Yarım kalmış veya işletme sermayesi yetersizliği nedeniyle işletmeye geçememiş yatırımların ekonomiye kazandırılmasına dair karar çerçevesinde, belirlenen 26 il için, firma bazında 300 milyar liraya kadar fon kaynaklı yatırım ve işletme kredileri kullanılmaktadır. Niğde İli, 26 il içerisinde yer almamaktadır; dolayısıyla, bu kredi imkânlarından yararlanmamaktadır.

Türkiye'de şeker politikalarının, geçmişteki hatalı kota uygulamaları yüzünden, geçmişteki yönetimler, şimdi kotanın kaldırılmasını istemektedirler. Haksızlıklarını, geçmişte, Türkiye'de 39 şeker fabrikasının stoklarındaki tüketim fazlası şekere ihraç yolu bulmayı bırakın, birtakım yandaşlarına vurgun vurdurmak için, şeker ithaline izin veren zihniyet, aynı politikalarını bugün muhalefette de sürdürmektedir.

Birlikleri politize ederek, bugüne kadar üretken köylülerin biriktirdiklerini bankalara mahkûm edenlerin, birlikleri devletin sırtına kambur olarak koyanların şimdi birlik kongrelerinde, sanki bu hale getiren onlar değilmiş gibi, hem tabanfiyat hem de ürünlere pazar aranmasını bu yönetime yüklemeye kalkmaları haksızlık değil midir?

Hem onaltı sene köylüyü kandıracağım hem de "benim zamanında" diyeceksin... Milletlin gözü açıldı; her şeyi çok iyi biliyor. Biliyor ki, sandıktan böyle çıktı.

Sanayi, onaltı senedir küçülen kapasitelerle, ithalatı ihracatının iki katıyla gelinen nokta, tekstilcinin feryadı, onlara kurdurulan fabrikalara verilen sözler ve atıl kalan kapasite ve ihracatta fiyatko... Bütün bunlar yeni değil, yeni de icat edilmedi. Bunlar, geçmişteki hükümetlerin basiretsiz yönetimleridir.

Tıpkı, geçmişte iki anahtar vaadi veren onlar değil mi?.. "Beşyüz günde ülke ekonomisini düzölge çıkarırım" diyenler; şimdi, bütçe konuşmasının başında, sanki başarılı olmuş gibi, "beş ayda düzeltirim" diyenlere bir cevap: (MHP sıralarından "Bravo" sesleri ve alkışlar, DSP sıralarından alkışlar)

Vakit yok, gemi kalktı; bu gemide sen yoksun. Ülke, yeni bir bütçeyle, yüce Türk Milletine yakışır bir şekilde yeni limana varacaktır. Sen merak etme.

Bütçenin yüce Türk Milletine hayırlı olması ve oyumun renginin beyaz olması dileğiyle Meclisinizi selamlıyorum. (MHP sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar, DSP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Levent.

Görüşmekte olduğumuz bütçeler hakkında, hükümetin görüşlerini iki Sayın Bakan ifade edeceklerdir.

İlk söz, Sanayi ve Ticaret Bakanı Sayın Kenan Tanrıku'ya ait. Süreniz 15 dakika efendim.

SANAYİ VE TİCARET BAKANI AHMET KENAN TANRIKULU (İzmir) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Sanayi ve Ticaret Bakanlığının 2001 mali yılı bütçesi faaliyetleri ve politikaları hakkında görüşlerimi sunmak üzere huzurlarınızda bulunuyorum; hepimize saygılar sunuyorum.

Günümüz dünyasında bilim ve teknoloji alanlarındaki başdöndürücü gelişmeler, içinde bulunduğumuz döneme damgasını kuvvetli bir şekilde vurmuş ve uluslararası rekabet kurallarını da yeniden tanımlamıştır. Rekabet, bundan böyle, bilim, teknoloji, eğitim ve yeni buluşlar bazında olacak, ülkelerin ar-ge faaliyetleri, patent, teknoloji, eğitim ve buna benzer diğer milli bütçelerden bu kesime ayrılan paylar da başarıya ve dünyada söz sahibi olmaya giden yolda belirleyici olacaktır.

Sayın milletvekilleri, yeni dünya düzeninde, gerçekten, lider bir ülke olabilmek ve dünyada yeni gelişmelerin, ittifakların ve teknolojinin aktif bir şekilde takip edilmesi, stratejik düşünce tarzının benimsenmesi, ar-ge'ye gereken önem ve kaynak tahsisinin yapılması, yeni ekonominin

gereklere uyulması ve planlı, belirli hedefler çerçevesinde modern bir sanayileşme anlayışına terfi edilmesi de gerekmektedir. Dünya gündemine uyan değil, dünya gündemini yapan, belirleyen bir ülke konumuna gelinmelidir.

Bölgenin, Avrupa'nın ve dünyanın gelişmiş ülkeleri arasına girebilmek ve üst sıraları zorlayabilmek de, gerçekten kolay değildir. Bunun için, her şeyden önce, uluslararası standartlarda işleyen güçlü bir millî ekonomiye, makro ekonomik istikrara, katma değeri yüksek ve ihracata yönelik ürünlere odaklanmış, rekabet gücü yüksek bir sanayie de sahip olmak gerekir. Kendimize uygun sanayileşme politika ve stratejilerini tespit etmemiz ve bunu da titizlikle uygulamamız gerekir. İşte, Sanayi ve Ticaret Bakanlığı da, bir sanayi politikası ve hemen akabinde de yeni bir sanayi stratejisi oluşturmaya gayret etmektedir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2000 yılında, dünya ekonomisinde, geçmiş yıllara oranla, olumlu ve ümit verici gelişmeler yaşanmakta ve global büyüme ile dünya ticaret hacmindeki gelişmenin, 2001 yılında da artarak devam etmesi beklenmektedir. Ülkemizde de, ekonomik istikrar programının ilk yılı başarıyla tamamlanmıştır.

Bu çerçevede içerisinde, sanayi sektöründe görülen gelişmeler ümit vericidir. Nitekim, üç aylık verilere baktığımız zaman, imalat sanayii kapasite kullanım oranı, 2000 yılının ilk üç çeyreği itibarıyla, düzenli ve devamlı bir artış göstermektedir. Yılın ilk çeyreğinde yüzde 72,6; ikinci çeyrekte yüzde 76,1 ve nihayet, üçüncü çeyrekte ise yüzde 76,6 seviyesine ulaşmıştır. Benzer şekilde, ekim ayıyla mukayese yaptığımız zaman, bu senenin ekim ayında yüzde 81,9 ve geçen seneki ekim ayında yüzde 71,3'le kıyaslama yaptığımız zaman- ekim ayının, geçen seneki ekim ayını bir hayli geride bıraktığı da görülmüştür.

Ülke sanayisindeki bu olumlu gelişmenin, sanayi üretim endeksleri vasıtasıyla takip edilmesi ve izlenmesi de mümkündür. Nitekim, sanayi üretimi, 2000 yılının ilk döneminde yüzde 2,9; ikinci döneminde yüzde 3,9 ve üçüncü döneminde ise yüzde 9,7 oranında artmıştır. Aylık sanayi üretim endeksi verilerine göre ise, 2000 yılı ekim ayında, 1999 Ekim ayına göre, yüzde 13,2 oranında bir artış söz konusudur.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; şimdi, Bakanlığımızca yürütülen ve planlanan bazı çalışmalar hakkında da çok kısa açıklamalarda bulunmak istiyorum.

Sanayi ve Ticaret Bakanlığının en önemli faaliyet alanlarından birisi de hiç şüphesiz, kentleşme ve çevreyle uyumlu sanayi altyapısının hazırlanması ve buna, Anadolu'da bölge kalkınmasına hizmet edecek şekilde yaygınlık kazandırılmasıdır. İşte, bu noktada, organize sanayi bölgeleri ve küçük sanayi siteleriyle ilgili düzenlemeler çok önemli bir yer tutmaktadır. Yüce Meclisimizde 12 Nisan 2000 tarihinde kabul edilen Organize Sanayi Bölgeleri Kanunuyla, artık, inisiyatif, sanayicimize, sermayenin kendi sahibine bırakılmıştır.

Diğer taraftan, sanayi araştırma, geliştirme çalışmaları çerçevesinde, 2000 yılında, 7 adet sanayi potansiyeli yatırım alanları çalışması tamamlanmış bulunmaktadır. Aydın, Muğla, Kütahya, Bitlis İlleri için yapılan çalışmalarda önümüzdeki iki aylık süre zarfında tamamlanacak olup, hemen arkasından Düzce, Siirt, Hakkâri, Zonguldak, Edirne, Diyarbakır, Amasya ve Artvin İlleri de 2001 yılı yatırım programımıza alınmıştır.

2000 yılında, toplam 17 adet sanayi profili araştırması yapılmıştır ve bu rakamın, önümüzdeki sene 20'ye çıkarılması planlanmaktadır.

Ayrıca, bitirilen 23 adet sektör araştırmasına ilaveten, kâğıt, taşıt araçları ve ambalaj sanayii sektörlerindeki araştırmalarımız da devam etmektedir.

KOBİ'lerin en iyi şekilde desteklenmesi, çeşitli stratejik konularda bilgilendirilip, bilinçlendirilerek rekabet güçlerinin artırılması için de, gerek KOSGEB dediğimiz Küçük ve Orta Ölçekli Sanayii Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı tarafından gerekse diğer imkânlar seferber edilerek kapsamlı bir destek programı da başlatılmış ve uygulamaya konulmuştur.

Aynı sektörde faaliyet gösteren KOBİ'lerin, birleşerek, uygun şartlarda, ileri teknoloji, teçhizat ve makine alabilmelerini teminen, faizsiz, orta vadeli bir kredi programı da yürürlüğe konulmuştur.

KOSGEB'in KOBİ'lere yönelik ihracatı geliştirme faaliyetleri de devam etmektedir ve birtakım yurtdışı fuarlara, yine KOBİ'lerle birlikte ortak katılımı sağlamıştır.

Sayın milletvekilleri, ülkemizde, sanai mülkiyet haklarının korunmasıyla ilgili bütün işlemler, Türk Patent Enstitüsü tarafından yürütülmektedir. Türk Patent'te, sanayici ve araştırmacılar, Avrupa Birliği mevzuatı konusunda da bilgilendirilmektedir.

27 Ocak 2000 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisinde kabul edilen Avrupa Patent Sözleşmesiyle, Türk insanı, artık Avrupa Patent Ofisi nezdinde işlem yapabilecek ve bu ofisin veri tabanına ücretsiz erişim imkânı bulacaktır; ama, patent konusundaki en önemli gelişme, Türkiye'nin, Avrupa Patent Ofisine, 1 Kasım 2000 tarihi itibarıyla, tam üye olarak kabul edilmesidir.

Değerli milletvekilleri, darboğazdaki şeker sanayiine bir miktar soluk aldirabilmek için, bu sektörde de, yeniden yapılandırma olarak adlandırılabilen bir dizi tedbirden oluşan çalışmalarımız da, bütün hızıyla devam etmektedir. Sektörün ihtiyaçlarına karşılık vermektense uzak ve gerçekten çok eski tarihli, 1956 tarihli Şeker Kanununun yenilenmesine yönelik yaptığımız tasarı çalışması da, Yüce Meclisimize, en kısa süre içerisinde sunulacaktır.

Değerli milletvekilleri, bu seneki pancar fiyatlarıyla ilgili yaptığımız politikada, üreticilerimize, haziran, ağustos ve ekim aylarında, ton başına toplam 8,5 milyon liralık avans verilmiştir. Aralık ayı başı itibarıyla ödediğimiz toplam avans 149,3 trilyon liraya ulaşmıştır. Yine, 2000 yılında satın alınan ve toplam 14 600 000 ton pancar için ödenecek toplam pancar bedelinin de 532 trilyon lirayı bulması beklenmektedir. Üreticilerimizin bakiye alacaklarının, pancar üretim sözleşmesi gereğince, en geç 30 Nisan 2001 tarihine kadar ödenmesini de planlıyoruz.

Değerli milletvekilleri, söz şekerpancarından açılmışken, şekerpancarında getirdiğimiz yeni bir uygulamayı da sizlerin bilgilerine arz etmek istiyorum.

Sayın milletvekilleri, üç yıllık uygulama neticesinde, pancar üretiminin istikrara kavuşturulması, iç tüketim ihtiyacı kadar şeker üretiminin gerçekleştirilmesi yönünde de önemli gelişmeler sağlanmış bulunmaktadır. Bu çerçevede içerisinde, 2001 yılında, pancar üretim kotası 11 500 000 ton olarak belirlenmiştir. Kotanın yüzde 90'ı, son altı yılda pancar üretimi yapmış yaklaşık 420 000 üreticiye, kalan yüzde 10'u ise ilk defa pancar yetiştirecek üreticilerimize dağıtılacaktır. Kotaların fabrikalara dağıtımında, fabrikaların optimal kapasiteleri ve çalışma sürelerini de dikkate aldık. Kotanın gerçek pancar üreticilerine dağıtılması ve kota ticaretinin oluşmaması için de, gerçekten, gerekli hassasiyet gösterilmiş, bölgesel özellikler nedeniyle, doğu fabrikalarının -ki, bunlar, Ağrı, Erçiş, Erzurum, Kars ve Muş fabrikalarıdır- kota ihtiyacı, üreticilerin talepleri doğrultusunda yeniden düzenlenmiştir. (MHP sıralarından alkışlar)

Sayın milletvekilleri, tarım satış kooperatifleri ve birliklerimize, ürün alımları dolayısıyla 250 trilyon Türk Lirası tutarında kaynak kullanılmış ve bu şekilde de ürün bedelleri çiftçimize peşin olarak ödenmiştir. Bu durum da, ödemelerin zamanında yapılması bakımından, geçmiş yıllarla mukayese edilemeyecek ölçüde bir başarıdır.

Söz konusu kooperatif ve birliklerle ilgili olarak gerçekleştirdiğimiz en önemli çalışma da, bu birliklerin yeniden yapılandırılmasına yönelik, idari ve mali yapılarının güçlendirilmesi noktasında hazırlanan ve 1 Haziran 2000 tarihinde, yine Türkiye Büyük Millet Meclisinde yasalaştırdığımız 4572 sayılı Yasadır.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; 4077 sayılı Tüketici Kanununda yapılması öngörülen ve tüketiciye yeni haklar, mal ve hizmet üretenlere ise yeni sorumluluklar getiren değişiklik taslağına da son şekli verdik; önümüzdeki günlerde, Yüce Meclisimize sevk edeceğiz.

Bu konuda yaptığımız çalışma ile sanayi odalarıyla müştereken yürüttüğümüz bir diğer çalışma, birbirini bütünleştirip tamamlamaktadır. Bu yaptığımız çalışma da, yerli malı imaj kampanyasıdır. Yerli malı imaj kampanyasıyla, halkımızın yerli ürün kullanımı hususunda bilinçlendirilmesi ve böylece, yerli üretimin geliştirilmesi hedeflenmiştir. İçinde bulunduğumuz ve 12-16 Aralık tarihleri itibarıyla de kutlanmakta olan Yerli Malı Haftası dolayısıyla, toplumun bilgilendirilmesi çalışmaları da sürdürülmektedir.

Sayın milletvekilleri, Bakanlığımız, esnaf ve sanatkârlarımıza yönelik bir dizi önemli iyileştirmeye de imza atmıştır. Buna göre, Bakanlığımız bünyesinde, ilk olarak, Esnaf ve Sanatkâr Genel Müdürlüğü kurulmuş ve gerçekten, bu çok önemli sosyal kesimimizin hizmetine de sunulmuştur.

İhtiyaca cevap vermekten uzak olan 507 sayılı Esnaf ve Sanatkârlar Kanunuyla ilgili iyileştirme çalışmaları da, esnaf kesimiyle yürüttüğümüz ortak çalışma sonucunda bitirilecektir. Yine, yapılan maddi iyileştirmeler çerçevesinde, kredi ve kefalet kooperatiflerinde ortaklara kullanılan kredilerden yapılan kesintiler de yüzde 50 gibi önemli bir oranda azaltılmış, yine, bu meyanda, Sicil Gazetesindeki ilan bedellerinde de, esnafımızın kolaylık sağlaması için, indirimlere gidilmiştir.

Sayın milletvekilleri, Bakanlığımız gözetim ve denetimine bağlı kooperatiflerle ilgili olarak tespit edilen temel sorun, bu kooperatiflerin amaçlarına uygun faaliyet göstermedikleridir. Bakanlığımız, kooperatiflerin denetim, eğitim ve iyileştirme çalışmalarına da büyük önem vermektedir. Yaşanan mağduriyetleri önleyici olarak, kooperatif ortaklarını hem bilgilendirici hem yönlendirici bir kitapçık basılmış ve vatandaşımızın hizmetine sunulmuştur.

Sayın milletvekilleri, Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edilen 5590 sayılı Odalar ve Borsalar Kanununun yenilenmesine de imkân vermek üzere hazırladığımız tasarı metni üzerindeki çalışmalar da tamamlanmıştır; en kısa sürede Yüce Meclisin huzuruna getirilecektir.

Türkiye'nin yeni sanayi stratejisi ve politikalarını belirleme ve yürütme çalışmaları çerçevesinde ve Avrupa Birliğiyle bütünleşme yolunda yasal düzenlemelerin eksikliği veya yetersiz kalması sonucu mevzuat düzenlemeleri de zorunlu hale gelmiştir. İşte, bu çerçevede, bugüne kadar gerçekleştirilen kanunî düzenlemelere ilaveten, teknoloji geliştirme bölgeleri yasa tasarısı da Meclisimize sunulmuştur.

Sayın milletvekilleri, uzun süredir hazırlıklarına devam ettiğimiz ve yürürlük kazandığında da, ana sanayi-yan sanayi ilişkilerini günün ihtiyaçlarına uygun olarak düzenleyecek olan ve küçük ölçekli sanayi işletmelerine güvence ve yatırım imkânı sağlayacak olan yan sanayi kanunu da son aşamaya gelmiş...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Bakan, lütfen toparlar mısınız.

SANAYİ VE TİCARET BAKANI AHMET KENAN TANRIKULU (Devamla) - Bu kanun da en son aşamasında; sevk için çalışmalarımızı bitirmek üzereyiz.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; bir başka Sayın Bakanımızın konuşma ve söz hakkını almamak açısından, konuşmamın sonunda, Bakanlığımız bütçesi üzerinde söz alan bütün değerli milletvekillerinin görüş ve katkılarına teşekkür ediyor; bütçemizin hayırlı olmasını diliyor; tekrar saygılar sunuyorum. (MHP, DSP, ANAP ve DYP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Sanayi ve Ticaret Bakanımıza teşekkür ediyorum.

Görüşmekte olduğumuz bütçeler konusunda, hükümetin görüşlerini açıklamak üzere, Çevre Bakanı Sayın Fevzi Aytekin konuşacaklar.

Buyurun Sayın Aytekin. (DSP sıralarından alkışlar)

Süreniz 15 dakika.

ÇEVRE BAKANI FEVZİ AYTEKİN (Tekirdağ) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; çevre için konuşan bütün arkadaşlara teşekkür ediyorum ve bu konuşmalardan bir ders alacağımızı ve ona göre de Bakanlığımızın çalışmalarını yürüteceğimizi belirtmek istiyorum.

Değerli milletvekilleri, ben, Plan ve Bütçe Komisyonundaki görüşmelerde bulunamadım. Bunun için, Sayın Komisyon Başkanının kendisine, Plan ve Bütçe Komisyonu üyelerinden adıma özür dilemesi gerektiğini belirttim; zannedersem, o özrü de söylemiş. Ülkemizi temsil etmek üzere, çok önemli bir toplantıya, Birleşmiş Milletler toplantısına katılmak mecburiyetinde kaldım. Onun için, komisyondaki görüşmelere katılamadım.

Bu toplantı Hollanda'da yapılmıştı. Çoğu arkadaşlarımız bilirler; ama, ben, bir kere daha bunu belirtmek istiyorum; 1992 yılında, ileri ülkeler seviyesinde, emisyonlar konusunda, ülkemiz adına taahhütte bulunulmuş; Ek-1 ve Ek-2.

Ek-2... Ülkemizin mali ve teknik yardım alması gerekiyor. Yani, Türkiye'nin, gelişmekte, kalkınmakta olan bir ülke olması dolayısıyla, mali ve teknik yardım alması gerekiyor. Öyleyse, Ek-1 ve Ek-2'den, benden önceki bakanlar dahil olmak üzere, ben de, geçen yıl çıkmak için mücadele ettim Almanya'nın Bonn şehrinde yapılan toplantıda ve -bu toplantı çok önemliydi- bizim, artık, kararımızı belirtmemiz gerekiyordu ve oradaki yaptığım konuşmada, Ek-1'de kalmak ve Ek-2'den çıkmak suretiyle, önerimi gündeme getirdim ve bu, kabul gördü, özellikle Avrupa Birliği ülkelerinde kabul gördü; ama, bu, Amerika'nın ve Avrupa ülkelerinin anlaşamaması neticesinde -gazetelerden ve medyadan da gördünüz ve okudunuz- maalesef neticelendirilemedi.

İleri ülkeler, artık gelişmekte olan ülkelere yardım etmek istemiyor. Bunu nereden biliyorsunuz. Daha önce, Japonya'da yapılan Asya ve Pasifik ülkeleri toplantısına katıldım; maalesef, ileri ülkeler, artık gelişmekte olan ülkelere çevre konusundaki yardımlarını yavaş yavaş kesmeye başladılar. Bunu, buradan, bazı arkadaşlarımız da belirtti.

Onun için, biz, Türkiye olarak, ulusal çevre politikalarımızı, onlara güvenmeden, kendimiz tespit edip, sağlamak mecburiyetindeyiz. İşte, bunun içindir ki, OECD ülkeleri içerisinde, hatta, Ankara'da yaptığımız bir toplantıda, ulusal çevre politikaları konusunda başarılı bir ülke olduğumuzu bize belirttiler.

Değerli milletvekilleri, biz, genelde, artık, ülkemizin projelerle bir yere varabileceği ve projelerin Çevre Bakanlığı tarafından ivedilikle yapılması konusunda arkadaşlarla birlikte karar verdik ve bunun içindir ki, 1 milyar 290 milyon dolarlık proje yaptık. Bugüne kadar, Çevre Bakanlığında böyle proje yapılmadı; 1 milyar 290 milyon dolar... Bu, iyi bir projeydi. İşte, bu projelerin bir tanesini de Tuz Gölüne yönlendirdik ve gerekli krediyi aldık. Bu yatırım, Türkiyemizin en büyük çevre yatırımı. Benim bütçem geçen yıl 23,5 trilyon, aldığımız kredi 50 trilyon... Bütçemin 2,5 katı. İşte,

böyle, bölgesel, havza bazında yaptığımız projelerle belediyelerimizin, yerel yönetimlerimizin sorunlarını, katı atık ve sıvı atık sorunlarını halledersek, daha sağlıklı bir ortam, bir çevre yaratacağımız inancındayım. Bunda, hatalı olabilirsiniz diyebilirsiniz; memnuniyetle, saygıyla bu görüşünüzü karşılız ve bir eksliğimiz varsa, tamamlarız; ama, bir ilaveniz varsa bu projelerimizde, özellikle, bize; bildirirseniz, çok memnun oluruz.

Şimdi, havza bazında 130 tane proje yaptık. Bu 130 tane projeyi genelde havza bazında yaptığımız için, tüm belediyelerin katı atık ve sıvı atık kirletme noktalarını tespit etmek suretiyle, envanterlerini çıkarmak suretiyle... Bugün, Gediz'de tehlikeli atık envanteri tespit ediliyor, ihalesi yapıldı. Bugün, Ege Bölgesinde, Marmara Bölgesinde tehlikeli atık envanterinin ihalesi yapıldı ve çalışmalar devam ediyor. Menderes havzasına Fransızlar sahip çıktı.

Dikkatinizi çekerim, bugüne kadar Türkiye, hep bir kredi bulmak için mücadele etti, Avrupa Birliği ülkeleri veya başka ülkelere gitti; ama, bizim yaptığımız bu projeleri olumlu bulan Fransızlar "biz, Menderes havzasına sahibiz; burayı da, kredi sağlamak suretiyle, iyileştirmek istiyoruz" dediler ve kendilerine bütün belgelerimiz, dokümanlarımız verildi. Artık, projeye bir yerlere varabileceğiz inancındayım. Yoksa, tek tek belediyeleri alırsak, araç da gereç de versek, çevre sorunlarını halledemeyeceğiz kanaatindeyim. Bu yüzden, ben, projeye yöneldim.

Şimdi, size, bu projelerden kısaca bahsetmek istiyorum. Hepsini burada yok; ama, isteyen milletvekili arkadaşımız varsa verebiliriz. 130 tane projemizin hemen hemen hepsinin ön fizibilite çalışmaları yapıldı ve kaç milyon dolara, hangi bölgelerde yapılacağı tespit edildi. Eğer, uluslararası kredi alma konusunda bizlere yardımcı olursanız, ülkemize büyük hizmet vereceğimize inancındayım.

Ben Japonya'ya gittiğimde 15 adet proje götürdüm. Öncelikli projelerin nedir dediler; termal sular dedim, rüzgâr enerjisi dedim, Kapadokya bölgesi dedim ve Japonlar, şu an, Kapadokya bölgesiyle ilgili projeyi ele almış durumdadılar. Japonların, JİCA'nın, bu turistik kentimizde havza bazında yapacakları bu çalışmanın, Kapadokya'daki insanlarımızı, belediyelerimize çevre konusunda iyileştirme getireceğine kesinlikle inanıyorum. Bunun için çalışmalara başladılar.

LIFE programından Manyas Gölünde Ekolojik Risk Analizi ve Yönetim Planı Projesi için finansman sağlanmıştır. Bu da bir projemiz. Yine, LIFE programı desteği ile Tehdit Altındaki Bitki Türlerinin Ekosistemlerinin Korunması, Projesi, Konya Tuz Gölü havzasında başlatılmıştır.

Avrupa Konseyi tarafından desteklenen ve ülkemizde bulunan nesli tehlikede olan bitki ve hayvan türlerinin korunmasını amaçlayan Zümrüt Ağı Projesi pilot alanlarda başlatılmıştır.

Sahipsiz Hayvanların Korunması Projesi, Ankara Gölbaşında başlatılmıştır.

Büyük endüstriyel kazalara karşı hazırlıklı olunmasını amaçlayan Acil Durum Merkezi Projesi çalışmaları sürdürülmektedir.

Marmara Denizinde Kirliliğin Tespiti ve Giderilmesine İlişkin Ulusal Eylem Planı Hazırlanması Projesi yatırım programına teklif edilmiştir.

Doğu Karadeniz Bölgesi Mevcut ve Alternatif Potansiyel Alanların Belirlenmesi Projesi tamamlanmak üzeredir.

Ulusal Çevre Veri Tabanı Projesi -TA'nin danışmanlığında- Bakanlığımızca yürütülmektedir.

Çeşitli bölgelerimizdeki atık yönetimi projeleri için, Fransız Hükümeti nezdinde girişimde bulunulmuştur.

Bakanlığımız laboratuvarının güçlendirilerek, uluslararası standartlara uygun izleme sistemine dahil edilmesi projesi LIFE programına önerilmiştir. Proje hayata geçtiğinde, pilot çalışmaları Trakya bölgesinde başlatılacaktır.

Ergene Havzası Çevre Düzeni Projesi çalışmaları da sürdürülmektedir.

Mevzuat çalışmalarını kısa geçiyorum:

Hayvanları Koruma Kanunu Tasarısı...

Çevre Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı...

443 sayılı Çevre Bakanlığının Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname nin kanunlaştırılması...

Deniz Kirliliğinin Önlenmesi ve Acil Durumlarda Müdahale Kanunu Tasarısı...

Çevre Düzeni Planlarının Yapılması Esaslarına Dair Yönetmelik yayımlanmıştır.

Çevre Bakanlığı Döner Sermaye İşletmesi Yönetmeliği yayımlanmıştır.

Çevresel Etki Değerlendirmesi Yönetmeliği, günün ihtiyaçlarına göre güncelleştirilmiştir.

Ambalaj Atıkları Yönetmeliği, Avrupa Birliği direktifleri doğrultusunda ve 2001 yılı içinde yürürlüğe girecek şekilde hazırlanmaktadır.

Çevre Denetim Yönetmeliği hazırlanmıştır. Yönetmelik, önümüzdeki günlerde yürürlüğe girecektir.

Uluslararası ilişkilere gelince, o konuda da biraz bilgi vermek istiyorum:

Biyolojik Çeşitlilik Sözleşmesi gereği hazırlanan Biyogüvenlik Protokolü, hükümetimiz adına, tarafımdan imzalanmıştır.

"Avrupa Bir Ortak Miras" kampanyası çerçevesinde hazırlanan Avrupa Peyzaj Sözleşmesi, hükümetimiz adına, yine, tarafımdan imzalanmıştır.

9 Ekimde Brüksel'de Avrupa Çevre Ajansı Nihai Senedi, yine, tarafımdan imzalanmıştır.

CITES Sözleşmesinin önemli bir icra organı olan CITES Daimi Komitesine, Avrupa Bölgesini temsilen, ülkemiz, yedek üye olarak seçilmiştir. Ardından, CITES Daimi Komite Avrupa Bölgesi Temsilcileri Toplantısı, ülkemizde gerçekleştirilmiştir.

İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi, 6 ncı Taraflar Konferansında ülkemiz tarafından temsil edilmiştir.

Barcelona Sözleşmesinin eki Akdeniz'in Tehlikeli Atıklarının Taşınımı ve Bertarafı Nedeniyle Kirlenmesinin Önlenmesi Protokolü onaylanmak üzeredir.

Avrupa Birliği mevzuatı kapsamında çevreye ilişkin, öncelikli 174 adet direktifle ilgili uyum çalışmaları başlatılmıştır.

Ülkemizin uluslararası platformda çevre alanında aktif olarak katılımı için, 2001 yılında, Akdeniz Sürdürülebilir Kalkınma Komisyonu 7 nci Toplantısı, Karadeniz Çevre Bakanları Toplantısı, Avrupa Çevre Bakanları Aday Ülkeler Toplantısı olmak üzere, 3 adet uluslararası toplantı Türkiye'de yapılacaktır.

Kirliliğin önlenmesi ve koruma çalışmalarıyla ilgili biraz bilgi vermek istiyorum. Sulak alanlardaki sorunların tespiti ve çözümüne yönelik projeleri gerçekleştirmek üzere bir Bakanlar Kurulu kararı istihsal edilmiş ve birçok sulak alanda proje çalışmaları başlatılmıştır. Ulusal sulak alan stratejisi taslağı çalışmaları sürdürülmektedir. Atık ve atıkların bertarafı ve geri kazanımlarının sağlanması amacıyla, atık borsası oluşturulmuştur.

Değerli milletvekilleri, bundan birbuçuk ay önce, Kocaeli'nde, çevreyle ilgili bir ödül töreninde, oradaki sanayi odası başkanımız, bu atık borsasıyla ilgili, bir yılda, geri dönüşümlü, sanayie 31,5 trilyon liralık geri kazanım sağlandığını belirtmiştir. Biz, İstanbul, Kocaeli ve Bursa'yı pilot bölge seçtik. Bir yıl içerisinde, ülkemizin bütün illeri bu geri kazanımlı proje içerisine dahil edilecektir. Bunu, geri dönüşümlü olarak, ülke ekonomisine 31 ilde sağladığımız zaman, ne kadar faydalı olacağını, ekonomimize ne kadar katkı sağlayacağını, lütfen, tahmin ediniz.

Havzalarda ortak denetim ekipleri oluşturulmuştur. Ayrıca, çevre hizmet birlikleri kuruluş çalışmaları hızla ilerlemektedir. Gediz çevre sorunları hizmet birliği kurulmuş ve faaliyete geçmiştir. Trakya ve Karadeniz çevre hizmet birliği tüzükleri hazırlanmıştır. Yıl sonu itibariyle, birliklerin kurulması sağlanacaktır.

Ulusal Çevre Stratejileri ve Eylem Planı (UÇEP) kapsamında, başlangıcından bu yana yapılmış olan çalışmaların değerlendirildiği performans raporu hazırlanmıştır.

"Otomotiv Sanayii Çevre Deklarasyonu" çerçevesinde, sanayicilerle, Avrupa Birliği normlarında teknolojik değişikliklerin benzinli ve dizel otomobillerde sağlanmasına yönelik çalışmalar ile akaryakıt kalitesinin iyileştirilmesi için üretici durumundaki TÜPRAŞ'la çalışmalarımız sürdürülmektedir.

Ozon tabakasının korunmasına ilişkin olarak, sanayicilerle işbirliği içerisinde yaptığımız çalışmalarda önemli mesafeler alınmıştır.

Marmara ve Düzce deprem bölgelerinde, sanitasyon ve barınma ihtiyaçlarının karşılanmasına destek olmak üzere, Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı çerçevesinde, bazı belediyelerimize yardımlar sağlanmıştır.

Eğitim çalışmalarına gelince: 2000 Yılı Uygulamalı Çevre Eğitimi Pilot Projesi, Ankara'da seçilen 20 okulda uygulanmıştır geçen yıl.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Bakan, lütfen, toparlar mısınız.

Buyurun efendim.

ÇEVRE BAKANI FEVZİ AYTEKİN (Devamla) - Bitiriyorum Sayın Başkan. Teşekkür ediyorum.

Projeden istenen sonucun alınması üzerine, bu yıl da, yine Ankara'da 40 okulda ve il çevre müdürlüklerimizin bulunduğu 35 ilde uygulamaya başlanmıştır. TRT kurumuyla, öncelikle GAP bölgesine ilişkin olmak üzere, bir dizi programın çekimleri devam etmektedir.

Değerli Başkanım, değerli milletvekilleri; daha söyleyeceklerim vardı; ancak, zamanım dolduğu için, burada kesmek mecburiyetinde kalıyorum.

Değerli Başkanım ve sayın milletvekillere, eğer, Bakanlığımın çalışmalarıyla ilgili bir şeyler söyleyebilirdiysem, ne mutlu bana. Hepinize teşekkür eder, saygılar sunarım. (Alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Çevre Bakanımıza teşekkür ediyoruz.

Sayın milletvekilleri, müzakerelerin son sözü, aleyhte olmak üzere, şahsı adına, Hatay Milletvekili Sayın Mustafa Geçer'e aittir.

Buyurun Sayın Geçer. (FP sıralarından alkışlar)

Süreniz 10 dakika efendim.

MUSTAFA GEÇER (Hatay) -Sayın Başkan, kıymetli milletvekillerimiz; Çevre Bakanlığı bütçesi üzerinde şahsım adına söz almış bulunuyorum; bu vesileyle Yüce Heyetinizi selamlıyor, saygılar sunuyorum.

Çevre Bakanlığımızın 2001 yılı bütçesinde Çevre Bakanlığına ayrılmış ödenek miktarı 39 trilyon 374 milyar Türk Lirasıdır. Bu parasal büyüklük, tabii ki, çok önemli bir sorun olan çevre sorununu, ülkemizde halletmek veya bunlara çözüm üretmek için yeterli bir para değildir. Daha önce konuşan bir sayın konuşmacının da ifade ettiği gibi, tabii, buna parasal boyutta da bakmamak lazım; çünkü, çevre bilincinin oluşturulması ve eğitimiyle, Çevre Bakanlığının titiz çalışmalarıyla çevrenin yaşanılabilir bir hale getirilmesi veya tahribinin önlenmesi mümkündür. Bunun bütçe içindeki payı onbinde 6'dır. Aslında, bu çevre meselesine, sorununa belki de gösterilen titizliği veya ciddiyetsizliği mi gösteriyor diye düşünüyorum, ve bu kadar küçük bir bütçeyle Bakanlığımızın işinin çok zor olduğunu düşünüyorum.

İnsanların ekonomik, sosyal, siyasi, hukuki tüm çabalarının nihai amacı, insanın mutluluğudur. Bunun dışında birtakım artniyetli kurumlar, kuruluşlar olabilir belki; ama, prensip olarak, elbette, insanın mutluluğu amaçlanmaktadır. İnsan mutluluğunun birinci önceliği sağlıktır. Sağlıksız bir insanın mutlu olması mümkün değildir. Tarihimizde sağlıkla ilgili, çevreyle ilgili kültürel birikimlerimiz vardır. Şurada, mesela, Osmanlı'nın en haşmetli imparatoru Kanunî Sultan Süleyman şu mısralarında sağlığın kıymetini şöyle izah ediyor:

"Halk içinde muteber bir nesne yok devlet gibi,

Olmaya devlet cihanda bir nefes sıhhat gibi."

Yani, o zaman, devlet erklerini tek elde toplayan bir imparator dahi, bir nefeslik sıhhat ve sağlığı imparatorluğa değişmiyor.

Gerçekten, toplumumuzda çevre bilinci son derece gelişmiştir; yani, birtakım politik eğilimlerin şovunu yapan Greenpeace göstericilerine falan ihtiyacımız yoktur. Bizim toplum ve kültürümüzde çevre bilinci son derece gelişmiş. Hatta, inancımızda, bir hadisi şerifte Peygamber Efendimiz "kıyametin koptuğunu görseniz, elinizde bir fidan varsa dikiniz" buyuruyor. Bu, çevreci bir anlayış. Hatta, inancın amentüsünde dahi "temizlik imanın yarısıdır ve temizlik imandandır" diye ifade ediliyor. Bu, çok önemli bir şey tabii. İnsanımızın ve kültürümüzün derinliklerinde çevre ve sağlık bilinci, temizlik bilinci son derece gelişmiştir aslında; ancak, Avrupa'da 19 Yüzyılın son yarısından sonra, sanayi gelişmesi ve sanayi devrimiyle birlikte, çevre hoyrat bir şekilde kullanılmış, tüm canlı ve cansız formlar yok edilmiş ve o çarpık sanayileşmenin getirdiği çevre kirliliği karşısında, Avrupa'da da çevre bilinci oluşmuş. Çevre bilinci oluşmuş; ama, bu arada, ozon tabakası, atmosfer imha edilmiş, çevre imha edilmiş, canlılar imha edilmiş, tüm canlı cansız formlar imha edilmiş. Bunlara karşı, ancak yeni yeni tedbirler alınmaya başlanmıştır.

Avrupa'da, bugün, 300'ün üzerinde yasal düzenleme, hukuki düzenleme ve çokuluslu anlaşmalar yapılmış; oysa, bizde bu bilinç -Amerika'yı yeniden keşfetmek gibi- son yirmibeş, otuz yıl içerisinde gündeme gelmiştir. Bu da, tabii, dünyanın var oluşundan bu yana Anadolu coğrafyasının son kırk yıl içinde son derece tahrip edilmesi karşısında oluşmuş; Çevre Yasası çıkarılmış, Türkiye çokuluslu anlaşmalara taraf olmuş, Çevre Bakanlığımız kurulmuştur.

Çevrenin korunması çok önemli bir olaydır; ama, bugün, Türkiye'de, maalesef, hâlâ çevre facialarıyla karşı karşıya bulunuyoruz. Osmanlı döneminde çevrenin korunması için, vahşi hayvanların, güvercinlerin korunmasına yönelik vakıfların kurulduğunu biliyoruz.

Çok ilginç bir anekdot aktaracağım size: Yaşadığım köyde, yaşlı bir halam var; Zeynep Hala. Küçükken onun evine giderdik; şimdi de gidiyoruz bayramlaşmak için. Evinin ahşap tavanında, tavanın ortasında, avizeye benzer, çok emek verilerek yapılmış bir nesne asılı. Biz, küçükken, ilkokul yıllarında, 1960'lı yıllardayken "hala, bu ne diye" sorduğumuzda "bu, sinek sarayı" demişti. İnaniyor musunuz, sinek sarayı... Emin olun, buğday veya çavdar sapından kendisi yapmış onu. "Bu neye yarıyor" diye sorduğumuzda "karasinekler akşamları tüneler; işte, gidip o saraya tüneyecekler..." Tavanda olduğu için, gerçekten, sinekler de ona tüneler. Yani, o kadın okuma yazma da bilmez.

Emin olun, canlı formları korumak için, ecdadımızın, insanlarımızın, milletimizin kültüründe bu kadar büyük derinlikler varken, şu anda, Türkiye'nin toplu fotoğrafına baktığımız zaman, çok içler acısı durumlarla karşı karşıya geliyoruz. Türkiye'de, şehirlerdeki hava kirliliği; diğer taraftan, plansız şehirleşme, orman yangınları, zehirlenen atmosfer, akarsular, patlayan çöplükler... Düşünebiliyor musunuz... Dünyanın hiçbir yerinde yok. Belki bu, Guinness Rekorlar Kitabına girdi. Halkalı Çöplüğü patlıyor, bir mahalle çöplük altında kalıyor, onlarca vatandaşımız ölüyor; olacak şey değil! Daha sonra "yaralar sarılacak" deniliyor; ama, çöplükler, belki de hâlâ patlıyor şu anda.

Türkiye'nin coğrafyasında akarsular zehirleniyor, mahalleler çöpler altında kalıyor, akarsular kuruyor, kuş cennetleri yok oluyor, ölüyor, kelaynakların nesli tükeniyor, diğer yandan caretta caretalar... Sayılmayacak kadar tabiat ve çevre facialarıyla karşı karşıyayız. Sayın Bakanlığımızın işi, burada, gerçekten zor diye düşünüyorum; fakat, ne yazık ki, şu andaki Türkiye'nin fotoğrafı bunlar.

Ülkemizde, geçenlerde, Yatağan Santralıyla ilgili çevre faciası yaşandı. Bu, yıllardan beri, çevre sorunlarıyla ilgilenen çevrelerce gündeme getirildi. Hatta, mahkeme kararlarıyla işletilmesi durdurulmasına rağmen -geçenlerde duyduk, üzüldük- Yatağan'da, zehirli gaz çökmesi sebebiyle, oradaki insanlarımız zehirli gaz soluma durumunda kaldılar; şu anda zehirli havayı soluyorlar.

İnsan sağlığının ve çevrenin gözardı edildiği bir kalkınmanın olması, insanın mutluluğu için gerekli değil aslında. Kalkınmak kaçınılmazdır; ama, mutluluğun kaçınılmaz esası değildir. Yani, insan sağlığını ihmal eden bir kalkınma istemek dahi cinayettir diye düşünüyorum. Çünkü, kalkınma, ekonomi terminolojisine 19 uncu Yüzyılın son yıllarında girdi; onda önce, ekonomide "kalkınmış ülke" diye bir ibare yoktu, zengin-fakir ülkeler vardı. O zaman da mutlu insanlar muhakkak vardı; ama, günümüzde kalkınma, kaçınılmaz zorunluluktur. Her ülke kalkınacaktır, Türkiye de kalkınacaktır. Her şeye rağmen, er veya geç Türkiye'nin kalkınacağına inanıyorum; çünkü, kalkınmak zorundayız, Sekizinci Beş Yıllık Kalkınma Planını yapmış da olsak... Bu kalkınmayı gerçekleştiren insan sağlığını, çevreyi dikkate almak ve gelecek nesillerimize, suyu içilebilen, denizine girilebilen, havası solunabilen bir Türkiye bırakmak zorundayız diye düşünüyorum.

Yatağan Santralına eş olarak, geçenlerde, bizim bölgemizde temeli atılan bir santralın da bir faciaya yol açacağı endişesini taşıyorum. Hatay'ın Erzin İlçesinde, 75 kilometre yarıçapında bir alanı etkileyecek Yumurtalık Sugözü Termik Santralının temeli kasım ayı içinde atıldı. Bu termik santral, maalesef, ithal ve kalitesiz kömüre dayalı olarak çalışacak ve günde 10 000 ton dolayında kömür yakacak. Bu santralın tüm çevre raporları ve izinleri alınmış, nasıl alınmışsa. Oysa ki, oradaki organize sanayi bölgesinin kurulmasıyla ilgili ÇED raporu alınmamıştı. Gerekçesi şuydu: Göçmen kuş yolu güzergâhı altında bulunduğu için verilmemişti; Hatay Havaalanı için de, bu gerekçeyle ÇED raporu verilmediği halde, bu santralla ilgili tüm izinler -ÇED dahil- alınmış ve şu anda inşaatına devam edilmekte.

Ben, Sayın Bakanımın buradan istirham ediyorum; gerçekten 2003 yılında faaliyete geçecek bu santralın 2004'lerde falan... Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığımızdan aldığım bilgilere göre, 2004 yılında İskenderun ve Adana çevresine doğalgaz gelecek. Bu santralın doğalgaza çevrilebil-

mesi teknolojik yönden mümkünse, bunun da gözardı edilmemesi lazım geldiğine inanıyorum; çünkü, bu, o bölgenin de havasını zehirleyecek, kirletecek ve insanlar üzerinde üst solunum hastalıkları, kalp hastalıkları, kanser ve cilt hastalıkları artacaktır diye düşünüyorum. Yani, kısaca şunu söylemek istiyorum: Elbette, Çevre Bakanlığımız bu bütçelerle çok şey yapamayacak; ama, yaşanabilir çevreyi gelecek nesillere bırakmak da bizim sorumluluğumuz altında diye düşünüyorum.

Saygıdeğer milletvekillerimiz, kültürümüzde olan çevre bilincinin artırılmasının da çok önemli olduğunu burada vurguluyor; en azından, bir Avustralya Aborijin yerlileri kadar, bir Amerikan Kızılderilileri kadar çevreci olmayı öneriyorum.

Sözlerimi bir Kızılderili reisinin sözleriyle bitirmek istiyorum. Doymak bilmeyen hırslarıyla tüm çevre formlarını ve canlıları yok eden Amerikan beyazlarına karşı Kızılderili reis şunu söylüyor; çok ilginç ve gerçekten gözleri yaşartan bir ifade: "Beyaz adam, son nehir zehirlendikten sonra, son balık öldürüldükten sonra, son ağaç kesildikten sonra anlayacaksınız paranın yenmez olduğunu."

Bu duygu ve düşüncelerle, yaşanabilir Türkiye ümidiyle hepinizi selamlıyor, saygılar sunuyorum. (Alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Geçer.

Böylelikle, görüşmekte olduğumuz her iki bütçe üzerinde müzakereler tamamlanmış oldu.

Şimdi, sorulara geçiyoruz.

30 sayın milletvekili soru sormak için sıraya girmiş bulunuyor; arzunuz veçhile isimlerini okuyorum: Sayın Nesrin Ünal, Sayın Pepe, Sayın Seven, Sayın Uzun, Sayın Şen, Sayın Akcan, Sayın Akdoğan, Sayın Seyda, Sayın Gül, Sayın Arvas, Sayın Canbay, Sayın Kayayerli, Sayın Elkatmış, Sayın Bıçakçıoğlu, Sayın Yılmaz, Sayın Levent, Sayın Sökmenoğlu, Sayın Sobacı, Sayın Halil Oral, Sayın Karagöz, Sayın Ongun, Sayın Ere, Sayın Arı, Sayın Gül, Sayın Filiz, Sayın Çevik, Sayın Gebeş, Sayın İlgün, Sayın Tekin.

BAŞKAN - Efendim, demin isimleri okurken bir ismi atladım. Beşinci sırada, Sayın Zeki Ertugay...

MUSA UZUNKAYA (Samsun) - Sayın Başkan, ben de soru sormak istemişim.

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, soru için 10 dakika süre vereceğim. Soruları, lütfen, gerekçesiz, mütalaa beyan etmeden ve çok kısa zaman içerisinde sorarsanız, diğer arkadaşlarımıza da zaman kalır.

Şimdi, ilk söz, Sayın Nesrin Ünal'a aittir.

Buyurun Sayın Ünal.

NESRİN ÜNAL (Antalya) - Sayın Başkan, aracılığınızla Sayın Çevre Bakanımız Fevzi Aytekin'e sorum olacak.

Çevre Bakanlığının doğayı katledenlerle mücadelesi yolsuzlukla mücadeleyle eşdeğerdir. Uluslararası Bern ve Barselona Antlaşmalarıyla koruma altına alınan caretta caretaların yaşadığı Serik Boğazkent Beldesi için sormak istiyorum.

Çevre Bakanlığı bünyesindeki Çevre Fonu hangi kriterlere göre kullanılmaktadır?

Boğazkent yeni bir belediyedir. 7 300 yazlık konuta, 25 000 nüfusa, 4 tane beş yıldızlı otele hizmet üretmektedir. Acaba, Boğazkent Belediyesinin, Bakanlığımızdan, söz verdiğiniz çöp arabasını almak için başka hangi kriterlere ihtiyacı vardır?

Sadece belediyenin imkânlarıyla 40 000 fidan dikilmiş ve yine belediyenin imkânlarıyla 400 milyar liralık Boğazkent Doğal Park ve Kuş Cenneti Projesi, Birleşmiş Milletlerin 2 yılda bir düzenlediği Zayet Uluslararası Çevre Projesi Ödül Yarışmasında Türkiye'yi temsil etmektedir. Böylesine önemli bir projede, acaba Çevre Bakanlığının da tuzu olacak mıdır?

Caretta caretalar, Belek sahilinde korunmamakta; tersine, nesillerinin tükenmesi için herkes elinden geleni yapmaktadır. Bu konuda Çevre Bakanlığımızın ve Çevre Komisyonumuzun yoğun ilgilerini bekliyoruz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Teşekkür ederim.

Sayın Pepe, buyurun.

OSMAN PEPE (Kocaeli) - Sayın Başkanım, aracılığınızla, Sayın Çevre Bakanına, aşağıdaki sorularımı yöneltmek istiyorum.

Sayın Bakan, müteaddit defalar ziyaretinizde, deprem bölgesindeki 15 kadar belediye başkanıyla, belediyelerin acil ihtiyaçlarını tarafınıza bildirmiş olmamıza rağmen, bu belediyelerden hiçbirisine, bugüne kadar, ne bir çöp kamyonu, ne bir vidanjör, ne de bir traktör verilme imkânı olmamıştır. Halbuki, depremden sonra, mesela, Kullar ve Yuvacık Belediyelerinin nüfusları prefabrik konutlarda iki üç katına çıkmıştır ve ihtiyaçlar alabildiğine artmıştır; ama, bu belediyelere, ne hikmetse, talep etmiş oldukları araçlar verilememiştir. Araçlar verilmesinde, hangi kriterlere riayet edildiğini merak ediyoruz.

Yine, Sayın Kenan Evren'in plaketlerinin denize atılacağı söylentileri üzerine, kendisine ceza keseceğinizi söylediniz. Eğer, ceza kesmiş olsaydınız, kaç milyar kesecektiniz?

Çevreyi en çok kirleten kuruluşların başında, ne yazık ki, kamunun fabrikaları ve tesisleri yer alıyor. Mesela, şeker fabrikaları, şu anda tam şeker kampanyasının sürdüğü bu sıralarda da, pek çok akarsuyumuzu zehirledi ve ölü balıklarla nehirlerin üzerinin dolduğunu biliyoruz. Bugüne kadar, herhangi bir kamu kuruluşuna ceza kestiniz mi ve kamu kurumlarından kapattıklarınız olmuş mudur?

Yine, bir başka sorum, İzmit Entegre Çevre Projesi diye bilinen katı atık, tehlikeli atık yakma tesislerinin filtrelerinin eksik olduğu, çöp depolama alanlarının standart dışı olduğu gerekçesiyle, Bakanlığımıza vaki lisans müracaatlarına bugüne kadar olumlu cevap vermediniz; fakat, deprem olması esnasında meydana gelen atıkların imha edilmesi için geçici çalışmasına müsaade ettiniz. Geçici süreyle çalışmasına müsaade edilen bu katı atık yakma tesisi, birbuçuk yılı aşkın bir süredir çalışmasına devam ediyor.

Yine, Sinop'tan, Karadeniz'den toplanan tehlikeli atık varillerin İzmit'e nakledilerek, oradaki tehlikeli atık yakma fabrikasında imha edilmesi yoluna gidildiğini de basındaki haberlerden öğrenmiş bulunuyoruz. Siz, çevreyi ve bölgede yaşayan milyonlarca insanın sağlığını hiçe sayan lisansız bu çöp yakma fabrikasının, tesisinin çalışmasına daha ne kadar müsaade edeceksiniz?

Yine, burada, biraz önceki konuşmanızda, kürsüdeki konuşmanızda da...

MEHMET EMREHAN HALICI (Konya) - Sayın Başkan, bu kadar da soru olmaz ki!

BAŞKAN - Soru sormak için, başkalarına da fırsat verelim.

OSMAN PEPE (Kocaeli) - Hemen son cümlemi toparlıyorum.

Sayın Bakan, İzmit'teki sanayi odasının toplantısında, bir çevre ödülü plaketinden, plaketin verildiğinden bahsetti. Çevreyi ve çevredeki insanları hiçe sayan, ontara, yapılan bu haksızlığı görmezlikten gelen Sayın Bakan, bu plaketi vermeyi içine sindirebildi mi?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Teşekkür ederim.

Sayın Nidai Seven, buyurun.

NİDAİ SEVEN (Ağrı) - Sayın Başkan, aracılığımızla, Sayın Bakanlarıma iki soru sormak istiyorum.

İlk sorum Çevre Bakanınadır. Sayın Bakanım, 22.12.1999 tarihinde, yani, bir yıl önce Çevre Bakanlığının bütçesi görüşülürken size 4 soru sormuştum. Sağ olarsınız, bu 4 sorunun cevabını yazılı olarak verdiniz; ancak, aradan bir yıl geçmesine rağmen, Ağrı'da Çevre İl Müdürlüğüyle ve belediyelere gidecek araç ve gereçlerle ilgili herhangi bir gelişme olmamıştır. Bu tutanağın 430 uncu sayfasında 4 sorum mevcuttur; arkadaşlarımla hakkımı gasbetmemek için okumuyorum. Bu konuda ne yapmayı düşünüyorsunuz; bu konu halen tutanakta kalacak mıdır?

İkinci sorum Sayın Sanayi ve Ticaret Bakanınadır. Sayın Bakanım, Tarımda, Devlet Su İşlerinde ve Köy Hizmetlerinde çalışan geçici işçilere, Sayın Başbakanınız tarafından 2000 ve 2001 yılında kadrolara alınacağı hususunda bir müjde verilmişti; ancak, Türkiye Şeker Fabrikalarında çalışan binlerce geçici işçi bu konudan mahrum kalmış, endişe ve korku içerisinde, ne zaman kadroya alınacaklarını beklemektedirler. Acaba, Sayın Bakanım, bu mübarek ramazan ayında ve bayramda, şeker fabrikalarında çalışan geçici işçilere kadro konusunda bir müjde verebilecekler mi?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum.

Sayın Uzunkaya...

MUSA UZUNKAYA (Samsun) - Sayın Başkan, delaletinizle, Sayın Bakanlarımdan suallerimi arz ediyorum.

Evvvela Çevre Bakanımıza... Samsun ve Sinop açıklarına 12 yıl önce dökülen zehirli biyolojik ve kimyasal atıkların, denizin ve deniz ürünleriyle, sahil illerin kirlenmesine sebep olan bu atıkların menşei, zatâlinize daha önce tevcih ettiğim sorulara verdiğiniz cevapta açıklanmıştı; ancak, bu zehirli atıkların denize deşarj edilmesine sebep olan Türk işletmeciler hakkında bugüne kadar hiçbir işlem yapılmamıştır ki, isimleri sizce malum. Bunun gerekçesi nedir, açıklayabilir misiniz?

Bir diğer soru: Ülkemizde, yakın bir gelecekte çevre faciasının yaşanmaması için master planınız var mı? Çoğu Karadeniz'e monte edilmesi düşünülen, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığınca yapılması hedeflenen mobil elektrik santrallerinin bir çevre katliamı ve asit zehirlenmesine sebep olacağı endişesine karşın... Bakanlık olarak, bir de, üstüne üstlük, 2002 yılına kadar bir yönetmelik yayınlayarak, filtrasyon ve arıtmanın yapılmasına gerek yoktur anlamında bir genelgeniz var. Bir Bakanlık olarak bunu nasıl kabullenebiliyorsunuz? Böyle bir kirliliğe meydan verebilir misiniz?

Şu elimdeki kalemi 4. Çevre Şûrasında arkadaşlara dağıttınız; sağ olun, az önce bize de takdim ettiniz. Şimdi, 4. Çevre Şûrasını topladınız. Bu Şûrada, sanatçı kişiliğiyle Sayın Ayten Gökçer davet edilmişti, ama...

BAŞKAN - Sorunuz lütfen...

MUSA UZUNKAYA (Samsun) - ...kendisi hem sanatçı hem de yurtdışında biyoloji tahsili yapmış olan, konunun uzmanı, Çevre Komisyonu Başkanı Sayın Ediz Hun ve arkadaşları, sadece misafir olarak açılışa katıldılar. Niçin bu şüra süresince arkadaşlara yer verilmedi?

Takdirlerinize arz ediyor, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN - Teşekkür ederim.

MUSA UZUNKAYA (Samsun) - Yalnız, Sanayi Bakanımıza bir sorum vardı, onu da müsaadenizle sorayım. Bafra ve Kavak Organize Sanayilerinin işletmeye açılması için altyapıya bu yıl tahsisatımız nedir?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum.

Sayın Zeki Ertugay, buyurun efendim.

ZEKİ ERTUGAY (Erzurum) - Sayın Başkan, Sayın Çevre Bakanına sorularımı arz ediyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonunda Çevre Bakanlığının bütçesi görüşülürken, Sayın Bakan, bir sözleşmeye imza atmak üzere Hollanda'da bir toplantıya katılmıştı. Sormak istiyorum: Bu toplantı bütçeden daha mı önemliydi ve çok sık yurt dışına çıkan bir bakan olarak, Bakanlığı süresince yurt dışında kaç toplantıya katıldı ve hangi sözleşmelere imza attı?

İkinci sorum: Bütçe sunuşunda Sayın Bakan "Bern Sözleşmesiyle koruma altına alınan Akdeniz fokunun yaşama alanlarının korunması çalışmaları sürdürülmektedir" demekte. Türkiye kıyılarında ne kadar fok balığı var ki, fokun yaşama alanlarını koruma çalışması yapılması isteniliyor?

Bir diğer sorum: Yine, Sayın Bakan, yurt dışında, 24.5.2000 tarihinde bir Biyogüvenlik Protokolü imzaladı. Bu protokol ne amaçla imzalanmıştır ve Türkiye'ye ne gibi yükümlülükler getirmektedir?

BAŞKAN - Tamam efendim.

ZEKİ ERTUGAY (Erzurum) - Son soruma geliyorum.

Çevre Kirliliğini Önleme Fonundan hangi belediyelere ve hangi kuruluşlara 427 adet kanalizasyon için yardım yapılmıştır; kaç araç -çeşitli çöp kamyonu, vidanjör vesaire- dağılımı yapılmıştır ve bunun dağılımı nedir? Ayrıca, Çevre Kirliliğini Önleme Fonundan, Türkiye genelinde ve seçim bölgesinde kaç traktör dağıtım yapılmıştır? Böyle bir yetkisi var mıdır? Bu dağıtım yapılırken, fert başına düşen geliri Tekirdağ'dan çok daha düşük olan ve Misakımilli sınırları içerisinde bulunan Erzurum İli hiç hatırlarına geldi mi?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Teşekkür ederim.

Sayın Orhan Şen, buyurun efendim.

ORHAN ŞEN (Bursa) - Sayın Başkanım, aracılığımızla, aşağıdaki sorularımın Sayın Bakanlarımız tarafından cevaplandırılmasını istirham ediyorum.

Birinci sorum: 1998 yılında Ramsar Sözleşmesi kapsamına alınan Bursa İli dahilindeki Ulubat Gölüyle ilgili havza yönetim planına yönelik evsel ve endüstriyel kirliliğin yok edilerek, gölün doğal ortam şartlarına dönmesi için, 2001 yılında gerekli ekonomik destek Sayın Bakanlıkça sağlanılabilecek midir?

İkinci sorum, Orhangazi-İzmit-Gemlik Havzası atıksu ve katı atık yöntemi projesinin bir an önce hayata geçirilebilmesi için, ekonomik desteği sağlamayı düşünüyorlar mı?

Bursa-Gürsu-Kestel-Barakfaki bölgesinde bulunan sanayi kuruluşlarının atık sularının arıtılacağı atıksu arıtma tesisine finans desteği sağlanması ve özellikle yağmur suyu kanallarının inşası için ekonomik destek sağlanması düşünülmekte midir?

Son sorum: Belediyelere dağıttığımız araç ve gereçlerin yüzde kaçını Milliyetçi Hareket Partili belediyelere dağıtılmaktadır? Bu konuda kriterleriniz nelerdir?

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum.

Buyurun Sayın Bakan.

Süreniz 10 dakika; aranızda zamanı paylaşacağız.

SANAYİ VE TİCARET BAKANİ AHMET KENAN TANRIKULU (İzmit) - Peki Sayın Başkanım.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; tarafıma tevdi edilen sorulardan fazla nasibimi alamadım.

Sayın Nidai Seven'in sorusuyla başlamak istiyorum.

Şeker fabrikalarında çalışan sözleşmeli işçilerle ilgili olarak, iki safhada çözüm projesi üzerinde çalışıyoruz. Bunlardan birinci safhayı kapsayan çalışma, bu işçilerimizin şu anda 100 gün olan çalışma sürelerini -kampanya süresi olduğu için 100 gündür bu- 120 güne tamamlayacak olan bir tedbir geliştirmesi için yapılmıştır. Bunun sebebi de, bu işçilerimiz, eğer 120 gün içerisinde kampanyayı bitiremezse, sağlık hizmetlerinden istifade edemiyorlar. Dolayısıyla, bu işçilerimizin yaptığımız çalışmalardan faydalanabilmesi için, birinci aşamada, 120 günlük çalışma sürelerini çözdük ve o problemi hallettik.

İkinci soru ise; geçici işçilerin kadroya alınabilmesi konusunda yaptığımız çalışmalar da, şu anda dört aşamalı yürütmektedir. Bunlardan birinci aşamada, emekli olacaklar için bir tespit çalışması yapıyoruz. İkinci aşamada, hizmetlerin ve üretimin devamı için gerekli olan kadro ve adam/ay sayısını tespit ediyoruz ve bu arada, diğer üçüncü aşama için de, diğer kuruluşları için, yani sayın milletvekilimizin bahsettiği DSİ, Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü gibi kuruluşlar için yapılan protokole dahil edilip edilmemesi noktasında çalışmalarımızı götürüyoruz veya eğer bu protokole dahil edemezsek, özel bir protokol düzenlenmesi noktasında da çalışmalarımız devam etmektedir. Bu çalışmalarımızı Şeker Fabrikaları Anonim Şirketi, Şeker-İş Sendikası ve birlikte yürüttüğümüz Sanayi ve Ticaret Bakanlığı ile ortaklaşa götürüyoruz.

Sayın Başkanım, Sayın Musa Uzunkaya'nın çok somut olarak sorduğu sorulara hemen cevap vermek istiyorum. Bafra Organize Sanayi Bölgemize bu sene, 2001 yılı için teklifimiz 1 trilyon 73 milyar liradır. Kavak Organize Sanayi Bölgesi için, yine 2001 yılı için 707 milyar liralık teklifimiz vardır. Ayrıca, Kavak Organize Sanayi Bölgesi için bu sene yaptığımız bir uygulamayla ihale edilebilmesi için de bir ödenek aktarması yaptık ve böylece ihale aşamasına getirmiş olduk.

Arz ediyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Bakan.

Buyurun Sayın Bakan.

ÇEVRE BAKANİ FEVZİ AYTEKİN (Tekirdağ) - Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; Nesrin Ünal'ın sorusuna yanıt vermek istiyorum, Akdeniz fokuyla ilgili Bakanlığımız çalışmalarını hakkında bilgi vermek istiyorum:

Akdeniz foku, bütün dünyada nesli tehlike altında bulunan türler içerisinde ilk sıralarda yer almaktadır. Dünya Doğayı ve Doğal Kaynakları Koruma Birliği tarafından koruma altına alınan 12 canlıdan biri olup, bilim adamlarına göre, dünyadaki sayılarının 300-400 civarında olduğu, Türkiye sularında da 50-100 arasında olduğu tahmin edilmekte ve Ege'de ve Akdenizin doğusunda daha çok bulunmaktadır.

Akdeniz foku, Türkiye'nin taraf olduğu sözleşmelerle- (Barselona) Akdenizin Kirlenmeye Karşı Korunması Sözleşmesi Eki Cenova Deklarasyonu, (Bern) Avrupa'nın Yaban Hayatı ve Yaşama Ortamlarını Koruma Sözleşmesi, (CITES) Nesli Tehlikede Olan Yabancı Bitki ve Hayvan Türlerinin Uluslararası Ticaretine İlişkin Sözleşme- korunması gerekli türler listesindedir. Ayrıca, 1380 sayılı Su Ürünleri ve 3167 sayılı Kara Avcılığı Kanunlarıyla da ulusal düzeyde koruma altına alınmıştır.

Foklarla ilgili çalışmaları değerlendirmek ve koordinasyon sağlamak amacıyla, Bakanlığımız koordinatörlüğünde ulusal bir komite kurulmuş ve Ulusal Komite, ulusal stratejinin uygulama çalışmaları çerçevesinde, birinci öncelikli olarak, içinde bulunduğu fok popülasyonu ve Foça Belediyesinin konuya gösterdiği yakınlık üzerine Foça'yı pilot bölge olarak seçmiş ve ulusal strateji Foça'dan başlayarak, diğer öncelikli alanlarda devam ettirilmesi düşünülen Akdeniz fokunun Türkiye'de korunabilmesi için "Ulusal Koruma Stratejisinin Uygulanması ve Foça Pilot Bölge Projesi" başlıklı çalışma başlatılmış; proje, 1994 yılında tamamlanmıştır.

Bu projeye ilgili Akdeniz fokunu tehdit eden faktörlerin; yaşam alanlarının (kıyıların) inşaat ve yol yapımı sonucu yok edilmesi veya bozulması, aşırı ve yasadışı balıkçılık sonucunda balık stoklarının azalması, fokların balıkçılar tarafından kastı olarak öldürülmeleri...

MUSA UZUNKAYA (Samsun)- Sayın Bakan, Karadenizde hamsi bitti, hamsi!

ÇEVRE BAKANI FEVZİ AYTEKİN (Tekirdağ)- ...fok mağaralarına turistik dahış faaliyetleri sonucu rahatsız edilmeleri, deniz kirliliği (tanker kazaları, sanayi ve evsel atıklar) olduğu tespit edilmiştir.

BAŞKAN- Sayın Bakan, diğer sorular için zamanınız azalıyor. (DYP sıralarından "Önemli!.." sesleri)

ALİ ŞEVKİ EREK (Tokat)- Çok önemli bir konu bu Sayın Başkanım!

OSMAN PEPE (Kocaeli)- İnsanlar foktan daha mı değersiz yani!..

AYDIN TÜMEN (Ankara)- Sayın Bakan, yazılı verin hepsini.

BAŞKAN- Efendim, lütfen dinleyelim.

ÇEVRE BAKANI FEVZİ AYTEKİN (Tekirdağ)- Değerli arkadaşlar, Nesrin Hanımın diğer sorusuna cevap veriyorum: Özel Çevre Koruma Fonundan, Antalya Boğazkent Belediyesinin yürütmekte olduğu Kuş Cenneti Projesine 20 milyar, Kıyı Erozyonunu Önleme Projesine de 20 milyar kaynak aktarılmıştır.

HACI FİLİZ (Kırıkkale)- Araçlara gel Sayın Bakan.

ÇEVRE BAKANI FEVZİ AYTEKİN (Tekirdağ)- Deniz kaplumbağalarıyla ilgili...

MEHMET ALİ YAVUZ (Konya)- Yanlı dağıttığın araçlara gel Sayın Bakan.

BAŞKAN- Dinleyelim efendim... Dinleyelim...

ÇEVRE BAKANI FEVZİ AYTEKİN (Tekirdağ)- Değerli milletvekilleri, özellikle sayın milletvekilim İzaydaş üzerinde çok durdu.

MEHMET ALİ YAVUZ (Konya)- Muhalefeti hiçe saydığın politikana gel Sayın Bakan.

ÇEVRE BAKANI FEVZİ AYTEKİN (Tekirdağ)- Deprem olması dolayısıyla, biliyorsunuz, geçici olarak açmıştır...

MEHMET ALİ YAVUZ (Konya)- Öyle bakanlık yapılmaz Sayın Bakan.

ÇEVRE BAKANI FEVZİ AYTEKİN (Tekirdağ)- Ancak, öğrendiğimiz kadarıyla, oraya ek üniteler yapılmış; ama, bizden daha resmî ruhsat almadı. Ayrıca, Karadenizdeki bidonların oraya getirilmesi mümkün değil. Bu konuda herhangi bir taahhüdümüz veya bir şeyimiz yok. Sayın milletvekilim, bu... (DYP sıralarından "Araçlara gel" sesleri)

MEHMET ALİ YAVUZ (Konya)- Türkiye'de haksız dağıttığın o araçlara gel.

ÇEVRE BAKANI FEVZİ AYTEKİN (Tekirdağ)- Böyle bir şey yok. Bu konuda bilgi vermedim. Yanlış söylüyorsunuz, hayır...

MEHMET ALİ YAVUZ (Konya) - Araçlara gel Sayın Bakan!..

BAŞKAN - Efendim, müdahale etmeyelim, dinleyelim... Gelir...

MEHMET ALİ YAVUZ (Konya) - Sayın Başkan, haksızlıkları dile getiriyoruz.

ÇEVRE BAKANI FEVZİ AYTEKİN (Tekirdağ) - Yine, şeker fabrikasıyla ilgili, Turhal Şeker Fabrikası ve sorumluları hakkında Bakanlığımızca ne gibi işlemlerde bulunuluyor...

MEHMET ALİ YAVUZ (Konya) - Geç Bakan, onları geç; onlar basit konular; sen esas yaptığın haksızlıkları anlat.

ÇEVRE BAKANI FEVZİ AYTEKİN (Tekirdağ) - Tokat Tarım İl Müdürlüğünce yetiştirilmekte... 17-18.9.2000 tarihinde görülen yoğun balık ölümleri üzerine, alıcı ortandan ve Turhal Şeker Fabrikası deşarjından alınan numuneler, Tokat İl Kontrol Laboratuvarında analiz ettirilmiş ve askıda katı madde miktarıyla çözülmüş oksijen miktarının 1380 sayılı Su Ürünleri Kanununda belirtilen standart değerlerini aşması üzerine, Turhal Şeker Fabrikası hakkında 21.9.2000 tarihinde Turhal Cumhuriyet Savcılığına suç duyurusunda bulunulmuştur.

MEHMET ALİ YAVUZ (Konya) - Sayın Bakan, tarihe ihtiyacımız yok; tatbikata ihtiyacımız var...

ÇEVRE BAKANI FEVZİ AYTEKİN (Tekirdağ) - Bununla birlikte, 1380 sayılı Su Ürünleri Kanunu gereği, söz konusu fabrika, daha öncede, Tokat Tarım İl Müdürlüğü'nün 26.2.1999 tarih ve 81-1/1729 sayılı yazısıyla ikaz edilmiş ve gerekli önlemleri almaması üzerine, 12.10.1999 tarih ve 8001/1729 sayılı yazısıyla Turhal Cumhuriyet Başsavcılığına suç duyurusunda bulunulmuştur.

MEHMET ALİ YAVUZ (Konya) - Milleti uyutma, zamanı doldurma; sorulara cevap ver!..

ÇEVRE BAKANI FEVZİ AYTEKİN (Tekirdağ) - Ayrıca, Tokat Valiliğinin 2872 sayılı Çevre Kanununun 8 inci maddesinin ikinci fıkrasına istinaden 4 483 140 000 lira para cezasına çarptırılmıştır.

Diğer sorulara yazılı olarak cevap vereceğim. (DSP sıralarından alkışlar; DYP sıralarından gürültüler)

MEHMET ALİ YAVUZ (Konya) - Sayın Başkan, araçlara cevap versin Sayın Bakan!..

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, Sayın Bakanın sözlü veya yazılı cevap verme konusu, kendi takdirlerindedir.

ZEKİ ERTUGAY (Erzurum) - Bir cümle arz edebilir miyim... Sadece bir cümle...

BAŞKAN - Efendim, sorunuzu sordunuz...

MEHMET ALİ YAVUZ (Konya) - Sayın Başkan, süreyi biraz uzatabilirsiniz; 2-3 dakikada araçlara cevap versin Sayın Bakan. Burada bütçe görüştürüyoruz; haksızlık yapıyor Sayın Bakan!..

BAŞKAN - Yazılı olarak cevap verecek. Sayın Bakanın takdirine karışamayız efendim.

HACI FİLİZ (Kırıkkale) - Takdiri, haksızlık değildir ki Sayın Bakanm.

BAŞKAN - Yazılı olarak cevap vereceğini ifade ettiler; süremiz de tamamlanmış bulunuyor. Şimdi...

SAFFET ARIKAN BEDÜK (Ankara) - Sayın Başkan, İçtüzüğümüzün 60 ıncı maddesi gereğince, yerimden, çok kısa bir açıklama yapmak için...

AYDIN TÜMEN (Ankara) - Sayın Başkan, böyle bir usulümüz yok!..

BAŞKAN - Efendim, bu, bir bütçe müzakeresidir. 60 ıncı madde gereğince söz verme konusunda aldığımız karara göre, 61 inci madde söz konusudur; işletilmemiştir.

Şimdi, 6 ncı turda yer alan bütçelerin bölümlerine geçilmesi hususunu ve bölümleri ayrı ayrı oylarınıza sunacağım:

Sanayi ve Ticaret Bakanlığı 2001 mali yılı bütçesinin bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

SAFFET ARIKAN BEDÜK (Ankara) - Karar yetersayısının aranılmasını istiyoruz.

BAŞKAN - Şimdi, bölümleri okutuyorum:

MEHMET ALİ YAVUZ (Konya) - Karar yetersayısının aranılmasını istiyoruz.

BAŞKAN - Bölümleri sırasıyla okutuyorum:

E) SANAYİ VE TİCARET BAKANLIĞI

1.- Sanayi ve Ticaret Bakanlığı 2001 Mali Yılı Bütçesi

A - C E T V E L İ

Program

Kodu	A ç ı k l a m a	L i r a
101	Genel Yönetim ve Destek Hizmetleri	3 937 550 000 000
	BAŞKAN- Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	
111	Sanayi Hizmetleri	48 404 300 000 000
	BAŞKAN- Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	
112	İç Ticaret-Teşkilatlandırma-Tüketicinin ve Rekabetin Korunması Esnaf ve Sanatkarlar Hizmetleri	1 616 700 000 000
	BAŞKAN- Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	
113	Merkez Dışı Hizmetleri	6 401 450 000 000
	BAŞKAN- Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	
900	Hizmet Programlarına Dağıtılamayan Transferler	14 000 001 000 000
	BAŞKAN- Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	
999	Dış Proje Kredileri	1 280 000 000 000
	BAŞKAN- Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

SAFFET ARIKAN BEDÜK (Ankara) - Sayın Başkan, karar yetersayısının aranılmasını istiyoruz.

MEHMET ALİ YAVUZ (Konya) - Karar yetersayısının aranılmasını istiyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN - Toplamı okutacağım.

SAFFET ARIKAN BEDÜK (Ankara) - Sayın Başkan, oturduğum yerden iki satır bir şey söyleyecektim; bana bu imkânı vermediniz

BAŞKAN - Vermiyorum efendim. Oturunuz yerinize!

SAFFET ARIKAN BEDÜK (Ankara) - Karar yetersayısının aranılmasını istiyoruz.

TURHAN GÜVEN (İçel) - Sayın Başkan, bir arkadaşımız karar yetersayısının aranılmasını istiyor.

BAŞKAN - Karar yetersayısını arayacağım.

Toplamı okutuyorum:

T O P L A M

75 640 001 000 000

BAŞKAN- Karar yetersayısını arayacağım: Kabul edenler...

MEHMET EMREHAN HALICI (Konya) - DYP'ye hiç yakışmadı bu.

MEHMET ALİ YAVUZ (Konya) - Çok güzel yakıştı. Sorumlusu Sayın Bakan.

TURHAN GÜVEN (İçel) - Sayın Bakan da çok haksızlık yapıyor.

FETULLAH GÜLTEPE (Van) - Siz kendinize bakın.

MEHMET EMREHAN HALICI (Konya) - Sen kendine bak! Sen hiç konuşma. Küstah!

FETULLAH GÜLTEPE (Van) - Ne söylüyorsanız, sizsiniz.

HASAN GÜLAY (Manisa) - Konuşma! Konuşma!

FETULLAH GÜLTEPE (Van) - Sen konuşursan ben de konuşurum! (DSP sıralarından gürtlütüler)

BAŞKAN - Efendim, oylama yapıyoruz, konuşmayalım!

RAMAZAN GÜL (Isparta) - Kesin be!

MEHMET EMREHAN HALICI (Konya) - Meclisten ne kadar sağlık parası aldın; onu biliyoruz.

FETULLAH GÜLTEPE (Van) - Yahu, sen sağlıksız adamsın! (DSP sıralarından gürtlütüler)

FARUK DEMİR (Ardahan) - Çık dışarı et kafa...

RAMAZAN GÜL (Isparta) - Niçin kışkırtıyorsunuz! Yeter! Ne gerek var!

BAŞKAN - Kabul etmeyenler... Karar yetersayıtı vardır ve kabul edilmiştir. (DSP, MHP ve ANAP sıralarından alkışlar)

MEHMET ALİ YAVUZ (Konya) - Sayın Başkan, tam saydınız mı? Bize göre yok.

BAŞKAN - Bu oylamayla Sanayi ve Ticaret Bakanlığı 2001 mali yılı bütçesinin bölümleri kabul edilmiştir.

2. - Sanayi ve Ticaret Bakanlığı 1999 Mali Yılı Kesinhesabı

BAŞKAN - Sanayi ve Ticaret Bakanlığı 1999 mali yılı kesinhesabının bölümlerine geçilmesi- ni oylarımıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(A) cetvelinin genel toplamını okutuyorum:

Sanayi ve Ticaret Bakanlığı 1999 Mali Yılı Kesinhesabı

A - CETVELİ

L i r a

- Genel Ödenek Toplamı	:	42 134 675 592 000
- Toplam Harcama	:	40 474 172 571 000
- İptal Edilen Ödenek	:	573 117 071 000
- Ödenek Dışı Harcama	:	56 621 771 000
- 1050 S.K.55 inci Mad.ve Özel Kanunlar Gel.Értesi Yıla Devreden Ödenek	:	1 144 007 721 000

BAŞKAN- (A) cetvelini kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sanayi ve Ticaret Bakanlığı1999 mali yılı kesinhesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Çevre Bakanlığı 2001 mali yılı bütçesinin bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Bölümleri okutuyorum:

F) ÇEVRE BAKANLIĞI

1.- Çevre Bakanlığı 2001 Mali Yılı Bütçesi

A - CETVELİ

Program

Kodu	Açıklama	Lira
101	Genel Yönetim ve Destek Hizmetleri	5 650 350 000 000
	BAŞKAN- Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	
111	Çevre Hizmetlerinin Yürütülmesi	5 048 650 000 000
	BAŞKAN- Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	
900	Hizmet Programlarına Dağıtılamayan Transferler	18 674 000 000 000
	BAŞKAN- Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	
999	Dış Proje Kredileri	1 000 000
	BAŞKAN- Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	
T O P L A M		29 374 000 000 000

BAŞKAN- Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Çevre Bakanlığı 2001 mali yılı bütçesinin bölümleri kabul edilmiştir.

2.- Çevre Bakanlığı 1999 Mali Yılı Kesinhesabı

BAŞKAN- Çevre Bakanlığı 1999 mali yılı kesinhesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(A) cetvelinin genel toplamını okutuyorum:

Çevre Bakanlığı 1999 Mali Yılı Kesinhesabı

A - CETVELİ

		L i r a
- Genel Ödenek Toplamı	:	14 840 160 000 000
- Toplam Harcama	:	13 847 258 677 000
- İptal Edilen Ödenek	:	993 712 605 000
- Ödenek Dışı Harcama	:	811 282 000

BAŞKAN - (A) cetvelini kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Çevre Bakanlığı 1999 mali yılı kesinhesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Sayın milletvekilleri, Sanayi ve Ticaret Bakanlığı ile Çevre Bakanlığının 2001 mali yılı bütçeleriyle 1999 mali yılı kesinhesapları kabul edilmiştir.

Hayırlı olmasını, bakanlıklara ve ülkemize faydalı hizmetler getirmesini diliyorum. (DSP ve MHP sıralarından alkışlar)

Sayın milletvekilleri, programa göre, kuruluşların bütçe ve kesinhesaplarını sırasıyla görüşmek için, 15 Aralık 2000 Cuma günü saat 11.00'de toplanmak üzere, birleşimi kapatıyor, hepinize hayırlı geceler diliyorum.

Kapanma Saati: 22.50

V. - SORULAR VE CEVAPLARI

A) YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

1.- Antalya Milletvekili Salih Çelen'in, bir hükümlünün Uşak Cezaevinden Bilecik Cezaevine nakli sırasında üzerinde silah taşımamasına ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Hikmet Sami Türk'ün cevabı (7/2994)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki soruların Adalet Bakanı Sn. Hikmet Sami TÜRK tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.
Saygılarımla.

Salih ÇELEN
Antalya

- 1- Bir çete üyesinin Uşak Cezaevinden Bilecik Cezaevine nakli sırasında, Bilecik Cezaevine gelğinde hükümlünün üzerindeki silahla intihara teşebbüs etmiştir. Söz konusu kişinin üzerinde silah taşımaması konusundaki kusur Adalet Bakanlığına mı, yoksa İçişleri Bakanlığına mı aittir?
- 2- Bu konunun sorumlularını tespit edip haklarında cezai işlem yaptınız mı?

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Bakan: 1469

ANKARA
12.12.2000

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ: Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığı ifadeli, 23/11/2000 tarihli ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-7820 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde alınan, Antalya Milletvekili Salih Çelen tarafından Bakanlığınıza yöneltilen ve yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/2994-7539 Esas No.lu soru önergeseine verilen cevap örneği iki nüsha halinde ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Prof.Dr.Hikmet Sami TÜRK
Bakan

Sayın
Salih ÇELEN
Antalya Milletvekili
T.B.M.M.

Bakanlığınıza yönelttiğiniz ve yazılı olarak cevaplandırılmasını istediğiniz 7/2994-7539 Esas No.lu soru önergeseinin cevabı aşağıda sunulmuştur:

Bilindiği üzere, Jandarma Teşkilatı Görev ve Yetkileri Yönetmeliğinin 70. maddesi "Tutuklu ve hükümlülerin teslim alınması sırasında öncelikle bu kimselerin yetkili makamlara sevk ve nakli istenen kişiler olup olmadığı araştırılarak, üstleri aranır. Yanlarında silah, kaçmalarına yardım edecek tehlikeli bir alet ya da para ve kıymetli eşya varsa alınır. Teslim alınan nesnelere cins ve miktarlarını gösterir bir alındı belgesi, tutuklu ve hükümlülere verilir. Yapılan işlem sevk pusulasına yazılır." hükmünü içermektedir.

Soru önergesinde sözü edilen olayda, sorumluların tespiti amacıyla Bakanlığımız ve İçişleri Bakanlığı Müfettişlerince gerekli incelemeler sürdürülmekte olup, soruşturma sonuçlandırıldığında gereken işlem yapılacaktır.

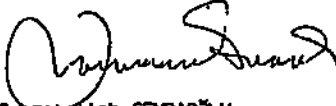
Bilgilerinize arz ederim.

Prof.Dr.Hikmet Sami TÜRK
Bakan

2.- Diyarbakır Milletvekili Sebgetullah Seydaoğlu'nun, Genelkurmay tarafından yayımlandığı iddia edilen bir emre ilişkin Başbakan'dan sorusu ve Millî Savunma Bakanı Sabahattin Çakmakçı'nın cevabı (7/2858)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Anayasanın 98'inci, İçtüzüğü'nün 96'ncı maddesi gereğince Sayın Başbakan Bülent ECEVİT tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.03.11.2000

Sebgetullah SEYDAOĞLU
Diyarbakır

Son günlerde şahsımında teminin geçtiği TV ve Gazetadaki haberlere göre dönemin Sayın Orgeneral'i Erol KASNAKÇU ve Sayın Orgeneral'i Çevik BİR'in sorumluluk dönemlerinde ANDIÇ başlıklı tarih ve sayılı emirler gereği eylem planında, hukuk devleti kuralları ve içüvenlik hiyerarşisi dışında bir yaptırım yetkisi olup olmadığının?

Türk Silahlı Kuvvetler gibi çok ciddi ve önemli bir kurumun böyle demokratik Cumhuriyet kuralları dışında infia yaratacak belge ve bilgilerinin doğru olup olmadığının ?

T.C.
MILLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI
ANKARA

KAN.KAR. : 2000/7038-GK

8 ARALIK 2000

KONU : Yazılı Soru Önergesi.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ : (a) TBMM. Bşk.lığının 10/11/2000 tarihli ve "A.01.0.GNS.9.10.00.02-7/2858-7257/18338 sayılı yazısı.

(b) Başbakanlığın 17/11/2000 tarihli ve B.02.KKG.0.12/106-328-1/5578 sayılı yazısı.

Diyarbakır Milletvekili Sebgetullah SEYDAOĞLU tarafından Sayın Başbakan Bülent ECEVİT'e verilen ve İlgili (a) üzerine İlgili (b) ile tarafımdan cevaplandırılması istenilen, 7/2858 sayılı Yazılı Soru Önergesinin cevabı Ek'te sunulmuştur.

Arz ederim.

Sabahattin ÇAKMAKÇU
Millî Savunma Bakanı

**DIYARBAKIR MİLLETVEKİLİ SEBGETULLAH SEYDAOĞLU TARAFINDAN
VERİLEN 7/2858 SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİNİN CEVABI**

1. Bilindiği üzere Türk Silâhlı Kuvvetleri'nin, 15 yılı aşkın bir süredir ülke ve Türk Ulusuna derin acılar veren ve kana bulayan bir terör örgütüyle mücadeleli sürdürmektedir.
2. Kanlı terör örgütünün çökertilmesinde, eli silâhlı teröristle mücadelenin yanında, terör örgütüne doğrudan ve dolaylı destek veren iç ve dış unsurlarla yasal zeminde mücadele ile bu unsurların etkisiz hale getirilmesi ve bu mücadelenin topyekûn bir şekilde yürütülmesi önem taşımaktadır.
3. Bu bağlamda, uygulamaya yönelik çeşitli alternatifleri içeren karargah içi taslak çalışmalar yapılmaktadır. Bu çalışmalar, elde edilen istihbaratın kesin teyidine bağlı olarak uygulama planlarına dönüştürülmekte veya uygulamaya sokulmaktadır.
4. Söz konusu "Andıç" a ilişkin olarak, Genelkurmay Başkanlığınca, 2 Kasım 2000 tarihli ve 17 sayılı basın açıklaması yapılmıştır.
5. Anılan Soru Önergesi, Başbakan Bülent ECEVİT'in tenisleri ile cevaplandırılmıştır. Bilgilerinize sunarım.

Sabahattin ÇAKMAKOĞLU
Millî Savunma Bakanı

3.- Amasya Milletvekili Akif Güllü'nün, Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğünün Amasya'daki hizmetlerine ilişkin sorusu ve Devlet Bakanı Mustafa Yılmaz'ın cevabı (7/2982)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğünden sorumlu Devlet Bakanı Sn. Mustafa Yılmaz tarafından yazılı olarak cevaplandırılması için gereğini arz ederim.

Akif GÜLLÜ
Amasya Milletvekili

SORULAR:

- 1- Bakanlığınızca 2000 yılı projelerinden Amasya ilimizde gerçekleştirdiğiniz yatırımlar nelerdir?
- 2- Programa alındığı halde tamamlanamayan projeleriniz var mıdır? Var ise tamamlanamama nedeni nedir?
- 3- Eksik kalan veya hiç başlanmamış yatırımlarınız ne zaman bitirilerek halkımızın hizmetine sunulacaktır?
- 4- Amasya ilimiz için Bakanlık olarak 2001 yılı hedefleriniz nelerdir?

**T.C.
DEVLET BAKANLIĞI**

SAYI : B.02.0.010/031-6919
KONU :

14.12.2000

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

**İLGİ: TBMM Başkanlığı Genel Sekreterliğinin 22.11.2000 gün ve
A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/2982-7499/18700 sayılı yazısı.**

Amasya Milletvekili Akif GÜLLE'ye ait 7/2982-7499 nolu soru Önergisi incelenmiştir.

Köy yolu ile ilgili olarak;

1- Amasya ilinde 2000 yılında 50 km.si programla 73 km.si ek programla olmak üzere 123 km.lik onarım öngörülmüş,bunun 116 km.si tamamlanmıştır. 50 km.si programla 25 km.si ek programla olmak üzere 75 km. yolun stabilize kaplanması öngörülmüş, bunun 61 km.si tamamlanmıştır. 15 km.si programla 48 km.si ek programla olmak üzere 60 km. yolun I. kat sathli asfalt kaplanması yapılarak hizmete sunulmuştur. 20 km.si programla 28 km.si ek programla olmak üzere 48 km.lik yolun II. kat sathli asfalt kaplanması yapılarak hizmete sunulmuştur. Ayrıca 40 km.lik yeni servis yolunun tesviyesi yapılarak hizmete açılmıştır. 2400 km.lik köy yolunun greyderli bakımı, 400 km.lik köy yolunun asfalt bakımı, 350 km.lik köy yolunun malzemeli bakımı yapılmıştır. 70 milyar TL. sanat yapıları ödenoği ile 21 adet 51 metre açıklığında 201 metre uzunluğunda menfez, 52 adet 501 metre uzunluğunda büt döşenmiş, 46 m3 istinat duvarı yapılmıştır. Ayrıca ek olarak gönderilen 25 milyar TL. sanat yapıları ödenoği ile de menfez yapımı çalışmalarını devam ettirmektedir.

2000 yılı yatırım programında bulunan 2 adet ihaleli köprüden birisi tamamlanarak hizmete açılacaktır. 2 adet köprü ikmal ile 3 adet köprü bakım emanet ve pır emanet olarak yapımı gerçekleştirilmiştir.

2- Programa alınarak tamamlanamayan proje yoktur. Ancak,yağışlı havanın getirdiği tahribat sebebiyle ekiplerimiz sürekli çalıştırılmıştır.

3- Eksik kalan ve hiç başlanmamış yatırımlarımız yoktur.

4- 2001 yılında 50 km. onarım. 50 km. stabilize kaplama, 25 km. II. kat sathli asfalt kaplama, 10 adet köprü ikmal inşaatı bakım ve onarımı, 2 adet devam eden ihaleli köprü inşaatı, 6 adet yeni ihaleli köprü inşaatı, 2 adet yeni emanet köprü inşaatı, 2 adet bakımveli şantiyesi tesisleri ile muhtelif çap ve ebatla sanat yapıları ile istinat duvarı yapılması hedeflenmiştir.

Kanalizasyon ile ilgili olarak;

Amasya iline bağlı 4'ü devam eden fossseptik inşaatı, 6'sı kanalizasyon ve atıksu tesisi olmak üzere toplam 10 işe 10.2 milyar TL. ödenekle 2000 yılı yatırım programında yer almaktadır.

Bu projeler ödenekleri nispetinde bitirilmeye çalışılacaktır.

2001 yılı yatırım programı için Bölgesi tarafından yapılacak yeni teklifler ödenek durumuna göre değerlendirilecektir.

Sulama ile ilgili olarak;

1- 2000 yılı yatırım program uygulamaları liste olarak ekte sunulmuştur.(EK-1)

2- Programa alındığı halde tamamlanamayan projeler ödenek yetersizliği nedeniyle tamamlanamamıştır.

3- eksik kalan veya hiç başlanmamış yatırımlar gerekli ödenek temin edildiği takdirde tamamlanacaktır.

4- 2001 yılı hedefimiz ekli listelerde sunulmuştur.(Ek-2) 5.208.511.000.000. TL. ödenek temin edildiği takdirde hedefimiz gerçekleştirecektir.

İçme suları ile ilgili olarak;

Amasya ilinde 2000 yılında 9 ünite programa alınmış ve bu işler için 55.000.000.000.TL. ödenek ayrılmıştır. Ayrıca, 3 adet sondaj programa alınmıştır. 2000 yılında talep edilen 15 motopomptan 13 adedi tahsis edilmiştir.

Bilgilerinizi arz ederim.

Mustafa YILMAZ
Devlet Bakanı

EK : 1

AMASYA İLİ YATIRIM PROGRAMI UYGULAMALARI

(30.11.2000)

SEKTÖR: TARIM

MİLYON TL.

S.NO	İŞİN ADI	BAŞLA. BİTİŞ TARİHİ	PRO. EK. PROG.	TOP.	UYG.	ÖDE. TL.	ÖDE. %89	HAR. TL.	DURUMU
A- YERÜSTÜ SULAMALARI									
1	Göynücek Merkez	1994-2000	0	0	0	0	0	0	Tasfiye edildi.
2	Göynücek Tuzaş	1994-2000	0	0	0	1	1	0	İnş.devam ediyor.
3	Göynücek Harmanca	1994-2000	0	0	0	1	1	0	İnş.devam ediyor.
4	Gömbüşçüköy Çiftciözü	1994-2000	0	0	0	1	1	0	İnş.devam ediyor.
5	Harmanca Göçeri	1994-2000	0	0	0	1	1	0	İnş.devam ediyor.
6	Merkez Bayat	1994-2000	8	8	0	16.043	14.280	14.281	İnş.devam ediyor.
7	Merkez Çavuş	1994-2000	8	8	0	17.537	15.608	15.608	İnş.devam ediyor.
8	Merkez Köyceğiz	1994-2000	8	8	0	19.937	17.744	18.215	İnş.devam ediyor.
9	Merkez Mahmatlı	1994-2000	8	8	0	37.012	32.941	32.979	İnş.devam ediyor.
10	Merkez Ovasaray	1994-2000	20	20	0	18.540	16.501	16.571	Biti
11	Merkez Uygur	1994-2000	8	8	0	7.100	6.319	0	İnş.devam ediyor.
12	Merkez Ardeşlar	1994-2000	0	0	0	1	1	0	İnş.devam ediyor.
13	Merkez Yeşilöz	1994-2000	0	0	0	15.692	13.966	14.128	İnş.devam ediyor.
14	Suluova Akören	1994-2000	70	70	0	109.482	97.439	99.352	İnş.devam ediyor.
15	Taşova Dereli	1994-2000	5	5	0	1	1	0	Fesih edildi
16	Taşova Destek	1994-2000	8	8	0	1	1	0	Tasfiye tek.edildi.
17	Taşova Emeçay	1994-2000	0	0	0	8.216	7.312	7.312	İnşaat bitti
18	Taşova Sepetli	1994-2000	0	0	0	1	1	0	İnş.devam ediyor.
TOPLAM			143	143	0	240.498	222.117	218.446	
B- YERALTI SULAMALARI									
1	Göynücek Çulpara	1994-1999	0	0	0	1	1	0	İhalesi yapılmadı.
2	Göynücek Gediksaray	1998-2002	0	0	0	1	1	0	Fesih edildi
3	G.Hacıköy Doluca II	1994-2001	23	23	0	1	1	0	İnş.devam ediyor.
TOPLAM			23	23	0	3	3	0	
C- SULAMA GÖLETLERİ									
1	Merkez Tolducak	1983-2001	0	0	0	1	1	0	İhalesi yapılmadı.
2	Merzifon Ortaova	1983-2001	51	51	0	70.000	62.300	62.368	İnş.devam ediyor.
3	Merzifon Uzunyazın	1983-2001	0	0	0	120.423	107.176	112.957	İnş.devam ediyor.
4	Merzifon Yeşilören	1994-2001	0	0	0	1	1	0	İnş.devam ediyor.
5	Taşova Çaydibi	1994-2002	0	0	0	59.998	53.398	52.652	İnş.devam ediyor.
TOPLAM			51	51	0	250.423	222.877	227.977	
Havza İşleri ve Göletler Daire Başkanlığı Toplam						490.924	444.997	446.423	
E- DRENAJ VE TOPRAK ISLAHI									
1	Merzifon Ovası sığık drenaj.	2000-2000	80	80	0	15.000	13.350	0	Fesih edildi
2	Merkez Doğanlı Kap.Drenaj	2000-2000	50	50	0	15.000	13.350	11.463	İnş.devam ediyor.
3	Merzifon-Suluo Kap.Drenaj	2000-2000	100	100	0	40.000	33.600	31.831	İnşaat bitti
TOPLAM			230	230	0	70.000	62.300	43.294	
F- TARIMSAL ALT YAPI (ARAZİ TOPLULAŞTIRMA)									
1	Merzifon Karşıyaka	1997-2005	168	168	0	80.000	71.200	71.200	İnş.devam ediyor.
2	Taşova Gemib-Mülk	1999-2001	0	0	0	25.000	22.250	22.434	İnş.devam ediyor.
TOPLAM			168	168	0	105.000	93.450	93.634	
Sulama Dairesi Başkanlığı Toplam						175.000	155.750	136.928	
İL GENEL TOPLAMI			615	615	0	665.924	600.747	583.351	

Sul.ve Toprak İş. Müd.
Y. Altın SCI

AKASYA İLİ 2001 YILINDA DEVAM EDİLECEK İŞLER LİSTESİ
(KÜÇÜKSU, GÖLET, TOPRAK MUHAFAZASI)

EK : 2

BİRİM : MİLYON TL

T.B.M.M.

B : 31

14.12.2000

O : 3

Sıra No	Projenin Adı	Kağıt Bedeli	Proje No	Harcama Kağıt	Başlangıç Yılı	Toplam Saha	2000 Yılına Kadar Açılan Saha (Kümülatif)	2000 yılına Kadar Açılan Saha (Ha)	Kağıt Bedeli Ödenen Yıllar	2000 Yılına Kadar Harcama	Devre Kağıt Bedeli	2001 Yılı Öncesi İhtiyacı	İnşaatın Son Durumu (Açıklamalar)
(Milyon TL)													
AYRIS AYRIS KAYNAKLARINDAN SULAMALAR													
1	Göynücek Merkez	1.937	94A010280	0	02.11.1993					0		0	Sözleşme Tasviri edildi
2	Göynücek Tuzsuz	2.219	94A010280	0	27.08.1996					0		90.964	İnşaat devam ediyor.
3	Göynücek Harmanlık	14.612	94A010120	0	06.12.1999					0		26.948	İnşaat devam ediyor.
4	Göynücek Çiğdemli	8.734	93A010280	0	06.12.1999					0		12.233	İnşaat devam ediyor.
5	Harcama Kağıt Göpürü	12.026	94A010280	0	01.12.1999					0		21.219	İnşaat devam ediyor.
6	Merkez Bayat	4.491	94A010280	1.390	02.10.1996	33				12.680		41.319	Bent bitti (2001 de bitirecek)
7	Merkez Çevre	6.579	94A010280	1.835	24.09.1996	85		40		19.608		34.707	3000 m.kanal yapıldı (2001 de bitirecek)
8	Merkez Köybaşı	4.795	94A010280	1.988	27.11.1996	45		16		18.215		37.091	1 ad. kanal yapıldı (2001 de bitirecek)
9	Merkez Mahmut	6.184	94A010120	4.214	14.10.1996	23		27		32.979		22.829	Devre 1169 m.kanal yapıldı (2001 de bitirecek)
10	Merkez Övencesay	17.021	94A010280	14.117	03.07.2000	33		22		16.571		0	2153 m.kanal yapıldı (Bitti)
11	Merkez Uygur	72.563	94A010280	0		106				0		71.399	Sözleşme kapsamında
12	Merkez Ardeşler	10.565	94A010280	0		20				14.000		4.000	2001 de devre edilecek
13	Merkez Yeşilöz	1.823	94A010280	1.538	07.10.1996					14.128		3.973	Devre 2092 m.kanal yapıldı (2001 de bitirecek)
14	Suluova Akdam	23.386	94A010280	17.679	10.12.1996	75				173.532		249.978	15613 m.kanal yapıldı (2001 de bitirecek)
15	Taşova Davul	1.776	94A010280	1.715	27.11.1996	38	53			23.000	497	6.292	4106 m.kanal yapıldı (Bitti)
16	Taşova Destek	2.998	93A010280	0	16.08.1996	106				0		42.584	İhtiyaçları Tasviri tekniği edildi
17	Taşova Escrişli	8.997	94A010120	6.697	01.12.1999					2.312		0	1649 m.kanal yapıldı (Bitti)
18	Taşova Çamkökür		93A010040	0						5.000		0	Proje onay edildi
19	Taşova Sıpcılı	72.704	93A010280	0	01.12.1999					0		137.552	İnşaat devam ediyor.
TOPLAM		267.143		51.207		623	53	105		319.045		826.613	

- 423 -

LİSTENİN TANZİM EDEN
MURAT KÖRÖĞLÜ
Zir. Yük. Müh.

LİSTENİN KONTROL EDEN
YELGİN MESÇİ
Sulama Top. İq. Şb. Md.

ANADOLU İLİ 2001 YILINDA DEVAM EDİLECEK İŞLER LİSTESİ
(KÜÇÜKSU, GÖLET. TOPRAK MUHAFAZASI)

BİRİM : MİLYON TL

Sıra No	Projenin Adı	Keşif Bedeli	Proje No	Harcama Keşif	Sözleşme Yılı	Toplam Şehit	2000 Yılına Kadar Açılan Şehit (KÜÇÜKSU)	2000 yılına Kadar Açılmamış Şehit (Ha)	Keşif Bedeli Çıkarılmamış Yapılmamış	2000 Yılı Sonuna Kadar Harcaması	İlave Keşif Bedeli	2001 Yılı Ödeneği İhtiyacı	İnşaatın Son Durumu (Açıklamalar)
B- YERALTI SULARI													
1	Göyöcek	41.000	99BA01040	914	13.07.1999	120	0	12.750	0	35.000	0	10.000	3810 m kanal yap. Sözleşme kesin edildi başlatılmamıştır.
2	Göyöcek	2.015	94A010130	0			0	0	0	0	0	27.637	
3	G.Hacıözü	30.569	94A010400	0		83	0	0	0	0	0	60.074	
TOPLAM		73.584		914		208	0	12.750		35.000		97.712	

ANADOLU İLİ 2001 YILINDA DEVAM EDİLECEK İŞLER LİSTESİ
(KÜÇÜKSU, GÖLET. TOPRAK MUHAFAZASI)

BİRİM : MİLYON TL

Sıra No	Projenin Adı	Keşif Bedeli	Proje No	Harcama Keşif	Sözleşme Yılı	Toplam Şehit	2000 Yılına Kadar Açılan Şehit (KÜÇÜKSU)	2000 yılına Kadar Açılmamış Şehit (Ha)	Keşif Bedeli Çıkarılmamış Yapılmamış	2000 Yılı Sonuna Kadar Harcaması	İlave Keşif Bedeli	2001 Yılı Ödeneği İhtiyacı	İnşaatın Son Durumu (Açıklamalar)
C- SULARI GÜLETLERİ													
1	Merkez	1.037.093	94A010300	0		0	0	0	0	67.000		339.899	Bakımı yapılmamış. (Pij. tadilat çalışması)***** 6000 m kanal yapıldı. İnşaat devam ediyor.
2	Merzifon	163.653	83A010230	0	30.12.1999	51	0	10	0	341.300		466.936	
3	Merzifon	21.399	83A010230	21.363	28.12.1999	0	0	0	0	345.405		0	Bazı+12514 m kan. yapıldı. Bütün başlatılmamıştır. (2001 de bitirecek)
		69.226		0	15.11.2000					0		136.115	
4	Merzifon	69.226	83A010230	0	19.10.2000	1255				1.142.000		77.654	başlatılmamıştır.
5	Taşova	30.267	94A010300	30.506	17.06.1998	0		14		49.644	2.716	23.519	Bazı+6272 m kanal yap. (2001 de bitirecek) Proje taslatıldı.
		116.465								0		110.465	
TOPLAM		1.501.770		51.869		1306	0	24		49.644		1.376.389	
İL TOPLAMI		1.820.997		103.990		2.137	83	12.679		423.689		2.300.785	

T.B.M.M.

B : 31

14.12.2000

O : 3

ANAYSA İLİ 2001 YILINDA DEVAM EDİLECEK İŞLER LİSTESİ

YATIRIM KONUSU: Toprak muhafaza

MİLYON- TL

SIRA NO	PROJE ADI	KEŞİF BEDELI	Proje No	Başlangıç Yılı	Toplam Baha (TL)	2000 Yılına Kadar Açılan baha (Güncellenmiş)	2000 Yılında Açılacak baha (Tahmini)	Keşif Bedeli Çıkarıldan Yapılacak İş 2000 Yılı B.Fiyatları ile Tahmini	2000 Yılı Sonuna Kadar Harcaması (Tahmini) 2000 Yılı Fiyatları ile	Versa İleve Keşif Bedeli	2001 Yılı Ödenek İhtiyacı 2000 Yılı Fiyatları ile	İşlemlerin Son Durumu
YENİ İŞLER												
1	Taşova Bca	22.228			2.60						22.228	

TANZİM EDEN
Oğuz AYDIN
20/11/2000

KONTROL EDEN
Seydi KUTRAY
20/11/2000

TASLAK OLURUR
Bayram ALTUNKAYA
10/11/2000

ANAYSA İLİ 2001 YILINDA DEVAM EDİLECEK İŞLER LİSTESİ

YATIRIM KONUSU: 6611

MİLYON- TL

SIRA NO	PROJE ADI	KEŞİF BEDELI	Proje No	Başlangıç Yılı	Toplam Baha (TL)	2000 Yılına Kadar Açılan baha (Güncellenmiş)	2000 Yılında Açılacak baha (Tahmini)	Keşif Bedeli Çıkarıldan Yapılacak İş 2000 Yılı B.Fiyatları ile Tahmini	2000 Yılı Sonuna Kadar Harcaması (Tahmini) 2000 Yılı Fiyatları ile	Versa İleve Keşif Bedeli	2001 Yılı Ödenek İhtiyacı 2000 Yılı Fiyatları ile	İşlemlerin Son Durumu
YENİ İŞLER												
1	Mazıton 100.Yıl	247.838			Yenil.						147.000	
2	Mazıton Kayadözü (Sulama Sistemi)	4.443			Yenil. Tem.						4.443	
3	Taşova Gaydoğan (Sulama Sistemi)	818.000			220						120.000	
4	Taşova Alpaslan (H.I.S.)	22.234			H.I.S.						22.234	
5	Mazıton Onsova (K.S./el.)	4.128			Onsova						4.128	

ANBYA LI 2001 YILINDA DUYUM EDİLECEK İŞLER LİSTESİ

YATIRIM KONUSU KÖŞÜK SU (Y.A.S.)

MİLYON- TL

SIRA NO	PROJE ADI	KESİP BİREĞİ	Proje No	Başlangıç Yılı	Tamam Sahn. (Ha)	2000 Yılında Kadar Açılan sahn (Özetle)	2000 Yılında Açılacak sahn (Ha) (Tahmini)	Kesif Bedel Öncüden Yapılacak İş 2000 Yılı Bütçesinden Tahmini	2000 Yılı Sonuna Kadar Harcaması (Tahmini) 2000 Yılı Fiyatları ile	Varsa Kesif Bedeli	2001 Yılı Ödenek İhtiyacı 2000 Yılı Fiyatları ile	İnşaatların Son Durumu
YENİ İŞLER												
1	Göynücek	Diğirayn	10.289		Yam						10.289	
2	Göynücek	Kulu	16.404		Yam						16.404	
3	Göynücek	Hacıbey	118.148		Yam						118.148	
4	Göynücek	Siğirci	134.448		Yam						134.448	
5	Göynücek	Yığırtıne	103.647		Yam						103.647	
6	Göynücek	Azar	38.942		Yam						38.942	
7	Göynücek	D.Çimen	81.800		Yam						81.800	
8	G.H.Kay	Merkez	29.340		Yam						29.340	
9	G.H.Kay	Etilmaz	26.080		Yam						26.080	
10	Merkez	Yalyan	8.878		Yam						8.878	
11	Merkez	Kelakoy	29.828		Yam						29.828	
12	Merkez	Aydıncı	6.317		Yam						6.317	
13	Merkez	Köyceğiz	15.404		Yam						15.404	
14	Merkez	Armutçuk	68.800		Yam						68.800	
15	Merkez	Tokuztaş	129.363		Yam						129.363	
16	Merkez	Karabul	13.448		Yam						13.448	
17	Merkez	Kötek	4.488		Yam						4.488	

ANBYA LI 2001 YILINDA DUYUM EDİLECEK İŞLER LİSTESİ

YATIRIM KONUSU KÖŞÜK SU (Yaradıcı su)

MİLYON- TL

SIRA NO	PROJE ADI	KESİP BİREĞİ	Proje No	Başlangıç Yılı	Tamam Sahn. (Ha)	2000 Yılında Kadar Açılan sahn (Özetle)	2000 Yılında Açılacak sahn (Ha) (Tahmini)	Kesif Bedel Öncüden Yapılacak İş 2000 Yılı Bütçesinden Tahmini	2000 Yılı Sonuna Kadar Harcaması (Tahmini) 2000 Yılı Fiyatları ile	Varsa Kesif Bedeli	2001 Yılı Ödenek İhtiyacı 2000 Yılı Fiyatları ile	İnşaatların Son Durumu
YENİ İŞLER												
1	Göynücek	Yığırtıne	20.844		Yam						20.844	
2	Göynücek	Çulçulca	77.527		Yam						77.527	
3	G.H.Kay	Göndür	21.861		Yam						21.861	
4	Merkez	Avrç	4.537		Yam						4.537	
5	Merkez	B.Kaplıca	4.902		Yam						4.902	
6	Merkez	B.Kızıllı	18.114		Yam						18.114	
7	Merkez	Selimeye	10.000		Yam						10.000	
8	Merkez	Kaplıcaçuk (Gövenç yay. Mey.)	8.480		Yam						8.480	
9	Merkez	Doganlıca	21.138		Yam						21.138	
10	Merkez	Musakoy	110.530		Yam						110.530	
11	Merkez	Ormanlı	8.722		Yam						8.722	
12	Merkez	Sarımsak	29.890		Yam						29.890	
13	Merkez	Kötek	13.678		Yam						13.678	
14	Merkez	Sarıçuk	41.517		Yam						41.517	
15	Merkez	Göndür	9.078		Yam						9.078	
16	Merkez	B.Kızıllı	40.848		Yam						40.848	
17	Merkez	Yaycı	7.302		Yam						7.302	
18	Merkez	Kötek	17.988		Yam						17.988	

AKASYA 2001 YILINDA DEVAM EDİLECEK İŞLER LİSTESİ

*YATIRIM KONUSU KİÇİĞEK SİZ (Yerleşik tüyü)

SIRA NO	PROJE ADI	KİŞİ BEDELİ	Proje Söze No	Söze Yılı	Yerleşik Söze (Ha)	2000 Yılına Kodur Açılan söze (Ölçümün)	000 Yılında Açılacak söze (Tehnik)	Kişİ Bedelİ Cinsinden Yapılacak İş 2000 Yılı B.Fiyatın İle Tehnik	2000 Yılı Sanama Kodur Harcaması (Tehnik)	2000 Yılı Fiyatın İle	Versa İle ve Keşİ Bedelİ	2001 Yılı Ödonak İndiyet 2000 Yılı Fiyatın İle	MİLYON-TL İnşaatların San Durumu
19	Morziyon	Yekü Kile					63					11.224	
20	Morziyon	irşü					cm.					28.655	
21	Sukuova	Alabedir					Tem.					8.450	
22	Sukuova	Soku					0					8.450	
23	Sukuova	Bo ah					Tem.					16.332	
24	Sukuova	Derekä					Tem.					31.338	
25	T ova	Ardı önd					Tem.					8.505	
26	T ova	Öurucasu					38					16.177	
27	T ova	Gölb I					125					44.858	
28	T ova	Ye inar					11					5.348	
29	T ova	Ye i rif					Tem.					6.979	
30	T ova	Kozdusa					29					20.500	
31	Taşova	Betca-Gaydoşan Derekä					Tem.					10.130	
32	T	Türkmandamı					8					19.270	
33	T ova	akırsu					Tem.					16.325	
34	T ova	erck . orı					0					10.098	
35	T ova	Gürsu					Yen					20.721	
36	T ova	Al asten					Bak					51.212	
37	T ova	Se il					Bak					31.401	
38	T ova	Ye i rif					Bak					40.846	
39	T ova	öbl					bak					30.169	
40	T ova	Destek					bak					12.639	

MİLYON-TL

T.B.M.M.

B : 31

14.12.2000

O : 3

**SULAMA DAİRESİ BAŞKANLIĞI HİZMETLERİNE AİT
2001 YILI ÖDENEK İHTİYACI**

BÖLGE ADI Köy Hizmetleri 12. Bölge Müdürlüğü SAMSUN
İL ADI AMASYA

(Milyon TL)

Sıra No	Proje No	İşin Adı	Keşif Bedeli (TL)	Keşif Özeti Çıkarıldığı yıl	2000 yılı sonuna kadar	İlk Keşif Güne 2000 yılı	2001 Yılı İçin
					Keşif Bedeli Çınsından Dönülecek İş Tutarı (Tutarını) TL	Sonuna Kadar Edülecek İşin Yüzdesi (%)	İhtiyacın Dnyulan Ölçülere (%)
A-DEKAM EDEN İŞLER							
a) Tarım Ahi Yapı (Arazi Topulaştırma) Projeleri							
1-	1944A010270	Amasya Merzifon Karşyınka. A.T. Ve T.I.G.H. Projesi	339.354.053.724	1999	30.200.000.000	9	550.000.000
2-	1944A.19270	Amasya İnşova Genibükü Müllüküklü A.T. ve T.I.G.H. Tamamlama Projesi	75.132.801.000	2000	75.132.801.000	55	30.000
b) T.I.G.H. (Açık ve Kapalı Drenaj) Projeleri							
1-	2000 A 010200	Amasya Merkez Doğantepe Kasabası Drenaj	99.298.296.000	2000	9.185.997.000	10	98.000
2-	2000 A 010200	Amasya Merkez Toklucaok Köyü Kapalı Drenaj	22.069.330.000	1999	-	-	25.000
3-	2000 A010200	Amasya Merzifon Orası Açık Drenaj	5.051.802.000	1998	1.834.839	36	10.000

**SULAMA DAİRESİ BAŞKANLIĞI HİZMETLERİNE AIT
2001 YILI ÖDENEK İHTİYACI**

BÖLGE ADI Köy Hizmetleri 12. Bölge Müdürlüğü **SAMSUN**
İİ ADI AMASYA

Sıra No	Proje No	İşin Adı	Keşif Bedeli (TL) (Milyon)	Keşif Özeti Çıkarılacak yıl	2000 yılı sonuna kadar ilk keşif göre 2000 yılı Çıkarılacak yıl		2001 Yılı İşin İhtiyacı (Milyon TL)
					Keşif Bedeli Cinsinden Sonuna Kadar Bitirilecek İş Tutarı (Tahmini) TL (Milyon)	İşin Yüzdesi (%)	
A- YENİ İŞLER							
a) Tarla İçerisi Geliştirme İşleri							
	1-	1- Merkez Kütüköyü Arazi Tesviyesi	25.200	2000			25.200
	2-	2- Merkez Sulama Arazi Tesviyesi ve tevsi projesi	57.802	2000			57.802
b) Drenaj ve Toprak Islahı							
	1-	1- Merzifon Yolüstü Açık ve Kapalı Drenaj	38.700	2000			38.700
	2-	2- Ç.H.Köy Suları kapalı drenaj	8.875	2000			8.875

(Milyon TL)

T.B.M.M.

B : 31

14 . 12 . 2000

O : 3

4.- Nevşehir Milletvekili Mehmet Elkatmış'ın, Nevşehir'in bazı köylerinin sulama suyu sorunlarına ilişkin sorusu ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Cumbur Erşümer'in cevabı (7/2903)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Sayın Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı tarafından yazılı olarak cevaplandırılması hususunda ;

Gereğini arz ederim.

Saygılarımla.

Mehmet **ELKATMIŞ**
Nevşehir Milletvekili
11 / 2000

Nevşehir İlimizde genellikle kuru tarım yapılmaktadır. Verimin artırılması ve yeraltı sularının israfının önlenmesi için DSI'nin gerekli çalışmaları yaparak sulu tarıma geçişine acil ihtiyaç vardır.

SORULAR

1. DSI Nevşehir genelinde hangi bölgelerde sondaj çalışması yapmayı düşünmektedir?
2. Avanos İlçesi Paşalı Köyü, Gülşehir İlçesi Eğrikuyu Köyünde sondaj çalışmaları ne zaman yapılacaktır?
3. Acıgöl İlçesi Ağılı Köyünün içme suyu bulunmamaktadır. Bu köyümüzün yakınlarında yeraltı suyu mevcuttur. Ancak zemin bazalt ve köyü fakir olduğundan sudan faydalanamamaktadır. Bu köyümüz için de sondaj çalışmasını programa almayı düşünüyor musunuz?
4. Acıgöl İlçesi Çullar Köyünde sulama suyu kanalları yetersizdir. Bu köyün sulama suyu için ilave kanal yapmayı düşünüyor musunuz?

T.C.
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI
Araştırma, Planlama ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığı

Sayı : B.15.0.APK.0.23-300 - 2123
Konu : Yazılı Soru Önergesi

Ankara

19 9 ARALIK 2000

24658

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ :T.B.M.M. Başkanlığı'nın 20.11.2000 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-7611sayılı yazısı.

Nevşehir Milletvekili Sayın Mehmet ELKATMIŞ'ın tarafıma tevcih ettiği, 7/2903-7343 no.lu yazılı soru önergesi T.B.M.M. İç Tüzüğü'nün 99. Maddesi gereği hazırlanarak ekte gönderilmiştir.

Bilgilerinize arz ederim.

M. Cumbur ERŞÜMER
Bakan

**NEVŞEHİR MİLLETVEKİLİ SAYIN MEHMET ELKATMIŞ'IN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVABI
(7/2903-7343)**

Soru 1 :

DSİ Nevşehir genelinde hangi bölgelerde sondaj çalışması yapmayı düşünmektedir?

Cevap 1 :

Nevşehir İli sınırlarında 2000 bütçe yılı içerisinde Ürgüp-Akören, Gülşehir-Gümüşyazı , Acıgöl-Kozluca, Gülşehir-Kızılkaya ve Avanos-Paşalı köylerinde araştırma sondaj kuyuları açılması planlanmıştır. Bunlardan ilk üçü açılmıştır. Kalanlar ekipman durumuna göre yılı içerisinde yapılacak veya yapılmayanlar 2001 yılında açılacaktır.

Soru 2 :

Avanos İlçesi Paşalı Köyü, Gülşehir İlçesi Eğrikuyu Köyünde sondaj çalışmaları ne zaman yapılacaktır?

Cevap 2. :

Avanos-Paşalı köyü araştırma sondaj talimatı Ağustos 2000 tarihinde Kayseri DSİ XII. Bölge Müdürlüğü'ne verilmiş olup, bölgesel imkanları dahilinde kuyuyu açacaktır. Gülşehir- Eğrikuyu köyünde planlanmış araştırma sondaj kuyusu yoktur. Köy arazilerinde toplam öndört (14) adet sondaj kuyusu bulunmaktadır. Ybre çiftçilerin talebi üzere 100 hektar alanın yeraltısuyundan sulanması için fizibilite çalışmalarına esas olacak donelerin Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü'nden gelmesi beklenmektedir. Anılan bilgiler geldiğinde fizibilite raporu hazırlanacak ve kaç adet işletme sondaj kuyusunun açılacağı belirlenecektir.

Soru 3 :

Acıgöl İlçesi Ağılı Köyünün içme suyu bulunmamaktadır. Bu köyümüzün yakınlarında yer altı suyu mevcuttur. Ancak zemin bazalt ve köylü fakir olduğundan sudan faydalanamamaktadır. Bu köyümüz için de sondaj çalışmasını programa almayı düşünüyor musunuz?

Cevap 3 :

Köylere içme-kullanma suyu temini yasa gereği Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü'nün görev alanına girmektedir. Bu neden ile Acıgöl-Ağılı köyü içme -kullanma suyu temini hususunda DSİ Genel Müdürlüğü'nce yapılacak bir işlem bulunmamaktadır. Ancak 100 hektar alanda yeraltısuyundan sulama yapılabilmesi için Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü'nden fizibiliteye esas olacak doneler istenmiş olup, bilgiler geldiğinde gereği yapılacaktır.

Soru 4 :

Acıgöl İlçesi Çullar Köyünde sulama suyu kanalları yetersizdir. Bu köyün sulama suyu için ilave kanal yapmayı düşünüyor musunuz?

Cevap 4 :

Çullar köyü arazilerinin bir kısmı DSİ Genel Müdürlüğü'nce işletmeye açılmış olan Yalıntaş Göletinden sulanmakta olup, DSİ Genel Müdürlüğü'nce ilave sulama kanalı yapmaya yönelik bir çalışma bulunmamaktadır.

5.- Bursa Milletvekili Ertuğrul Yalçınbayır'ın, Bursa Mudanya kanalizasyon projesine ilişkin sorusu ve İçişleri Bakanı Sadettin Tantan'ın cevabı (7/3029)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın yazılı olarak cevaplandırılmak üzere

İçişleri Bakanı'na yöneltilmesini saygılarımla arz ederim.

Ertuğrul YALÇINBAYIR
Bursa Milletvekili

SORULAR :

İLLER BANKASI Genel Müdürlüğü'nden

Bursa ili yatırımları arasında yer alan aşağıda yazılı proje ile ilgili olarak:

1. Projeye başlangıcından bugüne kadar, 2000 yılı dahil, ne harcama yapılmıştır?
2. Proje hangi seviyededir? Nakdi ve fiziki gerçekleşme oranı nedir?
3. Projeye 2001 yılında ayrılan ödenek miktarı nedir?
4. Projenin gecikmesinin maliyete, sosyal ve ekonomik hayata etkisi nedir?

PROJE :

1.1992 Yılı Mudanya Kanalizasyon Projesi

T.C.
İÇİŞLERİ BAKANLIĞI
Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü

SAYI : B.06.0.MAH.0.65.00.002/81.153
KONU : Yazılı Soru Önergisi

14.12/2000

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ : TBMM Başkanlığının 30.11.2000 tarihli ve KAN.KAR.MD.A.01.0.GNS.0.10.00.02-7968-7/3029-7761 sayılı yazısı.

İlgili yazı ekinde alınan ve tarafımdan cevaplandırılması istenilen; Bursa Milletvekili Sayın Ertuğrul YALÇINBAYIR'ın "Bursa-Mudanya Kanalizasyon Projesine İlgili" yazılı soru önergesiyle ilgili olarak;

Projeye başlangıcından bu güne kadar (2000 yılı dahil) yapılan harcama miktarı, nakdi ve fiziki gerçekleşme oranı ile 2001 yılında ayrılan ödenek miktarına ilişkin Bayındırlık ve İskan Bakanlığı İller Bankası Genel Müdürlüğünden alınan ayrıntılı bilgiler ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Sadettin TANTAN
Bakan

MUDANYA (BURSA) KANALİZASYON İNŞAATI

KEŞİF BEDELİ	: 2.450.000.000.000.-TL (1999 B.F.)
TENZİLAT	: % 21,02
SÖZLEŞME TARİHİ	: 19.4.2000
YÜKLENİCİ	: ÜNKA İNŞ.YATIRIM A.Ş.

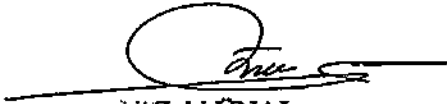
- 1) Projeye başlangıcından bugüne kadar, 2000 yılı dahil yapılan harcama: 877.437.431.497.-TL
- 2) Fiziki ve nakit harcama durumları;
 - a) 2000 yılında verilen yetki : 800.000.000.000.-TL
 - b) 2000 yılında fiziki harcama : 624.000.000.000.-TL
 - c) 2000 yılındaki nakit harcama : 473.500.000.000.-TL
 - d) 02.11.2000 tarih ve 3 nolu hakediş itibarıyla 1999 sözleşme yılı fiyatlarıyla yapılan iş tutarı: 363.000.000.000.-TL (Keşfi göre parasal gerçekleştirme % 15 mertebesinde)
- 3) Proje 2001 yılında ayrılan ödenek miktarı : 309.000.000.000.-TL

NOT: Mudanya kanalizasyon inşaatı, Bankamızca yaptırılan ve 11.07.1994 yılında tasdik edilen tabiiyet projesine göre Güzelyalı Belediyesi de dahil olarak ihale edilmiş olup, 1994 yılında Befediye olan Güzelyalı bekedesi o dönemde Mudanya'ya bağlı olan bir mahalleydi. İhaleden sonra artma yerinin değişmesinden dolayı ve yeni gelişme alanları da dikkate alınarak Mudanya, ve Güzelyalı Belediyelerinin projeleri yeniden ele alınmış ve proje bitme aşamasındadır.

6.- Karaman Milletvekili Zeki Ünal'ın, Ayaş Tüneli projesinden vazgeçildiği iddiasına ilişkin sorusu ve Ulaştırma Bakanı Enis Öksüz'ün cevabı (7/2949)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Ulaştırma Bakanı sayın Enis ÖKSÜZ tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.07.11.2000

Zeki ÜNAL
Karaman Milletvekili

Basına yansıyan habere göre; Geçmiş 30 yıl öncesine dayanan, Ankara- İstanbul arası çalışacak hızlı tren projesinin, en önemli ayağı olan Ayaş tünelinin açılması çalışmalarından vazgeçildiği ve söz konusu proje için şimdiye kadar 500 milyon dolar harcandığı belirtilmiştir.

Projeden vazgeçilmesi ile ilgili gerekçede; gelişen teknolojinin gerisinde kalınması, maliyetinin çok pahalıya mal olması ve bitirilmesinin imkansız görülmesi gibi sebepler gösterilmektedir.

Buna karşı geliştirilen alternatif ise , Ankara -İstanbul tren yolunun rehabilitasyonunu öngören 1 milyar dolarlık bir proje olduğu ifade edilmiştir. Projeye göre; Demiryolu üzerindeki keskin kavşakların düzeltilmesi, hattın hızlı trenlere uygun hale getirilmesi, mevcut hatta paralel ikinci bir hat daha ilave edilmesi ve projenin 34 ayda tamamlanması gibi hedefler belirtilmiştir. Hatta çalışacak hızlı trenlerin satın alınması için, ihalenin açıldığı da verilen bilgiler arasında bulunmaktadır.

Sorularım şunlardır

1-Basında çıkan haberler doğru mudur? Doğru ise 500 milyon harcanarak terk edilen bu projenin sorumluları kimlerdir? Haklarında herhangi bir işlem yapmayı düşünüyor musunuz?

2-Alternatif projenin gerçek karakteristikleri nelerdir? Ne zaman uygulamaya konulacaktır?

3-Projenin finansman kaynağı nereden sağlanacaktır?

T.C.
ULAŞTIRMA BAKANLIĞI
Araştırma Planlama ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığı

SAYI : B.11.0.APK.0.10.01.21./BA/-1666-34394
KONU : Karaman Milletvekili
Sayın Zeki ÜNAL'ın
yazılı soru önergesi

12 ARALIK 2000

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ: TBMM Bakanlığının 22.11.2000 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/2949-7466/18663 sayılı yazısı.

Karaman Milletvekili Sayın Zeki ÜNAL'ın 7/2949-7466 sayılı yazılı soru önergesinin cevabı ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Prof. Dr. Enis OKSUZ
Ulaştırma Bakanı

KARAMAN MİLLETVEKİLİ SAYIN ZEKİ ÜNAL'IN 7/2949-7466 SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVABI

SORU:

Basına yansıyan habere göre; Geçmiş 30 yıl öncesine dayanan, Ankara-İstanbul arası çalışacak tren projesinin, en önemli ayağı olan Ayaş tünelinin açılması çalışmalarından vazgeçildiği ve söz konusu proje için şimdیه kadar 500 milyon dolar harcandığı belirtilmiştir.

Proje den vazgeçilmesi ile ilgili gerekçede; gelişen teknolojinin gerisinde kalınması, maliyetinin çok pahalıya mal olması ve bitirilmesinin imkansız görülmesi gibi sebepler gösterilmektedir.

Buna karşı geliştirilen alternatif ise, Ankara-İstanbul tren yolunun rehabilitasyonunu öngören 1 milyar dolarlık bir proje olduğu ifade edilmiştir. Projeye göre; Demiryolu üzerindeki keskin kavşakların düzeltilmesi, hattın hızlı trenlere uygun hale getirilmesi, mevcut hatta paralel ikinci bir hat daha ilave edilmesi ve projenin 34 ayda tamamlanması gibi hedefler belirtilmiştir. Hatta çalışacak hızlı trenlerin satın alınması için, ihalenin açıldığı da verilen bilgiler arasında bulunmaktadır.

Sorularım şunlardır.

1-Basında çıkan haberler doğru mudur? Doğru ise 500 milyon harcanarak terk edilen bu projenin sorumluları kimlerdir? Haklarında herhangi bir işlem yapmaya düşünüyör musunuz ?

2-Alternatif projenin gerçek karakteristikleri nelerdir? Ne zaman uygulamaya konulacaktır ?

3-Projenin finansman kaynağı nereden sağlanacaktır?

CEVAP:

Yatırım programına 1975 yılında alınan 416 km. uzunluğundaki Ankara-İstanbul Sürat Demiryolu Projesi, 2001 yılı yatırım programında da halen yer almakta olup, iş halen verilen kısıtlı ödenekler çerçevesinde devam etmektedir.

Söz konusu projenin ilk etapta 85 km.lik "Sincan-Çayırhan" kesimi ele alınarak 1976-1979 yılları arasında 5 ayrı kısım halinde ihale edilmiştir. Bu bölüme günümüze kadar 2000 yılı fiyatlarıyla 204,7 Trilyon TL. harcanarak % 76 oranında gerçekleştirme sağlanmıştır. 2000 yılı fiyatlarıyla 86 Trilyon TL. ödenek ile 85 km.lik bölüm 2004 yılında ikmal edilebilecektir. Bu bölümün 1. kısım inşaatı işini teşkil eden 10065 metre uzunluğundaki Ayaş Tüneli'ne ise 2000 yılı fiyatlarıyla 110 Trilyon TL. harcanarak 8000 metrelik bölümü ikmal edilmiştir. Projenin "Çayırhan-Arifiye" bölümüne ise henüz başlanmamıştır.

1980 yılından itibaren yıllık ödeneklerin son derece yetersiz düzeyde verilmesi sonucunda sözkonusu projenin programa uygun yürütülmesi mümkün olamamıştır. Proje için yeterli ödenek verildiği takdirde tamamlanması planlanmıştır.

Diğer taraftan "Ankara-İstanbul Mevcut Hattın Rehabilitasyonu Projesi" ise; mevcut demiryolu altyapısının iyileştirilmesi suretiyle seyahat süresinin 4 saate indirilmesi, bu suretle yük ve yolcu taşıma payının yükseltilmesi amacıyla kısa dönemde işlerlik kazandırılabilir alternatif proje olarak planlanmıştır.

Bu amaçla ilk etapta Ankara-İnönü arası mevcut yol alt yapısının iyileştirilmesi suretiyle seyahat süresinin 4 saate indirilmesi hedeflenmiştir.

İkinci etapta da İnönü-Gebze arasındaki güzergahın da rehabilite edilerek Ankara-İstanbul arası seyahat süresinin daha da kısaltılması amaçlanmıştır.

Bu proje, sadece Ankara-İstanbul arasındaki seyahat süresini düşürmekle kalmayacak, demiryolu taşımacılığında ikinci önemli koridor olan Ankara-İzmir arasındaki seyahat süresini de yaklaşık 2 saat kısaltacaktır.

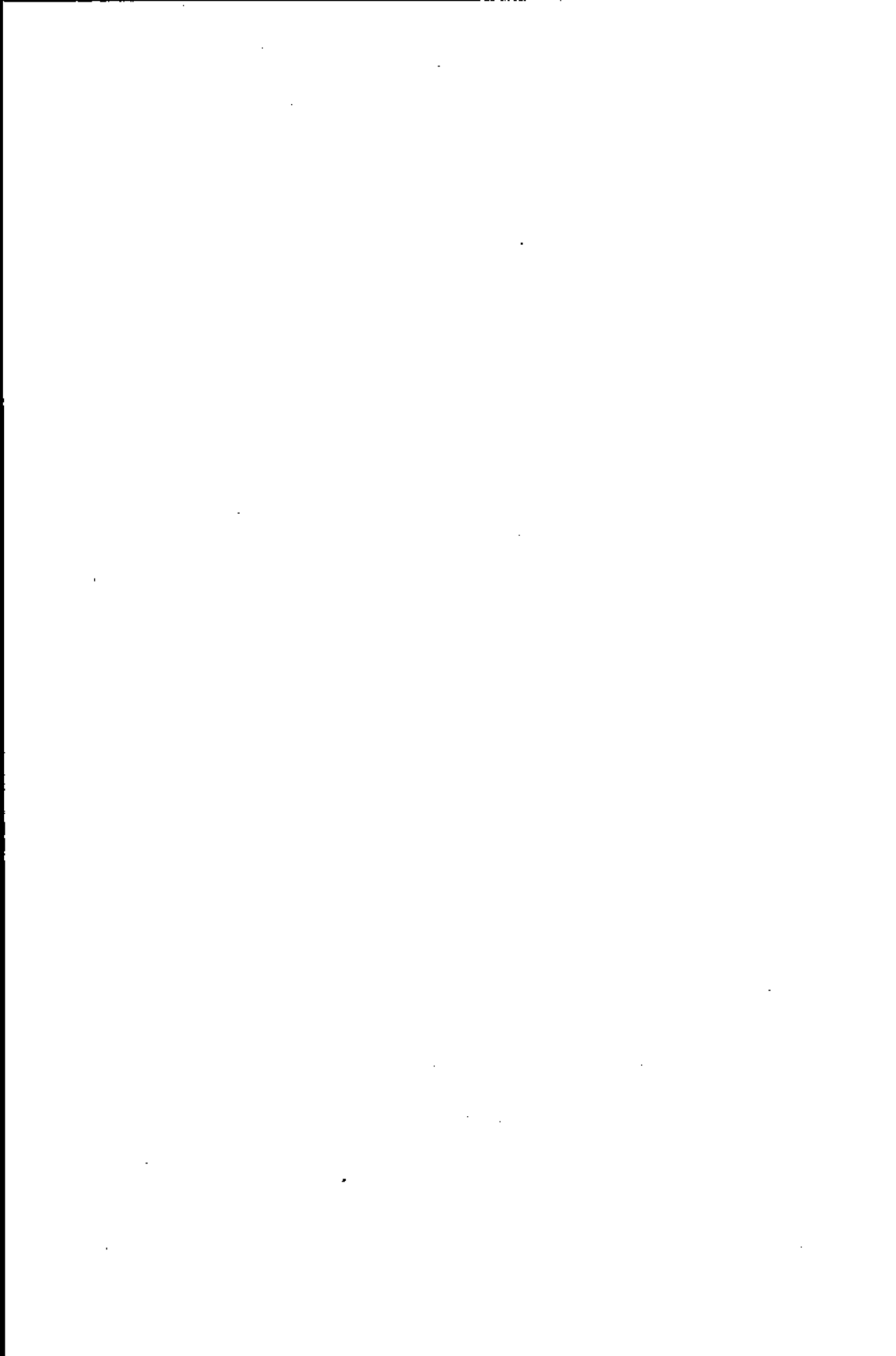
Projenin ilk etabının gerçekleştirilmesiyle şu anda yolcu taşımacılığında % 9 olan demiryolu payının % 16'ya, % 3 olan yük taşımacılığı payının da % 5'e yükseltilmesi sağlanacaktır.

Projenin iş kalemleri, alt ve üst yapı gerçekleştirmeleri ile Sinyalizasyon ve Elektrifikasyon tesislerinin yenilenmesi hususlarını kapsamaktadır.

Projenin ilk etabı, % 100 dış kredili olarak ihaleye çıkmış, kazanan konsorsiyumla 22.11.2000 tarihinde ticari sözleşme imzalanmıştır. Kredi ile ilgili sözleşmenin Hazine Müsteşarlığınca imzalanmasını müteakip 2001 yılında fiilen inşaat başlanacaktır.

Projenin ikinci etabını teşkil eden İnönü-Gebze bölümünün de % 100 dış proje kredili olarak yapılması planlanmaktadır.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

GÜNDEMİ

DÖNEM : 21

YASAMA YILI : 3

31 İNCİ BİRLEŞİM

14 . 12 . 2000 PERŞEMBE

Saat : 11.00

KISIMLAR

1

BAŞKANLIĞIN GENEL KURULU SUNUŞLARI

2

ÖZEL GÜNDEMDE YER ALACAK İŞLER

3

SEÇİM

4

OYLAMASI YAPILACAK İŞLER

5

MECLİS SORUŞTURMASI RAPORLARI

6

GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI
YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER

7

SÖZLÜ SORULAR

8

KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE
KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

DANIŞMA KURULU ÖNERİLERİ

1. – 2001 Mali Yılı Bütçe Kanunu Tasarıları ile 1999 Mali Yılı Kesinhesap Kanunu Tasarılarının Türkiye Büyük Millet Meclisi Gündeminin Özel Gündemde Yer Alacak İşler kısmının birinci, ikinci, üçüncü ve dördüncü sıralarında yer alması; Bütçe görüşmelerine 11.12.2000 Pazartesi günü saat 11.00'de başlanması ve bitimine kadar, resmî tatil günleri dahil, hergün saat 11.00'den 13.00'e; 14.00'den 16.00'ya ve 18.00'den günlük programın tamamlanmasına kadar devam olunması ve görüşmelerin 10 günde tamamlanması önerilmiştir.

2. – Başlangıçta Bütçenin tümü üzerinde Gruplar ve Hükümet adına yapılacak konuşmaların (Hükümetin sunuş konuşması hariç) birer saat (bu süre birden fazla konuşmacı tarafından kullanılabilir), kişisel konuşmaların 10'ar dakika ile sınırlandırılması önerilmiştir.

3. – Bakanlık ve daire bütçeleri üzerindeki görüşmelerin 14 turda tamamlanması, 14 üncü turun bitiminden sonra Bütçe Kanunu Tasarılarının maddelerinin oylanması önerilmiştir.

4. – İçtüzüğün 72 nci maddesi gereğince yapılacak görüşmelerde her turda Gruplar ve Hükümet adına yapılacak konuşmaların 30'ar dakika (bu süre birden fazla konuşmacı tarafından kullanılabilir), kişisel konuşmaların 10'ar dakika olması; kişisel konuşmalarda her turda İçtüzüğün 61 inci maddesine göre biri lehte, biri aleyhte olmak üzere iki üyeye söz verilmesi ve bir üyenin birden fazla turda söz kaydı yaptırılmaması önerilmiştir.

5. – Bütçe görüşmelerinde soruların gerekçesiz olarak yerinden sorulması ve her tur için soru-cevap işleminin 20 dakika ile sınırlandırılması önerilmiştir.

6. – Bütçe görüşmelerinin sonunda Gruplara ve Hükümete 45'er dakika süre ile söz verilmesi (bu süre birden fazla konuşmacı tarafından kullanılabilir); İçtüzüğün 86 ncı maddesine göre yapılacak kişisel konuşmaların 10'ar dakika olması önerilmiştir.

(Genel Kurulun 30.11.2000 tarihli 23 üncü Birleşiminde kabul edilmiştir.)

KOMİSYON TOPLANTILARI

* Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler
Komisyonu
14.12.2000 Perşembe
Saat : 10.00

* Anayasa Komisyonu
14.12.2000 Perşembe
Saat : 10.30

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ GÜNDEMİ

31 İNCİ BİRLEŞİM

14 . 12 . 2000 PERŞEMBE

Saat : 11.00

1 - BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

2 - ÖZEL GÜNDEMDE YER ALACAK İŞLER

1. X - 2001 Malî Yılı Bütçe Kanunu Tasarısı ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/764) (S. Sayısı : 552) (Dağıtma tarihi : 8.12.2000)

2. X - 1999 Malî Yılı Genel Bütçeye Dahil Kuruluşların Kesinhesaplarına Ait Genel Uygunluk Bildiriminin Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi ile 1999 Malî Yılı Kesinhesap Kanunu Tasarısı ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/740, 3/462) (S. Sayısı : 554) (Dağıtma tarihi : 8.12.2000)

3. X - 2001 Malî Yılı Katma Bütçeli İdareler Bütçe Kanunu Tasarısı ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/765) (S. Sayısı : 553) (Dağıtma tarihi : 8.12.2000)

4. X - 1999 Malî Yılı Katma Bütçeye Dahil Kuruluşların Kesinhesaplarına Ait Genel Uygunluk Bildiriminin Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi ile 1999 Malî Yılı Katma Bütçeli İdareler Kesinhesap Kanunu Tasarısı ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/741, 3/643) (S. Sayısı : 555) (Dağıtma tarihi : 8.12.2000)

(X) Açık oylamaya tabi işleri gösterir.

3 - SEÇİM

4 - OYLAMASI YAPILACAK İŞLER

5 - MECLİS SORUŞTURMASI RAPORLARI

6 - GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER

7 - SÖZLÜ SORULAR

8 - KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

BUGÜNKÜ PROGRAM

Öğleden evvel

Saat : 11.00 - 13.00

Öğleden sonra

14.00 - 16.00

Gece

18.00 - Program bitimine kadar

V. TUR	17. - DİŞ TİCARET MÜSTEŞARLIĞI	(Bütçe-Kesinhesap)
	18. - DEVLET İSTATİSTİK ENSTİTÜSÜ
BAŞKANLIĞI	(Bütçe-Kesinhesap)
	19. - TAPU VE KADASTRO GENEL
MÜDÜRLÜĞÜ	(Bütçe-Kesinhesap)
	20. - DANIŞTAY BAŞKANLIĞI
(D.Y.P., F.P., M.H.P., D.S.P., ANA.P.)	(Bütçe-Kesinhesap)
VI. TUR	21. - SANAYİ VE TİCARET BAKANLIĞI	(Bütçe-Kesinhesap)
	22. - ÇEVRE BAKANLIĞI
(F.P., M.H.P., D.S.P., ANA.P., D.Y.P.)	(Bütçe-Kesinhesap)

